Notulen programmacongres 2026

Agenda

Zaterdag

Wat	Tijd
Opening	10:30
Verantwoording Overgangsbestuur	10:40
HR amendementen en bevestiging	10:55
Beginselmanifest bevestiging	11:15
Verantwoording ProCo	11:20
Amendementen Politiek Programma	11:45
Lunch	13:00
Amendementen Politiek Programma	13:50
Keuze Europese Koepelorganisatie	15:00
Pauze	15:45
Amendementen Politiek Programma	15:55
Sluiting	17:20

Zondag

Wat	Tijd
Opening*	10:00
Voordrachten	10:10
Moties	10:15
Amendementen Politiek Programma	10:25
Lunch	12:30
Amendementen Politiek Programma	13:20
Pauze	15:00
Amendementen Politiek Programma	15:15
Actuele moties	16:05
Sluiting	16:20

Benoemingen

Politiek Adviseurs

Per voordracht: aangenomen

Melvin Hoogendijk	Democratie en Rechtstaat
Evert van 't Slot	Economie
Olaf Zandsteeg	Groen
Kunsel Rinchen Dorjee	Inclusie, Emancipatie en Diversiteit
Carmen Meinema	Internationale Politiek
Simon Klein	Kunst, Cultuur en Media
Luc Tran	Zorg en Welzijn
Pjotr Wisse	Privacy en Technologie

PRET

Per voordracht: aangenomen

Joost van Nes	Organisatorisch Coördinator
Amir Kamahwal	Secretaris

Coördinatoren Online Afdeling

Per voordracht: aangenomen

Jelle de Graaf

Luuk Hakvoort

Congrescommissie

Per voordracht: aangenomen

Allen tot het einde van het wintercongres 2026:

Lian van Vulpen

Oscar Lawson

Iris Vergeer

Marc Schilderman

Simon Osnabrugge

Arnoud Schmiermann

Quinten Coret

Commissie van Beroep

Per voordracht: aangenomen

Martijn Staal-Verheijen

Sheila Guha Thakurta

Wouter Ubbink

Kascommissie

Per voordracht: aangenomen

Anne-Marèl Onstenk

Boris Wesseldijk

Marnix Verheij

Kandidatencommissie

Per voordracht: aangenomen

Rick Baerends (tot wintercongres 2026)

Daan de Jong (tot wintercongres 2026)

Yron van Dalen (tot wintercongres 2026)

Pim van Benthem (tot wintercongres 2026)

Sterre Meulenbroek (tot zomercongres 2027)

Rick Timmermans (tot zomercongres 2027)

Julian bos (tot zomercongres 2027)

Nicolien Boekhoudt (tot zomercongres 2027)

Emma de klein (tot zomercongres 2027)

Verantwoording Overgangsbestuur

Joshua en Tim leggen namens het overgangsbestuur verantwoording af over de maand augustus

Tim: wij leggen verantwoording af namens het overgangsbestuur. Wij hebben tijdens deze maand de werkzaamheden opgenomen die juridisch niet door het nieuwe bestuur gedaan mochten worden.

Er waren green vragen

Motie

Motie 1: Vaststelling van een officiële benaming voor leden van PROTEST

Met handopsteken aangenomen

Namen indieners: Bestuur PROTEST Zeeland-Brabant (Milad Naderie, Angela Veltman, Koen Boumeester, Simon Timan)

Constaterende dat:

- PROTEST is ontstaan uit een fusie van verschillende politieke jongerenorganisaties;
- er momenteel mogelijk meerdere benamingen voor leden van PROTEST in omloop zijn;
- sommige van deze benamingen buiten de partij al een andere betekenis hebben en/of tot verwarring kunnen leiden (zie: Protestant en Protesteerder);
- leden in de praktijk al veel gebruikmaken van de benaming "PROTESTer"

Overwegende dat:

- een eenduidige benaming bijdraagt aan de herkenbaarheid van de partij, zowel intern als extern;
- de fusie vraagt om het loslaten van gescheiden identiteiten en het versterken van één gezamenlijke partijcultuur;
- een officiële ledennaam het gevoel van verbondenheid en gemeenschappelijkheid kan versterken;

Roept PROTEST op om:

- een lid van PROTEST voortaan officieel worden aangeduid als "PROTESTer", met als meervoud "PROTESTers";
- deze benaming voortaan te gebruiken in interne en externe communicatie.

En gaat over tot de orde van de dag.

Advies bestuur:

Oordeel congres
Wij willen het aan de leden laten hoe ze genoemd willen worden.

Overige congresvoorstellen

Beginselmanifest

Het congres heeft met handopsteken het voorgestelde beginselmanifest ongeamendeerd aangenomen.

Huishoudelijk reglement

Het congres heeft het voorgestelde huishoudelijk reglement met handopsteken geamendeerd aangenomen. Zie het hoofdstuk "amendementen op het HR" voor een overzicht van de behandeling van amendementen.

Politiek Programma

Het congres heeft het voorgestelde politieke programma met handopsteken geamendeerd aangenomen. Een aantal ingediende amendementen zijn aangehouden tot het wintercongres 2026, vanwege een tekort in de tijd. Zie het hoofdstuk "amendementen op het PP" voor een overzicht van de behandeling van de amendementen.

Voorstellen Europese Keuze

Het congres heeft per ordevoorstel besloten om over de voorstellen voor Europese keuze door middel van directe herstemmingsstemming te stemmen. De vijf ingediende voorstellen waren:

1. Volledig lid van FYEG, aanschouwend lid van YES en volledig lid van IUSY
2. Volledig lid van YES, geassocieerd lid van FYEG (en GYG)
3. Volledig lid van FYEG (en GYG)
4. Volledig lid van YES en IUSY
5. Kandidaat-lid van FYEG en aanschouwend lid van YES en IUSY

De uitslag van de stemming was als volgt:

	Optie 1	Optie 2	Optie 3	Optie 4	Optie 5	Geen	Totaal
Ronde 1	31	17	42	7	9	1	107
Ronde 2	31	17	42	7	10		107
Ronde 3	31	23	43		10		107
Ronde 4	33	28	46				107
Ronde 5	56		49				105

In de vijfde ronde behaalde optie 1 een meerderheid van de stemmen waardoor deze is aangenomen door het congres.

Gedragscode

Het congres heeft met handopsteken besloten een gedragscode vast te stellen. De voorgestelde gedragscode is door een ordevoorstel gewijzigd. De gedragscode luidt nu als volgt:

"Bij PROTEST bouwen we samen aan een inclusieve, veilige en eerlijke wereld. We beginnen hiermee binnen onze vereniging. Daarom spreken we in de gedragscode af hoe we met elkaar omgaan, zodat iedereen zich welkom en gehoord voelt. Wij dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een goede sfeer en een sterke beweging en dragen hier allemaal ons steentje aan bij. Onder invloed zijn van verdovende middelen is geen excuus voor het overtreden van de gedragscode. Deze gedragscode geldt bij alle activiteiten van PROTEST.

- *Benader iedereen met vertrouwen en ga uit van ieders goede bedoelingen.*
- *Behandel elkaar en mensen buiten PROTEST gelijk, eerlijk en met respect.*
- *Respecteer elkaars (fysieke en emotionele) grenzen. Ga respectvol om met andermans grenzen: zorg ervoor dat lichamelijk contact of het betreden van iemands persoonlijke ruimte altijd berust op wederzijdse instemming. Luister goed wanneer iemand grenzen aangeeft. Alleen een expliciet en bewust "ja" betekent ja.*
- *Iedereen moet zich welkom en gehoord voelen bij PROTEST. Let daarom op dat je elkaar ruimte gunt, zodat anderen zich ook kunnen uiten. Hard op de inhoud, zacht op de persoon.*
- *Discriminatie, (seksuele) intimidatie, agressie, geweldsverheerlijking, lichamelijk en verbaal geweld doelbewuste leugens en pesten horen niet in onze vereniging thuis.*
- *Ga bewust om met gevoelige en pijnlijke onderwerpen. Wees je bewust van de impact van schokkende beelden of feiten: stem bij voorkeur vooraf af met de betrokkenen en houd rekening met hoe anderen kunnen reageren. Denk na voordat je iets heftigs deelt.*
- *In een omgeving waar veel verschillende soorten kennis samenkomen, bezit niet iedereen dezelfde kennis. Sta dus open voor vragen en ga geduldig met elkaar om.*
- *Ga op een eerlijke, open en opbouwende manier met elkaar om.*
- *Online communicatie kan voor ieder persoon anders overkomen. Wees je hier bewust van als je berichten leest of schrijft. Als je niet zeker weet hoe je een bericht moet opvatten, vraag hiernaar.*
- *Geen enkele vorm van fraude wordt getolereerd.*
- *Ga bewust om met verslavende middelen en respecteer de keuze van mensen om geen alcohol te drinken of (mee) te roken.*
- *Heb respect voor de spullen van anderen. Het opzettelijk vernielen van persoonlijke bezittingen wordt niet geaccepteerd.*
- *Het drinken van alcohol als minderjarige en het gebruiken van verboden middelen is niet toegestaan binnen de vereniging.*

Voor mensen met een functie bij PROTEST geldt daarnaast het volgende: *Mensen met een functie bij PROTEST zijn zich ervan bewust dat zij zich tijdens evenementen waar zij vanuit hun functie bij betrokken zijn, vanuit hun functie gedragen.*

Overtreedt een lid de Gedragscode en/of wil je dit melden?

Spreek ze daar dan op aan en meld het eventueel bij het landelijk bestuur van PROTEST. Voor de verdere stappen de verdere stappen die mogelijk zijn verwijzen we naar het incidentenbeleid en de documenten van het verenigingsteam.

Wil je graag een vertrouwelijk gesprek over iets dat is gebeurd?

Dan kun je terecht bij één van de vertrouwenspersonen van de PRO. De complete lijst van deze vertrouwenspersonen is te vinden op de website van Progressief Nederland."

Amendementen op het HR

HR1: Maak verkiezingen beter uitvoerbaar!

Het amendement is ingetrokken

Namen indieners: Marc Schilderman; Joshua Paans

Categorie: 2

Dit is een *wijziging van een bestaand punt* , met betrekking op Artikel 16

Originele tekst:

1. Wanneer er meerdere gelijkwaardige vacatures openstaat, zoals meerdere plekken in de raad van toezicht of een ander orgaan, wordt deze procedure gebruikt.
2. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat diens eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven geen van de kandidaten te steunen.
3. De kandidaat die een volstrekte meerderheid van de stemmen heeft behaald is gekozen. Als er bij een eerste telling geen kandidaat is gekozen, valt de kandidaat die de minste stemmen heeft af en worden diens stemmen op basis van de doornummering toegekend aan de kandidaten die nog niet zijn afgevallen. Daarna worden de stemmen opnieuw geteld. Deze stappen worden telkens herhaald, tot een van de kandidaten een volstrekte meerderheid van de stemmen heeft behaald. Wanneer alle kandidaten op een stembiljet zijn afgevallen of in een eerdere ronde verkozen geldt het stembiljet op dat moment als ongeldig.
4. Wanneer een kandidaat is verkozen doen alle eerder afgevallen kandidaten en ongeldige stembiljetten opnieuw mee. De stemmen op de kandidaat die is verkozen worden op basis van de doornummering toegekend aan de kandidaten die nog meedoen. Dit gaat door tot alle vacatures zijn gevuld.
5. Wanneer "geen der kandidaten" een volstrekte meerderheid van de stemmen krijgt, dan wordt de stemming beëindigt en blijven overgebleven plekken leeg.

Nieuwe tekst:

Artikel 16 | Stemming over personen met meerdere lege posten

1. Wanneer er meerdere gelijkwaardige vacatures openstaan, zoals meerdere plekken in de raad van toezicht of een ander orgaan, wordt deze procedure gebruikt.
2. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat diens eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan op "geen der kandidaten" stemmen, welke deelneemt als ware het een kandidaat.

3. Een stembriefje wordt geteld als stem op alle kandidaten die het lid een nummer heeft gegeven dat niet hoger is dan het aantal openstaande vacatures.
4. Van de kandidaten die meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen hebben gekregen, zijn verkozen, zij die achtereenvolgens de meeste stemmen hebben gekregen, tot het aantal te vervullen plaatsen is bereikt. Bij een gelijk aantal stemmen beslist het lot.
5. Als na een telling nog minimaal twee te vervullen plaatsen openstaan, dan wordt een nieuwe telling tussen de nog niet verkozen kandidaten gehouden volgens de regels van lid 4. Een stembriefje wordt dan geteld als stem op de nog niet verkozen kandidaten die op het stembriefje opeenvolgend de hoogste voorkeuren hebben gekregen, totdat het aantal nog te vervullen plaatsen bereikt is.
6. Als na een telling nog maar één plek te vervullen is, dan vindt tussen de overgebleven kandidaten een telling plaats volgens de regels van artikel 15, waarbij al verkozen kandidaten niet meer deelnemen.
7. Als na een telling geen kandidaten zijn verkozen vindt een herstemming plaats tussen de nog niet verkozen kandidaten.
8. Als "geen der kandidaten" wint, staakt de telling, zijn alle nog niet verkozen kandidaten of kandidaten met minder stemmen dan "geen der kandidaten" niet verkozen, en zijn alle nog open posten onvervuld.
9. Indien vacatures verschillende termijnen hebben, wordt steeds de kandidaat die in de eerdere stemronde en binnen de stemronde de kandidaat die met de meeste stemmen is verkozen, benoemd voor de vacature met de langste termijn. Mocht een kandidaat die voor een vacature met een langere termijn is gekozen echter aangeven voor een vacature met een kortere termijn benoemd te willen worden, dan kan van dit principe worden afgeweken.

Toelichting:

Dit amendement stelt voor om een nieuwe stemmethode te gebruiken voor verkiezingen waarbij er meerdere vacatures openstaan (dat gebeurt voor de Raad van Toezicht en de Congrescommissie). Op dit moment staat in het huishoudelijk reglement dat hiervoor de "meervoudige directe herstemmingsverkiezing" wordt gebruikt. Deze stemmethode komt erop neer dat voor elke open vacature een losse herstemmingsverkiezing wordt gehouden tussen de nog niet verkozen kandidaten. Op het oprichtingscongres is deze methode gebruikt voor de Raad van Toezicht verkiezing en is gebleken dat deze telmethode een erg lange telling vergt, en dat deze telling ook erg complex is, doordat steeds wisselende setjes kandidaten wel en niet meedoen in de verschillende telrondes. Uiteindelijk is het tellen van de stemmen volledig gestaakt, en is de uitslag pas de dag na het congres vastgesteld. Naar onze mening is deze stemmethode door deze praktische nadelen onwenselijk als toekomstige stemmethode in PROTEST.

In de methode die wij voorstellen verloopt de stemming op de volgende manier: leden nummeren alle kandidaten op volgorde van wie ze het meest steunen. Bij het tellen worden de stemmen op de hoogst genummerde kandidaten (voor zoveel als er open vacatures zijn) geteld. Stel dat er vier plekken vrij zijn in een orgaan, en een stemmer vult zijn stembriefje als volgt in:
1 - Kandidaat A
3 - Kandidaat B
4 - Kandidaat C
5 - Kandidaat D
2 - Kandidaat E
Dan wordt deze stem als een stem op Kandidaat A, B, C en E gerekend (want dat zijn de hoogst gerankte vier kandidaten).
Kandidaten die op deze manier de meeste stemmen krijgen, en ten minste een meerderheid van de stemmen halen, zijn verkozen.
Als er nog meerdere plekken open zijn na de telling, wordt een tweede telling gehouden, waarbij de verkozen kandidaten niet meer meedoen. Stel dat Kandidaat A en Kandidaat D verkozen geraken, en er dus nog twee vacatures openstaan. Dan wordt het stembriefje uit het voorbeeld een stem op Kandidaat B en E (want dat zijn de twee hoogst gerankte nog niet verkozen kandidaten).
Als er nog één plek open is na de telling, wordt met de resultaten een directe herstemmingstelling gehouden, zoals we die ook bij bijvoorbeeld de bestuursverkiezingen houden.
Uit de praktijk (van DWARS) blijkt dat er meestal in de eerste ronde al een uitslag is, en dat met name een situatie waarbij er na de eerste ronde nog meerdere posten openstaan vrij zeldzaam is.

De methode die in dit amendement wordt voorgesteld is qua uitslagen gelijk aan de methode die DWARS altijd gebruikt heeft, maar zorgt ervoor dat er geen tweede stemronde noodzakelijk is. De methode lijkt qua techniek ook op de methode die de JS altijd gebruikt heeft. De methode zorgt er ook voor dat, net als bij meervoudige directe herstemmingsverkiezing, elke kandidaat uiteindelijk steun krijgt van de meerderheid van het congres.

Advies bestuur:
Oordeel congres
Dit voorstel voor het wijzigen van de stemtelprocedure is naar aanleiding van de Raad van Toezichtverkiezing op het oprichtingscongres waarbij het tellen te lang duurde om op tijd een uitslag te hebben. Aangezien we op het aankomende wintercongres weer een soortgelijke verkiezing zullen hebben is het logisch om nu na te denken over de

haalbaarheid van het stemmen tellen op het aankomende congres.

Hierbij wel de kanttekening dat de stemtelprocedure zoals die nu in het huishoudelijk reglement staat nog niet genoeg geëvalueerd en uitgetest is om een oordeel te kunnen vellen over de geschiktheid. Het is op het oprichtingscongres toegepast in slechte omstandigheden, hier kunnen en zullen we volgend congres beter op voorbereiden. Het lijkt ons dus beter om een eventuele wijziging aan de procedure pas later door te voeren.

De keuze welke stemtelprocedure beter geschikt is laten wij aan het congres. De afwegingen die hierin te maken zijn gaan over democratisch mandaat en efficiëntie in tellen. De procedure zoals nu in het huishoudelijk reglement staat is meer gericht op algemene tevredenheid over kandidaten. Hierin wordt er dus beter rekening gehouden met eventuele bezwaren tegen leden en zal er een bredere tevredenheid met de gekozen kandidaat zijn. De nieuw voorgestelde procedure geeft meer macht aan voorkeuren van individuen en de kandidaten zullen dus minder brede steun hebben, maar sterkere steun van sommige leden.

In theorie zou de nieuw voorgestelde procedure sneller zijn met tellen, deze methode is echter nog nooit getest dus we kunnen hier geen zekerheid aan bieden. De procedure zoals nu in het huishoudelijk reglement beschreven is al wel getest en het is zeer waarschijnlijk dat dit veel sneller kan op een volgend congres.

HR2: Wijziging meldingen sociaal veiligheidsteam

Het amendement is met handopsteken aangenomen

Namen indieners: Landelijk bestuur

Dit is een *wijziging van een bestaand punt*

Met betrekking op het volgende punt: Artikel 71, Meldingen

Originele tekst:

1. Meldingen van ongewenste omgangsvormen, zoals het in strijd handelen met een gedragscode, kunnen in vertrouwen gemeld worden op de volgende manieren:
    a. een melding bij het bestuur;
    b. een melding bij de raad van toezicht;
    c. een melding bij de ~~verenigingspersonen~~;
    d. een melding bij de externe vertrouwenspersoon van de moederpartij.
2. De melder beslist of die wil dat er acties aan de melding verbonden zijn. Wanneer de melder geen actie wil ondernemen, gelden lid 3, 4 en 5 niet.

3. Wanneer melding wordt gedaan bij het bestuur of de raad van toezicht van sociale onveiligheid is het desbetreffende orgaan verplicht hierop te handelen. Dit kan op de volgende manieren:
    a. bemiddeling tussen beide partijen met een ~~verenigingspersoon~~;
    b. wanneer de melding bij het bestuur gedaan is, een bestuursbesluit betreffende de situatie;
    c. wanneer de melding bij de raad van toezicht gedaan is, een advies aan het bestuur betreffende de situatie.
    d. een melding bij de externe vertrouwenspersoon van de de moederpartij;
    e. afhankelijk van de ernst kan er een klacht ingediend worden bij de klachtencommissie van de moederpartij.
4. Wanneer melding wordt gedaan bij ~~de verenigingspersoon~~ van sociale onveiligheid is deze verplicht hierop te handelen. Dat kan op de volgende manieren:
    a. mediation tussen beide partijen;
    b. Een melding bij het bestuur;
    c. een melding bij de externe vertrouwenspersoon van de de moederpartij;
    d. een klacht bij de klachtencommissie van de moederpartij.
5. Alle leden van de vereniging hebben de mogelijkheid om zich te melden bij de externe vertrouwenspersoon van de moederpartij.
6. Alle leden van de vereniging hebben de mogelijkheid om zich te melden bij de klachtencommissie van de moederpartij. De klachtencommissie adviseert het bestuur over verdere gevolgen. Hierbij volgt het bestuur de procedure van de Klachtencommissie van de moederpartij.

Nieuwe tekst:

1. Meldingen van ongewenste omgangsvormen, zoals het in strijd handelen met een gedragscode, kunnen in vertrouwen gemeld worden op de volgende manieren:
    a. een melding bij het bestuur;
    b. een melding bij de raad van toezicht;
    c. een melding bij het sociaal veiligheidsteam;
    d. een melding bij de externe vertrouwenspersoon van de moederpartij.
2. De melder beslist of die wil dat er acties aan de melding verbonden zijn. Wanneer de melder geen actie wil ondernemen, gelden lid 3, 4 en 5 niet.
3. Wanneer melding wordt gedaan bij het bestuur of de raad van toezicht van sociale onveiligheid is het desbetreffende orgaan verplicht hierop te handelen. Dit kan op de volgende manieren:
    a. bemiddeling tussen beide partijen met een lid van het sociale veiligheidsteam;
    b. wanneer de melding bij het bestuur gedaan is, een bestuursbesluit betreffende de situatie;

    c. wanneer de melding bij de raad van toezicht gedaan is, een advies aan het bestuur betreffende de situatie.
    d. een melding bij de externe vertrouwenspersoon van de de moederpartij;
    e. afhankelijk van de ernst kan er een klacht ingediend worden bij de klachtencommissie van de moederpartij.
4. Wanneer melding wordt gedaan bij een lid van het sociale veiligheidsteam van sociale onveiligheid is deze verplicht hierop te handelen. Dat kan op de volgende manieren:
    a. mediation tussen beide partijen;
    b. Een melding bij het bestuur;
    c. een melding bij de externe vertrouwenspersoon van de de moederpartij;
    d. een klacht bij de klachtencommissie van de moederpartij.
5. Alle leden van de vereniging hebben de mogelijkheid om zich te melden bij de externe vertrouwenspersoon van de moederpartij.
6. Alle leden van de vereniging hebben de mogelijkheid om zich te melden bij de klachtencommissie van de moederpartij. De klachtencommissie adviseert het bestuur over verdere gevolgen. Hierbij volgt het bestuur de procedure van de Klachtencommissie van de moederpartij.

Toelichting:

Momenteel zijn verenigingspersonen in het HR opgenomen, maar deze functie hebben wij niet binnen PROTEST. Met deze wijziging halen we deze functie weg en voegen we de term 'sociaal veiligheidsteam' toe die verwijst naar de suggestie voor de nieuwe structuur rondom sociale veiligheid die met het andere HR-amendement vanuit het bestuur wordt toegevoegd.

Advies bestuur:
Oordeel congres
Deze wijziging is door het bestuur zelf ingediend.

Dit amendement wordt gebundeld met HR3. Ze worden tegelijk besproken en er wordt tegelijk over gestemd.

HR3: Sociaal veiligheidsteam

Het amendement is met handopsteken aangenomen

Namen indieners: Landelijk bestuur

Categorie 2

Dit is een *nieuw punt*

Nieuwe tekst:

Artikel 72 l Sociaal veiligheidsteam

1. Het sociaal veiligheidsteam is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de taken zoals omschreven in artikel 71, lid 4.
2. Het sociaal veiligheidsteam bestaat uit:
    a) Het bestuurslid leden en vereniging;
    b) Drie (3) leden die door het congres worden benoemd voor een termijn van twee (2) jaar;
    c) Waaronder het streven naar één (1) oud-bestuurslid leden en vereniging.
3. Kandidaten voor het sociaal veiligheidsteam worden op het wintercongres voorgedragen door het bestuur.
4. Bij een tussentijdse vacature wordt een lid benoemd voor de resterende termijn.
5. Een lid van het sociaal veiligheidsteam gaat vertrouwelijk met meldingen om, ook na diens termijn als lid van het sociaal veiligheidsteam.
6. Leden van het sociaal veiligheidsteam houden zich afzijdig van beslissingen over zaken waar zij persoonlijk of vanuit een andere functie bij betrokken zijn.

Toelichting:

Wij streven naar een sociaal veilige vereniging en streven ernaar dit ook bestuurlijk goed in te richten. Mochten er meldingen zijn, is het belangrijk dat een lid naar een voor die persoon, veilige plek kan om diens verhaal te doen. Om deze reden doen wij het voorstel voor het sociaal veiligheidsteam.
Door het voortbouwen op opgedane ervaringen als landelijk bestuurslid, blijft continuïteit gewaarborgd binnen de vereniging en zal kennis minder snel verloren gaan. Door deze continuïteit wordt het vergemakkelijkt om een consequente werkwijze aan te houden en te kunnen opbouwen op het gebied van sociale veiligheid.
Wij zijn op dit gebied ook in gesprek met PRO en leren graag van hen en zij staan er ook voor open om ons hierin te ondersteunen.
De inrichting van onze sociale veiligheidsstructuren is hiermee niet af, maar hiermee maken we wel stappen om deze structuren op te bouwen.

Advies bestuur:
Oordeel congres
Deze wijziging is door het bestuur zelf ingediend.

Amendementen op het PP

Amendementen Categorie 1

Alle amendementen in categorie 1 zijn in blokstemming met handopsteken aangenomen

Amendement: 01.01.602

Titel: Meer zetels: Nu, én in de toekomst

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
We ~~verdubbelen~~ het aantal zetels in de Tweede Kamer ~~naar 300 en~~ breiden de ondersteuning van Kamerleden uit. Zo kunnen alle fracties hun werk beter doen en het kabinet scherper controleren.

Nieuwe tekst:
We breiden het aantal zetels in de Tweede Kamer uit en houden hier de derdemachtswortelwet aan. Ook wordt het zetelaantal elk 50 jaar herzien. Verder breiden we de ondersteuning van Kamerleden uit. Zo kunnen alle fracties hun werk beter doen en het kabinet scherper controleren.

Toelichting indiener:
De kamer is nu te klein. Vooral kleine fracties hebben te veel werk te doen per kamerlid, maar ook grote fracties vinden niet genoeg binding met de inwoners. Daarom willen wij ook dat de TK wordt uitgebreid, maar we willen het op twee punten aanscherpen. Ten eerste is 300 in onze ogen een arbitrair getal. Wij zouden liever de derdemachtswortelwet aanhouden, gebasseerd op de bevolking, die ons bij invoering in 2024 ongeveer 262 kamerleden zou geven.
Een andere aanscherping is dat deze wijziging meegroeit. De kamer is al eens uitgebreid, en is nu weer te klein. Het liefst hebben we dat we niet weer in zo'n situatie terechtkomen, dus willen we dat volgens dezelfde berekening het zetelaantal periodiek (elk 50 jaar) wordt herberekend.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement verduidelijkt het standpunt, baseert het op een duidelijke criteria en voegt een mechanisme toe om parlementen te laten meegroeien met de bevolking. Het is hiermee van toegevoegde waarde voor het politiek programma.

Amendement: 01.02. 603

Titel: Dit is dualisme?

Categorie 1

Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Farah Bijl

Originele tekst:
De Tweede Kamer moet het kabinet beter kunnen controleren en invulling kunnen geven aan beleid~~: dat is dualisme.~~ Daarom schrijven we kortere coalitieakkoorden.

Nieuwe tekst:
De Tweede Kamer moet het kabinet beter kunnen controleren en invulling kunnen geven aan beleid. Daarom schrijven we kortere coalitieakkoorden.

Toelichting indiener:
Het benoemen van dualisme is niet nodig voor dit punt, en verzwakt de term dualisme. De eerste zin is namelijk niet de kern van het dualisme, en hier wordt geimpliceerd dat wij dat wel vinden.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement verduidelijkt het standpunt, waarmee het een waardevolle toevoeging is aan het politiek programma.

Amendement: 01.09.606

Titel: Eerder stemmen, wel geïnformeerd

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Farah Bijl

Originele tekst:
Over de toekomst van jongeren beslissen we niet zonder jongeren. We verlagen de minimumleeftijd om te stemmen naar 16 jaar.

Nieuwe tekst:
Over de toekomst van jongeren beslissen we niet zonder jongeren. We verlagen de minimumleeftijd om te stemmen naar 16 jaar. Onderdeel hiervan is dat maatschappijleer een verplicht vak wordt vanaf jaar twee van het voortgezet onderwijs. Zie Onderwijs & Wetenschap.

Toelichting indiener:
Het verlagen van de stemgerechtigde leeftijd is een belangrijke zet, maar we zien nu al dat veel mensen niet alleen ongeinformeerd zijn over hoe het systeem werkt, en wat iemands stem betekent. Zeker als we deze leeftijd verlagen is het belangrijk dat mensen al op een jongere leeftijd uitgelegd krijgen wat het politieke systeem is waarin we leven, voordat zij daarin gaan stemmen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement maakt het standpunt scherper, goed geïnformeerd kunnen stemmen is belangrijk voor jongeren, dit maakt het laagdrempeliger.

Amendement: 01.10.607

Titel: Nederlandse staat== Koninkrijk der Nederlanden

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans,

Originele tekst:
Om een einde te maken aan ongelijke verhoudingen ~~tussen Nederland en Overzeese Koninkrijksdelen~~ breiden we de Tweede Kamer uit met ~~vertegenwoordigers uit alle delen van het Koninkrijk der Nederlanden. Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en~~ de BES-eilanden ~~krijgen een minimumaantal zetels~~. Sociaal beleid, zoals minimumloon en pensioenen, wordt gelijkgetrokken door ~~heel het Koninkrijk~~.

Nieuwe tekst:
Om een einde te maken aan ongelijke verhoudingen binnen de Nederlandse staat breiden we de Tweede Kamer uit met een minimum aantal zetels voor de BES-eilanden. Sociaal beleid, zoals minimumloon en pensioenen, wordt gelijkgetrokken door de hele Nederlandse staat.

Toelichting indiener:
Wij hebben het idee dat de manier hoe het punt wordt omschreven niet past binnen de functie van landen en gemeenten en dat de andere landen niet vertegenwoordigd zouden moeten zijn binnen de Tweede Kamer?
Als iemand hierbij een betere formulering heeft of het ons kan uitleggen hoe het wel goed zou werken, dan nemen wij graag een subamendement of trekken we hem in.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het Nederlandse parlement dient de Nederlandse staat te vertegenwoordigen. Bij nader inzien hebben de indieners gelijk met dat het bovenstaande amendement in originele vorm niet in lijn is met hoe het parlement moet werken. Daarom nemen we het amendement over.

Amendement: 01.11.608

Titel: Meer macht voor meer mensen

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Farah Bijl

Originele tekst:

Vakbonden worden altijd vanaf het begin betrokken bij beleid ~~dat werk en arbeidsvoorwaarden~~ raakt.

Nieuwe tekst:
Vakbonden en andere maatschappelijke organisaties worden altijd vanaf het begin betrokken bij beleid dat de mensen die zij vertegenwoordigen raakt.

Toelichting indiener:
Vakbonden bieden een erg belangrijke rol in onze maatschappij, maar zij zijn niet de enige instanties die mensen vertegenwoordigen richting de staat en het grootkapitaal. Het lijkt ons verstandig om de scope van dit punt uit te breiden, en dat ook andere maatschappelijke organisaties aan tafel worden gebracht bij beleid die de mensen die zij vertegenwoordigen raakt.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De indieners hebben uiteraard volkomen gelijk in dat ook andere maatschappelijke organisaties en belangenorganisaties aan tafel moeten zitten bij het vormen van beleid. Hiermee is dit een waardevolle toevoeging aan het politiek programma.

Amendement: 01.x.609

Titel: Lobbyisten uit Den Haag

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We pakken lobbyisten die de belangen van grote bedrijven en andere landen dienen harder aan. Onze democratie hoort niet door het grote kapitaal en andere overheden bepaald te worden. We maken werk van een goed werkend en uitgebreid lobbyregister.

Invoegen na punt 11

Toelichting indiener:
Het spreekt voor zich, maar lobbyisten hebben niks te zoeken in Den Haag als zij actief onze wereld willen verpesten.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement voegt een belangrijk punt toe aan het politiek programma. De democratie is van de burgers, en niet van vertegenwoordigers van het grootkapitaal.

Amendement: 01.x.611

Titel: Geen twee maten

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Isaro De Leeuw

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
In de Nederlandse staat moet niet met twee maten worden gemeten. Het Wetboek van Strafrecht voor het Europese deel van Nederland en voor de BES-eilanden worden samengevoegd tot één Wetboek van Strafrecht.

Invoegen na punt 15

Toelichting indiener:
Het is bizar dat er nog twee wetboeken van strafrecht zijn, waardoor inwoners van dezelfde staat anders worden behandeld en berecht.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het Nederlands strafrecht hoort overal in het Koninkrijk der Nederlanden van toepassing te zijn, het amendement voegt dit toe.

Amendement: 01.18.612

Titel: Mensen hebben hulp nodig, niet een peperdouche

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans,

Originele tekst:
We hervormen de ~~politie~~ om de racistische en seksistische cultuur in de organisatie uit te bannen. ~~Ook verplaatsen we zo veel mogelijk maatschappelijke taken van de politie naar sociaal werkers.~~

Nieuwe tekst:
We hervormen de hulpdiensten om de racistische en seksistische cultuur in de organisatie uit te bannen. Er komt meer aandacht voor het ontwikkelen en behouden van een veilige, zorgzame en inclusieve werksfeer binnen onze hulpdiensten. Daarnaast moeten we blijven investeren in het opleiden van werknemers, hierbij ligt er een grote focus op diversiteit, inclusiviteit en de-escalatie. Als laatste verplaatsen we zo veel mogelijk

maatschappelijke taken die nu bij de hulpdiensten liggen naar sociaal werkers, zodat langdurige zorg kan worden geboden.

Toelichting indiener:
We wilden dit punt specifieker maken en ook andere hulpdiensten behalve de politie toevoegen omdat ook zij er last van kunnen hebben dat ze alleen acute hulp kunnen leveren terwijl vaak langdurige hulp nodig is.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement maakt het standpunt scherper door het ook over andere hulpdiensten te laten gaan, en sterker de focus te leggen op het leveren van langdurige zorg. Hiermee is het amendement een waardevolle toevoeging aan het politiek programma.

Amendement: 01.20.614.

Titel: Nog rechtvaardiger

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans,

Originele tekst:
We maken een toegankelijk register waarin burgers kunnen zien wanneer de politie en andere ~~veiligheidsdiensten~~ hun gegevens hebben bekeken

Nieuwe tekst:
We maken een toegankelijk register waarin burgers kunnen zien wanneer de politie en andere overheidsinstanties hun gegevens hebben bekeken of een dossier over hen bijhouden.

Toelichting indiener:
We passen dit punt op 2 plekken aan. We vervangen veiligheidsdiensten door overheidsdiensten, omdat er veel meer instanties zijn die burgergegevens (aldanniet noodzakelijk) inzien.
De tweede wijziging is dat we het ook mogelijk willen maken om op te vragen of er ook actief een dossier wordt bijgehouden, wat een flinke stap verder gaat dan enkel iemands gegevens bekijken.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement maakt het standpunt scherper door ook het van toepassing te laten zijn op overheidsdiensten, en de bevoegdheden om gegevens op te vragen vanuit burgers te verruimen. Hoewel dit een inhoudelijke wijziging is, ligt het in het verlengde van het bestaande standpunt.

Amendement: 01.21.615.

Titel: Geen Onnodige Voorbeelden, Iedereen aan Tafel

Categorie 1
Indieners: Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Farah Bijl

Originele tekst:
We maken geen beleid over ~~queer~~ personen~~, mensen met een handicap en andere groepen~~ die ~~het~~ hard~~st~~ geraakt worden, zonder dat zij aan tafel zitten. In Nederland en ~~in Europa.~~

Nieuwe tekst:
We maken geen beleid over personen die hard geraakt worden, zonder dat zij aan tafel zitten. In Nederland en wereldwijd.

Toelichting indiener:
We vinden de voorbeelden hier onnodig, en impliceert dat er voor dit streven onderscheid wordt gemaakt in hoe belangrijk dit is voor verschillende benadeelde groepen. Dit moet gaan om iedereen die hard wordt geraakt door beleid, en moet gaan over beleid wereldwijd.

Advies/oordeel: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement verduidelijkt het standpunt, overnemen.

Amendement: 01.x.619

Titel: Blijf met je handen van onze kinderen af.

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing
[Na punt 19]
Nieuwe tekst:
Medische procedures om de leeftijd van alleenstaande kinderen vast te stellen, worden verboden. Deze procedures maken inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van kinderen en zijn bovendien vaak niet kloppend en traumatiserend.

Toelichting indiener: Spreek voor zich, moeten we niet willen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Medische procedures zijn inderdaad een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en daarom onwenselijk. Amendement is een goede toevoeging aan het politiek programma.

Amendement: 01.x.836

Titel: Minder criminaliteit? Geen gevangenissen maar socialisme

Categorie 1
Indiener(s): Minne van der Mast

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:

Armoede en bredere maatschappelijke achterstelling spelen een enorme rol in criminaliteit. Harder straffen is geen succesvolle aanpak om dit te verminderen. Investeringen in publieke voorzieningen en collectieve zorg vormen wel een duurzame oplossing als preventie van criminaliteit. Verder onderzoeken we de mogelijkheden om herstelrecht toe te passen. We streven naar de afbouw van gevangenisstraffen en gevangenissen.

Invoegen na punt 19

Toelichting indiener:

Ons huidige rechtssysteem en gevangeniswezen is niet succesvol in het verminderen van criminaliteit, omdat de wortels van het probleem niet worden aangepakt. Onderzoek wijst uit dat criminaliteit voor een heel groot deel voortkomt uit armoede. Heel veel wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat harder straffen geen oplossing is voor criminaliteit. Ook wijzen wetenschappers op de negatieve gevolgen van ons gevangenissysteem, zoals stigmatisering, moeilijke terugkeer in de samenleving en vaak ook een toename van criminaliteit. Om deze redenen is het heel belangrijk om in de omgang met criminaliteit te focussen op preventie (investeringen in publieke voorzieningen en welvaartsverdeling). In de daadwerkelijke omgang met strafzaken is het belangrijk om de focus te verleggen naar herstelrecht (ook wel restorative justice genoemd). Het herstelrecht focust op het actief herstellen van de aangerichte schade in plaats van (alleen) het bestraffen van de dader. De verantwoordelijkheid voor het herstellen van deze emotionele, fysieke en/of materiële schade ligt primair bij de dader, maar ook voor het slachtoffer is er meer autonomie dan in het huidige systeem. Onderzoek wijst uit dat herstelrecht bijdraagt aan het verminderen van herhaalde criminaliteit doordat daders verantwoordelijkheid nemen en empathie nemen. Ook voor de slachtoffers kan het bijdragen aan een beter heelproces, aangezien zij meer autonomie hebben over het proces dan nu gebeurt door het proces over te dragen aan de staat.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:

Indieners kaarten een belangrijk punt aan. Harder straffen werkt vaak niet om de samenleving veiliger te maken. Het is goed dat expliciet de link wordt gelegd met sterke publieke voorzieningen, ook de afbouw van gevangenissen passen in het politiek programma en het beginselprogramma, daarom omarmen.

Amendement: 808

Titel: Werken, leren & integreren

Categorie 1
Indiener(s): Folkert Holtsema

Originele tekst:
We versterken de rechten van asielzoekers in Nederland structureel, zodat ze meer vrijheid, gelijkheid ~~en~~ zorg krijgen.

Nieuwe tekst
We versterken de rechten van asielzoekers in Nederland structureel, zodat ze meer vrijheid, gelijkheid, zorg krijgen maar ook kunnen werken en leren.

Toelichting indiener:
Werken en leren tussen de bestaande bevolking versnelt integratie en verhoogt productiviteit.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen, het is in ieders belang dat nieuwkomers gelijk kunnen werken en kunnen deelnemen in het onderwijs.

Amendement: 01.26.620

Titel: Kinderen horen zekerheid te krijgen.

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans.

Originele tekst:
Niet van toepassing
Nieuwe tekst:

De verblijfsstatus van alleenstaande kinderen moet snel en zorgvuldig worden vastgesteld. Bescherming van hun rechten is hierbij het belangrijkst. Om te voorkomen dat kinderen te lang in onzekerheid leven of hun verblijfsrecht verliezen op hun achttiende verjaardag, moet de Dienst Terugkeer en Vertrek binnen zes maanden, of vóór de 18e verjaardag wanneer deze binnen zes maanden valt, onderzoeken of terugkeer naar het land van herkomst in het belang van het alleenstaande kind is. Wanneer dit niet binnen deze termijn kan worden vastgesteld, wordt aan het kind een verblijfsvergunning toegekend.

Na punt 26.

Toelichting indiener:
Een kind mag nooit het slachtoffer worden van de onkunde van een overheid.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Kinderen mogen in deze situaties nooit te lang in onzekerheid verkeren. Dit amendement is een waardevolle toevoeging aan het politiek programma.

Amendement: 01.26.621
Titel: Waar is Amber
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing
[Na punt 26]
Nieuwe tekst:
Bij de verdwijning van kinderen uit de opvang wordt per direct een AMBER-alert uitgestuurd. Ook komt er meer begeleiding voor alleenstaande minderjarigen om hen voor te bereiden op hun toekomst in Nederland of in het land van herkomst. Er moet alles aan gedaan worden om te voorkomen dat deze kinderen slachtoffer worden van mensenhandel of uitbuiting.

Na punt 26

Toelichting indiener:
Lijkt ons vanzelfsprekend

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Amendement waarborgt de veiligheid van kinderen uit de opvang, en benoemt daarnaast ook expliciet het belang voor begeleiding voor alleenstaande minderjarigen

Amendement: 01.x.622
Titel: Het Coa is geen zorginstelling
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De verantwoordelijkheid over de zorg van mensen in de asielprocedure wordt weggehaald bij COA en wordt niet langer uitbesteed aan commerciële partijen. Het ministerie van Zorg en Welzijn wordt hier verantwoordelijk voor. Bij aankomst en gedurende het verblijf in Nederland krijgt iedereen vrijblijvend medisch onderzoek aangeboden en, ongeacht status, toegang tot alle vormen van zorg

Na punt 26 invoegen

Toelichting indiener: De COA is geen zorginstelling. Laten we dit laten uitvoeren door een organisatie die daar wel in is gespecialiseerd, maar natuurlijk niet met een winstoogmerk, dus gewoon door de overheid.

Advies: Overnemen.

Toelichting advies:
Overnemen. Indieners maken een scherp punt. Het ministerie van VWS, en dus de overheid, moet verantwoordelijk zijn voor de zorg.

Amendement: 01.x.623
Titel: Kinderpardon
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Er wordt een commissie ingesteld met onafhankelijke leden die een kinderpardon kan verlenen in bepaalde situaties. Deze commissie zal ten minste actief blijven totdat er voldoende procedures zijn om het belang van het kind voldoende te waarborgen in de asielprocedure en daarna.

Na punt 26 invoegen

Toelichting indiener:
Een kind 'terug' sturen naar een land waar die nog nooit is geweest. Hoe onhumaan kun je zijn. Laten we dat gewoon voorkomen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Dit amendement voegt een concreet standpunt toe om de belangen van kinderen in de asielprocedure beter te waarborgen en past bij het politiek programma

Amendement: 01.x.624
Titel: Iedereen heeft recht om met hun geliefde samen te zijn
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Het recht op gezins- en familiehereniging wordt losgekoppeld van inkomens- en inburgeringsvoorwaarden. De mogelijkheden voor gezins- en familiehereniging worden uitgebreid, zodat ook queer gezinnen herenigd kunnen worden.

Na punt 26 invoegen

Toelichting indiener:
Zoals de titel zegt. Iedereen heeft het recht om met hun geliefden samen te zijn. Wie zijn wij nou om daar eisen aan te stellen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Van harte eens met de indieners, iedereen moet samen kunnen zijn met de familie.

Amendement: 01.x.625
Titel: Erken alle diploma's
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Er komen heldere en transparante procedures om ook diploma's die behaald zijn buiten de Europese Unie te erkennen.

Na punt 26 invoegen

Toelichting indiener:
Ook mensen die hun diploma buiten de Europese Unie gehaald hebben, hebben hier hard voor moeten werken. We moeten ervoor zorgen dat er een procedure komt om uit te zoeken welke diploma's gelijk staan aan elkaar, zodat mensen zo snel mogelijk weer kunnen doen waar ze voor hebben gestudeerd!

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De indieners voegen hier een goed punt toe aan het politiek programma. Het is voor mensen buiten de Europese Unie belangrijk dat de mogelijkheden bestaan dat ze met hun behaalde diploma's passend werk kunnen vinden op de arbeidsmarkt.

Amendement: 01.x.627
Titel: De overheid betaalt
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren en Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Inburgering is een taak van de samenleving. Correspondentie vanuit de overheid wordt verplicht vertaald. De inburgeringscursus en het examen worden bekostigd door de overheid. Het systeem dat de inburgeringsplichtige hiervoor een lening moet afsluiten bij DUO wordt afgeschaft. De kwaliteit van inburgeringsonderwijs wordt gecontroleerd door de Onderwijsinspectie. De erkenning van diploma's die in het buitenland behaald zijn wordt verbeterd.

Na punt 26 invoegen

Toelichting indiener:
Een verplichte inburgeringscurses vergoeden, klinkt als een plan.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Inburgeren is ook iets dat de overheid moet faciliteren en mogelijk maken, logisch dat de overheid dit ook moet betalen.

Amendement: 01.x.628
Titel: Iedereen hard werken, zelfs de VVD zou hier geil van moeten worden
Categorie 1

Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Gemeenten begeleiden mensen in de asielprocedure en mensen met een verblijfsvergunning in het vinden van een baan en bij het opbouwen van een bestaan. Hierbij wordt rekening gehouden met de ervaringen en kwaliteiten van de persoon in het land van herkomst. Gemeenten werken samen met werkgevers om voldoende werkplekken voor mensen in de asielprocedure en mensen met een verblijfsvergunning te realiseren.

Na punt 26 invoegen

Toelichting indiener:
Mensen een passende baan geven, wie is daar nou tegen? Oh wacht, de gehele rechtse kliek, want dan bouwen ze hier opeens een bestaan door te werken, en dat zou natuurlijk het einde van de wereld zijn.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Passend werk is een win-win situatie voor iedereen. Mensen leren snel meedraaien in de samenleving, halen er ook een goed gevoel aan over en bouwen een bestaan op.

Amendement: 01.x.629
Titel: De politie hoeft niet te weten hoe mijn gezicht eruit ziet
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De gezichtendatabase voor migranten van de Nederlandse politie wordt opgeheven. Er komt een verbod op de inzet van gezichtsherkenningssoftware.

Na punt 26 invoegen

Toelichting indiener:
Migranten horen niet te worden behandeld als criminelen, maar als mensen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Migranten dienen behandeld te worden als mensen, zoals iedereen. Steun voor dit amendement.

Amendement: 01.29.631
Titel: Elk mens is legaal
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans en Farah Bijl

Originele tekst:
~~Geen~~ mens is ~~il~~legaal. We stellen ongedocumenteerd verblijf nooit strafbaar.

Nieuwe tekst:
Elk mens is legaal. We stellen ongedocumenteerd verblijf nooit strafbaar.

Toelichting indiener:
Positieve verwoording. Geen inhoudelijke aanpassing

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Hoewel het een subtiele wijziging is, wordt het amendement toch positiever verwoord op deze manier.

Amendement: 01.27.801
Titel: Nooit duurt wel erg lang
Categorie 1
Indiener(s): Sebastiaan Demeret

Originele tekst:
We openen door het hele land meer aanmeldcentra, zodat we nieuwkomers meteen kunnen opvangen en registreren. We vergroten de opvangcapaciteit structureel, zodat noodopvang ~~nooit~~ meer nodig is.

Nieuwe tekst:
We openen door het hele land meer aanmeldcentra, zodat we nieuwkomers meteen kunnen opvangen en registreren. We vergroten de opvangcapaciteit structureel, zodat noodopvang niet meer nodig is.

Toelichting indiener:
Tekstuele aanpassing. Natuurlijk is ons politiek programma gericht op ons ideaal, maar toch staat 'nooit' wat mij betreft raar en onrealistisch. 'Niet' dekt hier eveneens de lading en klinkt beter.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Tekstuele wijziging, je weet namelijk per definitie niet dat je nooit noodopvang nodig hebt.

Amendement: 01.x.835
Titel: Ook geweldsmonopolies moeten inclusief zijn
Categorie 1
Indiener(s): Minne van der Mast, Isaro de Leeuw, Bram Rasing

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Er komt een einde aan preventief fouilleren en andere controles die etnisch profileren in de hand werken. Het gebruik van etniciteit, nationaliteit en afkomst in risicoprofielen wordt verboden. De inzet van geweldsmiddelen wordt beperkt. Onderzoeken naar racisme en politiegeweld worden openbaar gemaakt.

Toelichting indiener:
De politie heeft grote problemen met racisme. In 2013 publiceerde Amnesty twee rapporten over het probleem en de gevolgen van etnisch profileren door de Nederlandse politie: 'Proactief politieoptreden vormt een risico voor mensenrechten' en 'Gelijkheid onder druk'. De politie heeft enorm ruime bevoegdheden voor het controleren van mensen die geen verdachten zijn. Deze bevoegdheden zijn ruim en vaag omschreven en op de toepassing ervan is weinig tot geen toezicht. Dit zorgt voor discriminatie en racisme. Laten we dit niet langer tolereren.
Bronnen:
https://www.amnesty.nl/wat-we-doen/landen/mensenrechten-nederland/etnisch-profileren-door-de-politie
https://www.amnesty.nl/actueel/proactief-politieoptreden-leidt-tot-discriminatie-in-nederland
https://www.amnesty.nl/actueel/etnisch-profileren-aanpakken-is-in-het-belang-van-iedereen

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De indieners voegen een scherp standpunt toe aan het politiek programma. Het is van groot belang dat we stoppen met etnisch profileren, dit amendement doet daar concrete voorstellen voor.

Amendement: 01.10.874
Titel: Liever onafhankelijkheid dan economisch beleid
Categorie 1
Indiener(s): Lara Verdam

Originele tekst:
Om een einde te maken aan ongelijke verhoudingen tussen Nederland en ~~Overzeese Koninkrijksdelen~~ breiden we de Tweede Kamer uit met vertegenwoordigers uit alle delen van ~~het Koninkrijk der~~ Nederland~~en. Aruba, Curaçao, Sint Maarten en~~ de BES-eilanden krijgen een minimumaantal zetels. Sociaal beleid, zoals minimumloon en pensioenen, wordt gelijkgetrokken door heel ~~het Koninkrijk.~~

Nieuwe tekst:
Om een einde te maken aan ongelijke verhoudingen tussen het Europese deel van Nederland en Caribisch Nederland, breiden we de Tweede Kamer uit met vertegenwoordigers uit alle delen van Nederland. De BES-eilanden krijgen een minimumaantal zetels. Sociaal beleid, zoals minimumloon en pensioenen, wordt gelijkgetrokken door heel Nederland.

Toelichting indiener:
Curaçao, Aruba en Sint Maarten zijn staatkundig autonome landen. Maatregelen voor hen te willen maken ondermijnt hun onafhankelijkheid en dekolonisatie. Nederland heeft niets over hun interne economische beleid te zeggen. Nederland heeft zeker een verplichting tegenover deze landen en een nauwe band, maar niet op deze manier.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Indiener corrigeert de tekst door een duidelijk onderscheid te maken tussen de BES-eilanden, die onderdeel zijn van ons koninkrijk, en de andere eilanden die autonoom zijn.

Amendement: 01.x.868
Titel: Houd jongeren buiten het strafrecht
Categorie 1
Indiener(s): Daan Bos

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Jongeren die strafbare feiten begaan, moeten de kans krijgen om van hun fout te leren en verbinding te houden met de samenleving. Het strafrecht werkt voor jongeren vaak averechts. Daarom stimuleren we meer diversion: mogelijkheden om jongeren buiten het strafrecht te houden.

Toelichting indiener:
In de samenleving hoor je vaak de roep om strenger straffen, ook bij jongeren die overlast geven op straat of in jeugdcriminaliteit terecht komen. Uit onderzoek blijkt echter dat

meer jusititecontacten niet leiden tot minder recidive (herhaling) en zelfs schadelijk kunnen zijn voor jongeren, door stigmatisering en de dreiging van straf. Veilig contact is een voorwaarde om te kunnen leren. Daarom zijn pedagogische mogelijkheden buiten het strafrecht beter voor jongeren en voor een veilige samenleving.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement voegt een nieuw standpunt toe. Het is belangrijk dat er voor jongeren maatwerk is en dat justitie niet alleen draait om straffen, maar waar nodig ze juist ook buiten het strafrecht te houden.

Economie & Financiën

Amendement: 02.01.633
Titel: Democratisch Ecologisch Socialistisch
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst:
In het kapitalisme heeft een kleine groep aandeelhouders de macht over onze bedrijven, consumptie en productie. Zij willen zo veel mogelijk winst maken, wat zorgt voor grote ongelijkheid en uitbuiting van mensen, dieren en de planeet. Om dit te bestrijden moeten we ~~voorbij het kapitalisme gaan en de economie democratiseren.~~

Nieuwe tekst:
In het kapitalisme heeft een kleine groep aandeelhouders de macht over onze bedrijven, consumptie en productie. Zij willen zo veel mogelijk winst maken, wat zorgt voor grote ongelijkheid en uitbuiting van mensen, dieren en de planeet. Om dit te bestrijden moeten we onze economie radicaal hervormen naar een democratische, ecologische, en socialistische economie.

Toelichting indiener:
We verduidelijken het punt, en brengen deze in lijn met de termen in het beginselprogramma.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Amendement brengt het punt in lijn met de termen van het beginselprogramma.

Amendement: 02.19.638
Titel: Lang leve de staatsschuld
Categorie 1

Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst:
De staatsschuld op zichzelf moet niet als ~~enige~~ indicator gebruikt worden voor een stabiele economie. Het beperken van de staatsschuld wordt dan ook geen doel ~~of voorwaarde~~ meer ~~voor het helpen van andere landen~~.

Nieuwe tekst:
De staatsschuld op zichzelf moet niet als indicator gebruikt worden voor een stabiele economie. Het beperken van de staatsschuld wordt dan ook geen doel op zich meer.

Toelichting indiener:
De staatsschuld is niet de enige indicator voor een stabiele economie. Daarnaast moet het beperken van de staatsschuld überhaupt geen doel op zich zijn, niet alleen geen voorwaarde voor het helpen van andere landen meer zijn.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. De indieners maken het standpunt duidelijker met dit amendement.

Amendement: 02.28.640
Titel: Wat is mandaat
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst:
De Autoriteit Consument & Markt krijgt ~~een groter mandaat~~ om marktconcentratie tegen te gaan. Eerlijke concurrentie in de economie is in het belang van consumenten

Nieuwe tekst:
De Autoriteit Consument & Markt krijgt meer macht om marktconcentratie tegen te gaan. Eerlijke concurrentie in de economie is in het belang van consumenten en producenten.

Toelichting indiener:
'Meer macht' is bergijpelijker/meer B1 dan 'groter mandaat'. Ook een technische punt over dat eerlijke concurrentie niet alleen beter is voor consument, maar ook voor producenten die anders moeten concurreren met monopolies.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Indieners maken het amendement toegankelijker en voegen een belangrijke nuance toe dat eerlijke concurrentie ook in het belang is van producenten.

Amendement: 02.09.642

Titel: Breng CSRD weer op volle sterkte
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck, Abdenour Hadouch, Joshua Paans

Originele tekst:
~~We leggen in de Europese richtlijn voor duurzaamheidsrapportering (CSRD) vast dat bedrijven verplicht moeten melden in hun jaarverslag hoe zij het klimaatakkoord van Parijs gaan halen en hoe zij misstanden en mensenrechtenschendingen voorkomen. De Autoriteit Financiële Markten houdt hier actief toezicht op.~~

Nieuwe tekst:
De Europese richtlijnen voor duurzaamheidsrapportage (CSRD) gaat weer terug naar zijn oorspronkelijke omvang en gaat gelden voor alle bedrijven waarvoor het in het originele voorstel al verplicht was.

Toelichting indiener:
Het klimaatakkoord van Parijs zit al verwerkt in de CSRD. De CSRD komt namelijk vanuit de Green Deal wat de uitwerking van het klimaatakkoord is voor de EU.

Daarnaast is onder druk van grote bedrijven door de EU de omvang van de CSRD en het aantal bedrijven wat verplicht moet rapporteren verkleind. Hierdoor is al het effect dat de CSRD had op bedrijven helemaal weg gevallen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Het amendement maakt het standpunt accurater en makkelijk leesbaar.

Amendement: 02.26.645
Titel: Geen marktwerking in alle publieke sectoren
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst:
We stoppen met marktwerking in ~~belangrijke~~ publieke sectoren zoals volkshuisvesting, zorg en openbaar vervoer. Het publieke belang gaat boven de markt.

Nieuwe tekst:
We stoppen met marktwerking in publieke sectoren zoals volkshuisvesting, zorg, onderwijs en openbaar vervoer. Het publieke belang gaat boven de markt.

Toelichting indiener:
We moeten geen marktwerking willen in alle publieke sectoren en het is goed om het onderwijs expliciet te noemen in ons PP.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Amendement maakt het standpunt scherper en duidelijker.

Amendement: 02.16.748
Titel: Ontduiking is strafbaar, ontwijking niet
Categorie 1
Indiener(s): Jim Ebens, Gijs Regtien

Originele tekst:
We pakken belastingontwijking en de macht van het grote geld hard aan. Nederland mag geen belastingparadijs zijn. We investeren in toezicht en verhogen straffen voor medeplichtigen. Internationaal werken we aan een eerlijke, duurzame economie met meer democratische zeggenschap.

Nieuwe tekst:
We pakken belastingontwijking en de macht van het grote geld hard aan. Nederland mag geen belastingparadijs zijn. We investeren in toezicht en verhogen straffen voor medeplichtigen van belastingontduiking. Internationaal werken we aan een eerlijke, duurzame economie met meer democratische zeggenschap.

Toelichting indiener:
Belastingontduiking is iets anders dan belastingontwijking. Het verschil? Het eerste (belastingontduiking) is expres verkeerd belastingaangifte doen om hier voordeel uit te halen, wat per definitie strafbaar is. Het tweede (belastingontwijking) is volkomen legaal, bijvoorbeeld door verschillen in regels te gebruiken om minder belasting te hoeven betalen. Toch is het heel belangrijk om ook legale belastingontwijking (internationaal) aan te pakken is heel belangrijk, zoals de concepttekst zegt. Maar de straffen verhogen voor "medeplichtigen" van iets dat niet strafbaar is, kan niet.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Indieners maken het standpunt scherper door de correcte term, belastingontduiking, toe te voegen
Amendement: 02.03.802
Titel: Juiste doelstellingen
Categorie 1
Indiener(s): Sebastiaan Demaret

Originele tekst:
Wij ~~zetten~~ de economie in dienst van mens en planeet. Economische groei is geen doel op zich. We bouwen een samenleving waarin gezondheid, welzijn, gelijkheid en natuur belangrijker zijn dan winst en consumptie.

Nieuwe tekst:
Wij stellen de economie in dienst van mens en planeet. Economische groei is geen doel op zich. We bouwen een samenleving waarin gezondheid, welzijn, gelijkheid en natuur belangrijker zijn dan winst en consumptie.

Toelichting indiener:
Tekstuele correctie

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen, tekstuele correctie.

Amendement: 02.XX.859
Titel: Versterk lokale wederkerigheid, ofterwijl: deelplatformen zijn cool
Categorie 1
Indiener(s): Abdenour Hadouch

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We ondersteunen deelplatformen, zoals tijdbanken, waarin mensen diensten ruilen op lokaal niveau. Door deze vormen van burgerbetrokkenheid van dichtbij te ondersteunen, worden burgers in hun kracht gezet om hun eigen sociale vangnetten op te bouwen. Het effect van dit soort initiatieven op gezondheid en sociale cohesie wordt geëvalueerd en gebruikt om toekomstig beleid verder te ontwikkelen.

Invoegen tussen punt 6 en 7

Toelichting indiener:
Tijdbanken zijn een voorbeeld van deelplatformen; hierin kunnen mensen hun eigen 'tijd' verlenen. Deelnemers verdienen tijdmunten door zich in te zetten voor een bredere gemeenschap. Dit kan bijvoorbeeld een uurtje tuinieren zijn of 20 uurtjes werken aan het organiseren van een dorpsfeest. Deelnemers kunnen tijdmunten gebruiken voor wederdiensten van andere deelnemers; zo ontstaat er een lokale deeleconomie met wederzijdse hulp als uitgangspunt.

'Time banks: rewarding community self-help in the inner city?' licht toe hoe tijdbanken sociale inclusie en gemeenschapscapaciteit bevorderen. Voor een kwantitatieve analyse zie 'Community exchange and time currencies: a systematic and in-depth thematic review of impact on public health outcomes.' Hierbij plaats ik de kanttekening dat er geen direct bewijs is voor alle positieve effecten van tijdbanken, maar dat er een 'consistent narratief van verbetering in fysieke gezondheid en mentaal welzijn' is'. Het is daarom belangrijk dat

er verder onderzoek wordt gedaan naar het effect van tijdbanken op deelnemers, ook om toekomstig beleid te ontwikkelen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:

Overnemen. Amendement is een mooie toevoeging aan het politiek programma. Het versterkt burgerinitiatieven van onderaf en dat is een mooie uitkomst.

Amendement: 02.08.861
Titel: Dag kapitalisme. Hallo democratische groene economie!
Categorie: 1
Indieners: Abdenour Hadouch, Melvin Hoogendijk, Minne van der Mast

Originele tekst:
De huidige economie werkt niet voor gewone mensen en verwoest de planeet. Veel jongeren en werkenden wereldwijd hebben moeite om hun boodschappen te betalen, kunnen geen huis vinden en kampen met een studieschuld. Dit is geen toeval. ~~Onze economie~~ is niet ontworpen om te werken voor gewone mensen. Bedrijfseigenaren en managers bepalen wat er gebeurt met onze bedrijven en pakken alle winsten. Hierdoor neemt de ongelijkheid in de economie toe en krijgen miljardairs een steeds grotere invloed op onze samenleving.

PROTEST wil dit veranderen. Om een economie te maken die voor ons allen werkt, moet deze radicaal worden hervormd. In bedrijven komt de zeggenschap te liggen bij mensen die het werk doen. Belangrijke sociale en publieke voorzieningen komen bij de overheid te liggen. We maken een einde aan privatiseringen en nemen het heft in onze handen. Ook hervormen we onze sociale zekerheid door uit te gaan van vertrouwen in mensen en staan wij schouder aan schouder met degenen die dat nodig hebben. Zo stellen wij onze economie in dienst van de gemeenschap in plaats van de miljardairs.

Nieuwe tekst:
De huidige economie werkt niet voor gewone mensen en verwoest de planeet. Veel jongeren en werkenden wereldwijd hebben moeite om hun boodschappen te betalen, kunnen geen huis vinden en kampen met een studieschuld. Dit is geen toeval. Het kapitalisme is niet ontworpen om te werken voor gewone mensen. Bedrijfseigenaren en managers bepalen wat er gebeurt met onze bedrijven en verwoesten onze aarde. Hierdoor neemt de ongelijkheid in de economie toe en krijgen miljardairs een steeds grotere invloed op onze samenleving.

PROTEST wil dit veranderen. Om een economie te maken die voor ons allen werkt, moet deze radicaal worden hervormd naar een democratische, ecologische en socialistische economie. Wij laten ons niet langer leiden door winstbejag, maar door het welzijn van mens en natuur. In bedrijven komt de zeggenschap te liggen bij mensen die het werk doen. Belangrijke sociale en publieke voorzieningen komen bij de overheid te liggen. We

maken een einde aan privatiseringen en nemen het heft in onze handen. Ook hervormen we onze sociale zekerheid door uit te gaan van vertrouwen in mensen en staan wij schouder aan schouder met degenen die dat nodig hebben. Zo stellen we onze economie weer in dienst van de gemeenschap en de planeet in plaats van de miljardairs.

Toelichting:
De nieuwe tekst is trouw aan de oorspronkelijke variant, maar stelt systeemkritiek centraler en heeft meer duidelijke en expliciete verbinding met ons beginselmanifest door drie idealen uit te lichten, deze drie idealen vormen het uitgangspunt voor een rechtvaardig economisch systeem. Zo wordt het kapitalisme niet slechts benoemd en bekritiseerd, maar wordt ook een rechtvaardig alternatief economisch systeem voorgesteld: met ecologisme, socialisme en democratie als onze uitgangspunten. De nieuwe variant legt ook meer nadruk op een groene economie: niet langer winstbejag, maar het welzijn van mens en natuur is ons uitgangspunt, en de economie staat niet slechts in dienst van de mensheid, maar van onze planeet als geheel. Zo is de inleiding volledige en is het verband tussen onze beginselprogramma en politiek programma duidelijker.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Het amendement verbindt op een mooie manier het standpunt met de waarden uit het beginselprogramma en maakt het explicieter.

Werk & Inkomen

Amendement: 03.01.646
Titel: Basisinkomen financieel haalbaar
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We voeren een basisinkomen in, zodat iedereen genoeg geld heeft voor huur, eten en zorg. ~~We betalen dit vooral met hogere belastingen op grote inkomens en vermogens, en bouwen zo het stelsel van toeslagen stap voor stap af.~~

Nieuwe tekst:
We voeren een basisinkomen in, zodat iedereen genoeg geld heeft voor huur, eten en zorg. We betalen dit door een herziening van de inkomstenbelasting, waarbij de eerste schijf als buffer wordt gebruikt op het basisinkomen, waarna het normale progressieve stelsel het overneemt. Het uitgangspunt is dat iedereen met een onder modaal inkomen erop vooruit gaat. We verhogen daarnaast de belastingen op vermogen en die van de hoogste topinkomens.

Toelichting indiener

Beetje complex dit, maar om het basisinkomen goed betaalbaar te maken, moet je verder kijken dan de topinkomens en vermogens. Het is simpelweg te veel geld. Door de eerste schijf zo in te richten dat deze als buffer werkt kan je het grootste fiscale effect wegnemen. Je krijgt dan een soort van U-vormig belastingspercentage.
Wat je dan eigenlijk krijgt is dat je de toename door het basisinkomen ietswat dempt. Dus inplaats van dat je er direct 1200 op vooruit gaat, ga je er zonder inkomen 1200 euro op vooruit, met een laag inkomen 800, midden 200, hoog -400, etc.

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Inderdaad belangrijk dat onze plannen haalbaar zijn en dat wordt hiermee verbeterd.

Amendement: 03.01.647
Titel: Meteen een basisinkomen
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We voeren een basisinkomen in, zodat iedereen genoeg geld heeft voor huur, eten en zorg. We betalen dit vooral met hogere belastingen op grote inkomens en vermogens, ~~en bouwen zo het stelsel van toeslagen stap voor stap af.~~

Nieuwe tekst:
We voeren een basisinkomen in, zodat iedereen genoeg geld heeft voor huur, eten en zorg. We betalen dit vooral met hogere belastingen op grote inkomens en vermogens.

Toelichting indiener:
We moeten meteen overstappen op een basis inkomen en alle toeslagen afschaffen omdat het basisinkomen voldoende moet zijn om alle toeslagen te compenseren

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Met een basisinkomen kunnen we inderdaad de toeslagen afbouwen.

Amendement: 03.02.649
Titel: Fatsoenlijke compensatie voor arbeid
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:

We verhogen het minimumloon naar ten minste ~~18~~ euro per uur en laten het automatisch meestijgen met de prijzen. Het geldt voor alle leeftijden en ook voor stages, en we zorgen dat mensen niet in een armoedeval belanden door lagere toeslagen of hogere lasten

Nieuwe tekst:
We verhogen het minimumloon naar ten minste 20 euro per uur, geïndexeerd op 2026, en laten het automatisch meestijgen met de prijzen. Het geldt voor alle leeftijden en ook voor stages, en we zorgen dat mensen niet in een armoedeval belanden door lagere toeslagen of hogere lasten.

Toelichting indiener:
Als we de start van de voor16 campagne van FNV nemen, komt dat nu ongeveer uit op 20 euro. Daarnaast is het indexatiejaar toegevoegd, zodat het duidelijk is vanuit welk jaar de inflatie bij dit bedrag moet worden gerekent.

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Goede toevoeging van indexatie en verstandig om naar de FNV te luisteren

Amendement: 03.02.650
Titel: Uitvoerbaarheid is soms ook wel eens leuk
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We verhogen het minimumloon naar ten minste 18 euro per uur en laten het automatisch meestijgen met de prijzen~~. Het geldt voor alle leeftijden en ook voor stages~~, en we zorgen dat mensen niet in een armoedeval belanden door lagere toeslagen of hogere lasten

Nieuwe tekst:
We verhogen het minimumloon naar ten minste 18 euro per uur en laten het automatisch meestijgen met de prijzen. Het geldt voor alle leeftijden en ook voor stages, en we zorgen dat mensen niet in een armoedeval belanden door lagere toeslagen of hogere lasten.
a. Het minimumjeugdloon wordt afgeschaft, het miminumloon gaat gelden voor alle leeftijden.
b. Onbetaalde stages worden verboden. Er komt een wettelijke minimum stagevergoeding van 50% van het minimumloon, die op termijn stijgt tot 100% van het minimumloon.

Toelichting indiener:
Een kleine uitbreiding van wat er al staat een een iets meer realistisch tijdpad met betrekking van stage vergoedingen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Goed idee om het meer realistisch te maken.

Amendement: 03.03.651
Titel: Liever minder werken voor hetzelfde geld
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We maken de 25-urige werkweek normaal en geven iedereen minstens acht weken betaalde vakantie per jaar. Mensen krijgen meer tijd voor rust, zorg, opleiding, activisme en ander maatschappelijk werk, zodat betaald werk niet het hele leven bepaalt.

Nieuwe tekst:
We maken de 25-urige werkweek, met loonbehoud, normaal en geven iedereen minstens acht weken betaalde vakantie per jaar. Mensen krijgen meer tijd voor rust, zorg, opleiding, activisme en ander maatschappelijk werk, zodat betaald werk niet het hele leven bepaalt.

Toelichting indiener:
Een heel belangrijk punt om er in te hebben staan, want als iedereen deels gaat werken, maar vervolgens niet hun loon behoud is het niet heel aantrekkelijk om te doen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Heel goed punt. Had er al zo in moeten staan, maar is blijkbaar niet goed gegaan.

Amendement: 03.04.652
Titel: Iedereen verplicht meer geld
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We zorgen dat lonen meestijgen met de inflatie en halen achterstanden per sector in. Beroepen in zorg, onderwijs en publieke diensten krijgen hogere lonen en betere voorwaarden, zodat werk dat de samenleving draagt eerlijk wordt beloond.

Nieuwe tekst:
We zorgen dat lonen verplicht meestijgen met de inflatie (automatische loonindexatie) en halen achterstanden per sector in. Beroepen in zorg, onderwijs en publieke diensten krijgen hogere lonen en betere voorwaarden, zodat werk dat de samenleving draagt eerlijk wordt beloond.

Toelichting indiener:
Een paar CAO's hebben dit er al instaan, maar ons voorstel is om dit verplicht te stellen voor iedereen die werkt. Daarom hebben we het iets duidelijker neergezet, zodat je er later ook meer mee kunt doen bij campagnes etc.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Verstandig om dit zo expliciet te benoemen.
Amendement: 03.06.717
Titel: Verenigt u!
Categorie 1
Indiener(s): Merel Buizer, Julian Bos, Minne van der Mast, Abdenour Hadouch, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Originele tekst:
We versterken de vakbonden. Werknemers krijgen recht op verlof voor vakbondswerk ~~en niet-leden mogen meebeslissen over cao's.~~

Nieuwe tekst:
We versterken de vakbonden. Werknemers krijgen recht op verlof voor vakbondswerk en worden gestimuleerd lid te worden van een vakbond.

Toelichting indiener:
Vakbonden zijn een prachtig voorbeeld van 'samen sta je sterk'. Werknemers verenigen zich omdat ze met meer zijn dan de bazen en weten zo verandering af te dwingen. Als vakbonden kleiner worden, zorgt dat ervoor dat ze minder geld en minder slagkracht hebben. Wij maken ons zorgen dat door lidmaatschap van vakbonden een minder groot voordeel te maken, zoals hier gebeurt, vakbonden verzwakken. Verzwakte vakbonden hebben minder middelen (stakingsfonds, mensen) om te staken en daarmee minder macht in de onderhandelingen.
Het is juist het best als werknemers worden gestimuleerd om lid te worden!

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het is inderdaad super belangrijk dat werknemers worden gestimuleerd om bij de vakbond te gaan, dus goede toevoeging.

Amendement: 03.07.653
Titel: Onbetaalde stages zijn geen schijnzelfstandigheid, wel uitbuiting
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We pakken schijnzelfstandigheid en verkapte contracten hard aan. Zelfstandigen krijgen een opslag bovenop het minimumloon voor pensioen en verzekeringen. Iedereen, vast, flex of zzp, krijgt dezelfde arbeidsrechten. ~~Onbetaalde stages worden verboden.~~

Nieuwe tekst:
We pakken schijnzelfstandigheid en verkapte contracten hard aan. Zelfstandigen krijgen een opslag bovenop het minimumloon voor pensioen en verzekeringen. Iedereen, vast, flex of zzp, krijgt dezelfde arbeidsrechten.

Toelichting indiener:
Dit amendement komt te vervallen als het amendement op punt 2 niet wordt aangenomen. (Waarin dit punt wordt benoemd)

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Als we amendement 650 aannemen is het logisch om deze ook aan te nemen.

Amendement: 03.08.654
Titel: eerst een basisinkomen dan PW
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
~~We~~ vervangen de Participatiewet door een Bestaanszekerheidswet die uitgaat van rechten en vertrouwen. Tot die wet er is, schaffen we de taaleis en de zoektermijn voor jongeren af en verhogen we het budget voor re-integratie.

Nieuwe tekst:
Zolang het basisinkomen er nog niet is vervangen de Participatiewet door een Bestaanszekerheidswet die uitgaat van rechten en vertrouwen. Tot die wet er is, schaffen we de taaleis en de zoektermijn voor jongeren af en verhogen we het budget voor re-integratie.

Toelichting indiener:
Basisinkomen kan de Participatiewet vervangen als het is ingevoerd. Laten we ook duidelijk maken dat we zijn voor gratis geld voor iedereen!

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Met het basisinkomen dat ook al in het programma staat is de participatiewet inderdaad niet nodig!

Amendement: 03.10.655

Titel: Duurzaam is niet voor werk
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We halen mensen met een beperking uit de Participatiewet en maken onderscheid tussen wie niet ~~duurzaam kan werken en wie dat wel kan. Wie niet kan werken krijgt een goede, stabiele uitkering. Wie wel kan werken krijgt intensieve, persoonlijke ondersteuning richting passend werk.~~

Nieuwe tekst:
We halen mensen met een beperking uit de Participatiewet en maken onderscheid tussen wie niet langdurig en voltijd kan werken en wie dat wel kan:
a. Wie niet kan werken krijgt een goede, stabiele uitkering;
b. Wie wel kan werken moet worden begeleid bij het zoeken naar oplossingen om hun laatste baan passender te maken, of bij hun zoektocht naar een nieuwe passende baan.

Toelichting indiener:
Een betere term dan duurzaam, en een kleine verduidelijking in de oplossingspunten.

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Goede verbetering van het woord duurzaam en goede verduidelijking.

Amendement: 03.13.656
Titel: De sollicitatieplicht is kapitalistische propaganda
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We geven mensen met een WW- of bijstandsuitkering recht op persoonlijke begeleiding. ~~De sollicitatieplicht kan tijdelijk worden stopgezet bij zware problemen.~~ Gemeentes moeten duidelijk uitleggen welke hulp er is, zodat niemand steun misloopt door onwetendheid.

Nieuwe tekst:
We geven mensen met een WW- of bijstandsuitkering recht op persoonlijke begeleiding. Gemeentes moeten duidelijk uitleggen welke hulp er is, zodat niemand steun misloopt door onwetendheid. De sollicitatieplicht wordt uit de participatiewet gehaald.

Toelichting indiener:
De sollicitatieplicht zorgt er niet per se voor dat mensen eerder aan het werk komen, dan wel langer aan het werk blijven. Het gaat er bij de sollicitatieplicht vooral om kwantiteit, niet om de kwaliteit van je sollicitaties. Daarnaast ben je ook afhankelijk van de

sollicitaties die op dat moment open staan. Mensen die willen werken, zullen echt wel zoeken naar werk, laten we uitgaan van het goede.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Goed punt van de indieners!
Amendement: 03.14.803
Titel: Weg met de norm
Categorie 1
Indiener(s): Sebastiaan Demaret

Originele tekst:
We schaffen de kostendelersnorm af, zodat samenwonen niet langer wordt ~~gestraft~~ met een lagere uitkering. Zeker in een wooncrisis moeten mensen woningen en kosten kunnen delen, zonder dat hun inkomen daardoor omlaag gaat.

Nieuwe tekst:
We schaffen de kostendelersnorm af, zodat samenwonen niet langer wordt bestraft met een lagere uitkering. Zeker in een wooncrisis moeten mensen woningen en kosten kunnen delen, zonder dat hun inkomen daardoor omlaag gaat.

Toelichting indiener:
Tekstuele correctie; iemand wordt gestraft, iets wordt bestraft.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Logische tekstuele aanpassing.

Amendement: 03.21.659
Titel: Niet alleen als het nodig is, maar altijd als het kan
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Originele tekst:
We maken alle communicatie van de overheid over geld en regels helder en toegankelijk. Brieven en websites zijn in begrijpelijk Nederlands en waar ~~nodig~~ ook in andere talen. Informatie is altijd zowel digitaal als op papier beschikbaar, zodat niemand wordt uitgesloten. Zie hoofdstuk Inclusie, Emancipatie & Diversiteit.

Nieuwe tekst:
We maken alle communicatie van de overheid over geld en regels helder en toegankelijk. Brieven en websites zijn in begrijpelijk Nederlands en waar mogelijk ook in andere talen die in Nederland worden gesproken. Informatie is altijd zowel digitaal als op papier

beschikbaar, zodat niemand wordt uitgesloten. Zie hoofdstuk Inclusie, Emancipatie & Diversiteit.

Toelichting indiener:
Waarom jezelf beperken tot er een bittere noodzaak is als je het ook als standaard praktijk kunt doen?

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Zo is het stuk beter geformuleerd

Amendement: 03.24.804
Titel: van verlof naar pensioen
Categorie 1
Indiener(s): Sebastiaan Demaret

Originele tekst:
~~Je bouwt pensioen op~~ tijdens zwangerschaps-, bevallings- en ouderschapsverlof. Zo voorkomen we dat het baren en verzorgen van kinderen structureel zorgt voor een lager pensioen.

Nieuwe tekst:
De pensioenopbouw loopt door tijdens zwangerschaps-, bevallings- en ouderschapsverlof. Zo voorkomen we dat het baren en verzorgen van kinderen structureel zorgt voor een lager pensioen.

Toelichting indiener:
Tekstuele correctie; met de originele formulering lijkt het alsof je alleen pensioen opbouwt als je met verlof bent. Dat lijkt me niet helemaal de bedoeling.

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Logische tekstuele aanpassing.

Amendement: 03.25.806
Titel: controle over je pensioen
Categorie 1
Indiener(s): Folkert Holtsema

Originele tekst:
Deelnemers krijgen zeggenschap over hun eigen pensioenfonds: ze kiezen het bestuur, ~~en~~ stemmen over het beleggingsbeleid

Nieuwe tekst:
Deelnemers krijgen zeggenschap over hun eigen pensioenfonds: ze kiezen het bestuur, stemmen over het beleggingsbeleid en hebben de gelegenheid om te kiezen voor een (alternatief) fonds.

Toelichting indiener:
In ons bestaande pensioenstelsel is er weinig plaats voor inspraak van de deelnemers, het oorspronkelijke artikel verbetert dit maar maakt de medewerker alsnog afhankelijk van de werkgever, cao of sector. Geef de werkenden eigendom over hun toekomstig inkomen. Alleen zo is er ook een uitweg als er sprake is van wanbestuur of als het beleggingsbeleid niet strookt met de wensen van de werknemer.

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Sterke toevoeging van het punt.

Wonen

Amendement: 04.04.662
Titel: De enige schimmel die ik wil is de champignon op mijn pizza
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst: Schimmel, tocht en achterstallig onderhoud verdwijnen uit de sociale huur. We richten publieke onderhoudsdiensten op met buurtfixers, vakmensen die bewoners actief opzoeken en gebreken direct verhelpen.

Nieuwe tekst: Schimmel, tocht en achterstallig onderhoud verdwijnen uit de (sociale) huur. We richten publieke onderhoudsdiensten op met buurtfixers, vakmensen die bewoners actief opzoeken en gebreken direct verhelpen. Verhuurders die nalatig zijn worden aangepakt met boetes, taakstraffen en gevangenisstraffen.

Toelichting indiener: Iedereen heeft het recht op een schimmelvrije woning. En laten we de verhuurders die dit veroorzaken aanpakken.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het is belangrijk om te benoemen dat verhuurders verantwoordelijk gesteld moeten worden voor de slechte leefomstandigheden van hun huurders.

Amendement: 04.11.663
Titel: I love OV naast mijn nieuwe huis
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst: Nieuwe woningen bouwen we zo veel mogelijk binnen bestaande steden en dorpen. Daarom wordt binnenstedelijk bouwen de norm. We benutten leegstaande gebouwen, braakliggende terreinen en ongebruikte ruimte voordat we nieuwe grond aansnijden. Zo beschermen we natuur en maken we beter gebruik van de ruimte die we al hebben.

Nieuwe tekst: Nieuwe woningen bouwen we zo veel mogelijk binnen bestaande steden en dorpen. Daarom wordt binnenstedelijk bouwen de norm. We benutten leegstaande gebouwen, braakliggende terreinen, gebieden rondom OV knooppunten/lijnen en ongebruikte ruimte voordat we overige nieuwe grond aansnijden. Zo beschermen we natuur en maken we beter gebruik van de ruimte die we al hebben.

Toelichting indiener: Een kleine specificering rondom bouwen rondom OV.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het bouwen rondom OV is belangrijk om duurzaam gedrag te stimuleren.

Amendement: 04.14.664
Titel: Cultuur en sport zijn based
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst: Nieuwe woonwijken bestaan niet alleen uit woningen, maar ook uit scholen, zorg, openbaar vervoer, winkels, speelplekken en groen. Mensen moeten prettig kunnen wonen zonder afhankelijk te zijn van de auto. Zie hoofdstuk Mobiliteit.

Nieuwe tekst: Nieuwe woonwijken bestaan niet alleen uit woningen, maar ook uit scholen, zorg, openbaar vervoer, winkels, cultuur, sport, speelplekken en groen. Mensen moeten prettig kunnen wonen zonder afhankelijk te zijn van de auto. Zie hoofdstuk Mobiliteit.

Toelichting indiener: Kleine toevoeging

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Cultuur en sport zijn inderdaad van belang voor nieuwe woonwijken.

Amendement: 04.22.667
Titel: Wonen op de BES-eilanden, super leuk!
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst: Het Rijk richt een permanent ambitieus investeringsfonds op voor betaalbare woningbouw, verduurzaming, renovatie en gebiedsontwikkeling. De wooncrisis vraagt om structurele publieke investeringen in plaats van tijdelijke subsidies.

Nieuwe tekst: Het Rijk richt een permanent ambitieus investeringsfonds op voor betaalbare woningbouw, verduurzaming, renovatie en gebiedsontwikkeling. De wooncrisis vraagt om structurele publieke investeringen in plaats van tijdelijke subsidies. Hierbij word een apart investeringsplan gemaakt met betrekking tot de BES-eilanden, waarbij achterstanden op het gebied van woningbouw en onderhoud worden weggewerkt.

Toelichting indiener: Een simpele toevoeging om meer aandacht te geven aan de overzeese gebieden.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Belangrijk om de BES-eilanden te betrekken bij een investeringsfonds vanuit het Rijk.
Amendement: 04.31.669
Titel: Ik heb liever niet dat mijn woning weg rijd
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst:
Flexwoningen, ~~dat zijn tijdelijke en verplaatsbare woningen, helpen spoedzoekers snel aan onderdak. We zetten ze in als tijdelijke aanvulling op vaste woningbouw, met goede kwaliteit en woonzekerheid.~~

Nieuwe tekst:
Flexwoningen zijn een tijdelijke oplossing voor een permanent probleem. Ze kunnen een uitkomst bieden op plekken waar permanente bouw nog geen mogelijkheid is. Er komt extra aandacht voor de kwaliteit en veiligheid van flexwoningen, zeker wanneer deze langer dan gepland blijven staan. Huurders van flexwoningen moeten de mogelijkheid krijgen om na verloop van tijd door te stromen naar een vaste huurwoning, dit geldt ook bij verplaatsing of verwijdering van de flexwoningen.

Toelichting indiener: Zoals het punt al omschrijft zien wij flexwoningen niet als de oplossing van het woningtekort, maar meer als mogelijke uitkomst in situaties waar normale woningbouw niet mogelijk is. Als er dan toch flexwoningen komen moet er voldoende aandacht zijn voor veiligheid en kwaliteit. We hebben immers gezien wat er is gebeurt met de flexwoningen in Amsterdam die de hens in vlogen.
Daarnaast hebben we nog een aantal punten toegevoegd als het gaat over de bescherming en doorstroming van huurders.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement beschrijft de doeleinden en limieten van flexwoningen beter dan dat wij dit hebben gedaan.
Amendement: 04.34.670
Titel: Pas de huizen aan aan de warmte
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst:
We bouwen circulair en natuurinclusief, bijvoorbeeld met hout en andere herbruikbare, natuurlijke materialen, met CO2-grenzen voor de bouw en met zonnepanelen, groene daken en nestplekken voor dieren als standaard

Nieuwe tekst:
We bouwen circulair en natuurinclusief, bijvoorbeeld met hout en andere herbruikbare, natuurlijke materialen, met CO2-grenzen voor de bouw en met zonnepanelen, groene daken en nestplekken voor dieren als standaard. Ook kijken we naar manieren om woningen beter bestand te maken tegen het veranderende klimaat, door ramen met overhang te maken, materialen te gebruiken die als goede thermische buffer dienen, en zonwering te verplichten.

Toelichting indiener: Het is beter om de huizen zo te bouwen dat de hitte minder effect heeft op de interne temperatuur dan om nog meer airco's te installeren. Dus hup, ecologisch verantwoord gaan bouwen. En in de winter misschien eens je huis aankleden, zodat deze warmte goed gaat vast houden.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is een goede aanvulling op de duurzame oplossingen om woningen bestendig te maken tegen warmte en kou.
Amendement: 04.37.671
Titel: Op straat slapen voorkomen
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Zolang er nog niet voldoende woningen beschikbaar zijn, zorgen gemeentes dat dak- of thuisloze mensen terecht kunnen in opvanglocaties. Niemand verdient het om ongewild op straat te leven. Als iemand om wat voor reden dan ook de toegang word ontzegt van de opvanglocatie zorgt de gemeente voor een alternatieve slaapplek.

Invoegen na punt 37

Toelichting indiener:
Niemand hoort op straat te slapen als ze dat niet willen. Opvang is hierbij cruciaal. Als iemand om wat voor reden dan ook wordt geweigerd, bijvoorbeeld wegens drugs gebruik over ongewenst gedrag, wordt er gekeken naar een andere beter passende oplossing.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit nieuwe punt zorgt ervoor dat we niet alleen rekening houden met toekomstige dak- of thuisloze, maar ook met de huidige.
Amendement: 04.44.855
Titel: Dubbelop halveren
Categorie 1
Indiener(s): Dinah Wehl

Originele tekst:
~~Om de toegang en werking van sociale woonnetten te garanderen voor iedereen, komt er een nationaal verdeelsysteem voor woonruimte~~

Nieuwe tekst:
Niet van toepassing

Toelichting indiener:
Met 'sociale woonnetten' lijken woonruimteverdeelsystemen zoals DĀK/WoningNet te worden bedoeld. Het landelijk toegankelijk maken van deze systemen wordt al concreter geregeld in punt 9. Daarin staat dat er één landelijk zoeksysteem voor sociale huurwoningen komt en dat iedereen vanaf 18 jaar automatisch en gratis wordt ingeschreven. Artikel 44 voegt in dat geval inhoudelijk niets toe en kan daarom worden verwijderd. Als met 'sociale woonnetten' iets anders wordt bedoeld, trek ik mijn amendement in.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Punt 44 is inderdaad een herhaling van punt 9, dit maakt het punt overbodig.

Klimaat & Milieu

Amendement: 05.0i.751
Titel: Benoem de crisis
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Bram Rasing, Merel Buizer, Minne van der Mast, Dinah Wehl

Originele tekst:

~~De klimaat~~crisis is het gevolg van een samenleving waarin private winsten en groei voorrang krijgen boven mens, dier en natuur. Ons economisch systeem heeft de grenzen van de aarde te lang genegeerd. De gevolgen zijn duidelijk: klimaatverandering, vervuiling, uitgestorven plant- en diersoorten, en grootschalige ontregeling van de natuurlijke systemen die het leven op aarde mogelijk maken.

Nieuwe tekst:
De klimaatcrisis is de grootste crisis van onze tijd. Deze crisis is het gevolg van een samenleving waarin private winsten en groei voorrang krijgen boven mens, dier en natuur. Ons economisch systeem heeft de grenzen van de aarde te lang genegeerd. De gevolgen zijn duidelijk: klimaatverandering, vervuiling, uitgestorven plant- en diersoorten en grootschalige ontregeling van de natuurlijke systemen die het leven op aarde mogelijk maken waardoor miljarden mensen, dieren en planten niet meer zullen kunnen overleven waar ze nu leven.

Toelichting indiener:
Hoewel de inleiding goed en sterk benoemt waar het probleem zit en hoe de klimaatcrisis komt, missen wij het stukje wat uitlegt hoe serieus wij klimaatverandering nemen. Dit amendement behoudt de originele tekst maar voegt daar aan toe dat het de grootste crisis van onze tijd is en welke gevolgen het kan hebben.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is een kleine tekstuele aanpassing die de introductie concreter maakt. Daarom overnemen.

Amendement: 05.05.674
Titel: Overzeese koninkrijksdelen zijn niet beperkt
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Nederland past zich aan op een veranderend klimaat. We bereiden ons voor op extreem weer, toenemende hitte, wateroverlast en droogte. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen~~, waaronder mensen met een beperking en~~ inwoners van de Overzeese Koninkrijksdelen.

Nieuwe tekst:
Nederland past zich aan op een veranderend klimaat. We bereiden ons voor op extreem weer, toenemende hitte, wateroverlast en droogte. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor mensen die extra kwetsbaar zijn, zoals inwoners van de Overzeese Koninkrijksdelen of mensen met een beperking.

Toelichting indiener:

Door hier een voorbeeld toe te voegen wordt de zin moeilijker en is het niet helemaal duidelijk of de inwoners van de Overzeese Koninkrijksdelen ook als kwetsbare groep wordt gezien of een eigen categorie is.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement verbetert de zinsopbouw, daarom overnemen.
Amendement: 05.08.758
Titel: F*ck around? Find out!
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Bram Rasing, Lara Verdam, Dinah Wehl, Minne van der Mast, Jelle de Graaf, Merel Buizer

Originele tekst:
~~Wij staan voor klimaatrechtvaardigheid: grote vervuilers en rijke landen moeten sneller verduurzamen en meer bijdragen aan herstel, zowel binnen Nederland als internationaal.~~
Organisaties die zich bewust of roekeloos schuldig hebben gemaakt aan ~~vervuiling worden bestraft en~~ hun winsten ingezet voor ~~herstel~~.

Nieuwe tekst:
We maken het mogelijk om organisaties en individuen die zich bewust of roekeloos schuldig hebben gemaakt aan klimaatvervuiling strafrechtelijk te vervolgen, hun (historische) winsten worden ingezet voor het herstellen en beschermen van ons klimaat. Voor meer over het strafbaar stellen van ecocide zie Dier, Natuur & Landbouw (punt 5).

Toelichting indiener:
Wat betekent bestraffen? Dit amendement dat het duidelijk is dat het gaat over strafrechtelijk vervolgen en specificeert waar "herstel" over gaat. Wij vinden het belangrijk dat ernstige klimaatvervuiling strafrechtelijke gevolgen kan hebben en denken ook dat dit in lijn is met het latere punt over ecocide.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is een verduidelijking van het punt en verwijst correct naar het ecocide punt dat ook in het hoofdstuk Dier, Natuur & Landbouw staat en draagt daardoor bij aan een verder geïntegreerd politiek programma. Daarom overnemen.
Amendement: 05.12.676
Titel: GG gezond én groen
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua Paans

Originele tekst:

We maken een gezonde leefomgeving leidend in ruimtelijke ordening. Bij twijfel kiezen we voor voorzorg en wegen we gezondheid en veiligheid zwaarder dan economische belangen.

Nieuwe tekst:
We maken een groene en gezonde leefomgeving leidend in ruimtelijke ordening. Bij twijfel kiezen we voor voorzorg en wegen we gezondheid, natuur en de veiligheid van burgers zwaarder dan economische belangen.

Toelichting indiener:
Kleine toevoeging. In het hoofdstuk wonen staat ook veel over groen, dus het lijkt consistent om dat dan hier ook toe te voegen. En groen is gewoon belangrijk bij ruimtelijke ordening. Verder lijkt 'veiligheid' vaag, omdat het heel veel dingen kan betekenen, daarom de toevoeging over burgers.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Goede toevoegingen! <3 Overnemen.
Amendement: 05.23.762
Titel: Verwijzing toevoegen
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We zorgen voor een natuur- en waterhuishouding die bestand is tegen klimaatverandering. Meer hierover in het hoofdstuk Dier, Natuur en Landbouw

Na punt 23 invoegen

Toelichting indiener:
Dit zou een toevoeging zijn aan het hoofdstuk klimaatadaptatie die zegt dat over waterhuishouding etc. je moet doorbladeren naar het volgende hoofdstuk. Als klimaatadaptatie als nieuw subkopje niet wordt aangenomen trekken we dit amendement in.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Klein punt dat in lijn is met de rest en de veranderde of verwijderde punten via andere amendementen compenseert. Daarom overnemen categorie 1.

Dier, Natuur & Landbouw

Amendement: 06.21.780
Titel: Verenigd in betekenis
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Dinah Wehl

Oude tekst
De Europese Unie zet in op het zo snel mogelijk uitfaseren van ~~pesticiden.~~ Schadelijke bestrijdingsmiddelen ~~worden vervangen door~~ veilige alternatieven. Landbouwbeleid baseren we op wetenschap, niet op de lobby van de chemische industrie.

Nieuwe tekst:
De Europese Unie zet in op het zo snel mogelijk uitfaseren van schadelijke bestrijdingsmiddelen en we vervangen deze door veilige en ecologische alternatieven. Landbouwbeleid baseren we op wetenschap, niet op de lobby van de chemische industrie.

Toelichting indiener: Schadelijke bestrijdingsmiddelen en pesticiden zijn hetzelfde maar het lijkt hier alsof er twee verschillende aanpakken voor zijn. Dit amendement maakt het duidelijker dat het gaat over dezelfde stoffen en maakt ook duidelijk wat voor veilige alternatieven we voor ons zien (ecologisch).

Advies: Overnemen

Toelichting advies: Dit amendement maakt de tekst simpeler en dat steunen we. Wel klopt de toelichting niet, alle pesticiden zijn schadelijke bestrijdingsmiddelen ,maar niet alle schadelijke bestrijdingsmiddelen zijn pesticiden (denk aan biociden). Wel met kanttekening dat amendement 779, mede door dezelfde indiener, wél schadelijke bestrijdingsmiddelen in de tekst heeft laten staan.

Amendement: 06.1.763
Titel: Mensen zijn natuur!
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Karsten Bos, Lara Verdam, Dinah Wehl, Minne van der Mast, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Bram Rasing

Oude tekst
We herstellen de natuur als fundament van onze samenleving. Gezonde ecosystemen ~~zijn noodzakelijk voor~~ schoon water, vruchtbare bodems, bestuiving, voedselvoorziening en een stabiel klimaat.

Nieuwe tekst:

We herstellen de natuur als fundament van onze samenleving. Mensen zijn een onderdeel van de natuur en als soort zijn we afhankelijk van gezonde ecosystemen, schoon water, vruchtbare bodems, bestuiving, voedselvoorziening en een stabiel klimaat.

Toelichting indiener:
We steunen het idee achter deze tekst maar zijn bang dat het kan lezen alsof wij vinden dat de natuur bestaat om de mens te dienen, vooral omdat we het zelf zo lazen. Dit amendement maakt duidelijker dat het gaat om de positie van de mens binnen de natuur en hoe de maatschappij daar naar kijkt.

Advies: Overnemen

Toelichting advies: Zoals de inleiding van het hoofdstuk al stelt: "We putten de aarde niet uit, maar zorgen voor de aarde en geven haar de ruimte om te herstellen." Zorgen voor de aarde betekent ook dat we haar niet als dienend zien, maar als ons thuis. Om echt goed voor de natuur te zorgen stellen we haar centraal, niet de mens.

Amendement: 6.21.781
Titel: Landbouw is meer dan alleen gif
Categorie: 1
Namen indieners: Julian Bos, Jelle de Graaf, Dinah Wehl

Oude tekst
De Europese Unie zet in op het zo snel mogelijk uitfaseren van pesticiden. Schadelijke bestrijdingsmiddelen worden vervangen door veilige alternatieven. ~~Landbouw~~beleid baseren we op wetenschap, niet op de lobby van de chemische industrie

Nieuwe tekst:
De Europese Unie zet in op het zo snel mogelijk uitfaseren van pesticiden. Schadelijke bestrijdingsmiddelen worden vervangen door veilige alternatieven. Gifstofbeleid baseren we op wetenschap, niet op de lobby van de chemische industrie.

Toelichting indieners: Landbouwbeleid is heel breed en niet alleen de chemische lobby is daarin een probleem. Om dit te laten passen bij het artikel is "gifstofbeleid" een logischere term.

Advies: Overnemen.

Toelichting advies: Hiermee verbreden we de scope, wat alleen maar voordelen heeft!

Amendement: 6.21.782
Titel: Verdienmodel, rendabiliteit, winstmodellen, etc.
Categorie: 1
Namen indieners: Julian Bos, Jelle de Graaf, Dinah Wehl, Bram Rasing

Originele tekst:
Wij bevrijden boeren van de macht van supermarkten en banken. Boeren krijgen een eerlijke prijs voor hun producten en meer zeggenschap over hun bedrijf. De overheid

begrenst de marktmacht van grote afnemers en toeleveranciers en stimuleert coöperaties en regionale voedselketens.

Nieuwe tekst:
Wij bevrijden boeren van de macht van supermarkten en banken. Boeren krijgen een eerlijke prijs voor hun producten en meer zeggenschap over hun bedrijf. De overheid begrenst de marktmacht van grote afnemers en toeleveranciers en stimuleert coöperaties en regionale voedselketens. Boeren moeten weer kunnen leven van natuurinclusieve en extensieve landbouw.

Toelichting indieners: Een belangrijke reden voor de huidige intensivering en schaalvergroting in de sector is dat supermarkten en banken dit heel erg hebben gepushet en extensieve landbouw onrendabel hebben gemaakt door lage prijzen te betalen. Wanneer we dit aanpakken maken we dus ook extensieve en natuurinclusieve boeren weer mogelijk.

Advies: Overnemen

Toelichting advies: Het is belangrijk om bij zo'n ingrijpende transitie ook toekomstperspectief te bieden om zo meer draagvlak en blijk van goede intenties te geven. Daarom is dit een waardevolle toevoeging.

Amendement: 6.27.783
Titel amendement: Ruimte voor verduidelijking
Categorie: 1
Namen indieners: Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing**Amendement op het politiek programma**

Originele tekst:
We gebruiken vrijgekomen ~~ruimte~~ voor maatschappelijke behoeften zoals woningbouw, duurzame energie en openbaar vervoer, niet voor nieuwe, vervuilende (voedsel)productie.

Nieuwe tekst:
We gebruiken vrijgekomen landbouwgrond voor maatschappelijke behoeften zoals woningbouw, duurzame energie en openbaar vervoer, niet voor nieuwe, vervuilende (voedsel)productie.

Toelichting indieners: Verduidelijking waar het artikel over gaat

Advies: Overnemen

Toelichting advies: Verduidelijk maakt de tekst sterker en meer politiek relevant.

Amendement: 06.27.784
Titel amendement: Natuur boven mens
Categorie: 1

Namen indieners: Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Originele tekst:
We gebruiken vrijgekomen ruimte voor maatschappelijke behoeften zoals woningbouw, duurzame energie en openbaar vervoer, niet voor nieuwe, vervuilende (voedsel)productie.

Nieuwe tekst:
We gebruiken vrijgekomen ruimte voor natuur of maatschappelijke behoeften zoals woningbouw, duurzame energie en openbaar vervoer, niet voor nieuwe, vervuilende (voedsel)productie.

Toelichting indiener: Landbouwgrond teruggeven aan de natuur is natuurlijk altijd een optie.

Advies: Overnemen

Toelichting advies: Meer natuur is meer beter!

Amendement: 06.38.764
Titel: Vruchtbaarheid zegt niets over je waarde!
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Dinah Wehl, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Originele tekst:
3. Nederland beschermt ~~zijn waardevolle~~ ecosystemen, ~~zoals rivieren, bossen, moerassen, drasland en veengebieden,~~ tegen verdere aantasting. Gebieden die van nature koolstof vasthouden worden ~~actief~~ hersteld omdat zij ~~zowel biodiversiteit versterken als~~ bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering.

~~8. Wij herstellen rivieren, zeeën en de Waddenzee, zodat ecosystemen zich kunnen herstellen en beter bestand zijn tegen klimaatverandering.~~

Nieuwe tekst:
3. Nederland beschermt en herstelt zijn inhheemse ecosystemen tegen verdere aantasting. Gebieden die van nature koolstof vasthouden, zoals veenlanden en zeeën, worden versneld hersteld omdat zij actief bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering.

Toelichting indiener:
Vanuit het idee van de intrinsieke waarde van de natuur heeft het ene gebied niet meer waarde dan het andere. Dit betekent niet dat we deze gebieden niet sneller mogen herstellen of meer prioriteit mogen geven. Deze nieuwe tekst doet beter recht aan het idee dat het ene stukje natuur niet waardevoller is dan het andere terwijl het wel de prioriteit legt op bijvoorbeeld veengebieden. Dit amendement maakt punt 8 overbodig.

Advies: omarmen

Toelichting advies: Momenteel leven we in een wereld waar wordt gewerkt met gebieden die 'meer' waarde hebben vanwege hun rol in het beschermen van biodiversiteit, maar in een perfecte wereld hoeft dat natuurlijk niet! Dat neemt niet weg dat we ervoor kunnen kiezen om bepaalde gebieden sneller te herstellen of daar een hogere prioriteit aan te geven, bijvoorbeeld vanwege de urgentie of de specifieke ecologische betekenis. Met de aangepaste tekst voorkomen we dat de indruk ontstaat dat het ene stukje natuur intrinsiek waardevoller is dan het andere, terwijl er tegelijkertijd ruimte blijft om prioriteit te geven aan bijvoorbeeld veengebieden. Met deze aanpassing wordt punt 8 bovendien overbodig.

Amendement: 06.7.765
Titel: Defensiebestendige bossen
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Dinah Wehl, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We zetten in op natuurlijke, diverse en weerbare loofbossen die meer water vasthouden en minder snel branden. Bosbouw wordt niet toegestaan in gebieden met een natuurfunctie.

Invoegen na punt 7

Toelichting indiener:
Bossen in Nederland zijn vaak ontzettend onnatuurlijk. Dit komt doordat veel ervan is aangeplant voor de bosbouw. Dit zorgt voor bossen met een kale ondergrond met maar enkele soorten bomen, meestal naaldbomen, en regelmatig compleet open stukken land omdat de rooimachine is langs geweest. Dit amendement roept op tot het maken van gezonde loofbossen. Dit is omdat loofbossen een grotere watercapaciteit hebben en dus helpen tegen onze watertekorten en omdat loofbossen van nature veel meer voorkomen in Nederland dan nu het geval is. De verhoogde watercapaciteit zorgt ook dat deze bossen minder snel branden. Bosbouw (het planten en kappen van bomen) heeft geen plaats in natuurgebieden en zou dus daarbuiten moeten plaatsvinden, bijvoorbeeld op voormalig agrarisch land.

Advies: omarmen

Toelichting advies: We omarmen deze lijn omdat hiermee wordt ingezet op natuurlijke, diverse en weerbare bossen die bijdragen aan biodiversiteit, waterberging en het beperken van natuur brandrisico's. Wel willen we de kanttekening maken dat de huidige formulering niet duidelijk maakt of het productiegerichte - lees, voor houtkap - bosbouw betreft.

Amendement: 06.67.766
Titel: Subkop voor de submarine wereld
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos

Originele tekst:
Gezonde Natuur ~~en Water~~ (subkopje)

Nieuwe tekst:
Gezonde Natuur

Nieuw subkopje: Water (tussen 6 en 7)

Toelichting indiener:
Wij zien een duidelijke scheiding halverwege het kopje waar het gaat van natuur naar waterhuishouding en aangezien water een ontzettend belangrijk onderwerp is hebben wij dan liever dat er een apart subkopje voor bestaat.

Advies: Overnemen

Toelichting advies: Wel met de kanttekening dat water onderdeel is van de natuur, en je de natuur in het geheel moet behandelen voor de beste en meest inclusieve aanpak!

Amendement: 06.11.767
Titel: Stemrecht voor de natuur!
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Dinah Wehl, Bram Rasing

Originele tekst:
We democratiseren de waterschappen. De geborgde zetels, ~~die bestemd zijn voor vertegenwoordigers van boeren en beheerders van natuurterreinen,~~ verdwijnen zodat waterbeheer volledig in dienst staat van het algemeen belang.

Nieuwe tekst:
We democratiseren de waterschappen. De geborgde zetels voor vertegenwoordigers van de economische belangen van landeigenaren verdwijnen zodat waterbeheer volledig in dienst staat van natuur en het algemeen belang.

Toelichting indiener:
We hebben het eerder over dat we de natuur rechten willen geven, geborgde zetels voor natuurbeschermers is een goed voorbeeld van hoe dat kan. De natuur heeft normaal namelijk geen stemrecht en alleen in waterschappen heeft natuur dus echt een stem. Dit amendement verandert ook de beschrijving voor de zetels van boeren zodat het minder

boerfobisch overkomt om een deel van de geborgde zetels wel weg te halen en een ander deel niet en legt impliciet uit wat hier verschil tussen is.

Advies: Overnemen

Toelichting advies: De nieuwe tekst is wat minder aanstootgevend, en de voorgestelde positionering van natuur komt beter overeen met de visie uit de inleiding en het beginselprogramma.

Amendement: 06.13.770
Titel: Wilde dieren in hun eigen hoofdstuk :)
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Originele tekst:
~~We beschermen álle dieren.~~ De welzijnsnormen voor landbouwdieren, huisdieren en ~~wilde dieren~~ worden fors aangescherpt en beter gehandhaafd.

Nieuwe tekst:
De welzijnsnormen voor landbouwdieren, huisdieren en dieren in gevangenschap worden fors aangescherpt en beter gehandhaafd.

Toelichting indiener:
Voor ons is niet duidelijk wat wordt bedoeld met welzijnsnormen voor wilde dieren. We willen dit specificeren naar dieren in gevangenschap omdat we daar wel invloed op hebben. Dit amendement zit ook enigzins gekoppeld aan het uitbreiden van het dierenwelzijnsubkopje en het daarbij creëren van nieuwe kopjes voor wilde dieren en gehouden dieren. Als dat gebeurt is wilde dieren namelijk sowieso niet logisch meer in dit artikel.

Advies: Overnemen

Toelichting advies: De aanvulling maakt de tekst duidelijker!

Amendement: 06.14.771
Titel: Eye-liner op een rat is nooit nodig
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Bram Rasing

Originele tekst:
We schaffen dierproeven stap voor stap af door te investeren in proefdiervrije innovaties.

Nieuwe tekst:
We schaffen niet-medische dierproeven per direct af. Medische dierproeven schaffen we stap voor stap af door te investeren in proefdiervrije innovaties.

Toelichting indiener:
Niet-medische dierproven voor bijvoorbeeld cosmetica moeten we per direct afschaffen, voor medische dierproeven steunen we de originele tekst.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dierenproeven zijn hopelijk snel nooit meer nodig, maar op dit moment al helemaal niet voor niet-medische doeleinden.

Amendement: 06.16.773
Titel: Korte snuiten zijn dierenmishandeling
Categorie: 1
Indiener(s): Karsten Bos, Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We breiden het verbod op rasdieren met ernstige erfelijke aandoeningen en een slechte levenskwaliteit uit. Daarnaast pakken we inteelt aan met strengere regels en zorgen we voor toezicht en handhaving.

Toelichting indiener:
De Nederlands wet heeft al een verbod op meerdere rassoorten, maar de wet is hier te terughoudend over. Er zijn genoeg soorten met genetische problemen die niet in de lijst genoemd worden en er wordt vaak niet goed gehandhaafd op de fokkerij om dit dierenleed te voorkomen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
We adviseren dit amendement te omarmen. De tekst maakt duidelijker dat we dierenleed door erfelijke aandoeningen en inteelt actief willen tegengaan. De huidige regels zijn hierin nog te beperkt en worden bovendien niet altijd goed gehandhaafd. Met strengere regels én betere controle en handhaving zetten we een duidelijke stap richting beter dierenwelzijn.

Amendement: 06.16.774
Titel: Bram is gestroopt
Categorie: 1
Indiener(s): Julian Bos, Karsten Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Originele tekst:
We bestrijden illegale handel in wilde dieren en beschermen leefgebieden van bedreigde soorten, zowel nationaal als internationaal.

Nieuwe tekst:
We bestrijden illegale handel in wilde dieren en beschermen leefgebieden van bedreigde soorten, zowel nationaal als internationaal. We bestrijden stroperij en we zorgen dat het OM altijd overgaat op vervolging wanneer een dier onrechtmatig wordt vermoord.

Toelichting indiener:
Stroperij is ook in Nederland een probleem, vooral van "bezorgde burgers" op wolven. Hier moet beleid tegen komen inclusief dat er echt consequenties volgen in plaats van dat het OM het wegwuift. Omdat dit een actueel probleem is, lijkt het ons goed om ons standpunt over stroperij te benoemen in het pp.

Advies: Overnemen

Toelichting advies: Het is goed om stroperij expliciet te benoemen in het programma en duidelijk te maken dat hiertegen actief moet worden opgetreden. Zeker gezien de actuele problematiek rond stroperij van onder andere wolven is het belangrijk dat hier aandacht voor is. Wel hebben we een kanttekening bij de formulering "het OM altijd overgaat op vervolging". Dit is erg absoluut en laat weinig ruimte voor de onafhankelijke afweging die het OM per zaak moet kunnen maken. Met die kanttekening kunnen we het amendement wat ons betreft omarmen.

Amendement: 06.18.775
Titel: Sluit de grenzen!
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Karsten Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We bestrijden schadelijke invasieve soorten maximaal. Hierbij kiezen we bij voorkeur voor diervriendelijke methodes van bestrijding, maar het belang van een gezond inheemse ecosysteem staat bovenaan. Heruitzetting, ook na sterilisatie, is nooit een optie.

Invoegen na punt 18

Toelichting indiener:
Invasieve soorten kunnen ontzettend schadelijk zijn en moeten we actief blijven bestrijden. Wel is het belangrijk dat we dit zo diervriendelijk mogelijk doen en voorkomen dat we lange lijdenswegen veroorzaken. Als we schadelijke dieren heruitzetten veroorzaken we vaak juist meer leiden omdat dit andere dieren, die we wel willen in onze natuur, schaadt. Dit artikel is in lijn met de VN verdragen over invasieve soorten met de extra insteek om het bij voorkeur diervriendelijk te doen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies: Invasieve soorten zijn een gevaar voor de inheemse ecosystemen, en een aanpak hiervan ontbrak in het concept Politiek Programma.

Amendement: 06.21.779
Titel: De EU? Fuck de EU! We kunnen het wel zelf!
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Abdenour Hadouch, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Dinah Wehl, Bram Rasing

Originele tekst:
~~De Europese Unie zet in op het zo snel mogelijk uitfaseren van pesticiden~~. Schadelijke bestrijdingsmiddelen worden vervangen door veilige alternatieven. Landbouwbeleid baseren we op wetenschap, niet op de lobby van de chemische industrie.

Nieuwe tekst:
We pleiten voor een Europees verbod op producten die met schadelijke gifstoffen zijn behandeld en we stoppen met het gebruik van pesticiden. Schadelijke bestrijdingsmiddelen worden vervangen door veilige alternatieven. Landbouwbeleid baseren we op wetenschap, niet op de lobby van de chemische industrie.

Toelichting indiener:
Nederland kan prima zonder de EU pesticiden verbieden, de EU kan het voor heel Europa doen maar de Nederlandse waakhond kan dit eigenhandig doen als onze nationale wetten dit toestaan. Zelfs provincies en waterschappen kunnen hier al heel veel in bereiken.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Met deze aanpassing doen we een Hannah Montana en zetten we op Europees niveau druk, náást het implementeren van een nationale aanpak. UniTeD iN DiVerSitY am I right!

Amendement: 06.24.680
Titel: Haal die melkpoeder uit mijn kruidnoot
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Wij maken plantaardige voeding de makkelijkste én betaalbaarste keuze. Groente, fruit en plantaardige producten worden goedkoper en subsidies voor vleesproductie worden zo snel mogelijk afgebouwd.

Nieuwe tekst:
Wij maken plantaardige voeding de makkelijkste én betaalbaarste keuze. Groente, fruit en plantaardige producten worden goedkoper en subsidies voor vleesproductie worden zo

snel mogelijk afgebouwd. We vervangen dierlijke voedseladditieven door plantaardige alternatieven.

Toelichting indiener:
Laten we de makkelijkste en minst impactvolle (op het leven van mensen) dierlijke producten aanpakken.

Advies: Overnemen.

Toelichting advies:
Dit is een laagdrempelige manier om dierlijke producten minder te gebruiken. Voedseladditieven zijn stoffen die bewust aan eten worden toegevoegd om de smaak, kleur of textuur te verbeteren, en zijn dus niet het hoofdingrediënt. Iets kleins aanpassen om uiteindelijk minder dierenleed te veroorzaken is alleen maar logisch!

Energie, Materialen & Industrie

Amendement: 07.23.788
Titel: Microplastics, de nieuwe olie
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Minne van der Mast, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Originele tekst:
We werken toe naar een samenleving met ~~zo min mogelijk~~ plastic. ~~Hierin is hergebruik de norm.~~

Nieuwe tekst:
We werken toe naar een samenleving zonder plastic. Naast het verminderen van ons gebruik zetten we in op herbruikbare, duurzamere en/of recyclebare alternatieven zoals glas, papier en metalen.

Toelichting indiener:
Plastic is een olieproduct en dus in het productieproces al niet duurzaam. Daarnaast is plastic ontzettend schadelijk voor de dieren en wordt microplastic de volgende wereldwijde crisis na klimaatverandering. Glas daarentegen wordt gemaakt van zand, is 100% recyclebaar en als het in de natuur komt gedraagt het zich als een bijzonder uitziende steen. Papier wordt gemaakt van bomen, dus als de bosbouw waar het vandaan komt regeneratief is, dan is papier klimaatneutraal. Metalen komen vaak uit de aarde en zijn niet echt duurzaam maar wel beter recyclebaar dan plastic en eventuele milieuschade is vooral gelokaliseerd op de plek waar gemijnd wordt in plaats van mondiaal. Daarnaast kunnen we simpelweg niet zonder metalen op dit moment. Verminderen is hierbij natuurlijk nog steeds het belangrijkst.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:

Dit concretiseert ons originele punt en corrigeert een nuancefoutje. Daarom overnemen.

Technologie & Privacy

Amendement: 08.01.901
Titel: Niet elke overheid is goed
Categorie 1
Indiener(s): Noah Lamens, Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
De overheid wordt digitaal onafhankelijk. Haar eigen digitale infrastructuur en diensten zijn een kerntaak en worden daarom niet uitbesteed aan commerciële dienstverleners. De overheid ontwikkelt en beheert deze infrastructuur en diensten zelf of in samenwerking met andere overheden. Onmisbare voorzieningen mogen nooit stopgezet of beïnvloed kunnen worden door een president of techmiljardair.

Nieuwe tekst:
De overheid wordt digitaal onafhankelijk. Haar eigen digitale infrastructuur en diensten zijn een kerntaak en worden daarom niet uitbesteed aan commerciële dienstverleners. De overheid ontwikkelt en beheert deze infrastructuur en diensten zelf of in samenwerking met andere Europese of lokale overheden. Onmisbare voorzieningen mogen nooit stopgezet of beïnvloed kunnen worden door een president of techmiljardair.

Toelichting indiener:
Dit amendement is gebundeld van twee amendementen met dezelfde strekking.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Indieners hebben gelijk dat het niet altijd wenselijk of noodzakelijk is om met elke overheid samen te werken. Er is op dit punt nog een ander amendement, deze kunnen beide naast elkaar worden aangenomen.
Amendement: 08.01.825
Titel: Ontwikkelen is veel werk voor een kerntaak
Categorie 1
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf, Max Rietberg

Originele tekst:
De overheid wordt digitaal onafhankelijk. Haar eigen digitale infrastructuur en diensten zijn een kerntaak en worden daarom niet uitbesteed aan commerciële dienstverleners. De overheid ~~ontwikkelt en~~ beheert deze infrastructuur en diensten zelf of in samenwerking met andere overheden. Onmisbare voorzieningen mogen nooit stopgezet of beïnvloed kunnen worden door een president of techmiljardair.

Nieuwe tekst:

De overheid wordt digitaal onafhankelijk. Haar eigen digitale infrastructuur en diensten zijn een kerntaak en worden daarom niet uitbesteed aan commerciële dienstverleners. De overheid beheert, en ontwikkelt waar mogelijk, deze infrastructuur en diensten zelf of in samenwerking met andere overheden. Onmisbare voorzieningen mogen nooit stopgezet of beïnvloed kunnen worden door een president of techmiljardair.

Toelichting indiener:
We zijn het er mee eens dat het beheer van infrastructuur en diensten een kerntaak zou moeten zijn van de overheid, maar het ontwikkelen infrastructuur is enorm kapitaalintensief, en daarom denken we dat dit geen goede taak zou zijn voor de overheid. Het zou zonde zijn als de overheid daarnaast het wiel opnieuw gaat uitvinden omdat ze geen diensten van andere partijen mag inkopen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Indieners hebben gelijk dat het niet altijd wenselijk of noodzakelijk is om zelf infrastructuur of diensten te ontwikkelen. Er is op dit punt nog een ander amendement, deze kunnen beide naast elkaar worden aangenomen.

Amendement: 08.04.825
Titel: Persoonlijke data is iets anders dan persoonsgegevens
Categorie 1
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf

Originele tekst:
De standaardinstelling van overheidssystemen moet openbaarheid zijn: alle ~~(niet-persoonlijke)~~ data en documenten van de overheid komen automatisch vrij als open data, die iedereen kan doorzoeken en hergebruiken.

Nieuwe tekst:
De standaardinstelling van overheidssystemen moet openbaarheid zijn: alle data en documenten van de overheid, met uitzondering van persoonsgegevens, komen automatisch vrij als open data, die iedereen kan doorzoeken en hergebruiken.

Toelichting indiener:
Persoonlijke data is iets anders dan persoonsgegevens: bij persoonlijke data gaat het over data die van jou persoonlijk is, persoonsgegevens zijn gegevens waar je aan te identificeren bent. De overheid slaat geen persoonlijke data van jou op, dus het is hier niet relevant.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement legt beter uit wat wij proberen te zeggen in dit standpunt.
Amendement: 08.04.825

Titel: Open data moet gestructureerd en bruikbaar zijn
Categorie 1
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf

Originele tekst:
De standaardinstelling van overheidssystemen moet openbaarheid zijn: alle (niet-persoonlijke) data en documenten van de overheid komen automatisch vrij als open data, die iedereen kan doorzoeken en hergebruiken.

Nieuwe tekst:
De standaardinstelling van overheidssystemen moet openbaarheid zijn: alle (niet-persoonlijke) data en documenten van de overheid komen automatisch vrij als open data in gestructureerde open bestandsformaten, die iedereen kan doorzoeken en hergebruiken.

Toelichting indiener:
Met deze toevoeging willen we duidelijk maken dat de open data ook daadwerkelijk bruikbaar en gestructureerd moet zijn. Geen Epstein-files achtige taferelen, maar geordende, indexeerbare en leesbare bestanden.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Open bestandsformaten zijn inderdaad zeer belangrijk!

Amendement: 08.06.828
Titel: Een percentage kan ook heel klein zijn
Categorie 1
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf

Originele tekst:
Grote techbedrijven staan niet boven de wet. We stellen stevige Europese grenzen aan hun macht en handhaven die met boetes die oplopen tot een ~~percentage~~ van de omzet en een verbod op de Europese markt.

Nieuwe tekst:
Grote techbedrijven staan niet boven de wet. We stellen stevige Europese grenzen aan hun macht en handhaven die met boetes die oplopen tot een groot deel van de omzet en een verbod op de Europese markt.

Toelichting indiener:
Een percentage kan ook heel klein zijn! Maar we willen juist hoge boetes, zodat bedrijven ook echt impact voelen van het overtreden van de wet.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De indieners hebben helemaal gelijk.

Amendement: 08.07.825
Titel: Eigenaarschap over online communities
Categorie 1
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf

Originele tekst:
We zorgen voor eerlijke concurrentie op het internet door monopolies open te breken. We verplichten grote sociale-mediaplatforms om via open standaarden samen te werken, zodat je mensen op andere platforms kunt volgen en zien wat ze posten.

Nieuwe tekst:
We zorgen voor eerlijke concurrentie op het internet door monopolies open te breken. We verplichten grote sociale-mediaplatforms ("poortwachters") om via open standaarden samen te werken, zodat je mensen op andere platforms kunt volgen en zien wat ze posten. Kleine platforms voor bijvoorbeeld specifieke doelgroepen hoeven niet verplicht mee te doen aan deze samenwerking.

Toelichting indiener:
Toen Threads, de microblog-dienst van Meta, aankondigde samen te willen werken met platforms als Mastodon via de open standaard ActivityPub, zorgde dat voor veel ongemak. De angst was namelijk dat een grote en machtige speler als Meta het bestaande netwerk van ActivityPub-servers zou verstoren, bijvoorbeeld door een verhoging van spam en ongewenste content, die lastig bij te houden is voor de vrijwilligers die deze platforms draaiende houden.

De voorgestelde toevoeging aan dit punt zorgt er voor dat platforms die dezelfde open standaarden gebruiken niet verplicht mee hoeven te doen met samenwerking met grote sociale-mediaplatforms, om zo eigenaarschap te hebben en houden over hun eigen online communities. Het woord "poortwachters" slaat hierbij op de term die gebruikt wordt voor grote platforms in de Digital Markets Act van de Europese Unie.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement verduidelijkt wat ons standpunt betekent voor kleine platforms.

Amendement: 08.08.682
Titel: Ik wil gewoon doomscrollen in de duinen
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:

Een goede internetverbinding is voor velen onmisbaar. Aanbieders die internettoegang leveren moeten dit daarom zonder winstoogmerk gaan doen, en de overheid zorgt dat het internet betaalbaar en bereikbaar blijft voor iedereen.

Nieuwe tekst:
Een goede internetverbinding is voor velen onmisbaar. Aanbieders die internettoegang leveren moeten dit daarom zonder winstoogmerk gaan doen, en de overheid zorgt dat het internet betaalbaar en bereikbaar blijft voor iedereen. Ook wordt het bereik verbeterd in buiten- en natuurgebieden en langs het spoor.

Toelichting indiener:
We kennen allemaal wel die plekjes in de natuur en langs het spoor waar het bereik helemaal weg is. Zowel internet als normaal mobiel bereik. Dit kan en moet gewoon beter.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Goede toevoeging in het verlengde van de rest van het hoofdstuk.

Amendement: 08.13.825
Titel: Toezichtshouders zien toe
Categorie 1
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf

Originele tekst:
We verbieden de handel in persoonsgegevens en -profielen. Toezichthouders ~~zorgen~~ dat bedrijven en overheden zo min mogelijk gegevens opslaan en die goed beveiligen, zodat datalekken zo veel mogelijk worden voorkomen.

Nieuwe tekst:
We verbieden de handel in persoonsgegevens en -profielen. Toezichthouders zien er op toe dat bedrijven en overheden zo min mogelijk gegevens opslaan en die goed beveiligen, zodat datalekken zo veel mogelijk worden voorkomen.

Toelichting indiener:
Het woord "zorgen" lijkt alsof toezichtshouders een actieve rol hebben, maar hoewel ze middelen hebben om bedrijven en overheden een bepaalde kant op te duwen is de rol van de toezichtshouder vooral passief.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De indieners hebben helemaal gelijk.

Amendement: 08.13.825
Titel: Soms red je het niet met alleen boetes

Categorie 1
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf

Originele tekst:
We verhogen de ~~boetes~~ voor het overtreden van privacywetgeving en geven de Autoriteit Persoonsgegevens de middelen en de macht om bedrijven en overheden nauwkeurig te controleren.

Nieuwe tekst:
We verhogen de straffen voor het overtreden van privacywetgeving en geven de Autoriteit Persoonsgegevens de middelen en de macht om bedrijven en overheden nauwkeurig te controleren.

Toelichting indiener:
In punt 6 gaat het ook over een verbod op de Europese markt, en met alleen boetes red je dat niet. Daarnaast laat dit de mogelijkheid open voor het persoonlijk vervolgen van topmensen van bedrijven als er sprake is van nalatigheid.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De indieners hebben helemaal gelijk.

Amendement: 08.17.825
Titel: Geen nieuw recht, maar een verduidelijkt recht op privacy
Categorie 1
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf, Pippa van Manen

Originele tekst:
We leggen ~~het recht op versleuteling wettelijk vast~~, zodat mensen kunnen communiceren zonder dat bedrijven, overheden of criminelen kunnen meelezen. We blokkeren aftapplannen zoals Chat Control en verbieden achterdeurtjes voor overheden in beveiligde diensten.

Nieuwe tekst:
We leggen wettelijk vast dat versleuteling valt onder het recht op privacy, zodat mensen kunnen communiceren zonder dat bedrijven, overheden of criminelen kunnen meelezen. We blokkeren aftapplannen zoals Chat Control en verbieden achterdeurtjes voor overheden in beveiligde diensten.

Toelichting indiener:
We worden tegenwoordig doodgegooid met rechten, en wat ons betreft valt het recht op versleuteling gewoon binnen het recht op privacy. Er is dus geen nieuw recht nodig, maar een verduidelijking van het recht op privacy.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De indieners hebben gelijk dat het recht op privacy onze versleuteling zou moeten beschermen.

Mobiliteit

Amendement: 09.03.683
Titel: Watt goed
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
De overheid verschuift investeringen structureel van autowegen naar spoor, tram en bus, en breidt trein- en busverbindingen uit.

Nieuwe tekst:
De overheid verschuift investeringen structureel van autowegen naar spoor, tram en bus, en breidt trein- en busverbindingen uit. Ook komt er een plan om al het spoor in Nederland te elektrificeren.

Toelichting Indieners:
Lijkt ons vanzelfsprekend

Advies: Overnemen

Toelichting advies:

Het elektrificeren van het Nederlands spoor is een voorwaarde om onze klimaatdoelstellingen te behalen en daarom een waardevolle toevoeging.
Amendement: 09.03.684
Titel: BESt wel gaaf dat OV
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
De overheid verschuift investeringen structureel van autowegen naar spoor, tram en bus, en breidt trein- en busverbindingen uit.

Nieuwe tekst:
De overheid verschuift investeringen structureel van autowegen naar spoor, tram en bus, en breidt trein- en busverbindingen uit. Daarnaast komt er een speciaal investeringsplan voor de BES-eilanden.

Toelichting Indieners:
Laten we onze overzeese gebieden hierbij niet vergeten

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het is van belang dat de BES-eilanden betrokken worden bij de investeringen voor duurzaam transport.

Amendement: 09.05.789
Titel: De machinist doet het best goed :(
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Isaro de Leeuw, Dinah Wehl, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Originele tekst (bij wijziging):
We investeren in voldoende en goed opgeleid OV-personeel, ~~onder andere via extra opleidingen voor machinisten en verkeersleiders~~.

Nieuwe tekst:
We investeren in voldoende en goed opgeleid OV-personeel, dit doen we door hogere salarissen te bieden en meer opleidings- en doorscholingstrajecten aan te bieden.

Toelichting: De originele tekst lijkt te impliceren dat machinisten en verkeersleiders nu niet goed zijn in hun werk en extra training nodig hebben. Dit wordt natuurlijk niet bedoeld dus dit amendement verduidelijkt dat.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement verwoordt wat wij bedoelen inderdaad beter.
Amendement: 09.14.686
Titel: Voorkomen dat de brug een tunnel word
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
We investeren vooral in openbaar vervoer, fiets- en wandelinfrastructuur. Nieuwe wegcapaciteit wordt alleen aangelegd wanneer alternatieven aantoonbaar onvoldoende zijn en uitbreiding past binnen klimaat-, natuur- en leefbaarheidsdoelen.

Nieuwe tekst:
We investeren vooral in openbaar vervoer, fiets- en wandelinfrastructuur. Nieuwe wegcapaciteit wordt alleen aangelegd wanneer alternatieven aantoonbaar onvoldoende zijn en uitbreiding past binnen klimaat-, natuur- en leefbaarheidsdoelen. Daarnaast wordt er wel goed geïnvesteerd in bestaande infrastructuur, zodat bruggen en tunnels niet letterlijk uit elkaar vallen.

Toelichting Indieners:

Recent weer in het nieuws dat er weer een brug in slechte staat is en dat vrachtwagens er niet meer over heen mogen (de dijk tussen enkhuizen en lelystad). Dit moet echt voorkomen worden, want dit kan zo niet langer.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Er wordt inderdaad niet consistent geïnvesteerd in onze bestaande infrastructuren. Daarvoor zou extra aandacht moeten komen in ons politiek programma.

Amendement: 09.16.791
Titel: De eerste paal is een haltepaal
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Originele tekst:
We verbinden mobiliteit en ruimtelijke ordening. Nieuwe woningen en voorzieningen worden gebouwd op goed bereikbare locaties ~~en~~ werkgevers worden gestimuleerd duurzaam reisgedrag te bevorderen via OV-vergoedingen, fietsregelingen en thuiswerken.

Nieuwe tekst:
We verbinden mobiliteit en ruimtelijke ordening. Nieuwe woningen en voorzieningen worden gebouwd op goed bereikbare locaties, waarbij we uitgaan van het "de eerste paal is een haltepaal"-principe op nieuwbouwlocaties. Werkgevers worden gestimuleerd duurzaam reisgedrag te bevorderen via OV-vergoedingen, fietsregelingen en thuiswerken.

Toelichting Indieners:
Dit principe zegt dat elke nieuwbouwwijk OV moet hebben wanneer de eerste mensen er gaan wonen zodat er niet een autocultuur ontstaat onder de eerste bewoners omdat OV nog niet rendabel zou zijn. Het moment dat de wijk wordt opgeleverd moet al het OV al zoveel mogelijk rijden zoals het later ook zal gebeuren, ook als dit de eerste jaren extra geld kost.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het hanteren van dit principe zal duurzaam gedrag stimuleren, goede toevoeging.
Amendement: 09.23.795
Titel: Elke vliegreis is luxe
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos, Isaro de Leeuw, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Originele tekst (bij wijziging):

Internationaal kiezen we voor de trein: meer hogesnelheids- en nachttreinen, die we aantrekkelijker maken dan vliegen, doordat ~~luxe en frequente~~ vliegreizen fors duurder worden en het aantal vluchten daalt.

Nieuwe tekst:
Internationaal kiezen we voor de trein: meer hogesnelheids- en nachttreinen, die we aantrekkelijker maken dan vliegen, doordat vliegreizen fors duurder worden en het aantal vluchten daalt.

Toelichting:
Vliegen is bij uitstek een onnodige luxe, mensen in het Mondiale Zuiden vliegen bijvoorbeeld zelden. Ondertussen is het ook een van de vervuilendste activiteiten die je mogelijk kan doen. Hierom moeten alle vluchten significant duurder worden, niet alleen frequente of luxe vliegreizen.

Advies:
Overnemen

Toelichting advies:
Dit is een verbetering van de tekst en hadden wij anders moeten verwoorden.

Zorg, Welzijn & Sport

Amendement: 10.03.690
Titel: Beloning in de zorg
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua Paans

Originele tekst:
Zorg is een ondergewaardeerd onderdeel van onze samenleving. Omdat zorg vaak ~~terechtkomt bij~~ gemarginaliseerde groepen, zoals vrouwen, migranten of mensen van kleur, moet de herwaardering van zorg samengaan met het emanciperen van deze groepen.

Nieuwe tekst:
Zorg is een ondergewaardeerd onderdeel van onze samenleving. Dit geldt niet alleen voor de gezondheidszorg, maar ook voor zorgtaken als het opvoeden van kinderen of mantelzorg. Zorg wordt daarnaast vaak gedaan door mensen uit gemarginaliseerde groepen, zoals vrouwen, migranten of mensen van kleur. Daarom moet het herwaarderen van zorg samengaan met het emanciperen van deze groepen, zodat zorg door de gehele samenleving gedragen wordt.

Toelichting indiener:
De zorg komt niet zomaar terecht bij gemarginaliseerde groepen. Het werk wordt

simpelweg door hen gedaan. Het is tijd dat zij daar de waardering voor krijgen die daar bij hoort en dat zij dat gaan voelen doordat hun inkomen omhoog gaat.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement verduidelijkt wat er wordt bedoeld in de originele tekst. Daarom is het advies om het amendement over te nemen.
Amendement: 10.04.692
Titel: De overheid is verantwoordelijk voor de werkdruk van mantelzorgers
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua Paans

Originele tekst:
De samenleving leunt te veel op mantelzorgers, omdat de overheid niet genoeg verantwoordelijkheid neemt als verzorgingsstaat. ~~Gemeentes moeten daarom worden ondersteund in het verzorgen van lokale zorg. Er moet meer worden geluisterd naar de draagkracht van mantelzorgers en mantelzorg moet worden verankerd in wetgeving.~~

Nieuwe tekst:
De samenleving leunt te veel op mantelzorgers, omdat de overheid niet genoeg verantwoordelijkheid neemt als verzorgingsstaat. Om mantelzorgers te ontlasten moet er weer prioriteit komen voor lokale zorg aan huis. Ook moeten mantelzorgers beter beschermd worden, bijvoorbeeld tegen verlies van inkomen.

Toelichting indiener:
De overheid moet prioriteit maken van het volwaardig terugbrengen van lokale zorg aan huis. Dat is de enige manier om mantelzorgers te ontlasten. Daarbij moeten de mantelzorgers worden beschermd door de wet, waarbij ook verder wordt gekeken, bijvoorbeeld naar het verlies aan inkomen door de (toegenomen) zorgtaken.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement concretiseert de inhoud van dit punt. Daarom overnemen.

Amendement: 10.11.693
Titel: Liever geen gehallucineerd zorgdossier
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua Paans

Originele tekst:
De ICT-voorzieningen van zorgaanbieders moeten de privacy van patiënten waarborgen. ~~Hoewel kunstmatige intelligentie geschikt kan zijn om specifieke taken te vervullen in de medische zorg, mag het gebruik van kunstmatige intelligentie op basis~~

~~van grote taalmodellen niet als oplossing voor problemen in de zorg of als vervanging van zorg worden gezien.~~ Daarnaast streven wij ernaar dat alle digitale zorgvoorzieningen door Europese overheden verstrekt worden, zodat we niet langer afhankelijk zijn van de Verenigde Staten, China of bedrijven.

Nieuwe tekst:
De ICT-voorzieningen van zorgaanbieders moeten de privacy van patiënten waarborgen. Het gebruik van generatieve kunstmatige intelligentie is geen oplossing voor de problemen in de zorg. Daarnaast streven wij ernaar dat alle digitale zorgvoorzieningen door Europese overheden verstrekt worden, zodat we niet langer afhankelijk zijn van de Verenigde Staten, China of bedrijven.

Toelichting indiener:
Het punt is concreter geworden als het gaat om generatieve AI. Dat is iets wat je niet wilt gebruiken binnen de zorg. Zeker niet zolang er heel veel mogelijkheden zijn om slimmer, sneller, en efficienter te werken met normale computerprogramma's en algoritmen. We hebben het stukje over "geschikt om specifieke taken te vervullen" weggelaten, aangezien het ons beter lijkt om dit niet te veel te specificeren en het op deze manier heel vaag is. (je zou hier wel kunnen denken aan AI modellen om bijvoorbeeld kankercellen op te sporen, maar dat is niet generatief, en kan tevens al like 40 jaar)

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement verduidelijkt de strekking van het punt. De huidige formulering over de 'specifieke taken' die kunstmatige intelligentie zou kunnen vervullen is inderdaad niet concreet.

Amendement: 10.22a.688
Titel: Sorry gehad, wat nu?
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
De jeugdzorg moet drastisch worden verbeterd. Nederland beëindigt de gesloten jeugdzorg. ~~De~~ jongeren en kinderen die in de gesloten jeugdzorg hebben gezeten krijgen ~~excuses en~~ een financiële tegemoetkoming. In de jeugdzorg moet veel beter worden geluisterd naar het kind, wachttijden moeten worden ingekort en er moet nazorg worden geboden: jeugdzorg is altijd ingrijpend voor kinderen en jongeren.

Nieuwe tekst:
De jeugdzorg moet drastisch worden verbeterd. Nederland beëindigt de gesloten jeugdzorg. Alle jongeren en kinderen die in de gesloten jeugdzorg hebben gezeten krijgen een financiële tegemoetkoming, ongeacht of zij fysiek geweld hebben meegemaakt en er komt nazorg voor hen die in de gesloten jeugdzorg hebben gezeten. In de jeugdzorg moet

veel beter worden geluisterd naar het kind, wachttijden moeten worden ingekort en er moet nazorg worden geboden: jeugdzorg is altijd ingrijpend voor kinderen en jongeren.

Toelichting indiener:
Op 29 augustus 2026 kregen kinderen en jongeren die in de gesloten jeugdzorg hebben gezeten excuses van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het ministerie van Justitie en Veiligheid, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Jeugdzorg Nederland. Wel kan de financiële tegemoetkoming nog wat worden aangescherpt en mis ik de nazorg voor deze kinderen en jongeren.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement voegt waardevolle maatregelen toe over het herstel en compensatie van degenen die in de gesloten jeugdzorg hebben gezeten.

Amendement: 10.22b.689
Titel: Het sluiten van de jeugdzorg is iets anders dan luisteren
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua Paans

Originele tekst:
De jeugdzorg moet drastisch worden verbeterd. Nederland beëindigt de gesloten jeugdzorg. De jongeren en kinderen die in de gesloten jeugdzorg hebben gezeten krijgen excuses en een financiële tegemoetkoming. ~~In de jeugdzorg moet veel beter worden geluisterd naar het kind, wachttijden moeten worden ingekort en er moet nazorg worden geboden: jeugdzorg is altijd ingrijpend voor kinderen en jongeren.~~

Nieuwe tekst:

De jeugdzorg moet drastisch worden verbeterd. Nederland beëindigt de gesloten jeugdzorg. De jongeren en kinderen die in de gesloten jeugdzorg hebben gezeten krijgen excuses en een financiële tegemoetkoming.

[nieuw punt na punt 22]

In de jeugdzorg moet veel beter worden geluisterd naar kinderen en jongeren, wachttijden moeten worden ingekort en er moet nazorg worden geboden: jeugdzorg is altijd ingrijpend voor kinderen en jongeren. Er is ook voorrang voor psychische hulp voor jongeren die in de jeugdzorg zitten of gezeten hebben.

Toelichting indiener:
Het luisteren naar jongeren binnen de jeugdzorg moet sowieso gebeuren ook buiten de gesloten jeugdzorg daarom is dat een ander punt en de kleine aanpassing in het nieuwe punt gaat over dat er niet alleen kinderen maar ook naar jongeren geluisterd moet

worden. En door alles wat ze hebben meegemaakt zouden ze voorrang moeten krijgen op de hulp die ze nodig hebben.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement verduidelijkt de tekst door de punten te splitsen. Dit zorgt ervoor dat het punt over de jeugdzorg niet te lang wordt en dat er geen zaken door elkaar gaan lopen. Daarom overnemen.
Amendement: 10.29.691
Titel: PP toekomstbestendig
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua Paans

Originele tekst:
Om de invloed van de tabaksindustrie op onze samenleving te verminderen, verbiedt Nederland de verkoop van tabak aan iedereen die na 2009 is geboren. We sporen andere landen in Europa aan dit ook te doen.

Nieuwe tekst:
Om de invloed van de tabaksindustrie op onze samenleving te verminderen, verbiedt Nederland de verkoop van tabak aan iedereen die na 2009, gebaseerd op invoering per 2026, is geboren. We sporen andere landen in Europa aan dit ook te doen.

Toelichting indiener:
Hiermee hou je het PP technisch toekomstbestendig, aangezien als je het zou laten je dan technisch gezien over x aantal jaar nog steeds zou blijven voor een verbod obv 2009.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement doet een kleine aanpassing, waardoor dit punt langer actueel blijft. Daarom overnemen.
Amendement: 10.32.819
Titel: Informele sport en ontmoetingsplekken
Categorie 1
Indiener(s): Tenzin Dorjee

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Naast formele sport investeren we in informele sport en vrij toegankelijke publieke ontmoetings- en sportplekken. Iedereen moet in de eigen omgeving kunnen sporten en samenkomen, zonder lidmaatschap of hoge kosten.

Invoegen na punt 32

Toelichting indiener:
Publieke sport- en ontmoetingsplekken staan onder druk door commercialisering en privatisering van de publieke ruimte. Juist voor mensen voor wie een sportvereniging, sportschool of andere formele sportvoorziening financieel of sociaal minder toegankelijk is, bieden informele sportplekken een laagdrempelige plek om te bewegen en anderen te ontmoeten. Daarom beschermen en investeren we in gratis en toegankelijke publieke sportplekken.

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Dit is een goede toevoeging. We sluiten ons aan bij de argumentatie in de toelichting van de indiener. Daarom overnemen.

Onderwijs & Wetenschap

Amendement: 11.00.719
Titel: Wetenschap mag er zijn!
Categorie 1
Indiener(s): Merel Buizer, Bram Rasing, Jelle de Graaf, Julian Bos, Dinah Wehl, Isaro de Leeuw

Originele tekst:
Ook bij wetenschap~~, als verlenging van het onderwijs,~~ moeten kwaliteit en toegankelijkheid vooropstaan.

Nieuwe tekst:
Ook bij wetenschap moeten kwaliteit en toegankelijkheid vooropstaan.

Toelichting indiener:
Wetenschap is geen verlenging van het onderwijs. Wetenschap heeft niet als hoger doel om meer leerstof te creëren; het is een doel op zichzelf en heeft waarde van zichzelf.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De wijziging is slechts een kleine aanpassing en is meer in lijn met de rest van het programma dan het origineel.

Amendement: 11.01.720
Titel: Help, niet de hele wet schrappen!
Categorie 1
Indiener(s): Merel Buizer, Bram Rasing, Jelle de Graaf, Julian Bos

Originele tekst:
Onderwijs hoort gelijk te zijn en plek te geven aan meerdere meningen. Daarop schrapt Nederland ~~artikel 23,~~ de vrijheid van ~~bijzonder~~ onderwijs, uit de Grondwet. Zo maken we ruimte voor één gelijke vorm van onderwijs voor iedereen.

Nieuwe tekst:
Onderwijs hoort gelijk te zijn en plek te geven aan meerdere meningen. Daarop schrapt Nederland de vrijheid van onderwijs uit de Grondwet. Zo maken we ruimte voor één gelijke vorm van onderwijs voor iedereen.

Toelichting indiener:
Wij zijn het van harte eens met het afschaffen van de vrijheid van onderwijs, zodat bijzonder onderwijs niet meer per definitie overheids-gefinancierd wordt en openbaar onderwijs de norm is.
Artikel 23 van de grondwet bestaat echter uit veel meer dan alleen de vrijheid voor bijzonder onderwijs; lid 1 zegt bijvoorbeeld dat de overheid verantwoordelijkheid draagt voor onderwijs. De positieve punten kunnen we maar beter behouden en de vrijheid van bijzonder onderwijs afschaffen.
Overigens heet het doorgaans 'vrijheid van onderwijs' dus vandaar dat we het woord 'bijzonder' hier ook schrappen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De wijziging verbetert het punt. Het punt was overdreven geformuleerd waardoor meer werd afgeschaft dan bedoeld. Dit verbetert de oorspronkelijke bedoeling van het punt en maakt het beter uitvoerbaar daardoor.

Dank aan de indieners voor de verbetering.

Amendement: 11.XX.695
Titel: In Nederland geworteld maar niet de juiste papieren voor onderwijs
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Nederlandse jongeren die opgegroeid zijn in Nederland maar niet de juiste verblijfspapieren hebben worden sterk benadeeld in het Nederlandse onderwijssysteem ten opzichte van andere jongeren. De verplichting voor een Machtiging tot Voorlopig Verblijf (MVV) en de eis van garantstelling voor leefgeld worden afgeschaft. Deze jongeren moeten passende studiefinanciering krijgen en krijgen het Nederlandse tarief voor het

collegegeld in plaats van het hoge instellingscollegegeld voor internationale studenten. De studieverblijfsvergunning wordt toegankelijk voor mbo-studenten.

Invoegen na punt 8

Toelichting indiener:
Toelichting zie https://dreamersnl.org/

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement is in lijn met het programma. Het verbetert de toegankelijkheid en eerlijkheid van het onderwijs.
Amendement: 11.XX.699
Titel: Zorgplicht voor onderwijsinstellingen.
Categorie 1
Indiener(s): Farah Bijl, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Renzo Gort

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Onderwijsinstellingen moeten zich houden aan de zorgplicht. Alle vormen van sociale veiligheid, zoals het voorzien van voldoende studentenpsychologen, goede klachtenprocedures en trainingen over sociale veiligheid, moeten worden gewaarborgd en worden gemonitord.

Na punt 20 invoegen

Toelichting indiener:
Sociale veiligheid is onmisbaar, onderwijsinstellingen moeten hier dan ook altijd voor zorgen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement bevestigt de zorgplicht in het onderwijs en vult hierop aan met concrete voorstellen. De voorstellen zelf en de zorgplicht zijn in lijn met de rest van het programma en een logische aanvulling hierop.
Amendement: 11.21.700
Titel: BSA zorgt voor prestatiedruk
Categorie 1
Indiener(s): Farah Bijl, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Renzo Gort

Originele tekst:

~~We stoppen het gebruik van een~~ bindend studieadvies (bsa). Het bsa werkt niet om studenten op de juiste plek te krijgen.

Nieuwe tekst:
We schaffen het bindend studieadvies (bsa) af. Uit onderzoeken blijkt dat het bsa niet werkt om studenten op de juiste plek te krijgen, maar wel de prestatiedruk verhoogt.

Toelichting indiener:
- Onderzoek laat zien dat het helemaal niet voor minder uitval leidt. 20% van de studenten die volgens het oude BSA had moeten stoppen met de studie was alsnog binnen vier jaar afgestudeerd, blijkt uit de Hogeschool Zuyd waar ze al 4,5 jaar geleden het BSA hebben afgeschaft.

- Het kan best zijn dat je 1 vak niet haalt en dan je BSA niet haalt, wat de omstandigheden ook waren. Je kan hiermee niets zeggen over de competentie van de student

- 92,5% van de studenten gaat een soortgelijke opleiding doen, maar dan bij een andere instelling

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Wijziging betreft voornamelijk andere woordkeuze en verdere verantwoording van het punt, inhoudelijk wordt niets gewijzigd.
Amendement: 11.08.721
Titel: Makkelijker en blijer eten
Categorie 1
Indiener(s): Merel Buizer, Jelle de Graaf, Julian Bos, Bram Rasing

Originele tekst:
Op een lege maag is het lastig leren. De overheid moet daarom alle scholen ondersteunen om gratis eten en drinken aan leerlingen aan te bieden.

Nieuwe tekst:
Op een lege maag is het lastig leren. De overheid moet daarom alle scholen ondersteunen om gratis plantaardig eten en drinken aan leerlingen aan te bieden.

Toelichting indiener:
Dit amendement sluit wat ons betreft heel goed aan bij onze diervriendelijke beginselen, maar daarnaast maakt dit het eten op scholen toegankelijk voor alle kinderen, Halal, in de meeste gevallen Kosher en veganistisch. Op deze manier kunnen ze zonder problemen met zijn allen eten en kan de lunch op school geen bron van uitsluiting worden!

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Betreft een kleine wijziging in lijn met de rest van het programma en het beleid van de vereniging.

Amendement: 11.11.732
Titel: Waar mogelijk graag vóór stemmen
Categorie 1
Indiener(s): Merel Buizer, Bram Rasing, Jelle de Graaf, Julian Bos, Isaro de Leeuw, Dinah Wehl

Originele tekst:
De werkdruk van onderwijzers en de kwaliteit van onderwijs voor leerlingen verslechteren door grote klassen. Daarom maken we de klassen kleiner ~~waar mogelijk.~~

Nieuwe tekst:
De werkdruk van onderwijzers en de kwaliteit van onderwijs voor leerlingen verslechteren door grote klassen. Daarom maken we de klassen kleiner.

Toelichting indiener:
Dit is een tekstuele verandering. 'Waar mogelijk' geldt per definitie voor letterlijk elk punt in het Politiek Programma van PROTEST. We willen alles doen als het mogelijk is en niet doen als het niet mogelijk is.
Door bij dit ene punt 'waar mogelijk' toe te voegen, lijkt het artikel toch een beetje te impliceren dat we de andere punten ook uitvoeren als ze níét mogelijk zijn. Dus het liefst zouden we het weg willen hebben.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Betreft een verbeterende aanscherping op de huidige tekst.
Amendement: 11.18.734
Titel: Verplaatsing terug naar de basisschool, je grootste nachtmerrie
Categorie 1
Indiener(s): Merel Buizer, Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
[Verplaats punt 18 naar het kopje 'Basisonderwijs'.]

Toelichting indiener:
Het was voor mij onduidelijk waar dit punt over ging omdat het bij het kopje 'voortgezet onderwijs' stond. Ik heb het nagevraagd bij de ProCo en ze zeiden dat het gaat over het schooladvies dat een leerling krijgt in groep 8. Ik denk dat dit duidelijker is als dit punt bij het kopje 'BASISONDERWIJS' staat.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het is inderdaad logischer om dit punt te verplaatsen, dank aan de indieners hiervoor alert te zijn.

Amendement: 11.18.735
Titel: Onvoldoendes halen is niet leuk L
Categorie 1
Indiener(s): Merel Buizer, Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Originele tekst:
Bij de advisering over schoolopleiding wordt er niet langer gekeken naar het niveau, maar naar wat het beste bij de leerling past.

Nieuwe tekst:
Bij de advisering over schoolopleiding wordt er niet alleen gekeken naar het niveau, maar ook naar wat het beste bij de leerling past.

Toelichting indiener:
Het lijkt ons niet slim om niet naar niveau te kijken bij het adviseren van de leerling, en ook niet realistisch dat docenten zich hieraan zouden houden. Als het vermoeden sterk is dat een leerling bijna alleen maar onvoldoendes zou halen op een bepaald middelbare-schooltype, is het goed dat de school hier rekening mee houdt.
Ik denk dat de ProCo niet bedoelde dat hier helemaal geen rekening mee wordt gehouden, maar gewoon dat er breder wordt gekeken. Dit amendement zorgt er als het goed is voor dat dat duidelijker is.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De wijziging betreft een kleine aanpassing in de verwoording, de strekking wordt slechts genuanceerd. Wij zijn het inhoudelijk eens met de nuancering en nemen daarom graag dit amendement over.

Amendement: 11.25.810
Titel: Vertrouwen in experts
Categorie 1
Indiener(s): Lara Verdam

Originele tekst:
Wetenschap hoort onafhankelijk en objectief te zijn zonder belangenverstrengeling.
a. Publicaties worden door de overheid betaald en niet door particulieren.

b. Wetenschappelijke instellingen worden verplicht werkuren van wetenschappers vrij te houden voor peerreview, zodat zij dit niet onbeloond doen. Zo verlagen we de werkdruk en scheppen we ruimte voor meer zorgvuldige kwaliteitscontrole.

Nieuwe tekst:
Wetenschap hoort onafhankelijk en objectief te zijn zonder belangenverstrengeling.
a. Publicaties worden door de overheid betaald en niet door particulieren.
b. Wetenschappelijke instellingen worden verplicht werkuren van wetenschappers vrij te houden voor peerreview, zodat zij dit niet onbeloond doen. Zo verlagen we de werkdruk en scheppen we ruimte voor meer zorgvuldige kwaliteitscontrole.
c. De overheid geeft wetenschappers het vertrouwen dat zij als experts in hun vakgebied weten welke onderwerpen belangrijk zijn om te onderzoeken en doet een stap terug in het sturen hierin.

Toelichting indiener:
Ik heb van meerdere professoren gehoord dat ze dit bloedirritant vinden

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement is inhoudelijk in lijn met de rest van het programma. Het toegevoegde punt is een logische aanvulling op de onafhankelijkheid van wetenschap.

Amendement: 11.XX.728
Titel: Investeren in het onderwijs is nooit weggegooid geld
Categorie 1
Indiener(s): Dominique Bronkhorst, Isaro de Leeuw, Dinah Wehl, Jelle de Graaf, Julian Bos, Merel Buizer, Bram Rasing

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De overheid moet meer investeren in nieuwe onderwijshuisvesting met speciale aandacht naar de toegankelijkheid van (nieuwe) gebouwen, zodat kinderen en ouders voor hun voorkeursschool kunnen kiezen zonder daarin belemmerd te worden door ontbrekende toegankelijkheid.

Invoegen onder kopje 'onderwijs voor iedereen'

Toelichting indiener:
Helaas zijn op dit moment nog te weinig scholen toegankelijk, waardoor kinderen met een beperking of aandoening gedwongen worden een school te kiezen die afwijkt van hun voorkeursschool. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat het gebouw niet rolstoeltoegankelijk is of omdat de school niet de kennis in huis heeft om te kunnen

ondersteunen bij een hulpvraag van een kind.

Hierdoor moeten veel kinderen noodgedwongen naar een school toe die niet bij hen in de buurt zit, waardoor ze ver moeten reizen en lastiger contact krijgen met leeftijdsgenootjes in de buurt. Door geld te investeren in nieuwe onderwijshuisvesting, met speciale aandacht voor toegankelijkheid, kunnen meer kinderen naar een school toe die hun voorkeur heeft. Dit bevordert de keuzevrijheid van onderwijs en zorgt voor een inclusievere samenleving.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement voegt een punt toe dat logischerwijs voortvloeit uit de ideeën van het programma over inclusie en toegankelijkheid.
Amendement: 11.XX.730
Titel: Mind ~~your step~~ the gap
Categorie 1
Indiener(s): Dominique Bronkhorst, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl (Jesse Bosker en Isaro de Leeuw zijn woordvoerder op het congres, Dominique Bronkhorst is beschikbaar voor schriftelijke toelichting.)

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Leerlingen die de overstap maken van het voortgezet speciaal onderwijs naar vervolgonderwijs, moeten betere begeleiding krijgen voorafgaand aan en tijdens de overstap.

Invoegen onder kopje 'Voortgezet onderwijs'

Toelichting indiener:
Veel jongeren die de overstap maken van speciaal onderwijs naar een reguliere vervolgopleiding vallen in het eerste jaar uit. Dit komt doordat vervolgonderwijs niet de juiste ondersteuning biedt die jongeren vanuit het speciaal onderwijs gewend zijn. Door de juiste begeleiding te bieden is het voor jongeren makkelijker om wegwijs te worden in de faciliteiten waar ze gebruik van kunnen maken om het volgen van onderwijs mogelijk te maken. Hierdoor zullen jongeren minder snel uitvallen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het punt dat hier wordt geïntroduceerd is een logische aanvulling op het programma en is hiermee in lijn.

Amendement: 11.XX.731

Titel: Busje komt ~~zo~~ niet
Categorie 1
Indiener(s): Dominique Bronkhorst, Dinah Wehl (Jesse Bosker en Isaro de Leeuw zijn woordvoerder op het congres, Dominique Bronkhorst is beschikbaar voor schriftelijke toelichting.)

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap moet de regie pakken om de problemen rondom het leerlingenvervoer op te lossen.

Invoegen onder kopje 'onderwijs voor iedereen'

Toelichting indiener:
Er zijn al jaren problemen rondom het leerlingenvervoer met als gevolg dat leerlingen te laat op school aankomen, op de verkeerde locatie worden afgezet of heel laat thuis komen. Door de kwetsbare situatie waar veel van deze leerlingen in zitten, doordat ze vaak (meerdere) chronische aandoeningen en/of beperkingen hebben, zorgt dit regelmatig voor risicovolle situaties. Zowel ouders als kinderen ervaren hierdoor veel stress. De gemeente, de provincies en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wijzen allemaal naar elkaar voor een oplossing. Hierdoor verandert er niets.

"Jaar in jaar uit komen er bij de Kinderombudsman meldingen binnen over het leerlingenvervoer in het speciaal onderwijs. Het gaat dan om kinderen die met een speciale bus naar school gaan, maar te laat worden opgehaald, of helemaal niet. Of over de pesterijen en vechtpartijen tijdens de busrit."

"Het ging op de eerste schooldag al meteen fout. "Ze heeft drie kwartier staan wachten op de bus, maar die kwam niet", vertelt Jethro. "Toen we er achteraan gingen bellen, bleek dat de bus haar vergeten was. Geen fijn begin dus van het nieuwe schooljaar voor Luca."

https://eenvandaag.avrotros.nl/artikelen/naar-school-in-drukke-bussen-vechtpartijen-en-vaak-te-laat-kinderombudsman-vraagt-nieuw-kabinet-om-beter-leerlingenvervoer-162581

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement voegt een punt toe dat logisch voortvloeit uit de ideeën over toegankelijkheid in het programma.

Amendement: 11.XX.733
Titel: PROTEST voor zesjescultuur
Categorie 1

Indiener(s): Merel Buizer, Minne van der Mast, Bram Rasing, Jelle de Graaf, Julian Bos, Dinah Wehl

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De kwalificatie 'cum laude' wordt afgeschaft.

Invoegen onder kopje 'vervolgonderwijs'

Toelichting indiener:
De kwalificatie van cum laude is om verschillende redenen een slecht concept. Zo veroorzaakt het prestatiedruk bij studenten en promovendi, maar werkt het ook ongelijkheid in de hand. Uit onderzoek is gebleken dat mannen twee keer zo vaak de kwalificatie van cum laude kregen als vrouwen. De factoren waarop wordt beoordeeld is volgens de onderzoekers enorm subjectief. Verder is een focus op cum laude tekenend voor een cultuur op de universiteit waarin slechts wordt beoordeeld op resultaat en niet op het proces en beloont het op deze manier slechts één vorm van kwaliteit.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De redenatie achter het amendement is volledig in lijn met het programma en daarom een logische en goede aanvulling hierop.

Amendement: 11.XX.736
Titel: Is de toets niet goed genoeg om zelf te selecteren?
Categorie 1
Indiener(s): Bram Rasing, Merel Buizer, Jelle de Graaf, Julian Bos, Dinah Wehl

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We schrappen de leeftijdsgrens van de 21+-toets en het colloquium doctum.

Invoegen onder kopje 'vervolgonderwijs'

Toelichting indiener:
Een leeftijdsgrens stellen voor de toelatingstoets voor het HBO/WO zet een onnodige blokkade neer voor de doorstroom naar passend onderwijs. Het halen van deze toets is al een goede manier om te bepalen of je past binnen het HBO of WO, een leeftijdsgrens om überhaupt de toets te mogen maken is een onnodige extra toevoeging aangezien je al de toets moet halen om toegelaten te worden en de leeftijdsgrens hier niets aan toevoegt. De persoonlijke ervaring van mij, Bram Rasing, kan hier misschien als voorbeeld in dienen:

Ik heb de behoefte om naar het HBO door te stromen omdat het MBO niet bij mij past, door deze leeftijdsgrens heb ik 2 keuzes: een MBO-opleiding afronden waar ik geen energie uit haal en geen interesse in heb of wachten tot ik 21 jaar ben voordat ik kan beginnen aan het vervolgonderwijs wat bij mij past.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement sluit volledig aan bij de ideeën in het programma over mobiliteit in het onderwijs. Gezien dit een logische aanvulling is op de mobiliteit in het onderwijs nemen wij dit amendement graag over.

Internationaal

Amendement: 12.X.870
Titel: Mondiaal, niet ongeveer
Categorie 1
Indiener(s): Julian Bos

Originele tekst:
Internationaal, Artikel 6: ... ~~Globale~~ Zuiden ...
Internationaal, Artikel 7: ... ~~Globale~~ Zuiden ...
Internationaal, Artikel 9: ... ~~Globale~~ Zuiden ...
Internationaal, Artikel 10: ... ~~Globale~~ Zuiden. Het ~~Globale~~ Zuiden ...
Internationaal, Artikel 35: ... ~~Globale~~ Zuiden ...

Nieuwe tekst:
Internationaal, Artikel 6: ... Mondiale Zuiden ...
Internationaal, Artikel 7: ... Mondiale Zuiden ...
Internationaal, Artikel 9: ... Mondiale Zuiden ...
Internationaal, Artikel 10: ... Mondiale Zuiden. Het Mondiale Zuiden ...
Internationaal, Artikel 35: ... Mondiale Zuiden ...

Toelichting indiener:
De Engelse term "global" wordt in het Nederlands vertaald als "mondiaal" of "wereldwijd". "Globaal" in het Nederlands betekent "ongeveer" of "afgerond". Hoewel "Ongeveer het zuiden" niet perse een onjuiste beschrijving is voor de "Global South" wordt deze term in het Nederlands over het algemeen vertaald als het "Mondiale Zuiden".

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Bedankt voor de correctie.

Amendement: 12.7.841
Titel: 'Ontwikkeling' voor wie?

Categorie 1
Indiener(s): Minne van der Mast, Julian Bos, Bram Rasing, Merel Buizer, Isaro de Leeuw

Originele tekst:
7. Nederlandse en Europese financiering en reparatiebetalingen aan het Globale Zuiden worden onvoorwaardelijk gegeven en gezien als giften. Ontwikkelingssamenwerking mag niet afhankelijk zijn van culturele, beleidsmatige of religieuze voorwaarden. ~~Alle mensen hebben het recht bevrijd te worden van armoede en de gevolgen van westers imperialisme en (neo)kolonialisme.~~

Nieuwe tekst:
7. Alle mensen hebben het recht bevrijd te worden van armoede en de gevolgen van westers imperialisme en (neo)kolonialisme. We beschouwen ontwikkelingssamenwerking als middel voor welvaartsverdeling. Ontwikkelingssamenwerking mag nooit landen in het Mondiale Zuiden forceren om zich te verbinden aan westerse en kapitalistische ontwikkelingslogica waarin bijvoorbeeld economische groei en privatisering centraal staan. We verzetten ons sterk tegen ontwikkelingssamenwerking waarin koloniale machtsverhoudingen en eurocentristische normen centraal staan. We streven naar een inclusieve, gelijkwaardige en rechtvaardige samenwerkingsrelatie waarin de economische, politieke en sociale onafhankelijkheid van landen in het Mondiale Zuiden centraal staat.
8. Nederlandse en Europese financiering en reparatiebetalingen aan het Globale Zuiden worden onvoorwaardelijk gegeven en gezien als giften. Ontwikkelingssamenwerking mag niet afhankelijk zijn van culturele, beleidsmatige of religieuze voorwaarden.

Toelichting indiener:
Ontwikkelingssamenwerking is een beladen term, aangezien het enorm vaak gepaard gaat met koloniale machtsverhoudingen en eurocentristisch denken. Historisch gezien vloeit ontwikkelingssamenwerking voort uit het westerse en koloniale idee dat landen in het Mondiale Zuiden 'onderontwikkeld' zouden zijn - en westerse landen 'ontwikkeld'. Ontwikkeling wordt op deze manier vaak gemeten langs de lat van westerse ontwikkeling. Hierbij komt kijken dat veel huidige ontwikkelingssamenwerking vanuit het westen gemotiveerd wordt vanuit handelsbelangen, waardoor landen in het Mondiale Zuiden niet worden 'geholpen', maar juist worden uitgebuit voor hun grondstoffen of voor hun afzetmarkt. Ten slotte is het idee dat landen in het Mondiale Zuiden moeten worden 'geholpen' enorm koloniaal en paternalistisch en zou ontwikkelingssamenwerking vooral gestoeld moeten zijn op een gelijkwaardige, inclusieve en rechtvaardige relatie. Voor meer informatie over deze term, hier nog wat bronnen:
https://archive.ph/Yi9ll
https://communitypoweredresponses.medium.com/what-do-we-mean-by-decolonising-aid-5840390d2b90
https://www.centreforhumanitarianleadership.org/research/publications/decolonising-aid/
https://www.developmentresearch.eu/?p=2509

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Deze toevoeging is in lijn met de rest van het hoofdstuk en geeft meer context aan de andere punten rondom ontwikkelingssamenwerking. Dank aan de indieners.

Amendement: 12.16.737
Titel: Voor je eigen BEStwil

Categorie 1
Indiener(s): Isaro de Leeuw, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Originele tekst:
Nederland en de Europese Unie streven naar een wereldwijde bevordering van het recht op zelfbeschikking van landen, etnische minderheden en inheemse volkeren. Daarom steunen we onafhankelijkheids- en vrijheidsbewegingen van bijvoorbeeld Palestina en West-Papua.

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie streven naar een wereldwijde bevordering van het recht op zelfbeschikking van landen, etnische minderheden en inheemse volkeren. Daarom steunen we onafhankelijkheids- en vrijheidsbewegingen van bijvoorbeeld de BES-eilanden, Palestina en West-Papua.

Toelichting indiener:
De BES-eilanden zijn onderdeel van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden en daarom ook heel relevant voor Nederland en een belangrijke toevoeging van dit punt. Juist plekken die Nederland heeft gekoloniseerd verdienen onze uitgesproken steun voor hun eigen dekoloniale onafhankelijkheids- en vrijheidsbewegingen

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Een belangrijke toevoeging die past bij de rest van het hoofdstuk. Dank aan de indieners.
Amendement: 12.16.86
Titel: zelfbeschikking van volkeren
Categorie 1
Indiener(s): Mehrzad Joussefi

Originele tekst:
Nederland en de Europese Unie ~~streven naar een wereldwijde bevordering~~ van het recht op
zelfbeschikking van landen, etnische minderheden en inheemse volkeren. Daarom steunen
we onafhankelijkheids- en vrijheidsbewegingen van bijvoorbeeld Palestina en West-Papua.

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie zetten zich wereldwijd in voor het respecteren van het recht op zelfbeschikking van landen, etnische minderheden en inheemse volken. Daarom steunen we, wanneer een meerderheid van de betreffende bevolkingsgroep zich voor zelfbeschikking of autonomie uitspreekt, onafhankelijkheids- en vrijheidsbewegingen van bijvoorbeeld Palestina en West-Papua.

Toelichting indiener:
Het recht op zelfbeschikking behoort in de eerste plaats toe aan de volkeren zelf. Daarom moet Nederland en de Europese Unie terughoudend zijn met het actief bevorderen van onafhankelijkheid of afscheiding. Alleen wanneer een duidelijke meerderheid van de betreffende bevolkingsgroep voor zelfbeschikking of autonomie kiest, spreken wij onze steun uit, zoals bij Palestina en West-Papua het geval is. In een wereld die al sterk wordt gekenmerkt door conflicten en geopolitieke instabiliteit, moet externe inmenging de wil van volkeren niet vervangen of nieuwe spanningen veroorzaken.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Deze toevoeging is in lijn met de rest van het hoofdstuk en maakt het stuk concreter. Dank aan de indiener.
Amendement: 12.19.820
Titel: Bescherming tegen transnationale repressie
Categorie 1
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie beschermen activisten en gemeenschappen in ballingschap tegen transnationale repressie door autoritaire regimes en zorgen voor toegang tot bescherming en juridische bijstand.

Invoegen na punt 19

Toelichting indiener:
Repressie stopt helaas niet bij de grens. Ook in Nederland en andere Europese landen worden activisten, dissidenten en gemeenschappen in ballingschap geïntimideerd, bedreigd of onder druk gezet vanwege hun politieke activiteiten. Nederland moet ervoor zorgen dat mensen hier vrij en veilig hun stem kunnen laten horen, zonder angst voor repressie vanuit het land dat zij hebben verlaten.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:

Deze toevoeging is in lijn met de rest van het hoofdstuk. Dank aan de indiener.

Amendement: 12.24.704
Titel: Palestijnen willen graag hun sleutel weer gebruiken

Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We erkennen het recht van terugkeer van Palestijnse vluchtelingen, zoals beschreven in VN-resolutie 194, 237 en 3236.

Invoegen na punt 24

Toelichting indiener:
Palestijnen hebben het recht van terugkeer. Laten we die erkennen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is in lijn met bijvoorbeeld punt 15 uit dit hoofdstuk 'Hiervoor moet bijvoorbeeld land worden teruggegeven aan de oorspronkelijke bevolking.'
Amendement: 12.25.907
Titel: SLAVA UKRAINI!/Onvoorwaardelijke steun voor Oekraïne
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, , Cerisa van Kesteren, Joshua Paans & Noah Lamens

Originele tekst:
Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het tegengaan van de imperialistische ambities van Rusland. We blijven daarom de strijd van de Oekraïners steunen en zullen instaan voor de veiligheid ~~van Ruslands buurlanden.~~

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het tegengaan van de imperialistische acties en ambities van Rusland. We blijven daarom de strijd van de Oekraïners steunen en zullen instaan voor de veiligheid van de buurlanden van Rusland. We staan voor de zelfbeschikking en vrijheid van de Oekraïners, inclusief in de Donbas en de Krim.

Toelichting indiener:

Volkeren hebben het recht op zelfbeschikking, dus ook de mensen in de bezette gebieden door Rusland. Ook zijn de buurlanden geen eigendom van Rusland (at least nog niet)

&

Zowel de Krim en de Donbas zijn Oekraïens grondgebied, en is door Rusland illegaal geannexeerd. Als er vrede tussen Rusland en Oekraïne komt, moeten we nog steeds de Krim als rechtmatig Oekraïns grondgebied zien

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
In dit amendement zijn twee amendementen die hetzelfde wilden samengevoegd, daarom staan er 2 toelichtingen. Deze toevoegingen maken het punt duidelijker en concreter en zijn in lijn met de rest van het hoofdstuk. Dank aan de indieners.

Amendement: 12.29.813
Titel: 29c
Categorie 1
Indiener(s): Lara Verdam, Isaro de Leeuw, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Bram Rasing, Minne van der Mast, Julian Bos, Dina Wehl

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
29c. We sluiten geen deals meer over vluchtelingenopvang buiten de EU-grenzen met landen die herhaaldelijk mensenrechten schenden. Totdat dit gelukt is, doen we er alles aan om ervoor te zorgen dat er in elk vluchtelingenkamp leefbare en menswaardige omstandigheden bestaan. Nederland zal nooit het opsluiten van kinderen of het scheiden van gezinnen in welke situatie dan ook accepteren.

Toelichting indiener:
We geloven dat dit goed aansluit op de punten die er al zijn, maar vinden het belangrijk om dit punt nog extra apart te benoemen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Goede toevoeging die in lijn is met de rest van het hoofdstuk. Dank aan de indieners.

Amendement: 12.31.707
Titel: Maar 1 keer? PARDON?
Categorie 1

Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans
Originele tekst:
~~Er komt een pardon voor ongedocumenteerden. Daardoor krijgt~~ iedereen zonder geldige verblijfsvergunning in Nederland een structurele, wettelijke mogelijkheid om verblijfspapieren te verkrijgen, ongeacht leeftijd of verblijfsduur. Dit geldt ook voor staatlozen.

Nieuwe tekst:
Iedereen zonder geldige verblijfsvergunning in Nederland en staatloze mensen krijgen een structurele en wettelijke mogelijkheid om verblijfspapieren te verkrijgen, ongeacht leeftijd of verblijfsduur.

Toelichting indiener:
Een pardon is per definitie eenmalig. Door een pardon voor ongedocumenteerden creëer je geen structurele verandering. Haal je de pardon weg, creëer je deze mogelijkheid wel.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit punt is in lijn met de oorspronkelijke intentie van de tekst en verwijdert onduidelijkheid.
Amendement: 12.34.708
Titel: Steun voor zelfbeschikking
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
~~Vrede kan niet worden bereikt zonder gerechtigheid en de benodigde middelen om dat waar te kunnen maken. Nederland moet het recht op zelfverdediging, zoals is besloten bij de Verenigde Naties, steunen wanneer het voortbestaan van een volk wordt bedreigd. In zulke gevallen kan geweld niet alleen gerechtvaardigd, maar ook noodzakelijk zijn.~~

Nieuwe tekst:
Volgens de Verenigde Naties hebben volkeren een recht op zelfbeschikking. Wanneer dit recht onder druk komt te staan, bijvoorbeeld bij kolonisatie, kan geweld door burgers niet alleen gerechtvaardigd, maar ook noodzakelijk zijn. Nederland en Europa moeten de strijd van volkeren voor zelfbeschikking op alle mogelijke manieren steunen, inclusief gewapend verzet.

Toelichting indiener:
Het recht op zelfverdediging gaat op wanneer één soevereine staat een gewapende aanval pleegt op een andere soevereine staat. Als we het hebben over volkeren in plaats van over staten, is het logischer om het te hebben over zelfbeschikking. Zelfbeschikking is volgens Amnesty "het recht op eigen keuzen en zelfstandigheid,

dit kan zowel voor een individu gelden als voor een collectief, bijvoorbeeld een volk.1"
De VN Algemene Vergadering Resolutie 37/43 van 3 december 1982 herbevestigt het recht van volkeren om op alle mogelijke manieren (inclusief geweldadig verzet) te strijden voor onafhankelijkheid, territoriale integriteit, nationale eenheid, en vrijheid van koloniale en buitenlandse overheersing als van buitenlandse bezetting. Dit hebben we iets versimpeld en in ons amendement verwerkt, waardoor het dezelfde strekking behoudt als de oorspronkelijke tekst.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit maakt de oorspronkelijke tekst begrijpbaarder. Dank aan de indieners.

Amendement: 12.36.709
Titel: Wil jij ook kanonnenvoer worden?
Categorie 1
Indiener(s): Cerisa van Kesteren, Renzo Gort, Joshua Paans

Originele tekst:
We schaffen ~~de militaire dienstplicht af~~. Een staat moet mensen nooit kunnen verplichten om te doden of gedood te worden.

Nieuwe tekst:
We schaffen de huidige Kaderwet dienstplicht af en verzetten ons ondertussen tegen alle maatregelen die toewerken naar een opkomstplicht. Een staat moet mensen nooit kunnen verplichten om te doden of gedood te worden.

Toelichting indiener:
In de Defensienota 2026 die eind juni werd gepresenteerd stond dat hoewel defensie aangeeft er naar te streven het Dienmodel zo lang mogelijk vrijwillig te houden, ze wel gaan uitwerken hoe een selectieve opkomstplicht vormgegeven kan gaan worden. Dit zal beginnen bij een vrijwillige enquête en in vijf stappen oplopen naar "de enquête verplicht invullen, een verplicht gesprek en verplichte deelname aan selectie en keuring, opkomst verplicht" (Defensienota 2026, 59).
Daarnaast staat er in het beginselprogramma van PROTEST dat het ten goede komt van de samenleving wanneer iedereen de vrijheid heeft om hun eigen leven vorm te geven, maatregelen die toewerken naar een mogelijke opkomstplicht gaan hier ook tegenin.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit maakt de tekst concreter. Dank aan de indieners

Inclusie, Emancipatie & Diversiteit

Amendement: 13.01a.710
Titel: Ehm racisme?
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Farah Bijl

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We pakken alle vormen van racisme harder aan door uitgediepte definities voor onder andere moslimhaat, antisemitisme, anti-Zwartracisme, anti-Aziatisch racisme, en anti-Roma-en Sintiracisme.

Invoegen na punt 1

Toelichting indiener:
Spreekt voor zich.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement is een goede uitbreiding van ons punt over racisme. Verder past het bij de inhoud van het hoofdstuk.
Amendement: 13.01b.908
Titel: Kritiek op Israël is geen antisemitisme
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Minne van der Mast, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Bram Rasing, Merel Buizer

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We spreken ons uit tegen het gebruik van de IHRA-definitie voor antisemitisme. In plaats daarvan spreken we onze voorkeur uit voor het gebruik van de Jeruzalem Declaration on Antisemitism (JDA).

Invoegen na punt 1 en 1a

Toelichting indiener:
De IHRA definitie van antisemitisme is achterhaald en wordt vaak gebruikt om kritiek op Israël te classificeren als antisemitisch. De JDA-definitie geeft veel meer ruimte aan de grens tussen kritiek op Israël en daadwerkelijk antisemitisme. De JDA-definitie werd in 2021 opgesteld door een internationale groep wetenschappers als alternatief op de IHRA-definitie. De JDA-definitie definieert antisemitisme als: "discriminatie,

vooringenomenheid, vijandigheid of geweld tegen Joden omdat ze Joods zijn (of Joodse instituties omdat ze Joods zijn)".

Bronnen:
https://www.trouw.nl/buitenland/internationale-academici-willen-nieuwe-definitie-van-antisemitisme~bba3baf7/

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is een belangrijke toevoeging. De toelichting van de indiener geeft goed aan waarom we dit punt moeten toevoegen aan het hoofdstuk. Daarom overnemen.

Amendement: 13.05b.844
Titel: F*ck Wilders
Categorie 1
Indiener(s): Minne van der Mast, Merel Buizer

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Er komt een structurele en duidelijke aanpak tegen moslimhaat, dat de afgelopen jaren door (extreem)rechtse politici inmiddels sterk is genormaliseerd. Alle wetten en regels die moslims onterecht koppelen aan onveiligheid worden ingetrokken. We heffen het gedeeltelijke verbod op gezichtsbedekkende kleding en het verbod op het dragen van een hoofddoek voor bijvoorbeeld rechters op. Er komt meer vrijheid in het opnemen van vrije dagen voor religieuze- en levensovertuiging.

Invoegen na punt 5

Toelichting indiener:
Moslimhaat neemt in Europa en Nederland toe. De Europese coördinator voor de strijd tegen moslimhaat- en discriminatie sprak onlangs haar zorgen uit over discriminatie van moslims in Nederland. Die zorgen gaan niet alleen over discriminatie in de samenleving, maar ook over discriminatie door de overheid. Dit patroon is het resultaat van jarenlange haatcampagnes vanuit rechtse politici en we moeten hier een duidelijk en daadkrachtig antwoord tegenover zetten.

Bronnen:

https://nos.nl/artikel/2560579-moslimdiscriminatie-is-hardnekkig-ontwrichtend-en-steeds-meer-genormaliseerd
https://www.mensenrechten.nl/themas/godsdienst-en-levensovertuiging/moslimdiscriminatie-in-nederland
https://www.scp.nl/documenten/2020/04/02/ervaren-discriminatie-in-nederland-ii

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement is een goede toevoeging op het hoofdstuk. Daarom overnemen.

Amendement: 13.06.821
Titel: Kwaliteitseisen voor DEI-beleid
Categorie 1
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Originele tekst:
De overheid ~~verplicht~~ Diversity, Equity and Inclusion-beleid (DEI-beleid) ~~voor alle~~ bedrijven en organisaties. ~~Het stimuleren van diversiteit zorgt voor sterkere organisaties en een eerlijkere maatschappij.~~

Nieuwe tekst:
De overheid stimuleert effectief Diversity, Equity and Inclusion-beleid (DEI-beleid) bij bedrijven en organisaties. Daarbij stellen we kwaliteitseisen aan DEI-beleid en kijken we naar de daadwerkelijke effecten ervan. Zo voorkomen we dat DEI-beleid blijft steken in symbolische maatregelen en zetten we in op structurele gelijkwaardigheid.

Toelichting indiener:
Het is zeker een vorm van beleid wat zou kunnen werken, mits er kritisch naar gekeken wordt. Het eisen dat elke organisatie zomaar DEI beleid overneemt is symboliek beleid wat zelfs averechts kan werken. Ondertussen riskeert zulk symboliek beleid, structureel racisme te maskeren.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement verbetert het originele punt. Als de overheid DEI-beleid verplicht zonder eisen, loop je het risico dat bedrijven alleen beleid maken voor de bühne. Daarom is het zinvoller als de overheid effectief beleid aanjaagt.

Amendement: 13.10.712
Titel: Geen woorden, maar vervolgen
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua

Originele tekst:
We trekken de loonkloof tussen mannen en vrouwen recht. We betalen mensen hetzelfde voor dezelfde functie, ook als iemand die functie korter vervult vanwege ouderschapsverlof.

Nieuwe tekst:

We trekken de loonkloof tussen mannen en vrouwen recht. We betalen mensen hetzelfde voor dezelfde functie, ook als iemand die functie korter vervult vanwege ouderschapsverlof. Als iemand structureel vrouwen onderbetaald, moet deze persoon strafrechtelijk vervolgd kunnen worden.

Toelichting indiener:
Laten we er ook eens consequenties aan verbinden als je dit niet doet.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is een belangrijke toevoeging, omdat het een manier toevoegt van hoe we ons standpunt kunnen uitvoeren. Daarom overnemen.

Amendement: 13.13.869
Titel: Bescherming van queers?
Categorie 1
Indiener(s): Janne ter Horst, Isaro de Leeuw en Abdenour Hadouch

Originele tekst:
We beschermen de rechten van de LHBTQIA+-gemeenschap volgens het Regenboogakkoord van COC Nederland. De acceptatie ~~en~~ veiligheid van deze groep moet meer aandacht krijgen.

Nieuwe tekst:
We beschermen de rechten van de LHBTQIA+-gemeenschap volgens het Regenboogakkoord van COC Nederland. De acceptatie, veiligheid en actieve bescherming van deze groep moet meer aandacht krijgen.

Toelichting indiener:
Acceptatie en veiligheid van deze groep mensen is erg belangrijk, maar acceptatie en veiligheid gaat ook hand in hand met actieve bescherming voor de LHBTQIA+ gemeenschap. Het zijn twee woorden, maar het voegt veel toe aan het bereiken van gelijkheid.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is een kleine, maar belangrijke toevoeging.

Kunst, Cultuur & Media

Amendement: 14.01.812
Titel: Dankzij ticketswap kon ik naar een Spinvis concert
Categorie 1

Indiener(s): Lara Verdam

Originele tekst:
We verbieden het doorverkopen van tickets voor concerten en andere evenementen voor een hogere prijs. ~~Deze tickets mogen ook alleen verhandeld worden via het platform waar deze zijn verkocht.~~

Nieuwe tekst
We verbieden het doorverkopen van tickets voor concerten en andere evenementen voor een hogere prijs.

Toelichting indiener:
Dit is naast lastig uitvoerbaar ook niet helemaal handig. Ik ga ervan uit dat het beoogde doel van dit punt is dat we niet willen dat grote online platforms evenementen onnodig duurder maken. Ik denk helaas dat het effect zou zijn dat kleinere organisatoren vanwege deze regelgeving juist richting grote verkoopplatforms zoals Ticketmaster zouden bewegen, omdat zij zelf niet de capaciteit hebben om op hun eigen website een doorverkoopmogelijkheid te programmeren, maar wel graag willen dat mensen alsnog van hun shows kunnen genieten in een gevulde zaal omdat ze kaarten van iemand anders hebben kunnen overnemen. Een betere aanpak zou zijn om doorverkoopapps te controleren.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Indiener kwam met goede punten m.b.t. uitvoerbaarheid en neveneffecten van implementatie. Daarom hebben we heel goed nieuws, en nemen we graag het amendement over.

Amendementen Categorie 1,5

Amendement: 01.10.874
Titel: Liever onafhankelijkheid dan economisch beleid
Categorie 1,5
Indiener(s): Lara Verdam

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Om een einde te maken aan ongelijke verhoudingen tussen Nederland en ~~Overzeese Koninkrijksdelen~~ breiden we de Tweede Kamer uit met vertegenwoordigers uit alle delen van ~~het Koninkrijk der~~ Nederland~~en. Aruba, Curaçao, Sint Maarten en~~ de BES-eilanden krijgen een minimumaantal zetels. Sociaal beleid, zoals minimumloon en pensioenen, wordt gelijkgetrokken door heel ~~het Koninkrijk.~~

Nieuwe tekst:

Om een einde te maken aan ongelijke verhoudingen tussen het Europese deel van Nederland en Caribisch Nederland, breiden we de Tweede Kamer uit met vertegenwoordigers uit alle delen van Nederland. De BES-eilanden krijgen een minimumaantal zetels. Sociaal beleid, zoals minimumloon en pensioenen, wordt gelijkgetrokken door heel Nederland.

Toelichting indiener:
Curaçao, Aruba en Sint Maarten zijn staatkundig autonome landen. Maatregelen voor hen te willen maken ondermijnt hun onafhankelijkheid en dekolonisatie. Nederland heeft niets over hun interne economische beleid te zeggen. Nederland heeft zeker een verplichting tegenover deze landen en een nauwe band, maar niet op deze manier.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Indiener corrigeert de tekst door een duidelijk onderscheid te maken tussen de BES-eilanden, die onderdeel zijn van ons koninkrijk, en de andere eilanden die autonoom zijn.

Amendement: 01.27.630
Titel: Niet nog een Ter Apel
Categorie 1
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Verplaatst naar categorie 1 en in blokstemming aangenomen

Originele tekst:
We openen door het hele land meer aanmeldcentra, zodat we nieuwkomers meteen kunnen opvangen en registreren. We vergroten de opvangcapaciteit structureel, zodat noodopvang nooit meer nodig is.

Nieuwe tekst:
We openen door het hele land meer kleinschalige aanmeldcentra, zodat we nieuwkomers meteen kunnen opvangen en registreren. We vergroten de opvangcapaciteit structureel, zodat noodopvang nooit meer nodig is en stoppen per direct met het plaatsen van minderjarigen in noodopvanglocaties.

Toelichting indiener:
We willen voorkomen dat er meer grootschalige en onpersoonlijke aanmeldcentra komen, maar juist kleinschalige aanmeldcentra, dit bevorderd het welzijn voor migranten en de omgeving. Daarnaast is het van belang dat we per direct stoppen met het plaatsen van minderjarigen in noodopvanglocaties omdat zij hierdoor vaak uit zicht raken van de hulpverlening. Soms met catastrofale gevolgen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Kleinschalige aanmeldcentra zijn voor nieuwkomers een veel prettigere omgeving om in te verblijven dan in grote, onpersoonlijke centra's. Dit amendement verscherpt het standpunt op een positieve manier.

Amendement: 01.30.822
Titel: Geen bed, bad, brood
Categorie 1,5
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
~~Ieder mens heeft recht op basisvoorzieningen, zoals bed, bad, brood en gezondheidszorg.~~
~~De wet die dit onmogelijk maakt voor ongedocumenteerden wordt afgeschaft.~~
Ongedocumenteerden moeten anoniem gebruik kunnen maken van voorzieningen

Nieuwe tekst:
Iedereen heeft recht op een menswaardig bestaan en basisvoorzieningen, zoals bed, bad, brood en gezondheidszorg ongeacht verblijfsstatus.

Ook ongedocumenteerde mensen krijgen toegang tot onderdak, voedsel, sanitaire voorzieningen, gezondheidszorg en juridische en maatschappelijke ondersteuning. Niemand wordt gedwongen op straat te leven omdat diegene geen verblijfsvergunning heeft.

Toelichting indiener:
De term 'bed, bad en brood' komt uit ouder rechts beleid en gaat alleen uit van het minimale dat iemand nodig heeft om te overleven. De term 'bed, bad en brood' is de humane ondergrens. Iedereen heeft recht op een menswaardig bestaan, ongeacht verblijfsstatus. Toegang tot basisvoorzieningen voorkomt dat mensen op straat belanden en verder in de problemen raken. Alleen opvang bieden is daarbij niet genoeg. Mensen hebben ook rust, juridische hulp en persoonlijke begeleiding nodig om hun situatie te begrijpen en stappen te kunnen zetten richting hun toekomst.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:

Overnemen. Amendement scherpt het standpunt aan door het te verbreden naar een menswaardig bestaan, en het past in het politiek programma.

Amendement: 01.30.632
Titel: Ongedocumenteerden willen niet leven van brood, maar willen werk.
Categorie 1

Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Vervallen door aannemen amendement 01.30.822

Originele tekst:
Ieder mens heeft recht op basisvoorzieningen, zoals bed, bad, brood en gezondheidszorg.De wet die dit onmogelijk maakt voor ongedocumenteerden wordt afgeschaft. Ongedocumenteerden moeten anoniem gebruik kunnen maken van voorzieningen.

Nieuwe tekst:
Ieder mens heeft recht op basisvoorzieningen, zoals bed, bad, brood, onderwijs en gezondheidszorg. De wet die dit onmogelijk maakt voor ongedocumenteerden wordt afgeschaft. Ongedocumenteerden moeten anoniem gebruik kunnen maken van voorzieningen. Ongedocumenteerden die willen werken en hun werkgevers krijgen ondersteuning

Toelichting indiener:
Ongedocumenteerden willen over het algemeen graag werken om voor zichzelf te kunnen zorgen. Dit wordt onder andere beschreven door LOS, de Stichting Landelijk Ongedocumenteerde Steunpunt. Op het moment wordt dit voor ongedocumenteerden en hun werkgevers heel moeilijk gemaakt, daarmee is niemand geholpen.
Ook hebben we onderwijs toegevoegd omdat dit een mensenrecht is dat hier nog niet is benoemd, maar wat voor veel ongedocumenteerden wel van uiterst belang is.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen indien amendement 828 niet is aangenomen, verwerpen als het is aangenomen. Ongedocumenteerden moeten geholpen worden in hun behoefte om te werken. Ook onderwijs is een basisvoorziening. Dit amendement scherpt het standpunt op de juiste manier aan. Amendement

Amendement: 02.03.834
Titel: Groeien is alleen leuk als er planten zijn
Categorie 1,5
Indiener(s): Minne van der Mast, Isaro de Leeuw, Bram Rasing, Merel Buizer

Verplaatst naar categorie 1 en in blokstemming aangenomen

Originele tekst:
Wij zetten de economie in dienst van mens en planeet. ~~Economische groei is geen doel op zich.~~ We bouwen een samenleving waarin gezondheid, welzijn, gelijkheid en natuur belangrijker zijn dan winst en consumptie.

Nieuwe tekst:
Wij zetten de economie in dienst van mens en planeet. We verwerpen het idee dat de economie altijd moet groeien. We bouwen een samenleving waarin gezondheid, welzijn, gelijkheid en natuur belangrijker zijn dan winst en consumptie. Dit betekent dat we inzetten op een circulaire economie en om onze productie en consumptie binnen ecologische grenzen te brengen. Om dit te bereiken moet het Nederlandse en Europese energie- en grondstoffenverbruik verminderen.

Toelichting indiener:
Een bekende quote waarvan ik geen idee heb van wie die is luidt: 'Groeien om te groeien is de logica van een kankergezwel'. Onze huidige economie is primair ingericht op economische groei en als er een jaar geen economische groei wordt gemeten, worden alle alarmbellen geluid en verkeren we in tijden van crisis. En dat terwijl de drang naar economische groei een van de belangrijkste oorzaken is van de huidige klimaat- en biodiversiteitscrisis. Alsmaar meer en meer produceren en consumeren voor winst is precies de logica die zorgt voor extreme klimaatontwrichting. Talloze wetenschappers en onderzoekers hebben allang aangetoond dat er grenzen moeten zitten aan de groei wanneer bepaalde levensstandaarden behaald zijn!

Bronnen:
https://historiek.net/club-van-rome-grenzen-aan-de-groei-1972/80577/
https://www.groene.nl/artikel/over-de-grenzen-aan-de-groei
https://sampol.be/2016/03/ontgroei-een-vocabulaire-voor-degrowth-in-een-nieuw-tijdperk
https://ontgroei.degrowth.net/degrowth-library/
Less is More - Jason Hickel (lees dit boek ik zweer!)
Doughnut Economics - Kate Raworth

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Amendement maakt het standpunt scherper en het past binnen het politiek- en beginselprogramma.

Amendement: 02.09.807
Titel: Europese handhaving op europese duurzaamheidswetten
Categorie 1,5
Indiener(s): Folkert Holtsema

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
We leggen in de Europese richtlijn voor duurzaamheidsrapportering (CSRD) vast dat bedrijven verplicht moeten melden in hun jaarverslag hoe zij het klimaatakkoord van

Parijs gaan halen en hoe zij misstanden en mensenrechtenschendingen voorkomen. De ~~AFM~~ houdt hier actief toezicht op.

Nieuwe tekst:
We leggen in de Europese richtlijn voor duurzaamheidsrapportering (CSRD) vast dat bedrijven verplicht moeten melden in hun jaarverslag hoe zij het klimaatakkoord van Parijs gaan halen en hoe zij misstanden en mensenrechtenschendingen voorkomen. De ESMA (European Securities and Markets Authority) houdt hier actief toezicht op.

Toelichting indiener:
De inhoud van jaarverslagen is nu grotendeels landelijk gespecificeerd op basis van de Europees vastgestelde kaders. Op het moment dat we kiezen om dit bij nationale toezichthouders te laten is de kans groot dat de interpretatie van de CSRD en richtlijnen met betrekking tot jaarverslagen per lidstaat verschilt/verschillend blijft. Het gevolg hiervan is dat handhaving door verhuizen naar een andere deelstaat kan worden omzeild of afgezwakt, om eerlijke concurrentie en correcte uitvoering van klimaatbeleid te garanderen zou het wijs kunnen zijn om dit te centraliseren in de ESMA.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Indieners hebben een goed punt, met dit amendement is klimaatbeleid beter uit te voeren en te handhaven.

Amendement: 02.XX.860
Niet behandeld en doorgeschoven naar het wintercongres
Titel: Ondersteun lokale valuta, ondersteun de lokale economie
Categorie 1,5
Indiener(s): Abdenour Hadouch

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Lokale bestedingen, onderlinge samenwerking en economische zelfstandigheid vormen de basis voor een robuuste lokale economie. Daarom werken gemeenten samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties om het gebruik, de ontwikkeling en de acceptatie van lokale eenheden zoals de Utrechtse euro te faciliteren.

Invoegen tussen punt 6 en 7

Toelichting indiener:
1) Lokale betaalmiddelen zorgen voor een robuustere lokale economie; het geld wordt voornamelijk aan lokale ondernemingen uitgegeven. 2) Lokale betaalmiddelen zijn duurzaam; er wordt meer lokaal gekocht en ketens worden verkort; transport van goederen wordt verminderd. 3) Lokale betaalmiddelen zorgen voor meer afhankelijkheid

van grote banken (big finance). Daarnaast wil ik benadrukken dat lokale betaalmiddelen de euro niet vervangen maar complementeren: leuk en toegankelijk artikel: 'Can local currencies help the environment?'

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Amendement is een mooie toevoeging aan het politiek programma. Een robuuste lokale economie is in het belang van ons allemaal.

Amendement: 04.9.856
Titel: Feitelijke verbetering
Categorie 1,5
Indiener(s): Dinah Wehl, Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dominique
Niet behandeld en doorgeschoven naar het wintercongres

Originele tekst:
De overheid lanceert een landelijk zoeksysteem voor alle huurwoningen, zodat je niet meer per ~~gemeente~~ hoeft te zoeken. Vanaf je 18e word je automatisch en gratis ingeschreven, zodat je vanaf dag één meetelt voor een woning.

Nieuwe tekst:
De overheid lanceert een landelijk zoeksysteem voor alle huurwoningen, zodat je niet meer per woningmarktregio hoeft te zoeken. Vanaf je 18e word je automatisch en gratis ingeschreven, zodat je vanaf dag één meetelt voor een woning.

Toelichting indiener:
Ik heb 'gemeente' vervangen door 'woningmarktregio's', omdat woningzoekenden zich niet per gemeente inschrijven. Zij schrijven zich in bij een woningcorporatie of een regionaal systeem om op sociale huurwoningen te kunnen reageren.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is inderdaad een feitelijke verbetering van de tekst

Subamendement
Indiener: Lykle Maatje
Niet behandeld en doorgeschoven naar het wintercongres

Originele tekst:

De overheid lanceert een landelijk zoeksysteem voor alle huurwoningen, zodat je niet meer per ~~Woningmarktregio~~ hoeft te zoeken. Vanaf je 18e word je automatisch en gratis ingeschreven, zodat je vanaf dag één meetelt voor een woning.
Nieuwe tekst:
De overheid lanceert een landelijk zoeksysteem voor alle huurwoningen, zodat je niet meer per Volkshuisvestingsregio hoeft te zoeken. Vanaf je 18e word je automatisch en gratis ingeschreven, zodat je vanaf dag één meetelt voor een woning.

Toelichting:
We moeten het geen woningmarkt willen noemen, maar volkshuisvesting. In die logica moeten we het ook een volkshuisvestingregio noemen.

Hoofdstuk Democratie en Rechtsstaat

Amendement: 01.03.748
Titel: F*ck de Koning! F*ck de President! F*ck de Macht! Leve het Volk!
Categorie 3
Indiener(s): Julian Bos, Lara Verdam, Bram Rasing, Minne van der Mast, Merel Buizer

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
~~Een staatshoofd moet binnen een democratie altijd gekozen worden. Nederland wordt een parlementaire republiek in plaats van een monarchie: het ceremoniële staatshoofd wordt net als de premier verkozen door het parlement.~~

Nieuwe tekst:
Het hebben van een enkel persoon als staatshoofd is ouderwets en overbodig. Hierom schaffen we de monarchie af en worden we een parlementaire republiek met de Staten-Generaal als hoogste orgaan.

Toelichting indiener:
Dat we moeten stoppen met de monarchie zijn we het wel over eens. Wij zien alleen niet wat de toegevoegde waarde is van een ander staatshoofd. Als die alleen ceremonieel is dan is die net zo nutteloos als de koning nu is. Als die echt macht heeft dan zien wij de toegevoegde waarde niet van een persoon zo veel macht geven boven het huidige systeem met ministers en de Staten-Generaal.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Door te kiezen voor een systeem zonder staatshoofd geven de indieners een geheel andere invulling aan het standpunt. Landen zonder staatshoofd zijn ongebruikelijk, maar het gaat niet fundamenteel in tegen het politiek programma of het beginselprogramma. Het congres moet zich hierover uitspreken. Het amendement 'Een republiek is democratisch' gaat over hetzelfde punt, en is strijdig met dit amendement.

Amendement: 01.03.851
Titel: Een republiek is democratisch
Categorie 3
Indiener(s): Renn Haex

Het amendement is vervallen door het aannemen van amendement 748

Originele tekst:
Een staatshoofd moet binnen een democratie altijd gekozen worden. Nederland wordt een parlementaire republiek in plaats van een monarchie~~: het ceremoniële staatshoofd wordt net als de premier verkozen door het parlement~~.

Nieuwe tekst:
Een staatshoofd moet binnen een democratie altijd gekozen worden. Nederland wordt een parlementaire republiek in plaats van een monarchie. Het ceremoniële staatshoofd wordt iedere 4 jaar verkozen, gelijktijdig met de landelijke gemeenteraadsverkiezingen. Bij vroegtijdig vertrek van het staatshoofd wordt een vervanger verkozen door de gemeenteraden.

Toelichting indiener:
Het staatshoofd, hoe ceremonieel ook, is een vertegenwoordiger van het land en haar volk, niet van een parlement of regering. Door deze rol zo te koppelen aan de gemeenteraad wordt hopelijk de belangstelling en dus opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen gesteund.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:

Het amendement maakt de temrijn van een ceremonieël staatshoofd concreet. Maar de koppeling aan de gemeenteraadsverkiezingen lijken ons een vreemd plan. We vrezen juist dat de gemeenteraadsverkiezingen nóg meer door landelijke thema's zullen worden gedomineerd. Het voorstel is daarentegen niet in strijd met het politiek- en beginselprogramma, oordeel congres. Het amendement 'F*ck de Koning! F*ck de President! F*ck de Macht! Leve het Volk!' gaat over hetzelfde punt, en is strijdig met dit amendement.

Amendement: 01.03.604

Titel: Geen staatshoofd voor het leven?

Categorie 1,5
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Het amendement is vervallen door het aannemen van amendement 748

Originele tekst:
Een staatshoofd moet binnen een democratie altijd gekozen worden. Nederland wordt een parlementaire republiek in plaats van een monarchie: het ceremoniële staatshoofd wordt net als de premier verkozen door het parlement.

Nieuwe tekst:
Een staatshoofd moet binnen een democratie altijd gekozen worden. Nederland wordt een parlementaire republiek in plaats van een monarchie: het ceremoniële staatshoofd wordt net als de premier verkozen door het parlement, maar voor een termijn van 6 jaar en maximaal twee termijnen.

Toelichting indiener:
Dit maakt dit standpunt scherper en duidelijker. 6 jaar leek ons goed om continuïteit te geven over de kabinetsperiodes heen te waarborgen, maar om nog wel mee te bewegen met het land.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Door een duidelijke maximale termijn toe te voegen maakt het amendement het standpunt concreter, dit is een waardevolle toevoeging aan het politiek programma.

Amendement: 01.17.799
Titel: Veiligheid boven uiterlijk
Categorie 3
Indiener(s): Sebastiaan Demaret
Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
~~We schaffen het verbod op gezichtsbedekkende kleding af. Iedereen heeft het recht om zelf te bepalen hoe die zich kleedt: op school, op straat en bij een demonstratie.~~

Nieuwe tekst:
Niet van toepassing

Toelichting indiener:
Het verbod op gezichtsbedekkende kleding is er niet voor niets. Als dit verbod wordt afgeschaft, wordt het weliswaar wat veiliger om zonder repercussies te demonstreren, maar kunnen hooligans ook makkelijker ongestraft van alles vernielen en misdadigers hun gang gaan. In deze zou de openbare veiligheid wat mij betreft dus zwaarder moeten wegen dan een beperkt deel van het recht op jezelf uiten door middel van kleding.

Advies: Ontraden

Toelichting advies:

Bij het opstellen van dit standpunt zijn we uitgegaan van het democratiebeginsel, wij vinden het de grootste prioriteit dat iedereen de mogelijkheid moet krijgen om te demonstreren. Voor verschillende groepen mensen, bijvoorbeeld mensen met familie in dictaturen, is het gevaarlijk voor hunzelf en voor hun naasten om herkenbaar te demonstreren. Door het verbod op gezichsbedekkende kleding in stand te houden, beperk je het demonstratierecht voor groepen mensen. Hiermee staat dit amendement haaks staat op de beginselen en het politiek programma van PROTEST.

Amendement: 01.x.626
Titel: Mensen losrukken uit hun gemeente is niet leuk
Categorie: 3
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Mensen met een verblijfsvergunning worden zoveel mogelijk gehuisvest in dezelfde gemeente als waar zij gedurende hun asielprocedure verbleven, tenzij zij zelf voorkeur voor een andere locatie aangeven.

Invoegen na punt 26

Toelichting indiener:
Het is voor niemand fijn om heel vaak te moeten verhuizen, dus ook niet voor hen die vluchten.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Hoewel wij met de indieners het eens zijn dat het voor nieuwkomers vervelend is als ze gedurende hun verblijf vaak moeten verhuizen, zijn er toch kanttekeningen te maken bij het zoveel mogelijk huisvesten van nieuwkomers in de gemeente waar ze de procedure hebben doorlopen.

De asielopvang in Nederland is zowel sociaal-economisch als geografisch niet eerlijk verspreid momenteel. Sociaaleconomisch zwakkere plekken, vooral buiten de randstad, vangen relatief meer asielzoekers op. Het is niet eerlijk om mensen met een verblijfsvergunning niet eerlijker te verspreiden in Nederland, met het amendement worden sommige gemeenten bovenmatig belast.

Amendement: 01.22.616
Titel: Advocatuur toegankelijk.

Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
We investeren fors in pro-deoadvocaten, die door de overheid worden betaald~~, omdat iedereen recht heeft op een goede verdediging.~~

Nieuwe tekst:
Iedereen recht heeft op een goede verdediging. We investeren daarom fors in pro-deoadvocaten, die door de overheid worden betaald. Daarnaast stellen we een maximumtarief in voor advocatenkosten.

Toelichting indiener:
Dit komt uit punt 23, maar lijkt hier logischer. Geen inhoudelijke aanpassing, enkel de volgorde van de zinnen is omgedraaid

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Het standpunt over maximumtarief voor advocaten heeft vooral betrekking op de kansenongelijkheid die samengaat met een grote differentiatie in advocaatkosten, waardoor de beste advocaten snel onbetaalbaar zijn voor grote groepen mensen. Juist hierdoor past het iets beter bij punt 23.

Dit amendement kan tegelijkertijd worden behandeld met 'Klassenjustitie gaat om meer dan geld.'

Amendement: 01.23.617
Titel: Klassenjustitie gaat om meer dan geld.
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren en Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
We maken een einde aan de klassenjustitie die leidt tot ongelijke uitkomsten in de rechtbank, afhankelijk van de rijkdom van de aangeklaagde of klager. ~~We stellen een maximumtarief in voor advocatenkosten.~~

Nieuwe tekst:
We maken een einde aan de klassenjustitie die leidt tot ongelijke uitkomsten in de rechtbank, afhankelijk van de sociaal-economische status van de aangeklaagde of klager.

Toelichting indiener:
Dit stuk is verplaatst naar punt 22 omdat het daar logischer lijkt. Klassenjustitie is breder dan de mogelijkheid om een dure advocaat te kunnen betalen.

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Punt past beter uit 23, zie advies amendement 'Advocatuur toegankelijk'.

Amendement: 01.23.800
Titel: De prijs van het recht
Categorie 1,5
Indiener(s): Sebastiaan Demeret

Vervallen door het aannemen van amendement 617

Originele tekst:
We maken een einde aan de klassenjustitie die leidt tot ongelijke uitkomsten in de rechtbank, afhankelijk van de rijkdom van de aangeklaagde of klager. We stellen een maximumtarief in voor ~~advocatenkosten~~.

Nieuwe tekst:
We maken een einde aan de klassenjustitie die leidt tot ongelijke uitkomsten in de rechtbank, afhankelijk van de rijkdom van de aangeklaagde of klager. We stellen een maximumtarief in voor advocaatkosten.

Toelichting indiener:
Tekstuele correctie; de juiste term is advocaatkosten. (Mensen hebben meestal ook niet meer dan een advocaat.)

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Tekstuele correctie, overnemen.

Amendement: 01.24.618.
Titel: Geen onnodige voorbeelden
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Ingetrokken

Originele tekst:

De Nederlandse overheid houdt zich altijd aan internationale verdragen, zoals ~~het VN-vluchtelingenverdrag en~~ het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.
Pogingen om verdragen te negeren of af te zwakken werken we altijd tegen.

Nieuwe tekst:
De Nederlandse overheid houdt zich altijd aan internationale verdragen, zoals het Europees Verdrag van de rechten van de Mens.
Pogingen om verdragen te negeren of af te zwakken werken we altijd tegen.

Toelichting indiener:
Dit is een ietwat raar ogend amendement. We zijn absoluut niet inherent tegen het VN-vluchtelingenverdrag. Echter erkennen wij dat dit verdrag ook zijn minpunten kent. Door dit als expliciet voorbeeld te noemen, spreken wij ons zelf tegen als wij het later hebben over dat we dit willen vervangen door een inclusievere versie. Het valt natuurlijk wel nog steeds onder de internationale verdragen, en mag ook absoluut niet worden afgezwakt!

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Het is ontzettend belangrijk om ons te houden aan de internationale verdragen. Hoewel het mogelijk en ook wenselijk is om bepaalde internationale verdragen te wijzigen, betekent het niet dat we deze bij voorbaat moeten negeren of afzwakken. In punt 28 van het hoofdstuk internationaal wordt dit ook expliciet benoemd; we zijn voor het verbeteren van dit verdrag, maar willen het niet afzwakken. Juist omdat het VN-Vluchtelingenverdrag gepolitiseerd is geraakt in het Nederlandse en Europese migratiedebat, is het belangrijk om deze ook te steunen zolang het nog geldig is.

Amendement: 01.04.738
Titel: Democratiseer de Eerste Kamer, kies voor loting!
Categorie 2
Indiener(s): Jim Ebens, Gijs Regtien

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
De Eerste Kamer ~~doet nu niet het werk waarvoor die is bedoeld.~~ Daarom willen wij ~~rol van de~~ de Eerste Kamer ~~fundamenteel veranderen, zodat die beter kan controleren of wetten in de praktijk goed werken.~~

Nieuwe tekst:
De Eerste Kamer gedraagt zich steeds politieker, zonder democratisch gekozen te zijn door ons allemaal. Daarom willen wij de Eerste Kamer democratisch hervormen, door er een geloot burgerparlement van te maken. De leden worden geselecteerd door gewogen loting, zodat ze een afspiegeling vormen van de samenleving in al haar diversiteit.

Toelichting indiener:

De Eerste Kamer doet nu niet het werk waarvoor die is bedoeld en wordt steeds politieker, maar de leden van de Eerste Kamer worden niet rechtstreeks democratisch gekozen. In plaats van de Eerste Kamer af te schaffen, maken we er een geloot burgerparlement van dat voorstellen doet aan de Tweede Kamer. Gewogen loting zorgt voor een echte afspiegeling van de samenleving, veel beter dan verkiezingen. De (inter)nationale praktijk leert dat mensen in burgerberaden in staat zijn om grote vraagstukken te behandelen en er samen uitkomen. Verkiezingen polariseren, loting en dialoog in burgerberaden bindt mensen. Zo brengen we de macht naar de mensen, want onze democratie is te belangrijk om alleen aan politici over te laten!

Advies: Oordeel congres.

Toelichting advies:
Burgerberaden voldoen aan de invulling om de partijpolitiek uit de Eerste Kamer te halen. Het geeft wel een andere invulling aan de democratie dan het huidige representatieve democratische stelsel; zie advies amendement 'Eerste kamer? meer een eerste beraad' dat gaat over hetzelfde punt. Daarom laten we het congres oordelen.

Amendement: 01.05.605
Titel: Eerste kamer? meer een eerste beraad
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren

Verworpen met 23 stemmen voor en 39 stemmen tegen

Originele tekst:
De Eerste Kamer doet nu niet het werk waarvoor die is bedoeld. Daarom willen wij de rol van de Eerste Kamer fundamenteel veranderen~~, zodat die beter kan controleren of wetten in de praktijk goed werken.~~

Nieuwe tekst:
De Eerste Kamer doet nu niet het werk waarvoor die is bedoeld. Daarom willen wij de rol van de Eerte Kamer fundamenteel veranderen. We vervangen de Eerste Kamer door een burgerberaad. Hierbij krijgen de normale burgers meer directe invloed op de besluitvorming van de overheid.

Toelichting indiener:
Een misschien ietwat radicaal idee, maar wat nou als we het politieke spel volledig uit de Eerste Kamer halen. We zijn al voor burgerberaden voor grote vraagstukken, dus waarom dan niet voor alle wetsvoorstellen?

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:

Dit amendement maakt het standpunt concreter een invulling van de wens om het politieke spel uit de Eerste Kamer te halen. Hiermee sluit het aan op de geest van het standpunt.

Het is hierbij wel zo dat een nationaal burger beraad op deze manier wereldwijd relatief zeldzaam is. Maar wijdverspreid op nationaal niveau, is het nog niet. Daarnaast gaat een burger beraad van een fundamenteel andere kijk op democratie uit dan de representatieve democratie die wij in Nederland kennen. Het is aan de leden om een dergelijke beslissing te maken of het wenselijk is. Amendement 'Democratiseer de Eerste Kamer, kies voor loting!' gaat over hetzelfde punt. Oordeel congres.

Amendement: 01.x.739
Titel: Democratiseer de Eerste Kamer, kies voor loting! (nr. 2)
Categorie 2
Indiener(s): Jim Ebens, Gijs Regtien

Ingetrokken

Originele tekst:
We brengen de macht naar de mensen, we geven iedereen vanaf 16 jaar het recht om te stemmen en we verdubbelen de Tweede Kamer zodat die het kabinet echt kan controleren.

Nieuwe tekst:
We brengen de macht naar de mensen, we geven iedereen vanaf 16 jaar het recht om te stemmen, we maken van de Eerste Kamer een geloot burgerparlement en we verdubbelen de Tweede Kamer zodat die het kabinet echt kan controleren.

Toelichting indiener:
De Eerste Kamer gedraagt zich steeds politieker, zonder democratisch gekozen te zijn door burgers. In plaats van de Eerste Kamer af te schaffen, maken we er een geloot burgerparlement van dat voorstellen doet aan de Tweede Kamer. Gewogen loting zorgt voor een echte afspiegeling van de samenleving, veel beter dan verkiezingen. De praktijk leert dat mensen in burgerberaden in staat zijn om grote vraagstukken te behandelen en er samen uit komen. Verkiezingen polariseren, loting en dialoog bindt mensen. Zo krijgt iedereen de kans om mee te beslissen, want onze democratie is te belangrijk om alleen aan politici over te laten! (Uitwerking van het amendement bij artikel 4)

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Indien een amendement over een burgerberaad ter vervanging van de Eerste Kamer is overgenomen, nemen wij dit amendement over. Anders ontraden we dit amendement.

Amendement: 01.x.750
Titel: Leve de provinciale democratie!

Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Merel Buizer, Bram Rasing, Dinah Wehl, Jelle de Graaf

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Dat de Statenverkiezingen vooral over de Eerste Kamer gaan, ondermijnt de provinciale democratie. Hierom moet de Eerste Kamer niet meer door de Provinciale Statenleden verkozen worden.

Toelichting indiener:
De provinciale verkiezingen staan nu compleet in het thema van landelijke politiek, terwijl provincies juist een heel belangrijke bestuurslaag zijn. Om de provinciale democratie te herstellen is het dus van groot belang dat de Eerste Kamer wordt verkozen door de inwoners van ons land en niet langer door de Provinciale Statenleden.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Door de Eerste Kamerverkiezingen los te koppelen van de Provinciale Statenverkiezingen voorkom je dat de belangrijke provinciale thema's ondergesneeuwd dreigen te raken door een verkapte referendum over het functioneren van de regering. Het is wel de vraag in hoeverre dit amendement nog passend is als amendementen worden aangenomen waarin de Eerste Kamer wordt omgevormd.

Amendement: 01.x.610
Titel: Het CIDI belemmert aanpak antisemitisme
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Lobbyorganisaties die zoals het CIDI of Christenen voor Israël de belangen van Israël dienen worden niet langer betrokken bij beleid over Israël of antisemitisme. Door constant kritiek op de koloniale entiteit 'Israël' en Jodenhaat op een hoop te gooien, vormen zij een belemmering bij de aanpak van antisemitisme.

Invoegen na punt 11

Toelichting indiener:
Het CIDI en andere Israëlische organisaties vormen een actieve belemmering als het gaat om de aanpak van antisemitisme. Door constant pro-Palestijnse activisten en andere normale mensen die kritiek hebben op de acties van de staat Israël aan te duiden als 'Jodenhaters' word het lastig om de daadwerkelijk antisemitische mensen aan te pakken. Dit moeten we niet willen. Laten we dan ook afstand nemen van deze organisaties en zorgen voor een fatsoenlijk beleid gebaseerd op feiten.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:

Oordeel congres. De indieners hebben een punt dat het constant aanmerken van pro-Palestijnse activisten als jodenhaters de daadwerkelijke aanpak van antisemitisme belemmerd. Tegelijkertijd is dit wel een controversieel standpunt, veel mensen uit de Joodse gemeenschap voelen zich wellicht nog wel verbonden met deze organisaties en door het categorisch niet betrekken van deze organisaties bij beleid, loop je risico dat groepen mensen zich vervreemd zullen voelen van de overheid. Hier moet het congres zich over uitspreken.

Amendement: 01.x.613
Titel: Minder slaan is meer beter
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans,

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Het werk van de politie moet meer gericht worden op de-escalatie en het oplossen van misdaden. Het sterker bewapenen van politieagenten en andere handhaving, maakt onze samenleving niet veiliger en maakt de politie en handhaving minder toegankelijk. Daarom krijgen agenten en andere handhavers minder wapens.

Invoegen na punt 13

Toelichting indiener:
Daarnaast hebben we een punt over de-escalatie en het bewapenen van de politie. De afgelopen jaren heeft de politie steeds meer wapens gekregen, zoals (chemische) waterkanonnen. Dit kan tot de verharding van de politie leiden. Ook is onduidelijk wat het doel van deze nieuwe wapens is, veel hiervan zoals de draagbare pepperspray bussen zijn volgens Amnesty controversieel, omdat ze makkelijk omstanders kunnen raken. Ook worden geweldsmiddelen vaak verkeerd gebruikt, laat onderzoek zien.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Het amendement voegt een standpunt toe over het gedeeltelijk ontwapenen van de politie. Omdat het hiermee een nieuw standpunt aansnijdt in het politiek programma, is het oordeel congres. Het standpunt gaat niet fundamenteel in tegen het politiek programma of het beginselprogramma.

Dit amendement snijdt een nieuw punt aan in het politiek programma. Het is dan ook aan de leden om te bepalen in hoeverre dit passend is.

Amendement: 01.x.823
Titel: Herstelrecht en alternatieven voor detentie
Categorie 2
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Dit amendement is ingetrokken

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We bouwen ons strafrecht om vanuit herstelrecht in plaats van vergelding. Het doel is dat zij weer volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarom investeren we in alternatieven voor detentie en werken we toe naar het afschaffen van gevangenissen.

Invoegen na punt 24

Toelichting indiener:
We bouwen ons strafrecht om vanuit herstelrecht in plaats van vergelding. Het doel is dat zij weer volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarom investeren we in alternatieven voor detentie en werken we toe naar het afschaffen van gevangenissen.

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Hoewel het amendement goed in elkaar steekt. Vinden wij amendement 'Minder criminaliteit? Geen gevangenissen maar socialisme', dat over dezelfde onderwerpen gaat, uitgebreider en daarom nemen we dat amendement over.

Amendement: 01.x.862
Titel: Een ledenpartij
Categorie 2
Indiener(s): Bert Bremer

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We verplichten dat het bij elke politieke partij mogelijk is om lid te worden en lid te zijn. Hiermee voorkomen we onder andere dat partijen intern ondemocratisch zijn

Invoegen na punt 14

Toelichting indiener:
In Nederland hebben we een partij zoals de PVV, die ondemocratisch is, maar twee leden heeft en geen meer leden toelaat. Dit is onwenselijk, want het geeft geen ruimte voor meerdere vernieuwende en kritische ideeën van onderop en geeft geen tegenmacht aan wat de partijtop vindt.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies: Oordeel congres. We steunen het dat het mogelijk moet zijn om bij iedere politieke partij lid te zijn, maar een ledenpartij is niet inherent ondemocratisch. Zie bijvoorbeeld FvD, wat een democratische partij is, waar het partijbestuur alle touwtjes in handen heeft.

Amendement: 01.x.867
Geen titel
Categorie 2
Indiener(s): Mees Pedersen

Door het overnemen van een subamendement aangepast en met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We maken het makkelijker voor asielzoekers met een reële kans op een verblijfsvergunning om een baan te vinden, dit doen we door de minimum verblijfstijd daarvoor te verlagen van 3 maanden naar 1 maand.

Toelichting indiener:
bij het kopje ''nieuwkomers'' op pagina 7

Advies: Ontraden

Toelichting advies:

Hoewel het amendement sympathiek ingestoken is, zijn de mits geen strafbare feiten te vaag. Betekent dit al dat het bijvoorbeeld moeilijker kan worden voor een nieuwkomer om een baan te krijgen als die door rood fietst? Hier is te veel onduidelijkheid over.

Economie

Amendement: 02.05.635
Titel: Coöperaties zijn sexy
Categorie 3
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:

1. ~~Bedrijven met aandeelhouders worden omgevormd tot werknemerscoöperaties of public-commons-partnerships, waardoor de werknemers en andere belanghebbenden, zoals omwonenden, eigenaar worden van het bedrijf en kunnen bepalen wat er met hun werk en omgeving gebeurt.~~
2. ~~Werknemers krijgen trainingen in hoe ze een bedrijf kunnen besturen, en voormalige managers en directeuren krijgen trainingen in hoe ze anderen kunnen helpen in plaats van aansturen in een bedrijf.~~
3. ~~We stimuleren het vormen van coöperaties en het uitkopen van bedrijven door werknemers of consumenten. Hierdoor komt de macht te liggen bij de mensen op de werkvloer en andere belanghebbenden.~~
4. ~~Ondernemingsraden, waarmee werknemers inspraak kunnen hebben in grote bedrijven, krijgen meer inspraak in belangrijke besluiten over de toekomst van het bedrijf.~~

Nieuwe tekst:
Organisaties en bedrijven die niet failliet mogen gaan omdat ze te belangrijk zijn worden genationaliseerd. Overige bedrijven worden verplicht gecollectiviseerd en worden gedeeld eigendom van de werknemers, omwonenden en/of afnemers, in de vorm van coöperaties. Tot het moment dat dit is gerealiseerd worden de volgende maatregelen genomen:
a. Ondernemingsraden krijgen meer macht over belangrijke besluiten over de toekomst van het bedrijf;
b. Coöperaties en coöperatieve waarden worden beschermd door de wet, zoals is beschreven door de International Cooperative Alliance.
c. Bedrijven die in Nederland of Europa hun producten verkopen, moeten hun werknemers zeggenschap geven.

Toelichting indiener:

De punten die er nu staan lijken elkaar deels te overlappen. Wij hebben er 1 punt van gemaakt met ook een tijdspad voor beleid totdat we een democratische economie bereiken.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Het amendement wijzigt het standpunt door een verstrekkende collectivisering van álle niet essentiële bedrijven te bepleiten. Hoewel dit niet in strijd is met het beginsel- en politiek programma, is dit een ingrijpende, en zeer verstrekkende verandering waar het congres zich uiteindelijk over moet uitspreken.

Amendement: 02.14.715
Titel: Mijn vader heeft een boot
Categorie 3
Indiener(s): Merel Buizer, Jelle de Graaf, Abdenour Hadouch, Bram Rasing, Dinah Wehl, Minne van der Mast

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
We verhogen ~~erf- en schenkbelasting op grote bedragen.~~ Kleine erfenissen en giften aan goede doelen blijven zo veel mogelijk vrij.

Nieuwe tekst:
We verhogen de erfbelasting op vermogen tot 100%, met uitzondering van partners van de overledenen en ontvangers tot 21 jaar oud. Loopholes in het erfrecht pakken we hard aan. Schenkbelasting op grote bedragen wordt drastisch verhoogd. Kleine schenkingen en giften
aan goede doelen blijven zo veel mogelijk vrij.

Toelichting indiener:
PROTEST wil een socialistische verzorgingsstaat. Het past hier niet bij om je rijkdom afhankelijk te maken van wie toevallig je familie is. Erven wordt een steeds grotere oorzaak van vermogensongelijkheid. Met het geld dat met deze drastische maatregel wordt binnengehaald, kunnen zaken als het basisinkomen en sociale huur worden betaald zodat mensen niet hoeven toe te leven naar hun erfenis. Door het geld op te halen via erfbelasting en te herverdelen, zal iedereen behalve de superrijken erop vooruitgaan.

De reden dat er een uitzondering moet komen voor ontvangers tot 21 jaar oud, is omdat tot die leeftijd je ouders nog een wettelijke onderhoudsplicht hebben. Als je ouders vóór je 21e doodgaan, mag je die financiële hulp die je anders zou hebben gekregen, niet mislopen.
Laat je wieg niet meer je rijkdom bepalen!

Bron: Brounen, Kok en Woh, 'Vermogensbezit zal steeds meer bepaald worden door erfenis' 2026

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Het amendement heeft een zeer vergaande strekking. Hoewel een erfbelasting van 100% niet in strijd is met het politiek- en beginselprogramma, is het een dermate fundamenteel punt dat het congres zich hierover dient uit te spreken.
Amendement: 02.11.636
Titel: Minder Elon Musk en Prins Bernard.
Categorie 3
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren , Wessel Roesink-Fonck

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:

1. ~~We verschuiven belasting van arbeid naar vermogen. Grote vermogens, beleggingen en het bezit van meerdere huizen worden zwaarder belast, terwijl kleine spaarders en kleine erfenissen grotendeels worden ontzien. Zo krijgen werkenden meer ruimte en betalen bezitters eerlijker mee.~~
2. ~~We voeren een vermogensplafond in. Mensen kunnen goed leven zonder enorme privérijkdom. Vermogen boven 10 miljoen euro, met uitzondering van het eerste huis, gaat naar de overheid voor het publieke belang.~~
3. ~~We schaffen de hypotheekrenteaftrek en andere belastingvoordelen op vermogen af. We stoppen de scheefgroei op de huizenmarkt, waarin bezitters voordeel hebben boven huurders en starters, en gebruiken het vrijgekomen geld voor betaalbare woningbouw en lagere huren. Zie hoofdstuk Wonen.~~
4. ~~We verhogen erf- en schenkbelasting op grote bedragen. Kleine erfenissen en giften aan goede doelen blijven zo veel mogelijk vrij.~~

Nieuwe tekst:
We verschuiven de belasting van arbeid naar grote vermogens en erfenissen.
a. We voeren een vermogensplafond in van 2,5 miljoen euro;
b. Grote vermogens en beleggingen gaan we zwaarder belasten;
c. We maken de erf- en schenkbelasting progressiever, waarbij kleine erfenissen en kleine giften worden uitgezonderd;
d. De hypotheekrenteaftrek en andere belastingsvoordelen op vermogen worden afgeschaft;
e. De aankoop en het bezitten van een tweede huis wordt zwaarder belast. Bezit van meer huizen wordt verboden. Zie hoofdstuk Wonen.

Toelichting indiener:
De punten hier zeggen veelal hetzelfde, of bouwen op hetzelfde voort. Vandaar dat wij hebben gekozen om het samen te voegen tot 1 punt. Daarbij hebben we het

vermogensplafond verscherpt en duidelijker hebben gemaakt dat de erf en schenkbelasting progressiever moet worden.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Met een vermogensplafond van 2,5 miljoen wordt het amendement flink verscherpt. Ook het bezitten van meer huizen verbieden is een zeer ingrijpende wijziging. Hoewel het niet in strijd is met het politiek- en beginselprogramma, moet het congres zich hierover kunnen uitspreken.

Amendement: 02.14.643
Titel: Echte erf- en schenkbelasting
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck, Abdenour Hadouch

Door het overnemen van een subamendement aangepast en met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We verhogen erf- en schenkbelasting naar 20% tot €160.000 en 40% vanaf €160.000 voor iedereen. Alle erfenissen zijn en giften zijn eenmalig vrijgesteld tot €25.000. De vrijstelling voor je partner blijft €800.000. Alle goede doelen blijven vrijgesteld van deze belastingen.

Toelichting indiener:
Het huidige systeem is erg oneerlijk ingedeeld. Wat je relatie ook is tot iemand zouden de zelfde regels moeten gelden. Daarnaast maken we nu expliciter wat we bedoelen. Het eenmalig maken van schenken voorkomt dat mensen jaren lang veel geld van hun ouders krijgen en hierdoor een oneerlijk voordeel hebben tegen over andere.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Het amendement maakt het expliciet op wat voor manier erfenissen worden belast. Het is daarom dan ook goed dat het congres zich kan uitspreken over de genoemde percentages. Indien amendement 715 wordt aangenomen, dan wordt het advies verwerpen omdat het niet in lijn is met 715.

Amendement: 02.11.714

Titel: Mijn vader heeft een heel kleine boot
Categorie 2
Indieners: Merel Buizer, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Julian Bos, Abdenour Hadouch, Dinah Wehl, Minne van der Mast

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
We verschuiven belasting van arbeid naar vermogen. Grote vermogens, beleggingen en het bezit van meerdere huizen worden zwaarder belast, terwijl kleine spaarders ~~en kleine erfenissen~~ grotendeels worden ontzien. Zo krijgen werkenden meer ruimte en betalen bezitters eerlijker mee.

Nieuwe tekst:
We verschuiven belasting van arbeid naar vermogen. Grote vermogens, beleggingen en het bezit van meerdere huizen worden zwaarder belast, terwijl kleine spaarders grotendeels worden ontzien. Zo krijgen werkenden meer ruimte en betalen bezitters eerlijker mee.

Toelichting indiener:
Erven is óók in kleine hoeveelheden het ontvangen van geld op basis van wie toevallig je familie is, het bevordert dus kansenongelijkheid.

In kleinere hoeveelheden is dat natuurlijk minder schadelijk dan in grotere hoeveelheden, maar het komt nog steeds neer op hetzelfde: Je verdeelt welvaart niet op eigen arbeid en niet op eigen vermogen, maar op familie.

Een deel van Nederland erft helemaal niets, omdat hun ouders bijvoorbeeld schulden hebben. Zij kunnen er niets aan doen dat hun ouders schulden hebben, maar als de rest van Nederland erft worden ze dus in verhouding wel benadeeld door de schulden van hun ouders - terwijl ze dat toen hun ouders in leven waren waarschijnlijk ook al werden. Je kan beter al het geld van overleden mensen collectiviseren en herverdelen over de samenleving door het te investeren in voorzieningen waar iedereen iets aan heeft.

Advies: oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Het amendement suggereert dat ook kleine erfenissen zullen worden herverdeeld. Dit lijkt op gespannen voet te staan met amendement 643 waarin erfenissen tot 25.000 euro niet worden belast. Het belasten van kleine erfenissen is niet in strijd met het beginsel- en politiek programma voor de rest, maar het is wel thema dat meer discussie verdient en daarom moet het congres zich erover uitspreken.

Amendement: 02.15.637
Titel: Niet je leven beginnen met een schuld

Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Farah Bijl, Wessel Roesink-Fonck

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Alle studieschulden worden kwijtgescholden. De pechstudenten krijgen compensatie van ten minste hun betaalde collegegeld.

Invoegen na punt 15

Toelichting indiener:
Jongeren moeten nu hun leven beginnen met een schuld. Dit vermindert hun kansen en zorgt voor stress.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Dit amendement verschuift de focus van het standpunt door te pleiten voor het kwijtschelden van álle studieschulden. Hoewel het op zichzelf niet in strijd is met het politiek programma en beginselprogramma is het belangrijk om te benadrukken dat dit dus ook over schulden gaat die buiten het leenstelsel om sowieso gemaakt zouden worden vanwege persoonlijke keuzes of het feit dat de schulden hoger zijn dan het misgelopen collegegeld.

Amendement: 02.20.639
Titel: Onderwijs is niet alleen nodig tijdens een crisis
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Farah Bijl, Wessel Roesink-Fonck

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Wij vinden dat bezuinigingen op onmisbare publieke voorzieningen, zoals het onderwijs, onverstandig zijn ~~in tijden van economische krimp~~, en zullen hier ~~in crisistijden~~ niet op besparen.

Nieuwe tekst:
Wij vinden dat bezuinigingen op onmisbare publieke voorzieningen, zoals het onderwijs, onverstandig zijn, en zullen hier niet op besparen.

Toelichting indiener:
Waarom zouden we op andere momenten wel willen bezuinigen? Je zou nooit moeten bezuinigen op onmisbare publieke voorzieningen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Het idee van dit standpunt is dat PROTEST zich duidelijk verzet tegen de logica dat er op cruciale posten wordt bespaard in tijden van crisis. Dit vinden wij belangrijk om te benadrukken omdat juist in crisistijd er snel voor wordt gekozen om in posten te bezuinigen die niet op de korte termijn rendabel zijn.

De indieners hebben uiteraard gelijk met de stelling dat je nooit zou willen bezuinigen op dit soort posten, maar deze wijziging zorgt er daardoor wel voor dat het standpunt een andere insteek krijgt. Het amendement is niet in strijd met het beginselprogramma en de rest van het politiek programma.

Amendement: 02.30.641
Titel: Geen honderen mini-blackkiezeltjes asjeblieft
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
~~We breken grote institutionele beleggers, zoals BlackRock en Vanguard, op in kleinere bedrijven. Het is niet de bedoeling dat enkele monopolistische bedrijven en investeerders te veel macht krijgen in onze samenleving.~~

Nieuwe tekst:
We schaffen grote institutionele beleggers, zoals BlackRock en Vanguard af. De economie moet niet in handen zijn van enkele monopolistische bedrijven en investeerders.

Toelichting indiener:
Grote bedrijven en investeerders zijn heel goed in zich aanpassen aan beleid dat bedoelt is hun af te zwakken. Wij voorzien dat als je de grote institutionele beleggers (die allemaal bloed aan hun handen hebben) alleen verdeelt in kleinere bedrijven, hun macht niet zal afnemen omdat ze bijvoorbeeld advocaten kunnen inhuren die een leuke juridische constructie bedenken zodat ze hun marktmacht kunnen houden ook al zijn het kleinere bedrijven.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:

Oordeel congres. De indieners maken een wijziging door te stellen dat grote institutionele beleggers verboden moeten worden. Hoewel dit niet in strijd is met het beginselprogramma en het politiek programma, is het in de praktijk ontzettend lastig om een bedrijfstak zomaar te verbieden. Zo is het bijvoorbeeld onmogelijk gebleken voor de Nederlandse overheid om private equity te verbieden in de publieke sectoren. Daarnaast is het ook de vraag hoe wenselijk het is als een overheid zomaar een bedrijfstak kan verbieden die niet wenselijk wordt geacht

Amendement: 02.23.838
Titel: Geld is er voor jou, niet voor (de aandeelhouders van) banken
Categorie 2
Indiener(s): Minne van der Mast, Abdenour Hadouch, Bram Rasing, Dinah Wehl

Dit amendement is ingetrokken

Originele tekst:
We verplichten banken ~~hogere reserves achter de hand te houden.~~ Het is in het belang van de samenleving dat banken bestendiger worden tegen onvoorziene risico's.

Nieuwe tekst:
We verplichten banken tot het beschikken over volledige reserves. Het is in het belang van de samenleving dat banken stabiel en bestendiger zijn tegen onvoorziene risico's.

Toelichting indiener:
Volledige reserves, ook wel full-reserve-banking genoemd, is het principe dat banken het totaal van het opvraagbare geld, dus al het geld dat er op rekeningen staat, in hun reserve heeft zitten. Het minimum van de reserve volgens de ECB is nu 1 (!) %. Dit zorgt voor een hoog risico op bankruns en financiële crisis, omdat als iedereen opeens hun geld op gaat vragen, de bank failliet gaat. In 2008 hebben we gezien dat er massaal publiek geld gepompt wordt in het overeind houden van deze banken, omdat ze 'too big to fail' zijn geworden. Full-reserve banking zorgt ervoor dat het risico op een dergelijke crisis wordt beperkt.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Full-reserve banking is een theorie die al vaker in de geschiedenis werd gezien als een manier om financiële stabiliteit te waarborgen. Het heeft wel grote implicaties voor de manier waarop banken fungeren, zo kunnen banken niet meer duurzaam beleggen. Het is een wijziging waar het congres over moet uitspreken.

Amendement: 02.25.741
Titel: Geldschepping door de ECB? Gebeurt al, niet wenselijk!
Categorie 2
Indiener(s): Jim Ebens, Gijs Regtien

Het amendement is vervallen door het aannemen van amendement 644

Originele tekst:
~~We heffen het verbod op geldschepping door de ECB op. Hierdoor kan de overheid gerichter investeren in zaken die voor de samenleving belangrijk zijn~~

Nieuwe tekst:
Niet van toepassing

Toelichting indiener:
In ons huidige eurozonestelsel schept de ECB al geld, namelijk dat wat nodig is voor stabiele prijzen. Via het eurosysteem beslissen alle aangesloten nationale centrale banken samen over de hoeveelheid geld. De ECB schept dus nu al geld via de nationale centrale banken binnen het eurosysteem. Daarbij is het heel schadelijk om méér geld te willen printen voor de overheid, omdat onnodig extra geldschepping – door of via de ECB – altijd zou leiden tot inflatie, wat slecht is voor mensen en de economie.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres.

Dit amendement lijkt te rusten op een misverstand. Uit het rapport *geld en schuld* van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid(WRR) over de rol van banken in ons geldstelsel blijkt dat meer dan 93% van de totale geldhoeveelheid bestaat uit giraal geld. Dit wordt dus gecreëerd door private banken wanneer bijvoorbeeld een hypotheek wordt afgesloten. De ECB mag momenteel zelf geen giraal geld scheppen en mag alleen contant geld bijdrukken, meegroeiend met de totale geldhoeveelheid.

Daarnaast is het in ons optiek uiteraard waar dat onnodige extra geldschepping kan leiden tot inflatie. Inflatie is een reëel probleem en het is belangrijk dat het mandaat van de ECB voor geldschepping goed gereguleerd wordt. We zijn het er niet mee eens dat geldschepping per definitie tot inflatie leidt. Zeker wanneer de economie zich in een laagconjunctuur bevindt kunnen gerichte overheidsinvesteringen nuttig zijn om de economie te stimuleren zónder dat dit uitmondt in grootschalige inflatie.

Hoewel het amendement niet in strijd is met het beginselprogramma en politiek programma, berust het wel op een misverstand en zien wij dit niet als een toegevoegde waarde aan het politiek programma.

Amendement: 02.21.644
Titel: Geen nieuwe bankencrisis
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck, Abdenour Hadouch, Minne van der Mast

Het amendement is aangenomen met 22 stemmen voor en 14 stemmen tegen

Originele tekst:

1. Private banken moeten niet langer worden beschermd met belastinggeld. ~~Indien een bank failliet dreigt te gaan, moet eerst het geld worden opgehaald bij aandeelhouders.~~
2. ~~De Europese Unie maakt een digitale euro, die als een volwaardig alternatief gaat dienen voor private banken. Burgers kunnen een rekening openen bij de Europese Centrale Bank (ECB), en deze gaat ook leningen uitschrijven.~~
3. ~~Wij maken een strikte scheiding tussen zaken- en spaarbanken. Banken kunnen niet investeren in dubieuze financiële producten en tegelijkertijd het spaargeld van huishoudens beheren.~~
4. We verplichten banken hogere reserves achter de hand te houden. Het is in het belang van de samenleving dat banken bestendiger worden tegen onvoorziene risico's.
5. ~~We heffen het verbod op geldschepping door de ECB op.~~ Hierdoor kan de overheid gerichter investeren in zaken die voor de samenleving belangrijk zijn.

Nieuwe tekst:

Private banken moeten niet langer worden beschermd met belastinggeld. Daarom schaffen we het deposito garantiestellingen af.

a. De Nederlandse staat vormt de ASN om tot volwaardige staatsbank. Daar is alle het spaargeld volledig gegarandeerd en heeft geen doel om winst te maken. Hierdoor kan iedereen een gratis spaar- en betaalrekening openen.

b. We verplichten banken hogere reserves achter de hand te houden. Het is in het belang van de samenleving dat banken bestendiger worden tegen onvoorziene risico's.

c. Private banken mogen geen geld meer scheppen. Dit recht komt enkel bij de ECB te liggen. Hierdoor kan de overheid gerichter investeren in zaken die voor de samenleving belangrijk zijn. Om te voorkomen dat de inflatie te veel op loopt zitten er grenzen aan hoeveel geld de ECB mag scheppen.

Toelichting indiener:

De staat is er niet om private banken overeind te houden. Iedereen moet gratis een bankrekening kunnen openen. Als private banken geld willen verdienen, moeten zij aantrekkelijke rente bieden en mensen overtuigen van hun veiligheid. Daarom moet het depositogarantiestelsel worden afgeschaft en moet er een volwaardige staatsbank worden opgericht.

Door de nieuwe punten zijn punt 22 en 23 overbodig geworden. Op dit moment mogen private banken geld creëren, terwijl de centrale bank dat niet mag. Dat is een opmerkelijke situatie. De tekst is aangepast om ons standpunt duidelijker naar voren te brengen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:

Oordeel congres. De indieners veranderen het standpunt op fundamentele wijze. Door het standpunt over de digitale euro volledig weg te halen. Wij zien de digitale euro als wenselijk omdat het ons als Europees continent onafhankelijker maakt van private banken en Amerikaanse betalingsdiensten. Het sluit ook aan bij een actuele discussie in het Europees Parlement. Wij zien juist zo'n standpunt als een toegevoegde waarde aan het politiek programma.

Ook het nationaliseren van ASN als staatsbank is een nieuw punt. Dit zien wij echter minder als een probleem en het past prima in het politiek- en beginselprogramma. Het amendement in zijn geheel past in het politiek- en beginselprogramma, maar het verandert in wezen de strekking van het amendement.

Dit amendement is strijdig met amendement 741, indien dat amendement wordt aangenomen moet deze worden verworpen

Amendement: 02.23.854
Titel: Regulatie banken verduidelijking
Categorie 2
Indiener(s): Roos van den Doel

Het amendement is vervallen door het aannemen van amendement 644

Originele tekst:
Wij maken een strikte scheiding tussen zaken- en spaarbanken. Banken kunnen niet investeren in dubieuze financiële producten en tegelijkertijd het spaargeld van huishoudens beheren.

Nieuwe tekst:
We maken een strikte scheiding tussen zaken- en spaarbanken. Banken kunnen niet investeren in dubieuze financiële producten en tegelijkertijd het spaargeld van huishoudens beheren.
De type investeringen die spaarbanken kunnen doen word aan banden gelegd, spaargeld van huishoudens mag niet geïnvesteerd worden in derivaten en risicovolle private equity investeringen. Duurzaam investeren moet wel mogelijk blijven voor spaarbanken om rendabel te blijven en rente uit te keren.

Toelichting indiener:
De strekking van het punt was onduidelijk en kon op verschillende manieren worden geïnterpreteerd. Het doel om banken aan banden te leggen om situaties zoals de financiële crisis van 2008 te voorkomen kwam niet duidelijk naar voren. Het punt is daarom het woord om dit doel duidelijker naar voren te brengen en om nuance toe te voegen. Het moet mogelijk blijven voor banken om te investeren om rendabel te blijven, maar het type investeringen moet gereguleerd worden.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Dit amendement specificeert waar banken wel en niet in kunnen investeren. Gezien andere amendementen over dit onderwerp die een volstrekt andere rol voor banken in de samenleving bepleiten, moet het congres zich hierover uit kunnen spreken.

Amendement: 02.25.839
Titel: Publieke geldschepping yay, private geldschepping nay
Categorie 2
Indiener(s): Minne van der Mast, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Julian Bos, Bram Rasing, Dinah Wehl

Dit amendement is ingetrokken

Originele tekst:
~~We heffen het verbod op geldschepping door de ECB op.~~ Hierdoor kan de overheid gerichter investeren in zaken die voor de samenleving belangrijk zijn.

Nieuwe tekst:
Er komt een verbod op private geldschepping. Hierdoor kan alleen de overheid gerichter investeren in zaken die voor de samenleving belangrijk zijn.

Toelichting indiener:
Geldschepping is een machtig middel dat bepaalt welke koers een samenleving op gaat. Op dit moment is dit middel voornamelijk in handen van private banken, die door het verstrekken van leningen geld scheppen. Binnen de ECB geldt een verbod op geldschepping richting overheden. Dit is totaal de omgekeerde wereld. We zouden publieke geldschepping moeten aanmoedigen, om te investeren in publieke voorzieningen en andere belangrijke collectieve zaken. Private geldschepping is ondemocratisch en schadelijk en daarom moeten we dit verbieden.

Bronnen:
https://positivemoney.org/eu/

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen, amendement maakt het standpunt beter leesbaar.

Amendement: 02.29.744
Titel: Monopolie? nee, tenzij in publiek belang
Categorie 2
Indiener(s): Jim Ebens

Door het overnemen van een subamendement aangepast en met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Onze economie wordt beheerst door bedrijven die zo groot zijn dat ze de markt overnemen en geen ruimte laten voor kleine en lokale bedrijven. Op Europese schaal breken we deze monopolistische bedrijven, zoals techbedrijven en farmaceutische bedrijven, op in kleinere onderdelen. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor gezonde concurrentie.

Nieuwe tekst:
Onze economie wordt beheerst door bedrijven die zo groot zijn dat ze de markt overnemen en geen ruimte laten voor kleine en lokale bedrijven. Op Europese schaal breken we deze monopolistische bedrijven, zoals techbedrijven en farmaceutische bedrijven, op in kleinere onderdelen. Uitzondering hierop zijn staatsbedrijven van bijzonder publiek belang. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor gezonde concurrentie.

Toelichting indiener:
Voor sommige staatsbedrijven of andere bedrijven met een groot publiek belang (zoals volksgezondheid), kan het wenselijk zijn om toch Europese monopolisten te laten bestaan. Bijvoorbeeld om de concurrentie met Amerikaanse en Chinese bedrijven aan te kunnen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. De indieners veranderen het standpunt lichtelijk door uitzondering te maken voor bepaalde monopolies. Hoewel het geen fundamentele verandering is, kan dit toch best wel grote gevolgen gaan hebben op de economische verhoudingen in de wereld, zeker gezien de economische concurrentie met China en de VS.

Amendement: 02.10.747
Titel: Tax the rich! Laat ze belasting betalen, niet ontwijken.
Categorie 2
Indiener(s): Jim Egbens, Gijs Regtien

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
10. We maken de inkomstenbelasting progressiever. Doorsnee inkomens worden minder belast, hoge inkomens gaan meer betalen. ~~We voeren een maximuminkomen in, zodat extreem hoge salarissen niet langer normaal of nodig zijn.~~
[…]
12. We voeren een ~~vermogensplafond in.~~ Mensen kunnen goed leven zonder enorme privérijkdom. Vermogen boven 10 miljoen euro, met uitzondering van het eerste huis, ~~gaat naar de overheid~~ voor het publieke belang.

Nieuwe tekst:
10. We maken de inkomstenbelasting progressiever. Doorsnee inkomens worden minder belast, hoge inkomens gaan fors meer betalen.
[…]
12. We voeren een progressieve vermogensbelasting in. Mensen kunnen goed leven zonder enorme privérijkdom. Vermogen boven 10 miljoen euro, met uitzondering van het eerste huis, belasten we extra voor het publieke belang.

Toelichting indiener:
Een maximuminkomen of vermogensplafond klinkt sympathiek, maar het betekent dat rijke mensen legaal (!) belasting gaan ontwijken. Door minder te werken, fiscale trucjes, of naar het buitenland te gaan. Hierdoor betalen ze minder belasting, niet meer! Terwijl al dat belastinggeld gebruikt kan worden voor mensen die het zo hard nodig hebben, voor een eerlijke samenleving. Wil jij dat rijke mensen meer belasting betalen, schrap dan de plafonds en laat ze een hoog progressief belastingtarief betalen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. De indieners hebben zeker een punt dat belastingontwijking op de loer ligt met dit standpunt. Het is aan het congres om hier een standpunt over aan te nemen. Afhankelijk van de voorkeur voor het congres voor een praktisch standpunt over vermogensbelasting, is dit zeker een nuttige bijdrage. Indien het congres het standpunt liever zit als een stip op de horizon, dan kan dit amendement minder aansprekend zijn

Amendement: 02.10.911
Titel: Wat is een doorsnee burger
Categorie 1,5
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Door het overnemen van een subamendement aangepast en met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
We maken de inkomstenbelasting progressiever. ~~Doorsnee~~ inkomens worden minder belast, hoge inkomens gaan meer betalen.

Nieuwe tekst:
We maken de inkomstenbelasting progressiever. Lage en middeninkomens inkomens worden minder belast, hoge inkomens gaan meer betalen.

Toelichting indiener:
Doorsnee inkomens kennen we niet, en is ook onnodig vaag. En extreem hoge salarissen zijn sowieso niet nodig.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen, dit amendement maakt het standpunt concreter door specifiek lage en middeninkomens te benoemen.

Amendement: 02.10.713
Titel: Ze ZIJN al niet nodig en al zeker niet normaal!
Categorie 1,5
Indiener(s): Merel Buizer, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Julian Bos, Lara Verdam, Dinah Wehl, Minne van der Mast

Door het aannemen van amendement 747 is dit amendement niet in stemming gebracht

Originele tekst:
We maken de inkomstenbelasting progressiever. Doorsnee inkomens worden minder belast, hoge inkomens gaan meer betalen. We voeren een maximuminkomen in, zodat extreem hoge salarissen niet langer ~~normaal of nodig~~ zijn.

Nieuwe tekst:
We maken de inkomstenbelasting progressiever. Doorsnee inkomens worden minder belast, hoge inkomens gaan meer betalen. We voeren een maximuminkomen in, zodat extreem hoge salarissen niet langer mogelijk zijn.

Toelichting indiener:
Met een maximuminkomen maak je hoge salarissen **niet** "niet langer [...] nodig", want ze zijn nu al niet nodig. En 'Niet langer normaal' impliceert dat het nu wel normaal is, wat wij niet vinden.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Overnemen. Indieners hebben gelijk dat hoge salarissen niet normaal of nodig zijn.

Amendement: 02.23.837
Titel: Eigenlijk zijn privé-banken een hoax
Categorie 2
Indiener(s): Minne van der Mast, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Julian Bos, Bram Rasing, Dinah Wehl

Dit amendement is ingetrokken

Originele tekst:

~~Wij maken een strikte scheiding tussen zaken- en spaarbanken. Banken kunnen niet investeren in dubieuze financiële producten en tegelijkertijd het spaargeld van huishoudens~~

Nieuwe tekst:
Banken zijn er niet om winst te maken, maar om het collectieve belang te dienen. We vormen private banken om tot democratische en coöperatieve banken waarin het publiek belang centraal staat.

Toelichting indiener:
Mensen moeten het geld dat ze verdienen ergens stallen. Banken faciliteren dit proces, wat een belangrijk onderdeel is van de economie. Het probleem nu is dat private banken nu vooral de belangen dienen van hun aandeelhouders. Hierdoor investeren ze het geld dat mensen stallen bij hen om te investeren in schadelijke industrieën, zoals de fossiele industrie of de wapenindustrie. Private banken hebben een enorme machtspositie in het bepalen waar het geld naartoe gaat, iets wat alles behalve democratisch geregeld is. De oplossing hiervoor is dat we de structuur van banken democratiseren en collectiviseren, zodat deze weer het collectieve belang gaat dienen.

Bronnen:
https://positivemoney.org/eu/
https://positivemoney.org/eu/work/macroeconomics/

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Oordeel congres. Amendement verandert fundamenteel het standpunt over de rol van banken in de samenleving. Hoewel het niet in strijd met het politiek- en beginselprogramma is, is dit een wijziging waar het congres over moet uitspreken.

Hoofdstuk Werk & Inkomen

Amendement: 03.00.864
Titel: Sekswerk als legitieme baan
Categorie 3
Indiener(s): Noah Lamens

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
- De beperkingen van de sekswerkbranche met betrekking tot vergunde werkplekken of vanuit huis werken moeten weg.

- Sekswerkers moeten dezelfde arbeidsrechten als normale beroepen krijgen, en moet een geheimhoudplicht krijgen voor de veiligheid van de klanten. Tevens moet hun basispolis gratis SOA-tests moet hebben zodat ze er niet zelf voor moeten te betalen.
- Sekswerk moet een beschermd beroep worden, met een concreet verschil tussen sekswerk en mensenhandel, om zo tegelijkertijd het leven voor de sekswerkers zelf makkelijker en veiliger te maken, maar ook om zo de mensensmokkel en sexploitatie die er plaatsvind tegen te gaan.
- Het moet afgelopen zijn met de opt-in regel. Deze regel zorgt ervoor dat maar 3% van de sekswerkers in loondienst zijn, en via de opting-in-regeling moeten werken. Tevens zorgt deze regel ook voor een gebrek aan de voordelen van loondienst, zoals doorbetaling bij ziekte, zwangerschapsverlof en pensioen.
- Er moet strikte controle worden gedaan aan de bordeelhouders, om te kijken of ze zich aan de regels houden. Dit moet op een niet-invasieve manier worden gedaan voor de sekswerkers zelf.
- Tevens moet er een einde komen aan de obstakels met betrekking tot een zakelijke rekening, verzekeringen of een hypotheek af te kunnen sluiten. Dit is omdat ze alleen in cash betaald willen worden, en de bank dat niet kunnen achterhalen. Dit zorgt er ook voor dat andere instanties hen met criminaliteit associëren. Banken moeten dit makkelijker maken, en niet sekswerkers weigeren.
- De regulering van sekswerk moet niet meer lokaal gebeuren, het geven van vergunningen moet makkelijke gegeven worden, en het verloten van aflopende vergunningen moet stoppen. Tevens moet er een landelijke richtlijn voor regelgeving zijn, zodat sekswerkers niet klanten ontmoeten op onveilige locaties zonder vergunning.

Toelichting indiener:
Vooral in de huidige samenleving is sekswerk cruciaal, en een groot conflict tussen puriteins rechts, en links, het is tijd dat Protest hier een keuze in maakt, en deze kant gaat kiezen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Belangrijk om mee te nemen in het programma. Het is wel een grote toevoeging met veel detail, dus het is aan het congres om hier een keuze over te maken of eventuele subamendementen op in te dienen.

Amendement: 03.01.648
Titel: Jesse Klaver zou trots op ons zijn
Categorie 3
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Het amendement is verworpen met 27 stemmen voor en 38 stemmen tegen

Originele tekst:

Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Iedereen krijgt op hun 18e verjaardag een startvermogen van 25.000 euro. Hiermee bevorderen we de circulering van vermogen en minimaliseren we oneerlijke financiële voorsprongen.

Invoegen na punt 1

Toelichting indiener:
Iedereen heeft recht om hun volwassen leven een goed begin te geven.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Leuk idee uit een oud GroenLinks programma. Aan het congres om over te beslissen

Amendement: 03.00.716
Titel: meer werken LOONT niet
Categorie 2
Indiener(s): Dominique Bronkhorst, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl en Merel Buizer

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We zorgen ervoor dat de mensen die wel kunnen werken, maar niet genoeg kunnen verdienen om in hun bestaanszekerheid te voldoen, een aanvullende uitkering kunnen krijgen die dynamisch meebeweegt met hun inkomen, zonder dat mensen het risico lopen hun uitkering te verliezen zodra hun inkomen boven een bepaald bedrag komt.

Invoegen onder het kopje 'sociale vangnet'

Toelichting indiener:
Volgens het huidige beleid lopen mensen met een uitkering het risico om het recht op hun uitkering te verliezen zodra ze gaan werken (bijv. bij studietoeslag), of als ze boven een bepaald bedrag verdienen. (bijv, wia) Dit zorgt ervoor dat mensen niet (meer uren) gaan werken uit angst voor het kwijtraken van hun uitkering.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Goede toevoeging.

Amendement: 03.15.657
Titel: Schuldenvrij door het leven
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
We maken van de overheid een bondgenoot bij schulden. Mensen krijgen goede voorlichting, sociale energietarieven, gemoderniseerde beslagregels en een hogere beslagvrije voet. Er komt altijd maatwerk, zodat schuldhulpverlening goed aansluit bij iemands situatie.

Nieuwe tekst:
We maken van de overheid een bondgenoot bij schulden. De overheid neemt alle schulden over van mensen die niet in staat zijn om daar zelfstandig uit te komen. Mensen krijgen daarnaast goede voorlichting, sociale energietarieven, gemoderniseerde beslagregels en een hogere beslagvrije voet. Er komt altijd maatwerk, zodat schuldhulpverlening goed aansluit bij iemands situatie.

Toelichting indiener:
Uit testen blijkt schulden overnemen beter werkt, omdat mensen hierdoor meer ruimte hebben om hun leven weer op te bouwen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Verstandig om de testen te volgen.

Amendement: 03.16.658
Titel: Gokken kost levens
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Het amendement is verworpen met 28 stemmen voor en 38 stemmen tegen

Originele tekst:
We stoppen met verdienen aan gokverslaving. ~~We verbieden krasloten en gokreclame. Bij elke gokdienst komen duidelijke waarschuwingen en verwijzingen naar hulp. De sector wordt beperkt, zodat winst niet langer belangrijker is dan gezondheid.~~

Nieuwe tekst:
We stoppen met verdienen aan gokverslaving. Daarom wordt elke vorm van gokken verboden.

Toelichting indiener:
Elke vorm van gokken heeft geen enkele toegevoegde waarde voor onze samenleving en daarom zouden wij dit niet moeten willen in onze samenleving.

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Gokken heeft inderdaad geen toevoeging. Er is ook een ander amendement op ditzelfde onderwerp dat minder ver gaat. Deze zal niet in behandeling worden genomen als dit amendement wordt aangenomen.

Amendement: 03.16.718
Titel: Ik gok dat we niet meer willen gokken
Categorie 2
Indiener(s): Merel Buizer, Jelle de Graaf, Minne van der Mast, Julian Bos, Bram Rasing, Dinah Wehl

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
~~We stoppen met verdienen aan gokverslaving. We verbieden krasloten en gokreclame.~~ Bij elke gokdienst komen duidelijke waarschuwingen en verwijzingen naar hulp. De sector wordt beperkt, zodat winst niet langer

Nieuwe tekst:
Gokverslaving mag nooit een verdienmodel zijn. Online gokken wordt verboden en gokreclames ook. Bij elke gokdienst komen duidelijke waarschuwingen en verwijzingen naar hulp. De sector wordt beperkt, zodat winst niet langer belangrijker is dan gezondheid.

Toelichting indiener:
In het oorspronkelijke voorstel worden enkel krasloten en gokreclame verboden. Online gokken was lange tijd verboden en met goede reden: online is het veel makkelijker om ernstig in de schulden te raken. Aan gokken wordt op dit moment enorm veel aan verdiend en dit willen we graag terugbrengen.

Advies: overnemen

Toelichting advies:
Gokken heeft geen toevoeging aan de maatschappij. Er is ook een ander amendement op ditzelfde onderwerp dat verder gaat. Dit amendement zal niet in behandeling worden genomen als dat amendement wordt aangenomen.

Hoofdstuk Wonen

Amendement: 04.15.665

Titel: Iedereen een huis, totdat ik een extra mag
Categorie 3
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck

Met handopsteken staakten de stemmen met 30 stemmen voor en 30 stemmen tegen waardoor het amendement is verworpen

Originele tekst:
We verdelen onze beperkte ruimte eerlijk. We verbieden daarom het persoonlijk bezit van meer dan twee woningen.

Nieuwe tekst:
We verdelen onze beperkte ruimte eerlijk. We verbieden daarom het persoonlijk bezit van meer dan twee woningen. Totdat iedereen een eerste woning heeft word het verboden een tweede woning aan te schaffen.

Toelichting indiener:
Laten we de dakloosheidcrisis oplossen voordat Piet zijn vakantiewoning kan kopen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
De programmacommissie heeft gekozen van een maximum van twee woningen. De indiener wil dit beperken tot één woning totdat iedereen een woning heeft. Dat (grote) inhoudelijke verschil leggen wij graag aan het congres voor. Omdat het ons niet heel duidelijk lijkt om twee verschillende maxima te noemen, hebben we ook een subamendement ingediend door de programmacommissie.

Subamendement: 04.15.S1-665
Titel: Willen we 1 of 2 huizen?
Indiener(s): Programmacommissie

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
We verdelen onze beperkte ruimte eerlijk. We verbieden daarom het persoonlijk bezit van meer dan ~~twee~~ woning~~en~~. ~~Totdat iedereen een eerste woning heeft word het verboden een tweede woning aan te schaffen.~~

Nieuwe tekst:
We verdelen onze beperkte ruimte eerlijk. We verbieden daarom het persoonlijk bezit van meer dan één woning.

Toelichting indiener:
Het lijkt ons duidelijker om het limiet van woningbezit te veranderen van 2 naar 1, in plaats van een voorwaarde toe te voegen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Dit subamendement is ingediend door de programmacommissie.

Amendement: 04.22.872
Titel: Grondwaardebelasting
Categorie 3
Indiener(s): Ina de Keijzer

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Om woningbouw en efficiënt grondgebruik te stimuleren voeren wij een belasting in over de kale waarde van de grond die iemand bezit, met een uitzondering voor groen en natuur.

Invoegen na punt 21

Toelichting indiener:
Grondwaardebelasting staat al drie eeuwen bekend als een van de beste manieren om woningbouw en verdichting van steden te stimuleren. Door een uitzondering voor groen en natuur mee te nemen is er geen incentive om te vergrijzen, maar juist om land buiten gebruik te vergroenen (en nee, graasland is niet groen).

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Grondwaardebelasting (land value tax) is een belasting op de onbebouwde waarde van de grond, die effectief speculatie kan tegengaan door het financieel onaantrekkelijk te maken om schaarse grond ongebruikt te laten liggen. Hoewel deze economische theorie sterke argumenten kent, brengt de implementatie ervan zowel kansen als uitdagingen met zich mee die het congres zorgvuldig kan afwegen.

Amendement: 04.17.666
Titel: Grond is van niemand, fuck speculanten
Categorie 3
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:

Gemeentes moeten weer actief grond gaan aankopen en ontwikkelen. Dit versterkt de onderhandelingspositie van gemeentes en zo krijgen zij meer regie over wat er gebouwd wordt en voor wie.

Nieuwe tekst:
Gemeentes moeten weer actief grond gaan aankopen en ontwikkelen. Dit versterkt de onderhandelingspositie van gemeentes en zo krijgen zij meer regie over wat er gebouwd wordt en voor wie. Grondspeculatie word tegengegaan door grond te onteigenen voor standaardprijzen.

Toelichting indiener:
Een van de grootste kostenposten van woningbouw is de grond eronder. Vaak wordt er hevig met grond gespeculeerd als er een vermoeden is dat er in dat gebied in de toekomst mogelijk woningbouw komt. (Zie de kadaster kaart maar eens rond Amsterdam, waar elk weiland uit honderden percelen bestaat). Om dit zo on aantrekkelijk mogelijk te maken, stelt dit voorstel voor om grond voor een standaardprijs te onteigenen. Hiermee wordt bedoelt de gangbare prijs voor een stuk landbouw grond. Hiermee wordt grondspeculatie nutteloos.

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Het lijkt ons onverstandig om grote maatregelen zoals onteigening te koppelen aan een standaardprijs. Het onteigenen van grond aan de hand van een standaardprijs voor landbouwgrond botst met artikel 14 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, die bepalen dat eigenaren bij onteigening schadeloos worden gesteld. Daarnaast is het mogelijk om dezelfde gewenste uitkomsten te behalen door het bezit van grond beter te belasten, zoals een ander amendement voorstelt.

Amendement: 04.31/32.857
Titel: Bij je ouders wonen heeft geen aura
Categorie 2
Indiener(s): Dinah Wehl, Dominique Bronkhorst, Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We zorgen er overal in het land voor dat er voldoende rolstoeltoegankelijke woningen en studentenkamers zijn. We bouwen nieuwe woningen en vormen bestaande woningen om, met prioriteit voor de plaatsen waar het tekort het grootst is.

Invoegen na punt 31

Toelichting indiener:
Er is een groot tekort aan rolstoeltoegankelijke studentenkamers. Hierdoor hebben studenten die gebruik moeten maken van een rolstoeltoegankelijke studentenkamer geen zekerheid of ze op tijd een kamer hebben voordat hun studie begint. Studenten die voor een rolstoelkamer in aanmerking komen, kunnen zich pas inschrijven op de wachtlijst op het moment dat ze staan ingeschreven voor een studie, waardoor ze ook geen wachttijd kunnen opbouwen voordat ze gaan studeren. Door extra rolstoelkamers bij te bouwen kan het tekort worden tegengegaan.

Advies:
Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement ging oorspronkelijk alleen over rolstoeltoegankelijke studentenwoningen, dit is inderdaad een belangrijke toevoeging om ons onderwijs toegankelijk te maken voor studenten die enorme problemen hebben met het vinden van een rolstoeltoegankelijke studentenkamer.
Echter lijkt het ons van belang om rolstoeltoegankelijkheid te bevorderen voor zowel studentenkamer als andere woningen.

Amendement: 04.02.905
Titel: Sociale koop en huur zijn sexy en haal Rutte 1 uit mijn sociale huur
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Wessel Roesink-Fonck

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Wonen bij een corporatie wordt voor een brede groep mogelijk. We ~~verhogen~~ de inkomensgrens voor sociale huur, en corporaties bouwen naast sociale huur ook betaalbare middenhuurwoningen van hoge kwaliteit.

Nieuwe tekst:
Wonen bij een corporatie wordt voor een brede groep mogelijk, aangezien iedereen het recht heeft om goedkoop te wonen. Bij elke nieuwe woningbouwproject is op zijn minst 50% sociale huur en 40% sociale koop. We schaffen de inkomensgrens voor sociale huur af, en corporaties bouwen naast sociale huur ook betaalbare middenhuurwoningen van hoge kwaliteit.

Toelichting indiener:
Waarom zouden we huizen gaan bouwen die niemand kan betalen? We moeten de volkshuisvesting terug brengen en dat kan alleen als we weer projecten gaan maken waarin niet 40% van de woningen meer dan 2000 euro per maand kosten. Laten wij de

inkomensgrens afschaffen die is geintroduceerd door Rutte 1. Iedereen heeft het recht op een goedkope woning.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
De normen die in het voorstel genoemd worden, komen overeen met de landelijke vraag naar sociale huur/koopwoningen. Om wonen bij een woningbouwcorporatie weer echt voor een brede groep mogelijk te maken, zullen we de inkomensgrens af moeten schaffen.

Hoofdstuk Klimaat & Milieu

Amendement: 05.09.816
Titel: Klimaatrechtvaardigheid, inheemse kennis
Categorie 3
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Inheemse volkeren staan wereldwijd aan de frontlinies van de klimaatcrisis. Hun zelfbeschikkingsrecht en hun rol in het beheren en beschermen van land, water en natuur, zijn essentieel voor rechtvaardig klimaatbeleid. Zie ook Dier, Natuur & Landbouw (punt 6) en Internationaal (punt 12 & 13).
a. We zetten ons ervoor in dat inheemse volkeren via hun eigen representatieve instituties structurele zeggenschap krijgen over klimaat- en natuurbeleid dat hen raakt, zowel nationaal als internationaal. Inheemse volkeren bepalen zelf hoe en door wie zij worden vertegenwoordigd.
b. Vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming (FPIC) is daarbij een minimum. Alleen raadpleging is niet genoeg: inheemse volkeren moeten zelf kunnen instemmen met of weigeren wat er op hun land gebeurt.
c. Nederland en de Europese Unie maken klimaat- en natuurfinanciering rechtstreeks toegankelijk voor inheemse volkeren en hun eigen organisaties en fondsen. Inheemse volkeren bepalen zelf hoe deze middelen worden ingezet voor de bescherming en het beheer van hun land, water en natuur.

Invoegen na punt 9

Toelichting indiener:
Punt a. is natuurlijk het zelfbeschikkingsrecht. Zelfbeschikking betekent dat inheemse volkeren niet alleen geraadpleegd worden of consent geven, maar zelf structureel invloed

hebben op besluiten die hun land, leefomgeving en natuurlijke energiebronnen raken. Daarom zetten we ons ervoor in dat inheemse volkeren via hun eigen representatieve instituties structurele zeggenschap krijgen over klimaat- en natuurbeleid dat hen raakt, zowel nationaal als internationaal. FPIC (free, prior and informed consent, ofwel vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming) is hierbij minimum en vervangt niet zelfbeschikkingsrecht. Toch verwaterd zelfs deze minimum norm vaak in praktijk. FPIC wordt systematisch gereduceerd tot consultation. Daarnaast moet klimaatrechtvaardigheid ook zichtbaar worden in de verdeling van middelen. Veel klimaat- en natuurfinanciering loopt via staten, grote instellingen of internationale organisaties, terwijl inheemse gemeenschappen zelf vaak beperkte directe toegang hebben tot deze middelen. Daarom willen we dat Nederland en de Europese Unie klimaat- en natuurgeld rechtstreeks toegankelijk maken voor inheemse organisaties en fondsen, zodat zij zelf kunnen bepalen hoe dit geld wordt ingezet voor de bescherming en het beheer van hun land, water en natuur.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Inheemse volkeren hebben al eeuwen kennis over hoe te leven als het onderdeel van de natuur dat wij als mensen zijn. De dynamieken van kolonialisme en kapitalisme hebben jarenlang hun politieke macht en zeggenschap laten krimpen. Het is tijd dat we serieus gaan luisteren en inheemse volkeren een plek geven in onze besluitvorming. Daarom zijn de voorstellen in dit amendement een zeer goede toevoeging aan het programma. Wel is dit punt zeer gedetailleerd. Het is dus aan het congres of het in deze vorm in het programma kan komen te staan.

Amendement: 05.00.902
Titel: Rechtvaardigheid op 1! (oké 2 en 3 maar toch)*
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
~~Leefbaar klimaat [voor 1]~~

~~Rechtvaardig klimaatbeleid [tussen 5 en 6]~~

Nieuwe tekst:
Rechtvaardig en realistisch klimaatbeleid (voor 1)

[Nieuwe nummering:]
7 → 2
8 → 3

Toelichting indiener:

We willen de volgorde van de punten iets veranderen in dit hoofdstuk. Wij denken dat punten 7 en 8 een logische toevoeging zijn aan de opening van dit hoofdstuk omdat het echt de kern is van wat klimaatbeleid nu moet zijn: de rijken betalen en nemen verantwoordelijkheid. In het verlengde hiervan is het kopje rechtvaardig klimaat niet meer logisch dus willen we de twee eerste kopjes samenvoegen tot "Rechtvaardig en realistisch klimaatbeleid" (we staan open voor suggesties). Het huidige tweede punt wordt hiermee het 4e punt en vanaf daar gaat de volgorde door zoals het origineel.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Hoewel wij deze wijziging in de volgorde en het verwijderen en aanpassen van de kopjes het liefst niet hebben geven we dit amendement oordeel congres. Het congres mag beslissen over de volgorde en argumentatie van het hoofdstuk.

Het verwijderen van het kopje rechtvaardigheid en twee punten uit dat kopje naar voren te verplaatsen wordt de argumentatie waarmee het concept is geschreven opgebroken en de tekst er ook niet perse duidelijker op. Die argumentatie bouwt namelijk op van hoe wij denken dat we met het klimaat moeten omgaan, daarna gaat het in op hoe we het beleid dat daaruit volgt invullen: rechtvaardig. Ook is het bijvoeglijknaamwoord uit het nieuwe kopje van de indieners 'realistisch' niet per se een kernwaarde waaromheen we onze standpunten bouwen, want natuurlijk moet ons klimaatbeleid realistisch zijn: klimaatactie is een noodzaak. Daarom hebben we ervoor gekozen meer rechtvaardig, leefbaar en duurzaam te gebruiken in het hoofdstuk.

Amendement: 05.02.817
Titel: Himalaya
Categorie 2
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We vechten voor de bescherming van cruciale natuurgebieden voor onze planeet. Zo moet Nederland zich inzetten voor bescherming van bijvoorbeeld de Amazone die onder druk staat wegens ontbossing. Ook staat bijvoorbeeld het Tibetaanse Plateau en de Himalaya, een cruciale waterbron voor grote delen van Azië, onder druk door hydro-elektrische dammen. Zie ook Dier, Natuur en Landbouw en Energie, Materialen en Industrie (punt 11).

Invoegen na punt 1

Toelichting indiener:
1 op de 5 mensen in de wereld is afhankelijk van het water vanuit het Tibetaanse plateau. Het wordt ook wel de watertoren van Azië genoemd ofwel de Derde Pool. Als je de kraan van heel Azië bezit en die actief aan het ombouwen bent met hydroelektrische mega dammen, bezit je in wezen de kraan van geheel Azië die je elk moment kunt dichtdraaien. Óók smelt het Tibetaanse plateau twee keer zo snel. China is actief overal ter wereld inheemse volkeren aan het ontheemden wegens zulke mega infrastructuurprojecten. Voor het Tibetaanse plateau is het een extra kritieke situatie, omdat het Tibetaanse ecosysteem erg fragiel is. Ontheemding van Tibetaanse gemeenschappen betekent dat de Himalaya, wat een zeer pertinent gebied is met oog op klimaatverandering, niet de juiste 'indigenous stewardship' heeft. De miljarden mensen die stroomafwaards afhankelijk zijn van dit water worden door deze klimaatonrechtvaardigheid geraakt.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Samen met de indieners zijn we tot een tekst gekomen die een goede balans vindt en past op de tweede plek in dit hoofdstuk. Het enige waar men nog over na zou kunnen denken is of deze voorbeelden een compleet beeld geven of misschien te gedetailleerd zijn. Wij geven het amendement in ieder geval het advies overnemen.

Amendement: 05.02.753
Titel: Dubbelop halveren
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos

Het amendement is aangenomen met 21 stemmen voor en 16 stemmen tegen

Originele tekst:
~~2. We beschermen en versterken natuurlijke koolstofvoorraden. Moerassen, veengebieden en natuurlijke bossen spelen een onmisbare rol in het onttrekken van broeikasgassen uit de atmosfeer~~

Nieuwe tekst:
[Verplaatsen & aanpassen]
6. Natuurlijke koolstofvoorraden, zoals moerassen, veengebieden en natuurlijke bossen, spelen een onmisbare rol in het onttrekken van broeikasgassen uit de atmosfeer. Daarom beschermen en versterken we deze ecosystemen. Zie ook Natuur, Dier & Landbouw.

Toelichting indiener:
Dit punt wordt verder en uitgebreider op ingegaan in Dier, Natuur & Landbouw, waar het inhoudelijk wat mij betreft ook beter past. Hierom stellen wij voor om het pas later in dit subkopje te benoemen met een doorverwijzing naar het volgende hoofdstuk.

Advies: Oordeel Congres

Toelichting advies:
Het congres mag beslissen wat hun voorkeur hier is. Het stond op twee omdat na het punt over hoe wij onze verhouding met het klimaat zien er naar ons inzicht een punt in moest over wat we dan beschermen en dat we daarna pas hebben over wat we dan moeten tegengaan om dat te beschermen. Er is ook een ander amendement dat eventueel op deze plek komt te staan met een net andere insteek over het beschermen van natuur.

Amendement: 05.03.754
Titel: 1,5 graad until I die
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Lara Verdam, Dinah Wehl, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Wij verzetten ons tegen klimaatontwrichting~~. De doelen uit het klimaatakkoord van Parijs zijn slechts een minimum.~~ Er moet sneller en harder worden gewerkt om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan en een duurzaam leefbare planeet te verzekeren.

Nieuwe tekst:
Wij verzetten ons tegen klimaatontwrichting. Landen moeten zich aan de doelen uit het klimaatakkoord van Parijs houden en opwarming beperken tot maximaal anderhalve graad (1,5°C). Deze doelen zijn slechts een minimum: er moet sneller en harder worden gewerkt om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan en een duurzaam leefbare planeet te verzekeren.

Toelichting indiener:
Wij denken dat het de leesbaarheid bevordert om hier de belangrijkste afspraak van Parijs specifiek in te benoemen, ook omdat het wereldwijd nog steeds het belangrijkste doel is in het tegengaan van klimaatverandering en het ook politiek relevant is aangezien steeds meer partijen die 1,5 graad willen loslaten. Ook voor het bestuur zou dit fijner zijn omdat het makkelijker te vinden is wat wij van 1,5 graden vinden mochten we ooit een jongerendebat met de JOVD hebben over klimaatverandering.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Hoewel de 1,5 graad een belangrijk symbool en doel is om als grens te stellen voor wereldbrede klimaatverandering, moeten we ons wel realiseren dan een cijfer dat een wereldwijd gemiddelde opwarming representeert niet het centrale organiserende principe moet zijn voor onze klimaatbeweging. De specifieke verantwoordelijkheden, gevolgen en kwetsbaarheden is waar we onze politieke keuzes op moeten maken over hoe we middelen verdelen. Het doel is een goed leven en een leefbare wereld, niet een abstract

gemiddeld getal. Omdat het de inhoud van het Parijs akkoord verduidelijkt, toch het advies overnemen.

Amendement: 05.04.905
Titel: Het beste moment was gisteren, het een-na-beste moment is nu! +
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Minne van der Mast, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Bram Rasing, Dinah Wehl & Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Wessel Roesink-Fonck, Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
We pakken de afbraak van natuur en klimaat bij de oorzaak aan. ~~Daarom stoppen we zo snel mogelijk~~ met bestaande fossiele brandstofprojecten en verbieden ~~we~~ nieuwe projecten. Daarom pleiten we voor de afschaffing van het Verdrag inzake het Energiehandvest en zal Nederland het Verdrag inzake de non-proliferatie van fossiele brandstoffen ondertekenen.

Nieuwe tekst:
We pakken de afbraak van natuur en klimaat bij de oorzaak aan. We stoppen per direct met bestaande fossiele brandstofprojecten en we verbieden nieuwe projecten. Daarom pleiten we voor de internationale afschaffing van het Verdrag inzake het Energiehandvest en zal Nederland het Verdrag inzake de non-proliferatie van fossiele brandstoffen ondertekenen.

Toelichting indiener:
Zodra een fossiele brandstofproject staat zal het nog decennia gebruikt worden, hoe sneller we dus stoppen met dit soort projecten, hoe sneller we af zijn van fossiele brandstoffen. Op het gebied van dit soort projecten is dus wat ons betreft de uitspraak "het beste moment [om te stoppen] was gister, het een-na-beste moment is nu" van toepassing. Hierom willen wij deze tekst iets scherper maken met direct. "Zo snel mogelijk", wat er nu staat, hoeft niet perse iets anders te betekenen maar komt wel minder scherp over en geeft meer ruimte om toch door te gaan vanwege andere afwegingen etc.

Nederland is al uit het Verdrag inzake het Energiehandvest gestapt, daarom lijkt het ons beter om te benoemen dat het om een internationale afschaffing gaat.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement past ook binnen het beginselmanifest, daarom adviseren wij overnemen. Het is verder aan het congres hoe zij het pad vooruit willen beschrijven in het programma. De toevoeging van 'internationale afschaffing' maakt inderdaad duidelijker wat we bedoelen, gelukkig is Nederland inderdaad al uit dat fossiele verdrag gestapt.

Amendement: 05.04.755
Titel: Nee Rob, afval verschepen naar Thailand is niet duurzaam
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Lara Verdam, Dinah Wehl, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Bram Rasing

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Voor het berekenen van onze uitstoot van broeikasgassen, zowel huidig als historisch, rekenen we ook ons landgebruik en onze uitstoot in het buitenland mee. Ook voor de Nederlandse doelen om onze uitstoot te verminderen nemen we dit als uitgangspunt.

Invoegen na punt 4
Toelichting indiener:
Op dit moment rekenen we alleen CO2-uitstoot mee die binnen onze landsgrenzen gebeurt. Als je dus een auto bestelt uit China telt dat mee als uitstoot in China, i.p.v. in Nederland. Een Nederlander die van Frankfurt naar Rome vliegt wordt gerekend als uitstoot van die twee landen. Dit zorgt ervoor dat onze overheid vaak overbodig CO2 uitstoot door bijvoorbeeld afval naar Thailand te verschepen, want als het daar wordt verbrand geldt het als hun uitstoot en kan onze overheid claimen de klimaatdoelen te halen. Dit is onzinnig en deze perverse prikkel moeten we van het systeem halen. Ook ontbossing of het droogleggen van veenlandschappen is slecht voor het klimaat omdat het de CO2 capaciteit wegneemt en zou dus ook moeten worden meegenomen in de berekening.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het is een nieuw punt dus aan het congres of dit in het hoofdstuk klimaat moet komen te staan. Verder kunnen wij ons inhoudelijk wel vinden in het amendement, daarom overnemen.

Amendement: 05.05.904
Titel: Klimaatadaptatie een eigen kopje!
Categorie 2

Met handopsteken aangenomen

Indiener(s): Julian Bos

Originele tekst:

Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
[toevoegen kopje na punt 20]
Klimaatadaptatie

5 → 22 (Klimaatadaptatie)
9 → 21 (Klimaatadaptatie)

Toelichting indiener:
We een nieuw kopje maken voor klimaatadaptatie met daarin sowieso de huidige punten 5 en 9 en wat andere nieuwe punten die we hebben geschreven. Klimaatadaptatie is namelijk een steeds belangrijker wordend onderwerp wat los staat van het afremmen/stoppen van klimaatverandering.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Een nieuw kopje over klimaatadaptatie kan waardevol zijn. Zeker omdat de indieners ook zelf goede extra punten hebben ingediend met een amendement. Wel is 'klimaatadaptatie' een vrij technische benaming uit de wetenschappelijke en beleidswereld. Vandaar de keuze aan het congres of zij dit liever hebben dan deze punten door het hoofdstuk heen te hebben staan.

Amendement: 05.06.818
Titel: Klimaatrechtvaardigheid in Nederland
Categorie 2
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Ingetrokken

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We zetten ons in voor klimaatrechtvaardigheid. Ook in Nederland worden de gevolgen van klimaatverandering en klimaatbeleid ongelijk verdeeld. Mensen met lagere inkomens wonen vaker in slecht geïsoleerde woningen, hebben minder mogelijkheden om te verduurzamen en worden harder geraakt door stijgende energieprijzen. Rechtvaardig klimaatbeleid betekent dat mensen zeggenschap hebben over besluiten die hun leefomgeving raken en kwetsbare groepen niet uit het oog worden verloren.

Invoegen na punt 6

Toelichting indiener:

Ik miste een overkoepelend verdelingsprincipe voor klimaatbeleid binnen Nederland.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Hoewel we het in grote lijnen eens zijn met dit nieuwe punt hebben we ook al veel door het programma proberen te beschrijven over rechtvaardig klimaatbeleid, zie bijvoorbeeld: Klimaat & Milieu punt 6, 11, 16 en Energie, Materialen & Industrie 2, 5. Wel zien we enig voordeel aan het toevoegen van het overkoepelende beleidsprincipe als standpunt. Dit is aan het congres om een beslissing in te maken.

Amendement: 05.07.757
Titel: Fuck de vervuilers, maar hoe dan?
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Abdenour Hadouch, Dinah Wehl, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Bram Rasing

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
7. De klimaatcrisis wordt veroorzaakt door de historische en huidige uitstoot van landen en bedrijven. ~~Daarom geldt dat wie meer heeft bijgedragen aan de klimaatcrisis, ook meer verantwoordelijkheid draagt voor het oplossen ervan.~~

8. ~~Wij staan voor klimaatrechtvaardigheid: grote vervuilers en rijke landen moeten sneller verduurzamen en meer bijdragen aan herstel, zowel binnen Nederland als internationaal.~~
Organisaties die zich bewust of roekeloos schuldig hebben gemaakt aan vervuiling worden bestraft en hun winsten ingezet voor herstel.

Nieuwe tekst:
7. De klimaatcrisis wordt veroorzaakt door de historische en huidige uitstoot van rijke landen, bedrijven en individuen. Daarom houden we hen verantwoordelijk voor voor het oplossen van de crisis, moeten zij sneller verduurzamen en meer bijdragen aan herstel. Dit doen we met strenge regels over uitstoot, vermogensbelastingen, koolstofheffingen en desnoods via onteigening en nationalisatie. We belonen historische vervuilers niet langer via subsidies om verandering te stimuleren.

8. Organisaties die zich bewust of roekeloos schuldig hebben gemaakt aan vervuiling worden bestraft en hun winsten ingezet voor herstel.

Toelichting indiener:
Dit amendement heeft als doel om duidelijk te maken welke middelen we dan voor ons zien in punt 7 om die verantwoordelijkheid op te eisen. Als dit in punt 7 wordt aangepast, is de eerste zin van punt 8 niet langer nodig.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit amendement geeft tanden aan het aanpakken van grote vervuilers. Daarom overnemen. Punt 8 wordt hierdoor korter, maar daar hebben de indieners een ander ook mooi amendement voor ingediend in categorie 1.

Amendement: 05.09.906
Titel: Solidair met het Mondiale Zuiden, maar hoe dan?
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Abdenour Hadouch, Minne van der Mast, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Bram Rasing, Dinah Wehl & Renzo Gort

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
~~We tonen solidariteit met hen die aan de frontlinie staan van verval van klimaat en natuur en industriële vervuiling.~~ Klimaatbeleid mag niet alleen gericht zijn op toekomstige problemen, want voor veel gemeenschappen en ecosystemen is de klimaatcrisis nu al hier. Met hen staan we zij aan zij, zodat niemand om hen heen kan: hun strijd is onze strijd.

Nieuwe tekst:
9. Klimaatbeleid mag niet alleen gericht zijn op toekomstige problemen, want voor veel gemeenschappen en ecosystemen is de klimaatcrisis nu al hier. Zij ervaren het verval van klimaat en natuur en industriële vervuiling in hun eigen omgeving. Met hen staan we zij aan zij, zodat niemand om hen heen kan: hun strijd is onze strijd. Daarom moeten grootverbruikers, vervuilende bedrijven en het Mondiale Noorden eindelijk actief bijdragen aan effectief tegengaan van klimaatverandering, (betaling voor) klimaatadaptatie in deze gebieden, en schadeherstel bijvoorbeeld via het 'Loss and Damage' fonds van de Verenigde Naties.

Toelichting indiener:
De originele tekst is niet perse verkeerd maar we missen wat dit betekent in de werkelijkheid en welke oproep zit er verbonden aan dit sentiment. Wat ons betreft is dat dat wij in het Noorden onze verantwoordelijkheid nemen voor de schade die we hebben aangericht, bijvoorbeeld via een klimaatadaptatiefonds (een idee wat 2 COPs geleden is afgesproken maar niet goed wordt uitgevoerd). Dit is ook in lijn met de uitspraak van het ICJ in de Tuvalu-zaak van vorig jaar.

In tijden van militarisering wil je misschien geen militaire woorden gebruiken voor de klimaatcrisis.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:

Ook dit amendement biedt tanden aan het principe dat we moeten acteren om mensen te ontzien van het leed dat klimaatverandering die al gaande is veroorzaakt. Het bied daarom een krachtige toevoeging voor het programma, dankjulliewel indieners. Daarom overnemen.

Amendement: 05.10.903
Titel: Solidariteit naar Internationaal
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
10. Wereldwijd beschermen we mensen die opkomen voor klimaat en natuur. We houden bedrijven en overheden die klimaatactivisten of milieubeschermers onderdrukken of geweld aandoen daarvoor verantwoordelijk.

Nieuwe tekst:
[verplaatsen van punt 10]
10 → Internationaal, na punt 20

Toelichting indiener:
Artikel 10 vinden we erg belangrijk maar gaat naar onze mening meer over mensenrechten dan over klimaat. Wij denken dat het logisch past onder Internationaal na het huidige punt 20 maar staan open voor andere suggesties van de ProCo of vanuit amendementen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Dit punt over internationale solidariteit met klimaatbeschermers en activisten zou ook goed binnen het hoofdstuk internationaal kunnen: een groene pilaar in je internationale beleid. Echter denken we dat dit ook een sterke internationale pilaar kan zijn van je klimaatbeleid. Het is aan het congres wat hun uiteindelijke voorkeur heeft: het in het hoofdstuk klimaat laten staan als toevoeging, of deze bij internationaal plaatsen.

Amendement: 05.11.759
Titel: De rood-groene brug in de gezonde leefomgeving
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Dinah Wehl

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
[Met betrekking op de volgende punten: Klimaat & Milieu, subkopje Gezonde Leefomgeving; Zorg, Welzijn & Sport; Wonen; Energie, Materialen & Industrie; Dier, Natuur en Landbouw, punt 7]

Originele tekst (bij wijziging):
Klimaat ~~& Milieu~~

Nieuwe tekst:
[Klimaat]
[Herverdeling van de punten uit het subkopje:]
Gezonde leefomgeving -> Zorg, Welzijn en Sport (na 36)
Zorg, Welzijn en Sport, 37
11 -> 12 -> Wonen, 37 (voor dakloosheid beëindigen)
13 -> Zorg, Welzijn en Sport, 38
14 -> Energie, Materialen en Industrie, 23
15 -> Zorg, Welzijn en Sport, 39
16 -> Wonen, 38 (voor dakloosheid beëindigen)
Dier, Natuur en Landbouw:
7 -> Zorg, Welzijn en Sport, 40

Toelichting indiener:
Het kopje Gezonde Leefomgeving past naar onze mening niet goed bij de rest van dit hoofdstuk en leest onnatuurlijk. Wij vinden het een goed idee om dit in plaats daarvan onderaan het hoofdstuk zorg en welzijn te plaatsen, dit zorgt ervoor dat we de groene onderwerpen duidelijk verbinden aan de gezondheid van mensen en dus een groen-rode brug slaan in ons pp. Als we dit doen zijn er niet langer milieuonderwerpen in dit hoofdstuk en willen we dat dus ook weghalen uit de titel van dit hoofdstuk.

Dit werkt niet voor alle artikelen, punt 11, 13 en 15 vinden wij logisch in zorg. Punt 12 over ruimtelijke ordening en punt 16 over zeggenschap voor omwonenden willen we naar wonen verplaatsen. Het punt over PFAS past wat ons betreft beter bij materialen.

Ook punt 7 uit Dier, Natuur en Landbouw zien wij liever naar zorg gaan. Dit gaat over het belang van schoon drinkwater, wat vanuit een welzijnsbehoefte heel belangrijk is maar voor natuur juist slecht, onze drinkwaterbehoefte legt namelijk ontzettend veel druk op bijvoorbeeld de Veluwe. Hierom zouden we ook dit punt willen verplaatsen naar gezonde leefomgeving in het zorghoofdstuk.

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Wij denken dat millieu en een gezonde leefomgeving ook fundamenteel is verbonden met klimaat. Daarom zouden we niet 'Milieu' uit de titel willen verwijderen of deze punten over gezondheid willen verplaatsen uit dit hoofdstuk.

Amendement: 05.13.677
Titel: Het schaden van mensen hun gezondheid moet vervolgt worden
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Bedrijven die gezondheidsschade veroorzaken of de leefomgeving ernstig aantasten, pakken we aan. Vervuilers betalen voor de schade die zij veroorzaken

Nieuwe tekst:
Bedrijven die gezondheidsschade veroorzaken of de leefomgeving ernstig aantasten, pakken we aan. Vervuilers betalen voor de schade die zij veroorzaken. Bestuurders van bedrijven worden strafrechtelijk verantwoordelijk gehouden voor de veroorzaakte schade.

Toelichting indiener:
Als ik jouw kat vergiftig met een appel moet ik jaren de gevangenis in, maar als de CEO van Chemours duizenden mensen vergiftigt, krijgt die miljoenen euros. Make it make sense. Al weten bestuurders misschien niet altijd alles van de vervuiling, zijn ze ook niet helemaal onwetend. Zolang zij niet de vervuiling stoppen en de gezondheid van de omgeving prioriteit geven, zouden ze aansprakelijk moeten zijn voor de schade.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit wilden wij eigenlijk ook in enige vorm toevoegen maar zijn daar niet aan toegekomen. Wij denken dat dit ook in lijn is met het beginselprogramma en democratisering van onze economie. Daarom overnemen. Omdat het een nieuw onderwerp en instrument is geven we dit wel categorie 2 zodat het congres ook hun mening hierover kan delen.

Amendement: 05.23.761
Titel: Airco's zijn hot
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De toenemende hitte in steden gaan we tegen met natuurlijke middelen zoals vergroening, zonneschermen en groene daken. Airco's stoten ontzettend veel restwarmte uit en zijn daarom pas de laatste optie tegen de hitte.

Invoegen na punt 23

Toelichting indiener:

Airco's geven heel veel warmte af waardoor warme steden nog warmer worden, in Amsterdam bijvoorbeeld kan de temperatuur nog 2 graden extra toenemen op warme dagen. Tegelijkertijd zijn airco's wel nodig in sommige situaties. Dit amendement is niet anti-airco maar zegt vooral dat we eerst de andere dingen moeten doen zodat de airco minder hard hoeft of misschien wel helemaal niet nodig is.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Deze toevoeging is in lijn met de rest van het politiek programma. Aircos zouden we niet moeten zien als oplossing voor het toenemende stedelijk hitteprobleem, dit komt neer op pleisters plakken op een slecht ingerichte leefomgeving. Dit amendement is daarbij een waardevolle toevoeging aan dit hoofdstuk. Daarom het advies overnemen.

Hoofdstuk Dier, Natuur & Landbouw

Amendement: 06.15.772
Titel: De positieve kanten van het opsluiten van dieren
Categorie: 3
Indiener(s): Julian Bos, Karsten Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
~~Nederland vormt dierentuinen om naar centra voor opvang, herstel en bescherming van bedreigde diersoorten, zonder dieren te houden voor entertainment.~~

Nieuwe tekst:
We moeten de omstandigheden waarin dierentuindieren leven verbeteren. Dierentuindieren zitten vaak in te kleine hokken waar ze hun natuurlijke gedrag moeilijk kunnen uitvoeren. Hierom verhogen we de welzijnseisen voor dieren in fokprogramma's en verbieden we het houden van gezonde dieren die geen onderdeel zijn van een fokprogramma voor bedreigde dieren wanneer de hokken te klein zouden zijn voor hun natuurlijke gedrag.

Toelichting indiener:
Dierentuinen zijn altijd al een moeilijk onderwerp voor natuurbeschermers. Het is altijd een afweging tussen de individuele dieren en de soort of zelfs de natuur als geheel. Dierentuinen zijn namelijk een belangrijke plek voor educatie over dieren en een manier voor (jonge) mensen om in aanraking te komen met dieren en er om te gaan geven. Daarnaast zorgt het compleet afschaffen van dierentuinen voor een groot gat in de begroting van natuurbeschermers en fokprogramma's. Wij denken dat het beter is om strengere regels voor dierenwelzijn op te leggen en ervoor te zorgen dat dieren die niet bedreigd worden alleen kunnen worden gehouden als het hok groot genoeg is voor hun natuurlijke gedrag (lees: dassen, knaagdieren, ratten, mieren, sommige vissen etc.). Dit zorgt ervoor dat we het welzijn van dieren alleen schaden als het voor die soort specifiek

van toegevoegde waarde is en we wel de positieve effecten van dierentuinen kunnen behouden.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Het dierentuinstandpunt kent een lange geschiedenis en kan als controversieel gezien worden; daarom laten we graag het congres oordelen. Wel willen we wijzen dat het voorstel enigszins botst met een ander amendement dat door deze indieners is ingediend, namelijk 'Daarom .... beëindigen we systemen waarin dieren worden opgesloten, uitgebuit of gefokt voor maximale productie.'

Amendement: 06.1220.769
Titel: Geen veehouderij, punt
Categorie 2
Indiener(s): Merel Buizer, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Julian Bos, Karsten Bos, Minne van der Mast, Dinah Wehl

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
12. Wij erkennen dieren als levende wezens met een eigen waarde, in plaats van als productiemiddelen. Daarom ~~bouwen~~ we de intensieve veehouderij af en beëindigen we systemen waarin dieren worden opgesloten, uitgebuit of gefokt voor maximale productie.

20. We lossen de stikstofcrisis op bij de bron. De intensieve veehouderij wordt ~~afgebouwd~~, kunstmest wordt zo snel mogelijk uitgefaseerd en de grootste vervuilers betalen voor de schade die zij veroorzaken.

Nieuwe tekst:
12. Wij erkennen dieren als levende wezens met een eigen waarde, in plaats van als productiemiddelen. Daarom schaffen we de veehouderij af en beëindigen we systemen waarin dieren worden opgesloten, uitgebuit of gefokt voor maximale productie.

20. We lossen de stikstofcrisis op bij de bron. Intensieve veehouderij wordt verboden, kunstmest wordt zo snel mogelijk uitgefaseerd en de grootste vervuilers betalen voor de schade die zij veroorzaken.

Toelichting indiener:
In onze beginselen hebben we het over een plantaardige maatschappij zonder dierenleed. Met dit amendement verwerken we dat in onze landbouwambities.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies: Het geleidelijk afbouwen of volledig verbieden is een punt waarover de meningen binnen de vereniging vaak over verschillen. Daarom laten we deze fundamentele keuze graag aan het congres.

Amendement: 06.1516.768
Titel: Dubbel zo veel dieren
Categorie: 2
Indiener(s): Julian Bos, Merel Buizer, Bram Rasing, Dinah Wehl

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
~~Dierenrechten~~ (subkopje)

Nieuwe tekst:
Gehouden dieren
Nieuw subkopje: Wilde dieren (tussen 15 en 16)

Toelichting indiener:
We dienen meerdere amendementen in om het dierenwelzijn hoofdstuk uit te breiden en we denken dat het daarbij past om het hoofdstuk op te splitsen in dieren in het wild en gehouden dieren (huisdieren, landbouwdieren en dierentuindieren). De reden dat we dit willen is omdat we belangrijke punten willen toevoegen en ook omdat er mensen zijn die twijfelen tussen ons en PINK en dan naar onze dierenpunten kijken. Wij willen dat dit dan meer dan 6 punten bevat.

Advies: Ontraden

Toelichting advies: We ontraden dit amendement omdat "Dierenrechten" een bredere en principiële benadering is dan "Gehouden dieren" én 'Wilde dieren'; De term dierenrechten omvat namelijk alle dieren en maakt duidelijk dat het beleid niet alleen gaat over de omstandigheden waarin dieren worden gehouden, maar ook over hun intrinsieke waarde en de manier waarop wij als samenleving met dieren omgaan. Daarnaast wijkt het voorstel af van de structuur die door de rest van het programma gebruikt wordt, en zien we niet dat deze aanpassing de punten sterker maakt. Wél, meer dieren punten meer beter !

Amendement: 06.16.679
Titel: Handel in dieren moet je sowieso aanpakken
Categorie: 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Joshua Paans

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:

We bestrijden illegale handel in wilde dieren en beschermen leefgebieden van bedreigde soorten, zowel nationaal als internationaal.

Nieuwe tekst:
We bestrijden (illegale) handel in (wilde) dieren en beschermen leefgebieden van bedreigde soorten, zowel nationaal als internationaal.

Toelichting indiener:
Handel in dieren moet je sowieso aanpakken.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
In de aanleiding stellen we al 'Dieren zijn geen productiemiddelen, maar levende wezens die recht hebben op een goed leven.' Dieren als handelsproduct passen niet binnen deze opvatting. Echter valt er onder handel in dieren ook de voedsel- en kledingindustrie. Een volledige transitie naar een wereld waar geen vlees gegeten meer wordt én er geen dierlijke producten meer worden gebruikt - of verhandeld - een punt waar niet iedereen het over eens is. Daarom laten we het congres oordelen over dit standpunt.

Amendement: 06.18.776
Titel: Wanneer de kat van huis is, gaan er 140 miljoen dieren per jaar dood
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Karsten Bos, Merel Buizer, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Dinah Wehl

Het amendement is aangenomen met 29 stemmen voor en 28 stemmen tegen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Tientallen miljoenen vogels en meer dan honderd miljoen andere wilde dieren in Nederland worden jaarlijks vermoord door huiskatten, een van de schadelijkste invasieve soorten ter wereld. Hierom stellen we een aanlijnplicht in voor huiskatten wanneer ze buitenshuis komen. Verwilderde katten bestrijden we actief, bij voorkeur via de TNR-methode (Trap, Neuter, Rehome).

Toelichting indiener:
Dit is nog weleens een controversieel onderwerp. Voor mensen die de achtergrond liever van een wetenschapper horen dan lezen in een tekst hierbij deze video. Sowieso is het goed om alvast te benoemen dat dit amendement gaat over het beschermen van honderden miljoenen dieren, het is niet tegen katten en wij, de indieners, hebben niets tegen katten en vinden ze zelfs heel leuk. Ons voorstel is volledig in lijn met de standpunten van Vogelbescherming Nederland.

Hoe schadelijk zijn katten?

Al jaren worden huiskatten gezien als een van de schadelijkste exoten ter wereld. In Nederland zijn er ongeveer 3,2 miljoen katten, samen vermoorden ze tussen de 15 en 38 miljoen, mogelijk oplopend tot 214 miljoen, vogels per jaar. Bij de laagste schatting is dat al een vogel elke 2 seconden. Het aantal gewervelde dieren wordt geschat op minstens 140 miljoen dieren per jaar. Op Terschelling blijkt uit onderzoek dat 50 katten daar 6.000 vogels en 24.000 veldmuizen hebben vermoord in een jaar, waaronder 25% van de broedpopulaties van kleine vogels. Vooral grondbroeders worden hard getroffen. Wereldwijd zijn 347 bedreigde diersoorten onderdeel van het dieet van huiskatten, 60 diersoorten zijn al uitgestorven door de huiskat. Ook als ze niet succesvol jagen is de schade groot, uit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat 1/3e van de merels hun nestje achterlaat nadat er een kat in de buurt bleek te zijn.

Ook buiten het directe effect op prooidieren zijn katten schadelijk voor de natuur. De Europese wilde kat en de Europese lynx, beide inheemse kattensoorten, hebben bijvoorbeeld last van de ziektes die de huiskat verspreid, zoals het kattenleukemievirus. Ook hebben wilde katten last van hybridizatie (kruisingen tussen wilde katten en huiskatten). Het hoge aantal prooidieren wat door katten wordt gevangen is ook schadelijk voor andere roofdieren zoals roofvogels. uilen, marterachtigen en wilde katachtigen, met minder prooidieren is het namelijk moeilijker voor hun om succesvol te jagen.

Is een kat die prooidieren vangt niet gewoon natuurlijk?

Er zijn twee redenen dat het vangen van prooidieren door katten niet natuurlijk is. Ten eerste is een huiskat een gedomesticeerde soort, net als bijvoorbeeld het roze varken, de zwart-witte koe of honden. Dit betekent dat deze soort nergens "vandaan" komt en overal wordt gezien als exoot. De reden dat exoten gevaarlijk zijn is omdat organismes evolueren in balans met elkaar: als het roofdier iets beter wordt dan wordt de prooi dat vanzelf ook, als een prooidier een evolutie doormaakt waardoor ze beter kunnen ontsnappen, dan ontwikkelt een natuurlijk roofdier ook betere wapens, enzovoort. Sommige gebieden, zoals eilanden, hebben vaak niet eens roofdieren waardoor soorten überhaupt niet zijn geëvolueerd om zichzelf te verdedigen. Als je dan dus een dier uitzet die los van dat proces is geëvolueerd dan kan die ontzettend grote schade aanrichten terwijl de natuur ermee leert omgaan.

Ten tweede vallen huiskatten sowieso niet onder natuur, ze worden namelijk bijgevoerd door hun baasje. Normaal is er sprake van een natuurlijk equilibrium tussen prooi en jager. Als er te veel jagers zijn dan overleven er minder prooidieren, het volgende jaar is er niet genoeg eten en gaan veel jagers dood. Doordat er minder jagers zijn kan het prooidier zich herstellen naar de normale populatie, waardoor de jager dat daarna ook weer kan. Dat natuurlijke equilibrium stort in zodra er te veel prooidieren worden gevangen, maar de jagers daar geen gevolgen van ondervinden door het bijvoeren. Dan neemt het aantal prooidieren gewoon jaar na jaar af totdat er geen meer over zijn of de mens op andere manieren ingrijpt.

Verwilderde katten

In Nederland zijn er naar schatting 300.000 verwilderde katten (ook wel zwerfkatten genoemd). Deze dieren zijn het grootste probleem voor inheemse prooidieren. Ze leven minder vaak in de bebouwde kom en moeten jagen om te overleven. Veel provincies doen al veel aan bestrijding, vooral via castratie. Na de castratie zetten we deze dieren echter weer opnieuw uit in de natuur als het niet mogelijk is om een nieuw huis te vinden. We vinden het dus beter als zo'n kat nog duizenden inheemse dieren vermoord dat we het dier vredig laten inslapen of opvangen in een kattenasiel. Experts zeggen dat dit in strijd is met het internationaal recht: schadelijke exoten moeten zo veel als mogelijk uit het landschap verwijderd worden, heruitzetting valt hier duidelijk niet onder.
Dit amendement, in samenwerking met het bredere amendement over invasieve diersoorten, zorgt dat we diervriendelijkheid omgang nog altijd belangrijk vinden, maar dat we onze (wettelijk verplichte) taak om schadelijke exoten te bestrijden wel serieus nemen en ons gaan houden aan het internationale recht.

Huiskatten
Een veelgehoord argument over huiskatten is dat zwerfkatten het echte probleem zijn. uit onderzoek blijkt echter dat 2/3e van de prooidieren van katten van de huisdieren komen. Veel mensen hopen dit te kunnen omzeilen met slimme oplossingen. Katten zijn echter ontzettend slim en weten dit goed te omzeilen. Belletjes hebben nauwelijks effect en ook bepaalde kappen en maskers maken het jagen dan wel moeilijker, maar zorgen nog altijd voor verstoring en weerhouden katten niet van het leegeten van een nestje met jonge vogels.
Wetenschappers van de Universiteit Tilburg zijn tot de conclusie gekomen dat katteneigenaren de wet breken wanneer ze hun kat naar buiten laten. Europese richtlijnen zeggen namelijk dat we verplicht zijn bedreigde diersoorten te beschermen en daarom niet mogen vermoorden, waarbij de definitie van vermoorden heel breed is. Dit peer-reviewed onderzoek zegt dat het naar buiten laten van je kat wanneer er genoeg informatie is om te weten dat katten hierbij vogels vermoorden (alle inheemse vogels zijn beschermd in Nederland) hieronder valt en dus een strafbare handeling is.

De oplossing
Vanwege dit alles is er dus eigenlijk maar één manier om aan onze juridische, ecologische en morele plicht te voldoen: we moeten de natuur beschermen tegen onze huisdieren. Voor onze huiskatten betekent dit dat ze nog wel in een overdekte tuin buiten mogen komen en aangelijnd mogen worden uitgelaten. Hetzelfde dus als voor elk ander huisdier, van hond tot konijn tot goudvis. In Australië doen ze dit al maar daar hebben ze gekozen voor uitfaseren: alle nieuwe katten hebben een aanlijnplicht, de oude katten niet. Dit was om kattenbaasjes tegemoet te komen die claimden dat hun kat echt niet anders kon. Dit is beter dan niets doen en zorgt dat het probleem over 15 jaar is opgelost, maar het zal ook zorgen voor miljarden extra slachtoffers. Deze optie wordt in dit amendement niet uitgesloten. Een gemeente in Duitsland is ook begonnen met boetes van 500 euro voor vrijlopende huiskatten, katten die niet van iemand zijn worden uit de populatie gehaald. Dit zou ook een optie kunnen zijn.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
De katten-aanlijnplicht-discussie kent een kleurrijk verleden binnen DWARS. Graag laten we het congres besluiten over het standpunt van de nieuwe vereniging.

Amendement: 06.18.777
Titel: Welkom terug!
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Merel Buizer, Karsten Bos, Lara Verdam, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Wolven, bevers, zwijnen en andere, zogenaamd schadelijke, inheemse soorten zijn een belangrijk onderdeel van onze natuur. Deze dieren moeten we beschermen en opnieuw leren samenleven zoals we al honderden jaren hebben gedaan.

Invoegen na punt 18

Toelichting indiener:
We zien steeds meer dat mensen, media en overheden moeilijk doen over inheemse dieren die terugkeren. Bevers, wilde zwijnen en wolven zijn hier de bekendste voorbeelden van. In de rest van Europa lukt het prima om met deze dieren samen te leven. Dit amendement zorgt ervoor dat wij duidelijk achter de herintroductie en bescherming van deze soorten staan.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies: Er bestaan veel meningen over het samenleven met deze specifieke dieren binnen de vereniging. Graag laten we het congres besluiten over het standpunt van de nieuwe vereniging.

Amendement: 06.18.778
Titel: Vissen naar rechten van vissen
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Merel Buizer, Karsten Bos, Lara Verdam, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De visserij, zowel hobby- als professioneel, en viskwekerijen zijn slecht voor het welzijn van vissen en passen niet binnen een plantaardige en diervriendelijke samenleving. Hierom komt er een algemeen visverbod.

Invoegen na punt 18

Toelichting indiener:
Net als dat we de veehouderij willen afschaffen in een eerder amendement vinden we ook de visserij niet in lijn met onze beginselen. Visserij is slecht voor het welzijn van vissen en slecht voor ecosystemen. Als we een plantaardige en diervriendelijke samenleving willen zijn dan moeten we hiermee stoppen. Ook kwekerijen zijn slecht voor het dierenwelzijn en gebruiken daarnaast ontzettend veel soja uit onder andere Brazilië.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies: Het geleidelijk afbouwen of volledig verbieden van vissen is een punt waarover de meningen binnen de vereniging vaak over verschillen. Daarom laten we deze fundamentele keuze graag aan het congres.

Hoofdstuk Energie, Materialen & Industrie

Amendement: 07.10.740
Titel: Tegen Big Tech, voor eigen data in Europees beheer.
Categorie 3
Indiener(s): Jim Ebens, Gijs Regtien

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
We verzetten ons tegen nieuwe energieslurpende (hyperscale) datacenters en vechten op Europees niveau voor een verplichte bouwstop. Deze datacenters pikken onze groene energie en transportruimte op het elektriciteitsnetwerk in. We laten onze energietransitie niet gijzelen door Big Tech en hun speculatieve machtsspelletjes rondom rekenkracht. Dit voorkomt ook buitensporig verbruik van water en de productie van schadelijke (grondstoffen van) chips. Zie hoofdstuk Technologie & Privacy.

Nieuwe tekst:
We verzetten ons tegen nieuwe energieslurpende (hyperscale) datacenters van niet-Europese bedrijven en vechten op Europees niveau voor een verplichte bouwstop. Deze datacenters pikken onze groene energie en transportruimte op het elektriciteitsnetwerk in. We laten onze energietransitie niet gijzelen door Big Tech en hun speculatieve machtsspelletjes rondom rekenkracht. Alleen publieke, Europese datacenters mogen worden gebouwd. Dit voorkomt ook buitensporig verbruik van water en de productie van schadelijke (grondstoffen van) chips. Zie hoofdstuk Technologie & Privacy.

Toelichting indiener:

Datacenters voor publieke instellingen blijven welkom, om onze afhankelijkheden van Big Tech af te bouwen. Alleen datacenters voor beheer van eigen, Europese data. (Zie hoofdstuk Technologie & Privacy).

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Dit amendement is een zeer ingrijpende aanpassing en draai in ons standpunt en daarom raden wij sterk af om dit over te nemen. (Hyperscale) datacenters zijn enorme energie, water, ruimte, en schoonheid onttrekkende data fabrieken die nu met de AI boom overal over de wereld uit de grond poppen als paddenstoelen. Vanuit een energie en klimaat oogpunt is dit alleen maar extra schade en levert dit ons en de transitie naar een duurzame wereld niks op: er komt alleen maar meer gebruik van energie en materialen. En waarvoor? Voor de twitter GIFs van Grok of wéér een tekstvoorspellingsrobot waar je gesprekken mee kan simuleren.

Wij zijn ook voor digitale soevereiniteit, dat staat heel goed in het hoofdstuk Technologie & Privacy beschreven. Vandaar ook de verwijzing, dit amendement voegt daarbij dus ook niet iets nieuws toe aan het programma, publiek en Europees eigenaarschap staat al in dat andere hoofdstuk beschreven. Het verbreedt wel onze tolerantie tegenover megadatacenters. Wij denken dat ook als deze publiek zijn, ze niet in het publieke belang zijn. Dit zou een ingrijpend andere interpretatie zijn van het beginselmanifest. Toch moet het congres hierin hun eigen beslissing maken.

Amendement: 07.12.787
Titel: Goede afwegingen, nu de conclusie nog
Categorie 3
Indiener(s): Julian Bos, Bram Rasing
Aangenomen met handopsteken

Originele tekst:
Kernenergie kan ~~alleen~~ onderdeel van ons energiesysteem zijn, ~~wanneer~~ dat ecologisch duurzaam en sociaal rechtvaardig mogelijk is. ~~Daarbij moet er rekening gehouden worden~~ met de grondstofwinning, het beheer en de duur van kernafvalopslag, de beschikbaarheid van veilige opslagcapaciteit op korte en lange termijn, de duur van de bouw en druk op omwonenden en gemeenschapsgeld.

Nieuwe tekst:
Kernenergie kan geen onderdeel van ons energiesysteem zijn, omdat dat ecologisch duurzaam en sociaal rechtvaardig niet mogelijk is. Als er rekening gehouden wordt met de grondstofwinning, het beheer en de duur van kernafvalopslag, de beschikbaarheid van veilige opslagcapaciteit op korte en lange termijn, de duur van de bouw en druk op omwonenden en gemeenschapsgeld blijkt kernenergie namelijk geen realistische optie.

Toelichting indiener:

De originele tekst noemt heel goede voorwaarden voor kernenergie maar benoemt niet dat als we naar al die factoren kijken, dat kernenergie dus geen realistische optie is. Dit amendement voegt die conclusie toe. Er is genoeg onderzoek gedaan om te weten dat kernenergie niet (langer) een oplossing is voor onze elektriciteitsproductie. Het is duur en wordt alleen maar duurder, terwijl duurzame energie alleen maar goedkoper wordt en ook batterijen steeds toegankelijker en beter worden (zoutbatterijen). Voor elke euro die we nu uitgeven aan kernenergie kunnen we meer energie krijgen uit andere bronnen, waarvan de aanleg ook nog is een stuk minder lang duurt. Onderzoek uit Denenmarken, een behoorlijk vergelijkbaar land met Nederland, heeft aangetoond dat ook in de ideale energiemix kernenergie geen plek heeft:
https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360544226009837

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
De indieners voegen de verschillende essentiële overwegingen voor een eventueel duurzaam en rechtvaardig gebruik van kernenergie correct samen en komen tot de conclusie dat daardoor kernenergie geen optie zou zijn. Het congres mag bepalen of ze de conclusie die daaruit volgt inderdaad expliciet opschrijft in ons mooie programma.

Amendement: 07.06.785
Titel: Tata Steel is kut maar ook lekker warm
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
6. We bouwen groene warmtesystemen op. Hierbij blijven we natuurlijke warmtebronnen zoals de zon en aardwarmte gebruiken. De voordelen hiervan komen door collectief eigendom bij lokale bewoners terecht. ~~Restwarmte wordt alleen gebruikt als dat duurzaam kan, niet als deze van onnodige of vervuilende industrieën komt.~~

Nieuwe tekst:
6. We bouwen groene warmtesystemen op. Hierbij blijven we natuurlijke warmtebronnen zoals de zon en aardwarmte gebruiken. De voordelen hiervan komen door collectief eigendom bij lokale bewoners terecht.

7. We maken onze warmtesystemen onafhankelijk van onnodige en vervuilende industrieën. Bij de aanleg van nieuwe warmtesystemen gebaseerd op restwarmte zorgen we er daarbij voor dat er geen langdurige afhankelijkheden van onnodige of vervuilende industrieën ontstaan zoals bijvoorbeeld megadatacenters of grijze staalproductie.

Toelichting indiener:
Restwarmte is een van de energie-efficiëntste manieren om huizen te verwarmen, als we dat niet gebruiken dan bestaat het nog steeds maar doen we er niets mee, moeten we

andere warmtebronnen gebruiken voor het verwarmen van onze huizen en dus meer energie opwekken. Er is dus geen goede reden om restwarmte van bijvoorbeeld Tata Steel niet te gebruiken, hoe kut het bedrijf verder ook is.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Wij zijn fan van het opbreken van het standpunt over warmte systemen tot één over groene oplossingen en één over onafhankelijkheid van industrieën die veel uitstoten of onnodig veel extra energie verbruiken. De originele zin had het doel te voorkomen dat we, tijdens de transitie naar een duurzaam warmtesysteem zonder uitstoot van broeikasgassen of excessief energieverbruik, we ons de transitie niet lastiger maken door ons afhankelijk te maken van vervuilende industrieën. Met dit amendement wordt de positie wel lichtelijk verzwakt, er kunnen hiermee dus wel warmtesystemen zijn die (tijdelijk) afhankelijk zijn van bijvoorbeeld Tata Steel of datacentra. Daarmee blijft het vooruitzicht van het gebruik van restwarmte een smoesje voor datacentrum ontwikkelaars om hun energieslurpende datafabrieken 'efficienter' te bouwen en trekken we minder hard de grens om onnodig energieverbruik tegen te gaan. Wel stelt het amendement de eis dat er geen langdurige afhankelijkheden komen van deze onnodige of vervuilende industrieën en erkent het daarbij wel het probleem van afhankelijkheid van deze industrieën. Het is aan het congres om te bepalen welke formulering zij het beste in het politiek programma zouden vinden.
Ook wordt punt 6 met dit amendement korter, maar dit is minder erg omdat de indieners ook een mooi amendement over het toevoegen van een kritiek op airconditioning en warmtepompen hebben ingediend op dit punt. Die nemen we graag over. Zie 'Steek niet alle energie in elektrische oplossingen'

Amendement: 07.08.786
Titel: Steek niet alle energie in elektrische oplossingen
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
6. We bouwen groene warmtesystemen op. Hierbij blijven we natuurlijke warmtebronnen zoals de zon en aardwarmte gebruiken. De voordelen hiervan komen door collectief eigendom bij lokale bewoners terecht. Restwarmte wordt alleen gebruikt als dat duurzaam
kan, niet als deze van onnodige of vervuilende industrieën komt.

Nieuwe tekst:
6. We bouwen groene warmtesystemen op. Hierbij blijven we natuurlijke warmtebronnen zoals de zon en aardwarmte gebruiken. De voordelen hiervan komen door collectief eigendom bij lokale bewoners terecht. Restwarmte wordt alleen gebruikt als dat duurzaam

kan, niet als deze van onnodige of vervuilende industrieën komt. Warmtepompen en airconditioners leggen veel druk op het energienet en worden daarom alleen ingezet wanneer andere warmtevoorzieningen niet voldoende (inpasbaar) zijn.

Toelichting indiener:
We moeten volledig inzetten op warmtenetten want die zijn veel duurzamer dan warmtepompen en ook veel socialer. Airco's hoeven minder hard of zelfs niet aan te gaan als we onze steden inrichten met koelte als doel, bijvoorbeeld met vergroening. Ook zonneschermen aan de buitenkant van ramen kunnen heel veel betekenen. We zouden moeten zorgen dat we hier al zoveel mogelijk vraag naar deze technologieën kunnen ondervangen zodat er ruimte is op het energienet voor hen die het echt nodig hebben.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit is inderdaad een ander onderdeel van warmtesystemen dat wij hebben gemist. De inhoud komt overeen met de rest van het programma en het beginselmanifest. Daarom overnemen.

Hoofdstuk Technologie & Privacy

Amendement: 08.18.833
Titel: Geen bezwaar ≠ toestemming
Categorie 2
Indiener(s): Jasper Vinkenvleugel, Jelle de Graaf

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
We verbieden AI-modellen (kunstmatige intelligentie) die gemaakt zijn met persoonsgegevens of beschermde werken zonder dat mensen daar toestemming voor gaven ~~of bezwaar tegen konden maken.~~ De Europese Unie legt stevige en herhaalde boetes op aan bedrijven die deze AI-modellen (blijven) aanbieden.

Nieuwe tekst:
We verbieden AI-modellen (kunstmatige intelligentie) die gemaakt zijn met persoonsgegevens of beschermde werken zonder dat mensen daar toestemming voor gaven. De Europese Unie legt stevige en herhaalde boetes op aan bedrijven die deze AI-modellen (blijven) aanbieden.

Toelichting indiener:
Zelfs als bezwaar kan worden gemaakt, is de afwezigheid van bezwaar wat ons betreft geen toestemming. We willen geen verstopte bezwaar knoppen waarvoor je eerst 5 menu's door moet, maar een helder principe: zonder toestemming geen gebruik.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Het conceptprogramma verbiedt al veel AI-modellen. Bedrijven als OpenAI, Anthropic en Google hebben enorme hoeveelheden teksten, boeken en andere data gebruikt om hun modellen te 'trainen'. Meestal is daarvoor geen toestemming gevraagd en was bezwaar maken niet mogelijk. Wij vinden dat problematisch: mensen hebben recht op hun persoonsgegevens en creatieve werk.

Dit amendement gaat nog verder: data mag alleen voor AI-training worden gebruikt als daar vooraf toestemming voor is gegeven. Een mogelijkheid om bezwaar te maken is dan niet genoeg. Dat is misschien duidelijker en eerlijker, ook omdat veel informatie al was verzameld voordat mensen wisten dat die voor AI gebruikt zou kunnen worden.

Maar het automatisch verzamelen van openbare informatie is ook een standaard en noodzakelijk onderdeel van het internet: zoekmachines, archieven en onderzoekers zijn afhankelijk van zulke data, zonder iedere maker vooraf toestemming te vragen. Dit amendement zou AI dus strenger behandelen. Dat is niet helemaal onlogisch: als informatie eenmaal in een AI-model is verwerkt, is die er moeilijk weer uit te halen.

Dit amendement zou niet alle AI-modellen verbieden (GPT-NL is een voorbeeld van een model dat wel zou voldoen), maar maakt modellen ontwikkelen wel (nog) lastiger. We laten deze afweging daarom graag aan het congres.

Hoofdstuk Mobiliteit

Amendement: 09.26D.797
Titel: Een radicale luchtvaartvisie
Categorie 3
Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Het amendement is aangenomen met 36 stemmen voor en 23 stemmen tegen

Originele tekst:
~~We~~ streven naar maximaal ~~365.000~~ vluchten per jaar voor Schiphol

Nieuwe tekst:
Voor de korte termijn streven we naar maximaal 100.000 vluchten per jaar voor Schiphol

Toelichting:
Berekeningen van een onderzoeksbureau laten zien dat 50% van de vluchten op Schiphol zijn vanwege de hubfunctie die het heeft. Een functie die niets oplevert voor Nederland maar wel voor heel veel overlast zorgt. Vervolgens is van alle vluchten 80% naar Europese bestemmingen, dit willen we zoveel mogelijk voorkomen en de vraag ondervangen met (nacht)treinen en een deel hiervan wordt verboden met het verbod op vluchten van minder dan 750 km. Hierom kunnen we dit minstens halveren. Dan kom je uit op

ongeveer 100.000 vluchten per jaar. De reden dat dit voor de korte termijn is is dat er geen realistisch scenario is waarin we klimaatneutraal kunnen zijn in 2050 met 100.000 vluchten per jaar.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
De overweging van klimaat- en economische belangen tussen 365.000, 100.000 of een ander aantal vluchten laten wij aan het congres over.

365.000 vluchten wordt in het politiek programma van DWARS gehanteerd.

Amendement: 09.27.798
Titel: "Klimaatneutraal met luchtvaart" and other hilarious jokes you can tell yourself
Categorie 3
Indiener(s): Julian Bos, Bram Rasing

Door een overgenomen subamendement aangepast en aangenomen met 31 stemmen voor en 30 stemmen tegen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
In 2050 vliegen we alleen nog wanneer het echt noodzakelijk is. Hierom wordt vliegverkeer in Europa gestructureerd rondom enkele grote, goed bereikbare hubs. Omdat Frankfurt, Parijs en Londen goed bereikbaar zijn vanuit Nederland zullen Nederlandse luchthavens sluiten voor passagiersvervoer.

Invoegen na punt 26

Toelichting Indieners:
Op de lange termijn wil je naar een situatie waar vliegen helemaal niet meer normaal wordt gevonden en is het beter als we de veel kleinere vraag naar vliegen opvangen in enkele grote Europese hubs. Aangezien we dan snelle hogesnelheidslijnen hebben naar Frankfurt, Londen en Parijs, drie plekken met meer aanspraak op zo'n hubfunctie vanwege hun ligging en de bestaande verbindingen, verliest Schiphol dus haar functie. In die situatie is er geen reden meer voor ons om een eigen luchthaven te hebben in een dichtbevolkt gebied en willen we Schiphol dus sluiten voor passagiersvervoer.

Advies: Oordeel Congres

Toelichting advies:
Het sluiten van Schiphol in 2050 zal grote implicaties hebben met verschillende meningen, hier zal het congres een besluit over moeten nemen.

Amendement: 09.22.793
Titel: Eerder is altijd beter
Categorie 3
Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Het amendement is aangenomen met 27 stemmen voor en 25 stemmen tegen

Originele tekst:
De Europese Unie verbiedt ~~op termijn~~ nieuwe privévoertuigen op fossiele brandstof en beperkt grote en zware auto's zoals SUV's. We bouwen infrastructuur voor fossiele auto's stap voor stap af.

Nieuwe tekst:
De Europese Unie verbiedt nieuwe privévoertuigen op fossiele brandstof en beperkt grote en zware auto's zoals SUV's. We bouwen infrastructuur voor fossiele auto's stap voor stap af.

Toelichting Indieners:
Hoe eerder het verboden wordt hoe beter, elektrische auto's zijn al goed genoeg om het gat te vullen en hoe langer nieuwe auto's worden verkocht, hoe langer ze op de weg blijven en er dus infrastructuur en benzine voor nodig blijft.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Dit is een maatregelen die enorme economische en sociale gevolgen zullen hebben.

Naast het tekort op laadpalen en de overbelasting van het stroomnet, zullen de prijzen van auto's (zowel elektrisch als op fossiele brandstoffen) enorm stijgen. Veel Europese autofabrieken zullen moeten sluiten, waardoor velen hun baan zullen verliezen. Mensen met een lager inkomen zullen hieronder het hardst lijden.

De afweging tussen klimaatdoelen en de economische/sociale gevolgen laten wij aan het congres over.

Amendement: 09.04.685
Titel: Is het doel om lege bussen te verrijden?
Categorie 3
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:

We breiden het OV-stelsel fors uit en verbeteren het. We herstellen en bouwen lijnen opnieuw op, zorgen voor kortere reistijden en goede aansluiting, en regelen minimaal één OV-verbinding per uur in iedere dorpskern, ~~ook 's avonds en 's nachts.~~

Nieuwe tekst:
We breiden het OV-stelsel fors uit en verbeteren het. We herstellen en bouwen lijnen opnieuw op, zorgen voor kortere reistijden en goede aansluiting, en regelen minimaal één OV-verbinding per 2 uur in iedere dorpskern, ook wordt het nachtnet fors uitgebreid naar grote dorpskernen.

Toelichting Indieners: `
Het is complete lariekoek om elk uur in de avond en 's nachts in ieder klein kut dorp te laten rijden. Groetjes iemand uit een klein kut dorp.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Als programmacommissie vinden wij dat de ondergrens van OV-verbindingen in dorpskernen een keuze zou moeten zijn van deze bewoners. Als randstedelingen die verantwoordelijk zijn voor dit hoofdstuk laten wij dit graag aan het congres.

Amendement: 09.04.871
Titel: Modal Split
Categorie 2
Indiener(s): Ina de Keijzer

Ingetrokken

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We streven ernaar dat 25% van alle vervoerskilometers in Nederland in het openbaar vervoer gebeuren en een afname in autogebruik in 2050. Hiervoor maken wij de nodige investeringen in trein-, tram-, metro- en busverkeer, en zorgen wij ervoor dat elke kern met meer dan 25.000 inwoners aan het spoornet wordt aangesloten.

Invoegen na punt 3

Toelichting Indieners:
Vervoer blijft een van de allergrootste bronnen van broeikasgassen en elektrificatie van het wagenpark lijkt dat niet te veranderen. Op de lange termijn is de enige oplossing grootschalige investering in openbaar vervoer, en een doel in vervoerskilometers is de beste manier om dat in een programma op te nemen.

Advies:

Overnemen

Toelichting advies:
Het openbaar vervoer zal een van de grootste oplossingen voor onze klimaatcrisis zijn, hiervoor zijn concrete doelen het belangrijkst.

Amendement: 09.05/06.790
Titel: Publiek vervoer, openbaar eigendom
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe Tekst:
Privatisering van het openbaar vervoer heeft gezorgd voor prijzenstijging en winsten voor private bedrijven en buitenlandse vervoerders. Hierom nationaliseren we de NS en laten we ze weer rijden op alle binnenlandse verbindingen. Ook zetten we provinciale en/of gemeentelijke OV-bedrijven op voor het bus-, tram- en metrovervoer.

Invoegen na punt 5

Toelichting:
Terwijl het de NS niet lukt om winst te maken op landelijke routes omdat we OV niet zien als infrastructuur maar als iets wat op eigen benen moet staan zien we dat losse gesubsidieerde trein- en busconcessies en worden overgenomen door OV-bedrijven die eigendom zijn van andere nationale vervoerders. Keolis is van SNCF, een Frans staatsbedrijf, Qbuzz van de Italiaanse nationale vervoerder en Arriva was tot 2 jaar geleden van Deutsche Bahn. Staatsbedrijven van andere landen die winst maken door onze overheidssubsidies. Om nog niet te beginnen over het genocidale EBS dat busverbindingen op de Westelijke Jordaanoever regelt voor kolonisten. Openbaar vervoer is een service, niet een winstmodel, laten we het dus weer een overheidstaak maken en marktwerking er zo ver mogelijk uit weg laten.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Als programmacommissie geloven wij dat hier brede steun onder de leden zal zijn, toch geven wij het congres de mogelijkheid om hierover hun mening te uiten.

Amendement: 09.18.792
Titel: Links wil alleen maar de normale Nederlander uitknijpen ofzo.
Categorie 2

Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Het amendement is verworpen met 20 stemmen voor en 25 stemmen tegen

Originele tekst:
Parkeernormen worden verlaagd op goed bereikbare locaties en vrijgekomen ruimte wordt benut voor woningen, groen, speelruimte en fietsvoorzieningen.
Parkeeropbrengsten ~~worden zo veel mogelijk geïnvesteerd in duurzame mobiliteitsmaatregelen.~~

Nieuwe tekst:
Parkeernormen worden verlaagd op goed bereikbare locaties en vrijgekomen ruimte wordt benut voor woningen, groen, speelruimte en fietsvoorzieningen.
Parkeeropbrengsten zijn nooit meer dan wat parkeerbeleid en parkeerplaatsen de gemeente kost.

Toelichting:
Dat er winst wordt gemaakt op parkeerbeleid is een beetje een VVD-frame, parkeerbeleid is zelden hoger dan de kosten van parkeren en meestal zelfs te weinig. Het doel zou moeten zijn om deze kosten te dekken, niet om geld te verdienen van mensen die om wat voor reden dan ook afhankelijk zijn van hun auto.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het gebruik van parkeertarieven voor duurzaamheidsmaatregelen en het verminderen van autogebruik ten opzichte van het betaalbaar houden van parkeren en autogebruik voor een bredere groep lijkt ons een politieke keuze en leggen wij over aan het congres.

Amendement: 09.22.794
Titel: Fuck SUV's
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
De Europese Unie verbiedt op termijn nieuwe privévoertuigen op fossiele brandstof en ~~beperkt~~ grote en zware auto's zoals SUV's. We bouwen infrastructuur voor fossiele auto's stap voor stap af.

Nieuwe tekst:
De Europese Unie verbiedt op termijn nieuwe privévoertuigen op fossiele brandstof en verbiedt grote en zware auto's zoals SUV's. We bouwen infrastructuur voor fossiele auto's stap voor stap af.

Toelichting:
SUV's hebben werkelijk geen enkele toegevoegde waarde: er past meer in een bestelbusje of een normale pick-uptruck. Ondertussen zijn SUV's levensgevaarlijke moordmachines waar vanuit rechtopstaande kinderen vaak niet eens zichtbaar zijn. Hoe sneller die dingen verboden zijn hoe beter.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
SUV's zijn inderdaad een groot gevaar op de weg en voor ons klimaat. Beperken is in dit geval niet concreet en duidelijk genoeg.

Amendement: 09.23.796
Titel: F*ck vliegen, maar hoe dan?
Categorie 2
Indiener(s): Julian Bos, Jelle de Graaf, Bram Rasing

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
23. Internationaal kiezen we voor de trein: meer hogesnelheids- en nachttreinen, die we aantrekkelijker maken dan vliegen, doordat luxe en frequente vliegreizen fors duurder worden en het aantal vluchten daalt.
26b. ~~We voeren belastingen in op vliegtickets, kerosine en reizigers die overstappen in Nederland.~~
Nieuwe tekst:
23. Internationaal kiezen we voor de trein: meer hogesnelheids- en nachttreinen, die we aantrekkelijker maken dan vliegen, doordat luxe en frequente vliegreizen fors duurder worden en het aantal vluchten daalt. Dit doen we door het verhogen en instellen van accijnzen, belastingen en andere heffingen. We heronderhandelen de Chicago-conventie zodat er een wereldwijde minimale kerosinebelasting kan komen en we stellen alvast een eigen kerosinebelasting in op vluchten die uit Nederland vertrekken.
26b. -
Toelichting Indieners:
De middelen waarmee we dit doen willen we benoemen, dit amendement maakt dus duidelijker waar het artikel op doelt. Dit amendement maakt 26b overbodig. De Chicago-conventie gaat over kerosinebalastingen en is de voornaamste reden dat we kerosine niet goed belasten. Terwijl dat nog bestaat hebben we wel al het recht om kerosine te belasten op uit Nederland vertrekkende vliegtuigen en binnenlandse vluchten.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Deze wijziging maakt duidelijk hoe wij onze doelen willen behalen.

Amendement: 09.26.687

Titel: Rot op met je private jet
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
26. Voor de natuur en het klimaat moeten we het aantal vluchten fors verminderen.
    1. We voeren een verbod op vluchten van 750 kilometer of minder in.
    2. We voeren belastingen in op vliegtickets, kerosine en reizigers die overstappen in Nederland.
    3. Lelystad Airport blijft dicht. Ook voor andere vliegvelden wordt gekeken naar wanneer ze dicht kunnen. We openen geen nieuwe vliegvelden in Nederland.
    4. We streven naar maximaal 365.000 vluchten per jaar voor Schiphol.

Nieuwe tekst:
26. Voor de natuur en het klimaat moeten we het aantal vluchten fors verminderen.
    1. We voeren een verbod op vluchten van 750 kilometer of minder in.
    2. We voeren belastingen in op vliegtickets, kerosine en reizigers die overstappen in Nederland.
    3. Lelystad Airport blijft dicht. Ook voor andere vliegvelden wordt gekeken naar wanneer ze dicht kunnen. We openen geen nieuwe vliegvelden in Nederland.
    4. We streven naar maximaal 365.000 vluchten per jaar voor Schiphol.
    5. Privé-vluchten mogen niet landen en opstijgen binnen Nederland.

Toelichting Indieners:
Private jets gaan maar lekker naar Frankrijk ofzo.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het verbieden van privé-vluchten zal enorme positieve gevolgen hebben voor CO2-uitstoot en geluidsoverlast.

Hoofdstuk Zorg, Welzijn & Sport

Amendement: 10.27.858
Titel: Sterke drank hoort niet thuis tussen rollen WC-papier
Categorie 2
Indiener(s): Abdenour Hadouch

Door een overgenomen subamendement aangepast en met handopsteken verworpen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De verkoop van verslavende middelen zou geen manier mogen zijn om torenhoge winsten te boeken. Daarom mogen supermarkten geen drank met een hoger alcoholpercentage dan 15% verkopen en komen er aparte winkels voor sterke drank, niet in de handen van de markt, maar onder democratisch zeggenschap. Om dit te faciliteren wordt er, naar het Scandinavisch model, een staatsbedrijf opgericht dat de verkoop en inkoop van sterke drank reguleert.

Invoegen na punt 27

Toelichting indiener:
Een supermarkt zou geen plek moeten zijn om zeer verslavende en levensverwoestende middelen te verkopen. In het midden van wc-rollen, Nutella-potten en kartonnen flessen Bar-le-Duc worden ex-verslaafden en anderen dagelijks geconfronteerd met sterke drank. In 2024 alleen al belandden naar schatting 5.300 mensen op de spoedeisende hulp met een alcoholvergiftiging; 24% van hen was jonger dan 18 jaar. Om de verwoestende gevolgen van overmatig alcoholgebruik daadwerkelijk tegen te gaan, moeten we enerzijds waken voor een samenleving die de markt vrij spel over de volksgezondheid geeft, en anderzijds voor een bemoeizuchtige overheid die door middel van inefficiënte maatregelen een zwarte markt creëert. Daarom pleiten wij voor de oprichting van een staatsbedrijf dat de volksgezondheid als uitgangspunt heeft en zo gemakkelijk maatregelen kan nemen om de verkoop van deze drank te ontmoedigen. Dit model werkt al in Scandinavië, waar winkels die sterke drank verkopen eigendom zijn van de overheid: 'De in vergelijking met Denemarken lagere ziektelast door alcohol in Zweden, Noorwegen en IJsland wijst op het succes van het beperken van de schade door middel van een streng' alcoholbeleid.
https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11832136

'Deze aanpak, waarbij de volksgezondheid vooropstaat bij de regulering van de detailhandel in alcohol in de Scandinavische landen, is een uitstekend voorbeeld van alcoholbeleid dat werkt'.

World Health Organization Regional Office for Europe. (2025, February 3). WHO/Europe highlights Nordic alcohol monopolies as a comprehensive model for reducing alcohol consumption and harm.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement past bij de inhoud van het hoofdstuk. Ons advies is daarom overnemen, maar we verwachten wel dat leden bij dit onderwerp technische vragen willen stellen. Daarom hebben we dit voorstel onder categorie 2 geplaatst.

Subamendement: 10.27.858-2
Titel: 0,5%

Categorie 2
Indiener(s): Onbekend

Het subamendement is verworpen met 31 stemmen voor en 34 stemmen tegen

Originele tekst:
De verkoop van verslavende middelen zou geen manier mogen zijn om torenhoge winsten te boeken. Daarom mogen supermarkten geen drank met een hoger alcoholpercentage dan 15% verkopen en komen er aparte winkels voor sterke drank, niet in de handen van de markt, maar onder democratisch zeggenschap. Om dit te faciliteren wordt er, naar het Scandinavisch model, een staatsbedrijf opgericht dat de verkoop en inkoop van sterke drank reguleert.

Nieuwe tekst:
De verkoop van verslavende middelen zou geen manier mogen zijn om torenhoge winsten te boeken. Daarom mogen supermarkten geen drank met een hoger alcoholpercentage dan 0,5% verkopen en komen er aparte winkels voor sterke drank, niet in de handen van de markt, maar onder democratisch zeggenschap. Om dit te faciliteren wordt er, naar het Scandinavisch model, een staatsbedrijf opgericht dat de verkoop en inkoop van sterke drank reguleert.

Toelichting indiener:
Doordat het op het congres is ingediend is er geen toelichting.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Doordat het op het congres is ingediend is er geen advies.

Hoofdstuk Onderwijs & Wetenschap

Amendement: 11.XX.809
Geen titel
Categorie 3
Indiener(s): Lara Verdam

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De studententijd is voor veel jonge mensen een belangrijke tijd van leren, ontdekking en ontplooiing waarbij gemeenschap en verbinding met leeftijdsgenoten een grote rol spelen. Daarbij komen ook uitdagingen kijken. Iedere student verdient het om hierbij door

de overheid niet alleen financieel maar ook moreel gesteund te worden. Daarom wordt bier gratis aan studenten aangeboden door de overheid via lokale maatschappelijke ondernemingen.

Toelichting indiener:
Jazeker, je leest het goed: een gratis-bier-motie.

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Het amendement is geheel niet in lijn met de rest van het programma. Gezien wij in het programma schadelijke producten en industrieën willen aanpakken en niet willen promoten. Daarom ontraden wij dit amendement.

Amendement: 11.XX.694
Titel: Welzijn op school
Categorie 2
Indiener(s): Farah Bijl, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Renzo Gort

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Welzijn moet een structureel onderdeel worden van het onderwijs, we pleiten ervoor dat welzijn op een duurzame manier word gemonitord binnen het onderwijs. We zorgen dat iedereen onderdeel is van het welzijnsbeleid.

Invoegen na punt 8

Toelichting indiener:
Om goed te kunnen leren en je veilig te voelen op school moeten onderwijsinstellingen een plek zijn waar leerlingen en docenten zich fijn voelen. Voor verschillende leerlingen en docenten kan dit verschillende dingen betekenen, dus moet iedereen worden meegenomen in het beleid dat voor welzijn wordt gemaakt.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
De wijziging is in lijn met de rest van het programma, echter is welzijn al een deel van het onderwijs. Wij laten het aan de leden of zij de rol van welzijn in het onderwijs graag bevestigd zien in het programma.

Amendement: 11.XX.696

Titel: Emoties moet je leren en niet verkopen
Categorie 2
Indiener(s): Farah Bijl, Cerisa van Kesteren, Renzo Gort, Joshua Paans

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Het vormen van een vreedzame en zorgzame samenleving begint al op het onderwijs. In het onderwijs moet aandacht worden gegeven aan het omgaan met elkaars en de eigen emoties. Onderdeel hiervan is te begrijpen hoe anderen, zoals bedrijven, Defensie, de media en (buitenlandse) overheden deze emoties kunnen gebruiken, om winst te maken en anderen uit te buiten.

Invoegen na punt 8

Toelichting indiener:
Emoties vormen de basis van onze relaties, maar in de huidige wereld wordt er gespeeld met onze emoties door grote organisaties. Het onderwijs zou ons moeten voorbereiden op hoe we omgaan met emoties in deze wereld.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement is in lijn met het programma en een goede aanvulling op de kennis van persoonlijke grenzen.

Amendement: 11.XX.697
Titel: Not this shade of green
Categorie 2
Indiener(s): Farah Bijl, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Renzo Gort

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Onderwijsinstellingen worden verleid om samenwerkingen aan te gaan met Defensie om extra financiering te ontvangen. De militarisering van het onderwijs moet worden tegengegaan. Defensie krijgt geen toegang tot klaslokalen, campussen, en (in)formele onderwijsactiviteiten. Samenwerkingen tussen onderwijsinstellingen en wapenfabrikanten of Defensie worden verboden.

Invoegen na punt 8

Toelichting indiener:
Steeds meer docenten, maatschappelijke organisaties en leerlingen zien met afschuw hoe hun onderwijsinstellingen groen kleurt en dan niet het leuke kleur groen. Onder andere de Landelijke Studenten Vakbond en FNV Young&United hebben opgeroepen dat Defensie een minder grote invloed moet krijgen op ons onderwijs. Dit stond nog niet in ons PP, daarom deze toevoeging.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement is in lijn met de rest van het programma. Inmenging in het onderwijs en oneerlijkheid gecreëerd door extra financiering te ontvangen voor deze inmenging, druisen in tegen onze beginselen. Dit amendement is een concrete manier om dit op het gebied van militarisering tegen te gaan.

Amendement: 11.XX.698
Titel: Verhoog de basisbeurs
Categorie 2
Indiener(s): Farah Bijl, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans, Renzo Gort

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
De basisbeurs wordt verhoogd naar 965 euro per maand, zodat alle studenten zich kunnen richten op hun studie in plaats van dat zij zich zorgen moeten maken over het betalen van hun basisbehoeftes.

Invoegen na punt 19
Toelichting indiener:
Met de huidige basisbeurs zijn studenten nog steeds afhankelijk van hun ouders of stressvolle bijbaantjes, dit zorgt voor ongelijke kansen en geeft niet alle studenten de mogelijkheid om zich volledig te focussen op hun studie. Daarom moet de basisbeurs worden verhoogd.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
De redenatie achter het niet benoemen van de basisbeurs in de huidige tekst is vanwege het introduceren van een basisinkomen in het programma. Hierom laten wij het over aan

het congres of zij dit punt alsnog graag in het programma willen hebben. Bijvoorbeeld als een tussenoplossing tot een basisinkomen bestaat.

Het amendement is niet in strijd met het programma of het beginselmanifest.

Amendement: 11.XX.701
Titel: Kennis kan dodelijk zijn
Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Farah Bijl, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Defensie en de (buitenlandse) wapenindustrie profiteren mee van onderzoeksresultaten, zonder dat onderzoekers of studenten dit weten. Dit zorgt voor wantrouwen. Er komt een civiele clausule, waardoor onderzoeksresultaten uitsluitend voor civiele doeleinden kunnen worden gebruikt, zoals in Duitsland.

Invoegen na punt 24

Toelichting indiener:
Kennis kan dodelijk zijn, daarom is het belangrijk dat we zorgvuldig omgaan met kennis. Daarvoor is transparantie ongelofelijk belangrijk. In Duitsland hebben ze hiervoor de civiele clausule ingevoerd, dit lijkt ons ook passend in Nederland. Wetenschap moet onafhankelijk zijn en civiele clausule hebben een belangrijke bewaking op onze democratie.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Omdat het amendement een nieuw punt aankaart dat ingrijpt in de wetenschap. Verder is de civiele clausule in Duitsland een vrijwillige afspraak is tussen wetenschappelijke instellingen, en daarom kan het niet worden gegarandeerd vanuit een politiek programma. Hierom laten wij het over aan het congres of zij dit punt graag terugzien in het politiek programma.

Het punt is niet in strijd met de rest van het programma of beginselmanifest.

Amendement: 11.XX.910

Titel: Kinderopvang

Categorie 2

Indiener(s): Merel Buizer, Bram Rasing, Jelle de Graaf, Julian Bos, Dominique Bronkhorst, Jelle de Graaf, Dinah Wehl, Isaro de Leeuw

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:

- Nieuw kopje ná 'Onderwijs voor iedereen' en vóór 'Basisonderwijs', getiteld 'Kinderopvang'.
- Verplaats artikel 2 naar 'Kinderopvang'.

Kinderopvang

- Kinderopvang is een basisvoorziening. Kinderen kunnen zich hier ontwikkelen samen met andere kinderen. Daarom maken wij de kinderopvang gratis. Dit zorgt ervoor dat elk gezin gelijke kansen heeft in de opvang van hun kind(eren).
- Kinderopvang gaat over de ontwikkeling van kinderen, niet over de mogelijkheid voor ouders om te werken. Daarom valt kinderopvang voortaan onder het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in plaats van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
- Het is belangrijk dat er aandacht komt voor de ontwikkeling van kinderen die op een kinderopvang zitten. De (tijdelijke) opvang van kinderen zou niet de enige taak van een kinderopvang moeten zijn.
- Voorschoolse educatie wordt verwerkt in de kinderopvang voor alle kinderen, om integratie en gelijke kansen van verschillende sociale klassen te bevorderen.
- We zorgen ervoor dat kinderopvanglocaties een inclusieve omgeving zijn, waar kinderen met een beperking ook terecht kunnen.

Toelichting indiener:

Kinderopvang is dermate belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen, dat het een eigen kopje verdient. Wij stellen drie punten voor voor kinderopvang en willen ook artikel 2 naar dit kopje verplaatsen. Vier punten in hetzelfde thema, met later nog ruimte voor groei, is wat ons betreft genoeg voor een eigen kopje.

Kinderopvang zit nu bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, omdat het dient als middel om het makkelijker te maken voor ouders om (meer) te werken. Dat is echter een heel kapitalistische manier om naar kinderopvang te kijken. Wat ons betreft is kinderopvang er ook voor een goede ontwikkeling voor kleine kinderen. Kinderopvang dient educatieve doelen, zie voorschoolse educatie.

Overigens was dit van 2007 tot 2010 al het geval!

Voorschoolse educatie kent vele methodes en wordt nu toegepast wanneer dat nodig wordt geacht. Wanneer elk kind dit krijgt, begint de weg naar kansengelijkheid echter al op jongere leeftijd! Voorschoolse educatie is niet stom, saai of intensief: Het is gewoon interessant voor peuters, het is voor hen gemaakt. Geen zorgen dat we een soort verlengde school aan de kinderen opleggen!

Op dit moment kunnen kinderen met een beperking vaak niet op een reguliere kinderopvang terecht, omdat de reguliere kinderopvang niet de juiste kennis en middelen in huis heeft om aan de zorgvraag van deze kinderen te voldoen. Dit bevordert de segregatie tussen kinderen met en zonder beperking, waardoor kinderen onvoldoende in aanraking komen met verschillen in de samenleving. In het kader van inclusie is het van belang dat kinderen met en zonder beperking al vanaf jonge leeftijd met elkaar in contact komen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:

Dit is een nieuw kopje dat wordt toegevoegd en het onderwerp van inhoudelijke invulling van de kinderopvang niet bij de input langs is gekomen. Mede daarom laten wij, ondanks dat het goed aansluit op de rest van het programma, het aan het congres over of zij het eens zijn met de toevoeging van dit kopje.

Het punt is niet in strijd met het programma en beginselmanifest.

Amendement: 11.XX.726
Titel: PROTEST loop onderwijskundig niet graag achter op Zweden
Categorie 2
Indiener(s): Merel Buizer, Jelle de Graaf, Bram Rasing, Julian Bos, Dinah Wehl

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Vroegschoolse educatie krijgt er een extra jaar bij, waardoor kinderen op hun 7e beginnen aan het onderwijs na de kleuterklas.

Invoegen onder kopje 'basisonderwijs'

Toelichting indiener:
Van leeftijd 2-7 zitten kinderen in de 'pre-operationele fase', een term die breed wordt gebruikt in onderwijskunde maar oorspronkelijk is bedacht door Jean Piaget. Kinderen ontwikkelen in deze periode spreken, motoriek, het hebben van een 'ik' et cetera. Maar aan dingen als rekenen, ordenen, tellen, zijn de meeste kinderen dan nog niet toe.

In Zweden is dit ingevoerd op basis van de eerder genoemde fases. Wat ons betreft zal dit de ontwikkeling van kinderen verbeteren.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Het amendement betreft een nieuw punt wat niet noodzakelijkerwijs voortkomt uit het politiek programma, daarom laten wij het aan het congres of zij het met het amendement eens zijn.

Het punt is niet in strijd met het programma of beginselmanifest.

Amendement: 11.XX.729
Titel: Psycho-educatie is ook educatie
Categorie 2
Indiener(s): Dominique Bronkhorst, Dinah Wehl (Jesse Bosker en Isaro de Leeuw zijn woordvoerder op het congres, Dominique Bronkhorst is beschikbaar voor schriftelijke toelichting.)

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
We zetten in op het aanbieden van uitgebreide burgerschapslessen (met aandacht voor psycho-educatie) op alle middelbare scholen om leerlingen meer inzicht te geven in de verschillende bevolkingsgroepen binnen de maatschappij en de invloed die ze hebben op hun eigen mentale gezondheid.

Invoegen onder kopje 'onderwijs voor iedereen'

Toelichting indiener:
Door de toenemende druk op de mentale gezondheid van jongeren neemt de behoefte aan goede psycho-educatie voor jongeren toe. Op dit moment ligt een groot gedeelte van deze verantwoordelijkheid bij de GGZ of ouders / verzorgers te liggen. Echter, niet iedere ouder/verzorger is in staat deze educatie te bieden en ook de druk op de GGZ is te hoog om aan alle vraag te kunnen voldoen. Door scholen de verantwoordelijkheid te geven psycho-educatie aan te bieden, ontwikkelen jongeren eerder vaardigheden die ze kunnen inzetten om hun mentale gezondheid te verbeteren, waardoor ze later minder snel vast zullen lopen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:

Het punt dat hiermee wordt geïntroduceerd heeft invloed op het curriculum op middelbare scholen. Gezien dit een nieuw punt betreft dat impact heeft op de invulling van het onderwijs laten wij het over aan de leden of zij het in het programma willen opnemen.

Amendement: 11.05.811
Geen titel
Categorie 2
Indiener(s): Lara Verdam

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Medezeggenschap is fundamenteel voor de bescherming van de kwaliteit van het onderwijs. ~~Daarom is elke onderwijsinstelling verplicht een medezeggenschapsraad te hebben, met minstens instemmings- of initiatiefrecht van de leerlingen.~~

Nieuwe tekst:
Medezeggenschap is fundamenteel voor de bescherming van de kwaliteit van het onderwijs. Daarom breiden we het recht dat scholieren en studenten hierop hebben uit. Medezeggenschapsraden krijgen op alle beleidsterreinen instemmingsrecht en ze krijgen vragenrecht dat hen de mogelijkheid geeft om ook een evaluerende en controlerende taak op zich te nemen.
a. Ook het initiatiefrecht wordt versterkt. Dit doen we door onderwijsinstellingen te verplichten structureel geld vrij te maken voor initiatieven die zijn opgezet door scholieren en studenten.
b. Speciale onderwijsinstellingen worden verplicht hun leerlingen dezelfde rechten te geven als publieke onderwijsinstellingen. Ook speciale onderwijsinstellingen dienen hun leerlingen inzage te geven in hun beleidsdocumenten zoals dat normaal gesproken verloopt via de Wet Open Overheid (WOO).

Toelichting indiener:
Als [sic]

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement houdt de strekking van het oorspronkelijke punt intact en concretiseert hoe de medezeggenschap eruit moet zien. Gezien dit in lijn is met het oorspronkelijke punt nemen wij dit graag over.

Amendement: 11.25.815
Titel: Kritische epistemologie in de wetenschap
Categorie: 2
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
25. Wetenschap hoort onafhankelijk en objectief te zijn zonder belangenverstrengeling.
~~a. Publicaties worden door de overheid betaald en niet door particulieren.~~
b. Wetenschappelijke instellingen worden verplicht werkuren van wetenschappers vrij te houden voor peerreview, zodat zij dit niet onbeloond doen. Zo verlagen we de werkdruk en scheppen we ruimte voor meer zorgvuldige kwaliteitscontrole.

Nieuwe tekst:
25. Wetenschap hoort zorgvuldig, transparant, objectief en onafhankelijk te zijn zonder belangenverstrengeling. Objectiviteit is daarbij een belangrijk streven, maar wetenschap ontstaat niet volledig los van de positie en aannames van onderzoekers.

a. Financieringsbronnen, mogelijke belangen, onderzoeksmethoden en de positie van onderzoekers worden transparant gemaakt.
b. Privaat belang mag geen wetenschap financieren noch invloed uitoefenen op de uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek. Onafhankelijke maatschappelijke organisaties kunnen onderzoek blijven financieren, zolang de steun transparant is en de wetenschappelijke onafhankelijkheid gewaarborgd blijft.
c. We erkennen dat wetenschap niet ontstaat vanuit een neutrale positie: de moderne wetenschap en ideeën over wat als geldige kennis geldt, zijn mede gevormd door koloniale machtsverhoudingen.
d. Wetenschappelijke instellingen worden verplicht werkuren van wetenschappers vrij te houden voor peerreview, zodat zij dit niet onbeloond doen. Zo verlagen we de werkdruk en scheppen we ruimte voor meer zorgvuldige kwaliteitscontrole.

Toelichting indiener:
Wetenschap als objectief?
- Ook achter het streven naar objectiviteit zitten bepaalde normen en aannames. Dat betekent niet dat we wetenschappelijke zorgvuldigheid moeten loslaten, maar juist dat we transparant moeten zijn over de positie van onderzoekers, methodes en belangen.
- Wetenschap ís niet vanzelfsprekend neutraal. Welke kennis wordt geproduceerd en als gezaghebbend wordt gezien, is mede gevormd door westerse en koloniale machtsverhoudingen. Ook geleefde ervaring en andere kennistradities moeten daarom als waardevolle bronnen van kennis worden erkend.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
De wijziging breidt verder uit op het bestaande punt. Gezien het hierdoor ook deels de inhoud van het punt verandert laten wij het graag over aan het congres of zij dit een verbetering vinden. Het amendement is niet in strijd met het programma of beginselmanifest.

Amendement: 11.25.746
Titel: Behoud publiek-private samenwerking in wetenschappelijk onderzoek
Categorie 2
Indiener(s): Jim Ebens, Gijs Regtien

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Wetenschap hoort onafhankelijk en objectief te zijn zonder belangenverstrengeling.

a. ~~Publicaties worden door de overheid betaald en niet door particulieren.~~
b. Wetenschappelijke instellingen worden verplicht werkuren van wetenschappers vrij te houden voor peerreview, zodat zij dit niet onbeloond doen. Zo verlagen we de werkdruk en scheppen we ruimte voor meer zorgvuldige kwaliteitscontrole.

Nieuwe tekst:
Wetenschap hoort onafhankelijk en objectief te zijn zonder belangenverstrengeling. Wetenschappelijke instellingen worden verplicht werkuren van wetenschappers vrij te houden voor peerreview, zodat zij dit niet onbeloond doen. Zo verlagen we de werkdruk en scheppen we ruimte voor meer zorgvuldige kwaliteitscontrole.

Toelichting indiener:
Publiek-private samenwerking, zoals die met ASML via ARCNL, draagt bij aan wetenschappelijk onderzoek. Het totaal verbieden van directe of indirecte private financiering, zou veel onderzoek uit Nederland doen verdwijnen. Onafhankelijkheid van wetenschap is heel belangrijk, maar kan op andere manieren worden geborgd.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Het amendement betreft een wijziging, die de strekking van het bestaande punt verandert daarom laten wij het aan het congres of zij deze wijziging overnemen.

Het amendement strijd niet met het programma of beginselmanifest.

Hoofdstuk Internationaal

Amendement: 12.00.824
Titel: Internationaal – herformulering inleiding
Categorie 3
Indiener(s): Tenzin Kunsel Rinchen Dorjee

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:

PROTEST werkt toe naar een internationale gemeenschap die gebaseerd is op zelfbeschikking, solidariteit en nieuwsgierigheid. Helaas worden mensen nog altijd beperkt door grenzen, ongelijkheden en dwingende afhankelijkheden. Wij willen dat mensen zich vrij kunnen bewegen, verbonden kunnen zijn met elkaar, hun welvaart delen en conficten op een zorgzame manier kunnen oplossen.

~~De Verenigde Staten hebben zich de afgelopen honderd jaar ontwikkeld tot een Amerikaans Rijk. Met hun bedrijven, leger en geld beheersen zij de wereldwijde economie en geopolitiek. Dat heet imperialisme. Dit doen ze samen met hun zionistische en Europese bondgenoten, waaronder Nederland. Deze landen ondermijnen samen het internationale recht en beroven de rest van de wereld van hun grondstofen, arbeid en welvaart. Ook bouwen zij hun verwoestende oorlogsmachine verder uit en testen deze op de Palestijnen en migranten. Hierdoor wordt het recht op zelfbeschikking van landen ernstig aangetast en vervolgens ook door grootmachten zoals Rusland geschonden. Zo worden vrijheid en gelijkheid wereldwijd onderdrukt, en is een hoopvolle toekomst verder weg dan ooit.~~

~~Daarom moeten we nu alles op alles zetten om de genocides en wereldwijde uitbuiting te stoppen, koloniale en imperialistische instituties te vervangen, ongelijkheden te herstellen en onze eigen gevoelens en gedachtes te dekoloniseren en te trainen in de anti-imperialistische strijd.~~ Onze droom is een wereld die vrij, vredelievend, gelijk en leefbaar is en we zullen niet
rusten voordat dit bereikt is!

Nieuwe tekst:
PROTEST werkt toe naar een internationale gemeenschap die gebaseerd is op zelfbeschikking, solidariteit en nieuwsgierigheid. Helaas, worden mensen wereldwijd nog altijd beperkt door grenzen, ongelijke machtsverhoudingen, uitbuiting en dwingende afhankelijkheden. Grenzen sluiten mensen uit en bepalen wie toegang heeft tot veiligheid en welvaart en wie daarvan wordt uitgesloten. Deze ongelijkheden hangen met elkaar samen. Kolonialisme, kapitalisme, racisme, het patriarchaat en ongelijke burgerschapsregimes versterken elkaar. Ze beïnvloeden welke groepen en gemeenschappen het zwaarst door werelwijde crises en conflicten geraakt worden. Wij willen dat mensen zich vrij kunnen bewegen, verbonden kunnen zijn met elkaar, hun welvaart delen en conflicten op een zorgzame manier kunnen oplossen.

Imperialisme is daarin nog altijd een bepalende kracht. Grootmachten gebruiken militaire, economische en politieke macht om hun belangen over grenzen heen af te dwingen. Ze eigenen zich grondstoffen en goedkope arbeid toe, vergroten hun invloed en bouwen hun oorlogsmachine uit, ten koste van de vrijheid en zelfbeschikking van anderen. De Verenigde Staten en Europese machten, waaronder Nederland, hebben de huidige internationale orde diepgaand gevormd en profiteren nog altijd van koloniale en

economische machtsstructuren. Tegelijkertijd voeren ook staten als Rusland en China gewelddadige, imperialistische politiek door gebieden en volkeren te bezetten.

Anti-imperialistische politiek betekent dat wij ons verzetten tegen de Israëlische genocide op Palestijnen en tegen de politieke en militaire steun die Nederland en andere staten daaraan verlenen; tegen de Russische invasie en bezetting van Oekraïne; en tegen de Chinese onderdrukking van Oost-Turkestan en Tibet. Wij verdedigen het recht van inheemse volkeren op zelfbeschikking en zeggenschap over hun land en toekomst. Daarbij erkennen we dat onderdrukking niet iedereen hetzelfde raakt. Gender, klasse, afkomst, seksualiteit, beperking en verblijfsstatus hebben invloed op wie het zwaarst wordt geraakt door oorlog, klimaatverandering en grensregimes.

Daarom willen we bouwen aan een internationale orde waarin mensenrechten en zelfbeschikking zwaarder wegen dan de belangen van staten en bedrijven. Dat vraagt om het bestrijden van genocide, bezetting en wereldwijde uitbuiting, het doorbreken van koloniale en imperialistische machtsverhoudingen en het herstellen van historisch onrecht. Ook zetten we ons in voor het dekoloniseren van onze eigen instituties en het doorbreken van eurocentrische en koloniale denkbeelden. We staan consequent naast mensen en volkeren die strijden voor vrijheid, gelijkwaardigheid en zelfbeschikking. Onze droom is een wereld die vrij, vredelievend, gelijk en leefbaar is en we zullen niet rusten voordat dit bereikt is!

Toelichting indiener:

- Analyse van imperialisme is Amerika-centrisch. Waarom beginnen we het kopje Internationaal met een analyse van de V.S. tot een Amerikaans Rijk? Terwijl, Europa (specifiek Groot-Brittanië), China, en Rusland evenzeer grote en wellicht zelfs grotere rollen heeft gespeeld in kolonialisme. Later wordt Rusland pas benoemd, met 'vervolgens ook' alsof eerst westers imperialisme bestond en daarna Russisch imperialisme. China ontbreekt volledig.
- Beroven 'de rest van de wereld' alsof de rest een homogene groep landen is. Geeft de vibe: 'het Westen' versus 'de Rest' is nog steeds eurocentrisch.
- 'Hierdoor wordt het recht op zelfbeschikking van landen ernstig aangetast'. Zelfbeschikking hoort te refereren naar volkeren niet 'landen', het zijn juist de gekoloniseerde, bezette, inheemse en staatloze volkeren die aanspraak maken op het recht op zelfbeschikking tegenover de koloniale staat.
- Dit doen zij samen met hun zionistische en Europese bondgenoten. > Geen idee naar wie dit refereert en de Europese bondgenoten zijn net zo goed zionistisch.
- Ook bouwen zij -> refereert zij nu naar de V.S.? Is dit inclusief de zionistische en Europese bondgenoten? Geen idee wie 'zij' nu is. En dan 'Testen deze op de Palestijnen en migranten'. Deze verwoording is gewoon awkward alsof de Palestijnen en migranten echt veel met elkaar te maken hebben, en dan ook één oorlogsmachine wordt getest op deze twee wezenlijk verschillende groepen? ; die mechanismes zijn verschillend.=> Kolonisatie, bezetting, genocide, grensregimes, detentie, deportatie en externalisering van migratiebeleid zijn allemaal wezenlijk met elkaar verbonden, maar niet hetzelfde. Ook wordt helemaal niet uitgelegd hoe ze met elkaar verbonden zijn. Je moet laten zien hoe deze systemen met elkaar

verbonden zijn zonder de ervaringen van 'de Palestijnen' en 'de migranten' gelijk te trekken. Ook omdat deze ervaringen helemaal niet hetzelfde zijn.
- Waarom benoemen we alleen imperialisme in dit stuk. Voeg expliciet toe dat mondiale machtsverhoudingen worden gevormd door kolonialisme én kapitalisme, racisme, patriarchaat, heteronormativiteit en ongelijke burgerschapsregimes, en dat deze structuren elkaar versterken.
- Dekolonisering van het individu is raar. We zeggen allemaal wel ´decolonise the mind´, maar wat betekent dat. Dekoloniaal lesgeven betekent veel meer een brede vorm van geschiedenis geven, niet individueel lekker onze privileges te benoemen. Niet alleen gaat dat op enorm veel kritiek stuiten, maar werkt dat ook averechts. Vandaar dat DEI beleid ook helemaal niet goed werkt vaak.
- Wat is 'trainen in de anti-imperialistische strijd'? Ik vind dit vaag. We moeten het hebben over het organiseren van internationale solidariteit, machtsstructuren kritisch bevragen en emanicipatie bewegingen ondersteunen.
- De analyse van mondiale macht is te binair. Niet-westerse vormen van imperialisme, kolonialisme en onderdrukking zijn onvoldoende zichtbaar. Welke machtsvormen worden uitgeoefend over welke mensen, en hoe kruisen kolonialisme, kapitalisme, patriarchaat daarbij?

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Wij geven het oordeel congres in categorie 3 omdat het een grote wijziging is en de (focus van) de analyse veranderd die de basis is voor de rest van het hoofdstuk. De tekst is op zich in lijn met de rest van het programma. Wij hebben de bewuste keuze gemaakt om dieper in te gaan op het Amerikaanse en Westerse imperialisme en dit te gebruiken om imperialisme uit te leggen, omdat dit het meest verweven is met onze politiek en onze rol in de wereld. Hierbij was het voor ons ook belangrijk om te benoemen dat ook bedrijven en geldstromen een onderdeel zijn van imperialisme, dit missen wij in dit voorstel. Voorbeelden als de onderdrukking van Oost-Turkestan en Tibet zou ons inziens beter passen in de standpunten dan in de inleiding, omdat ze vrij specifiek zijn. Wij steunen dat je China ook zou willen noemen in de inleiding, hier is inderdaad ook een ander amendement op ingediend dat wij zullen overnemen.

Amendement: 12.23.702
Titel: Ga weg uit Libanon en Syrië
Categorie 1,5
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Het amendement is vervallen door het aannemen van amendement 999

Originele tekst:
Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het stoppen van de genocide en bezettingen in Palestina, het verbeteren van de mensenrechtensituatie in de gebieden die de koloniale entiteit 'Israël' bezet en het beëindigen van de

zionistische ambities van Israël. Hiervoor moeten economische, militaire, diplomatieke en politieke acties worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door het EU-Associatieverdrag op te schorten en het Boycott-Divest-Sanction-beleid in te voeren, waardoor geen geld meer wordt uitgegeven aan of in Israël

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het stoppen van de genocide en bezettingen in Palestina, Libanon en Syrië, het verbeteren van de mensenrechtensituatie in de gebieden die de koloniale entiteit 'Israël' bezet en het beëindigen van de zionistische ambities van Israël. Hiervoor moeten economische, militaire, diplomatieke en politieke acties worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door het EU-Associatieverdrag op te schorten en het Boycott-Divest-Sanction-beleid in te voeren, waardoor geen geld meer wordt uitgegeven aan of in Israël.

Toelichting indiener:
Israël is ook Libanon en Syrië aan het bezetten.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het is een kleine aanpassing, die voorbeelden/casussen toevoegt die passen bij het punt. Omdat er andere amendementen op ditzelfde punt zijn behandelen we dit amendement los.

Amendement: 12.Inleiding.742
Titel: Imperialisme benoemen, waar het ook vandaan komt
Categorie 2
Indiener(s): Jim Ebens, Gijs Regtien, Adam Smit

Vervallen door aannemen amendement 742

Originele tekst:
Deze landen ondermijnen samen het internationale recht en beroven de rest van de wereld van hun grondstoffen, arbeid en welvaart. Ook bouwen zij hun verwoestende oorlogsmachine verder uit en testen deze op de Palestijnen en migranten. Hierdoor wordt het recht op zelfbeschikking van landen ernstig aangetast ~~en vervolgens ook door grootmachten zoals Rusland geschonden.~~

Nieuwe tekst:
Deze landen ondermijnen samen het internationale recht en beroven de rest van de wereld van hun grondstoffen, arbeid en welvaart. Ook bouwen zij hun verwoestende oorlogsmachine verder uit en testen deze op de Palestijnen en migranten. Daarnaast nemen ook de imperiale ambities, internationale misdrijven en steun aan regimes die

zulke internationale misdrijven plegen toe van landen als Rusland en China. Hierdoor wordt het recht op zelfbeschikking van landen en de mensenrechten ernstig aangetast.

Toelichting indiener:
Terechte kritiek op het westen, de VS en onszelf. Maar de inleiding suggereert nu alsof grootmachten als Rusland pas het internationaal recht zijn gaan schenden, nadat (omdat) het westen dat deed. Laten we niet selectief zijn in onze kritiek: schendingen door Rusland en China moeten ook benoemd worden, en Rusland is minstens zo imperialistisch als het westen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit gaat over de inleiding van het hoofdstuk, dus de grotere analyse die aan de basis van het hoofdstuk ligt. Daarom categorie 2. Wij kunnen ons vinden in deze analyse.

Amendement: 12.5.863
Titel: Sancties en de niet te behalen 2/3e meerderheid.
Categorie 2
Indiener(s): Noah Lamens

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Wij staan voor het democratiseren van de Verenigde Naties. Dit houdt in dat de Veiligheidsraad wordt afgeschaft en militaire acties ~~en (economische) sancties~~ alleen worden doorgevoerd als twee derde van de Algemene Vergadering instemt. Financiering voor instituties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie en UNRWA wordt onvoorwaardelijk en onherroepelijk.

Nieuwe tekst:
Wij staan voor het democratiseren van de Verenigde Naties. Dit houdt in dat de Veiligheidsraad wordt afgeschaft en militaire acties alleen worden doorgevoerd als twee derde van de Algemene Vergadering instemt. Tevens moeten (economische) sancties alleen worden doorgevoerd als een meerderheid van 55% van de Algemene Vergadering instemt, omdat economische sancties opleggen makkelijker gemaakt moet worden dan militaire acties. Financiering voor instituties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie en UNRWA wordt onvoorwaardelijk en onherroepelijk.

Toelichting indiener:
Het moet makkelijker zijn economische sancties op te leggen volgens de algemene ledenvergadering dan militaire acties. Dit is omdat economische sancties binnen de perken van de wet minder ingrijpend zijn dan militaire acties, en een effectief preventiemiddel kan zijn. Hierdoor is de vereiste meerderheid van tweederde onhaalbaar en moet dat omlaag, naar 55%.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Het is begrijpelijk dat economische sancties eerder moeten worden opgelegd dan militaire acties. Dit is echter niet waar dit punt over gaat. Bij de Verenigde Naties vinden stemmingen over economische sancties en militaire acties los van elkaar plaats. De voorwaarden voor wanneer er wordt gestemd over economische sancties tegenover militaire acties zijn verschillend, economische sancties kunnen dus al eerder worden opgelegd dan militaire acties. Dit punt gaat echter over naar wie wordt geluisterd in de Verenigde Naties (VN). De sancties van de VN gelden voor alle landen en kan een land dus heel hard raken, daarom lijkt een meerderheid van 55% laag. Ook houd dit landen niet tegen om in kleinere groepen sancties te coördineren.

Amendement: 12.8.840
Titel: Beetje meer ambitie kan geen kwaad
Categorie 2
Indiener(s): Minne van der Mast, Abdenour Hadouch, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Julian Bos, Bram Rasing, Dinah Wehl, Isaro de Leeuw

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Het ontwikkelingsbudget wordt verhoogd naar minimaal ~~1,25%~~ van het Nederlandse bruto binnenlands product (bbp), zodat structurele armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling mogelijk worden. Geld voor ontwikkelingssamenwerking mag niet worden

Nieuwe tekst:
Het ontwikkelingsbudget wordt verhoogd naar minimaal 3% van het Nederlandse bruto binnenlands product (bbp), zodat structurele armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling mogelijk worden. Geld voor ontwikkelingssamenwerking mag niet worden ingezet voor binnenlandse asielkosten.

Toelichting indiener:
De afgelopen jaren is er enorm bezuinigd op ontwikkelingssamenwerking. Het is daarom des te belangrijker om structureel meer geld te investeren in ontwikkelingssamenwerking. Ook door de verhoogde eisen die we stellen aan dekoloniaal en eerlijke samenwerken is het belangrijk om hier meer geld in te investeren.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
In het hoofdstuk maken we meerdere punten, waarvoor meer geld voor nodig is, dus dan lijkt het logisch dat het budget voor ontwikkelingssamenwerking hoger wordt. Gezien het echter over meer dan een verdubbeling van het oorspronkelijke percentage gaat, lijkt het ons passend om de leden de mogelijkheid te geven om vragen hierover te stellen en dit amendement dus in categorie 2 te plaatsen.

Amendement: 12.10.743
Titel: Waardegedreven buitenlandbeleid: niet uitsluitend het Globale Zuiden
Categorie 2
Indiener(s): Jim Ebens, Gijs Regtien, Adam Smit

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
Nederland ontwikkelt ~~feministisch en socialistisch~~ buitenlandbeleid dat niet vertrekt vanuit ~~westers eigenbelang~~, maar vanuit de belangen, de stem en de autonomie van het Globale Zuiden.

Nieuwe tekst:
Nederland ontwikkelt ecologisch, socialistisch, democratisch, pluriform, internationalistisch en dekoloniaal buitenlandbeleid dat niet alleen vertrekt vanuit Nederlands of Europees belang, maar juist ook vanuit de belangen, de stem en de autonomie van het Globale Zuiden.

Toelichting indiener:
Dit amendement zorgt ervoor dat al onze kernwaarden uit het beginselmanifest onderdeel zijn van onze visie op het buitenlandbeleid, niet alleen feminisme en socialisme. Ook zorgt dit amendement ervoor dat ons buitenland breder is dan alleen de belangen nastreven van het Globale Zuiden. Vanuit onze gedeelde kernwaarden kan dat buitenlandbeleid daarnaast ook in Nederlands of Europees belang zijn, zonder dat het Globale Zuiden daar last van heeft.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Het eerste stuk past heel goed. De reden dat we ervoor hebben gekozen om het te hebben over 'westers eigenbelang' is dat veel van het huidige buitenlandbeleid vertrekt vanuit de belangen van de VS. Dit ontbreekt in het amendement. De reden dat we het niet over 'alleen westerse belangen' hebben, is dat het buitenlandbeleid van de afgelopen 500 jaar bijna uitsluitend de belangen van het Westen hebben gediend. Als we de verhoudingen in de wereld willen gelijk trekken, dan moeten we nu naar de belangen van degenen die al die tijd werden uitgebuit.

Amendement: 12.25.849
Titel: Eu en Oekraïne
Categorie 2
Indiener(s): Noah Lamens

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:

Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
Een toekomstig EU-lidmaatschap heeft de volledige steun van Nederland. Dit neemt niet weg dat het land moet voldoen aan de gebruikelijke voorwaarden, vooral op het gebied van mensenrechten, democratie en rechtsstaat.

Invoegen na punt 25

Toelichting indiener:
We ondersteunen de wil van het Oekraïense volk en ondersteunen daarmee in Oekraïne de strijd tegen corruptie en voor mensenrechten die horen bij de EU-waarden en EU eisen. Economische belangen van de EU mogen daarbij niet in de wegstaan.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit punt lijkt overeen te komen met de rest van het hoofdstuk. In de input die we hebben op dit programma, werd dit punt niet genoemd, dus we willen de leden de mogelijkheid geven om nog vragen te stellen over dit punt en hun mening te vormen. Daarom doen we het in categorie 2. Dank aan de indiener.

Amendement: 12.25.850
Titel: Militaire steun aan Oekraïne
Categorie 2
Indiener(s): Noah Lamens

Met handopsteken verworpen

Originele tekst:
Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het tegengaan van de imperialistische ambities van Rusland. We blijven daarom de strijd van de Oekraïners steunen en zullen instaan voor de veiligheid van Ruslands buurlanden

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het tegengaan van de imperialistische ambities van Rusland. We blijven daarom de strijd van de Oekraïners steunen en zullen instaan voor de veiligheid van Ruslands buurlanden. Hiervoor moet Nederland de leidende rol behouden in de militaire steun aan Oekraïne.

Toelichting indiener:
De leidende rol van Nederland in Europa voor het steunen van Oekraïne helpen de overlevingskansen van het Oekraïense volk. Het wegvallen daarvan zou Rusland in de hand spelen, en zou vrede in gevaar brengen ook voor ons, gezien de imperialistische doelen van de dictator Poetin.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
In het punt staat al dat we de Oekrainers steunen. Tegelijkertijd zijn we in de rest van het hoofdstuk dat 'uitgaven aan defensie gerechtvaardigd zijn, zolang het onderdeel is van een breder beleid van diplomatie, conflictpreventie, klimaatrechtvaardigheid en democratische controle'. In dit amendement wordt alleen militaire steun genoemd zonder deze andere elementen en voorwaarden, daardoor lijkt de steun aan Oekrainers beperkt of krijgt een andere focus. De programmacommissie kan niet beslissen of deze focus wenselijk is en laat dit over aan het congres.

Amendement: 12.na26.853
Titel: Solidair met het Iraanse volk
Categorie 2
Indiener(s): Tijmen van der Zee, Minne van der Mast

Met handopsteken aangenomen

Originele tekst:
Niet van toepassing

Nieuwe tekst:
PROTEST staat solidair met het Iraanse volk en veroordeelt zowel de repressie, marteling, oneerlijke processen en executies door terroristische Islamitische Revolutionaire Garde als de illegale bombardementen van het imperialistische Amerikaanse regime en de terroristische 'Israel Defense Forces' (IDF) waarbij burgers, naar school gaande kinderen en civiele infrastructuur worden getroffen. Wij verzetten ons daarnaast tegen brede economische sancties die vooral de Iraanse bevolking raken, en pleiten voor gerichte maatregelen tegen verantwoordelijke machthebbers. De toekomst van Iran behoort aan het Iraanse volk zelf.

Invoegen na punt 26

Toelichting indiener:
Dit nieuwe punt voegen we toe, omdat PROTEST zich solidair wil uitspreken met de Iraanse bevolking en duidelijkheid wil scheppen over haar positie ten aanzien van zowel binnenlandse repressie als buitenlandse militaire interventie. We willen benadrukken dat de Iraanse bevolking niet verantwoordelijk is voor het handelen van haar regering en dat zowel repressie door de Iraanse machthebbers als aanvallen op Iraanse burgers en civiele infrastructuur onaanvaardbaar zijn en ingaan tegen onze progressieve en sociale waarden. Daarom spreken we ons uit tegen brede sancties die de bevolking treffen en vóór gerichte maatregelen tegen degenen die verantwoordelijk zijn. Het uitgangspunt is dat de toekomst van Iran door het Iraanse volk zelf moet worden bepaald. "Nothing about us, without us"

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit punt is in lijn met de rest van het hoofdstuk en een belangrijke toevoeging. In de input die we hebben op dit programma, werd dit punt niet genoemd, dus we willen de leden de mogelijkheid geven om nog vragen te stellen over dit punt en hun mening te vormen. Daarom doen we het in categorie 2.
Dank aan de indieners.

Amendement: 12.29.706
Titel: Iedereen heeft recht op veiligheid

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Categorie 2
Indiener(s): Renzo Gort, Cerisa van Kesteren, Joshua Paans

Originele tekst:
Nederland ~~moet zich op Europees niveau~~ inzetten voor een rechtvaardig, humaan en solidair migratiebeleid. Er komt daarom een einde aan pushbacks en deals gericht op het voorkomen dat mensen naar Europa vluchten. Frontex wordt ontmanteld en vervangen door een organisatie die alle migranten ontvangt.
a. ~~In de Europese Unie draaien we het tweestatusstelsel terug en maken verblijfsvergunningen weer voor onbepaalde tijd. In plaats van dat mensen aan alle voorwaarden moeten voldoen voordat ze asiel krijgen, is het uitgangspunt dat ze asiel krijgen, tenzij er grote factoren tegenspreken. De voorwaarden voor gezinshereniging worden weer uitgebreid.~~ De afkoopregeling wordt gestopt.
b. Nederland draagt niet langer bij aan (Europees) grensgeweld. Het betaalt niet mee aan grenspolitie, wapens of hekken, of (quasi-)detentiefaciliteiten: binnen de EU en wereldwijd. Om mensensmokkel tegen te gaan en te voorkomen, zet Nederland zich in Europees verband in om meer legale vluchtroutes te creëren.

Nieuwe tekst:
Nederland en Europa moeten zich inzetten voor een rechtvaardig, humaan en solidair migratiebeleid. Er komt daarom een einde aan pushbacks en deals gericht op het voorkomen dat mensen naar Europa vluchten. Frontex wordt ontmanteld en vervangen door een organisatie die alle migranten ontvangt.
a. We hebben een plicht om ieder die asiel aanvraagt in Europa een veilig en prettig thuis en asiel te bieden. Daarom schaffen we het tweestatusstelsel af en versoepelen we de voorwaarden van gezinshereniging, bijvoorbeeld voor mensen die niet met elkaar mogen trouwen vanwege hun geloof of hun gender. De afkoopregeling wordt gestopt en verblijfsvergunningen worden weer voor onbepaalde tijd afgegeven.
b. Nederland draagt niet langer bij aan (Europees) grensgeweld. Het betaalt niet mee aan grenspolitie, wapens of hekken, of (quasi-)detentiefaciliteiten: binnen de EU en wereldwijd. Om mensensmokkel tegen te gaan en te voorkomen, zet Nederland zich in Europees verband in om meer legale vluchtroutes te creëren.

Toelichting indiener:
Een heel groot deel van de asielaanvragen wordt op dit moment afgewezen omdat de IND de aanvraag beoordeeld als een ongeloofwaardig vluchtverhaal. Het is goed dat in de oorspronkelijke tekst staat dat dat er uit moet worden gegaan van een 'ja tenzij' principe. Echter neemt dat nog steeds niet weg dat ook dit principe kan leiden tot een beoordeling op basis van subjectiviteit wat het vertrouwen in de overheid niet ten goede komt.
Niemand vlucht voor diens plezier, wij kunnen niet zien waar iemand doorheen is gegaan. Iedereen heeft recht op veiligheid en wij moeten dit kunnen bieden.
https://www.vluchtelingenwerk.nl/sites/default/files/u35221/

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Dit punt komt overeen met andere punten uit het hoofdstuk, zoals dat mensen zelf moeten kunnen beslissen waar ze willen wonen en dat het migratiebeleid solidair, humaan en rechtvaardig moet zijn. Omdat het een wijziging is in hoe we omgaan met het geven van asiel ten opzichte van de oude tekst, willen we de leden de mogelijkheid geven om vragen te stellen aan de indieners en geven het daarom categorie 2.
Het amendement '29a' van onder andere Lara Verdam is ook in dit amendement opgenomen en blijft dus deel van de tekst ook als dit amendement wordt overgenomen.

Amendement: 12.29.814
Titel: 29a
Categorie 1,5
Indiener(s): Lara Verdam, Isaro de Leeuw, Jelle de Graaf, Merel Buizer, Bram Rasing, Minne van der Mast, Julian Bos, Dina Wehl

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
In de Europese Unie draaien we het tweestatusstelsel terug en maken verblijfsvergunningen weer voor onbepaalde tijd. In plaats van dat mensen aan alle voorwaarden moeten voldoen voordat ze asiel krijgen, is het uitgangspunt dat ze asiel krijgen, tenzij er grote factoren tegenspreken. De voorwaarden voor gezinshereniging worden weer uitgebreid. De afkoopregeling wordt gestopt.

Nieuwe tekst:
In de Europese Unie draaien we het tweestatusstelsel terug en maken verblijfsvergunningen weer voor onbepaalde tijd. In plaats van dat mensen aan alle voorwaarden moeten voldoen voordat ze asiel krijgen, is het uitgangspunt dat ze asiel krijgen, tenzij er grote factoren tegenspreken. De voorwaarden voor gezinshereniging worden weer uitgebreid, bijvoorbeeld voor mensen die niet met elkaar mogen trouwen vanwege hun geloof of hun gender. De afkoopregeling wordt gestopt.

Toelichting indiener:
We gaan ervan uit dat dit onder andere is wat ermee wordt bedoeld. Hopelijk is het zo net iets duidelijker voor mensen die minder van dit onderwerp afweten.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Deze toevoeging is in lijn met de rest van het hoofdstuk, om het programma niet te lang te maken, hebben wij ervoor gekozen om dit niet direct toe te voegen. Maar als het congres denkt dat het wel handig is om deze uitleg hier te hebben, kan dit natuurlijk

Hoofdstuk Inclusie, Emancipatie & Diversiteit

Amendement: 13.03.842
Titel: Als we dekolonisatie echt serieus nemen
Categorie 2
Indiener(s): Minne van der Mast, Isaro de Leeuw, Bram Rasing

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
De overheid zorgt voor materiële reparaties en erkenning voor afstammelingen van het Nederlandse kolonialisme, zowel voor de voormalige koloniën als voor groepen binnen Nederland.
82
Nieuwe tekst:
De overheid zorgt voor materiële reparaties en erkenning voor afstammelingen van het Nederlandse kolonialisme, zowel voor de voormalige koloniën als voor groepen binnen Nederland. Voor de materiële reparaties van het kolonialisme wordt een Herstelfonds opgericht, waar structureel 1% van de Rijksbegroting voor wordt uitgetrokken.

Toelichting indiener:
We kunnen wel zeggen dat we staan voor materiële reparaties en erkenning, maar als we hier niet ook bewust en structureel geld voor vrijmaken, betekenen die woorden vrij weinig. Een Herstelfonds laat zien dat we daadwerkelijke erkenning serieus nemen en dat we de aangerichte schade aan gemeenschappen actief willen herstellen.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het amendement past inhoudelijk goed bij het hoofdstuk. De toevoeging van een herstelfonds maakt het punt over materiële reparaties concreter. Daarom is ons advies om het amendement over te nemen. Omdat we leden de mogelijkheid willen bieden om technische vragen te stellen, plaatsen we het amendement onder categorie 2.

Amendement: 13.05a.845

Titel: Wie wil er niet méér feestdagen?
Categorie 2
Indiener(s): Minne van der Mast, Merel Buizer

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
We zetten feestdagen in om stil te staan bij wat voor ons belangrijk is. We maken van 1 mei (Dag van de Arbeid) ~~en~~ 1 juli (Keti Koti) nationale feestdagen.

Nieuwe tekst:
We zetten feestdagen in om stil te staan bij wat voor ons belangrijk is. We maken van 1 mei (Dag van de Arbeid), 1 juli (Keti Koti), 17 augustus (Dia di Lucha pa Libertat of Dia di Tula en de onafhankelijkheidsdag van Indonesië), 10 oktober (het opheffen van de Nederlandse Antillen), 25 november (de onafhankelijkheidsdag van Suriname), en 18 maart (Dia di Himno y Bandera, de Arubaanse Dag van het Volkslied en de Vlag) nationale feestdagen.

Toelichting indiener:
Er zijn nog meer feestdagen die belangrijk zijn voor verschillende gemeenschappen in Nederland

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het klopt dat deze feestdagen ook belangrijk zijn voor verschillende gemeenschappen in Nederland. In het kader van inclusie is dat zeker belangrijk en past dit amendement bij het hoofdstuk. Dus ons advies is om het amendement over te nemen. We hebben dit in categorie 2 geplaatst, zodat leden de mogelijkheid krijgen om hier vragen over te stellen.

Amendement: 13.23.866
Geen titel
Categorie 2
Indiener(s): Noah Lamens

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
De overheid maakt lessen Nederlands gratis toegankelijk voor wie dat wil. Iedereen moet zich welkom kunnen voelen in Nederland. De taal kan hiervoor belangrijk zijn.

Nieuwe tekst:
De overheid maakt lessen Nederlands gratis toegankelijk voor wie dat wil. Iedereen moet zich welkom kunnen voelen in Nederland. De taal kan hiervoor belangrijk zijn. Wel moet duidelijk zijn dat de Nederlandse taal niet verplicht moet zijn voor integratie, en dat in onze pluriforme samenleving de Nederlandse taal niet geforceerd moet worden op andere

mensen.

Toelichting indiener:
Veel mensen in Nederland spreken niet Nederlands. Dit moet niet op hun gedwongen worden, en we moeten hen niet dwingen om zich aan te passen om in onze samenleving te passen.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
We begrijpen de toelichting van de indiener, maar kunnen niet inschatten of er binnen de vereniging hierover een consensus bestaat. Zo verwachten we dat sommige leden zich aansluiten bij de indiener. Ook verwachten we dat sommige leden vinden dat het niet langer verplichten van taal er juist voor zorgt dat nieuwkomers niet volwaardig mee kunnen doen. Daarom lijkt het ons goed dat leden hierover in gesprek kunnen gaan.

Hoofdstuk Kunst, Cultuur & Media

Amendement: 14.02.873
Titel: Cultuur goedkoper voor iedereen! Niet alleen jongeren.
Categorie 2
Indiener(s): Lara Verdam

Vanwege tijdsgebrek niet in stemming gebracht

Originele tekst:
~~We geven alle mensen tussen de 12 en 28 jaar oud of mensen die weinig inkomen hebben een gratis cultuurkaart voor kortingen op culturele instellingen die geld ontvangen van de overheid.~~

Nieuwe tekst:
Niet van toepassing

Toelichting indiener:
Ik vind dat dit punt weg mag omdat er al allerlei soorten kortingen bestaan voor jonge mensen om cultuur te bezoeken. Veel musea zijn bijvoorbeeld goedkoper of gratis voor minderjarigen en studenten. Daarnaast is er ook een CJP-pas. Ook voor mensen met een lager inkomen zijn er al veel initiatieven.
Ik zie niet zo goed welk probleem dit punt aanpakt, want het impliceert dat cultuur op dit moment niet toegankelijk genoeg is voor mensen tussen 12 en 28, terwijl dat in mijn ervaring juist de groep is naar wie de cultuurwereld het allermeest catert. Ik vind dat voor hen geen compensatie nodig is. Omdat de beoogde prikkel financieel is, wordt er ook geïmpliceerd dat deze leeftijdsgroep armer is, wat niet altijd klopt. Mensen van 29 kunnen het ook krap hebben, dus het is voor mij niet logisch dat de maatregel leeftijdsgebonden is en daarmee een bepaalde groep voortrekt. Daarnaast geloof ik in het universaliseren van

maatregelen die bedoeld zijn om arme mensen te helpen. Programma's waar ook rijke mensen voordeel van hebben worden minder snel wegbezuinigd. Dus ik zou liever cultuur goedkoper maken voor iedereen en mensen met een laag inkomen financiële ondersteuning geven, maar hen zelf laten kiezen of ze liever iets cultureels doen of van dat geld verrijking ergens anders zoeken.

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:
Alhoewel wij positief zijn over het amendement en het ook aanraden omdat de indiener met goede en valide punten komt, hebben wij ervoor gekozen dit amendement het advies, oordeel congres, te geven aangezien wij nog wel een discussie/gesprek op het thema kunst, cultuur & media willen faciliteren op het congres.

Amendementen op punt 24 van het hoofdstuk internationaal

Door het congres is per ordevoorstel besloten om over de verschillende amendementen op punt 24 schriftelijk via directe herstemmingsverkiezing te stemmen; tevens is besloten om een extra amendement toe te laten tot de beraadslaging (12.24.999), en om over drie ingediende subamendementen ook schriftelijk te stemmen.

Op amendement 12.24.999 waren drie subamendementen ingediend, dit betrof de volgende drie subamendementen:

Subamendement 1
Indiener: Cerisa van Kesteren

Na schriftelijke stemming aangenomen met 61 stemmen voor en 29 stemmen tegen

Oorspronkelijke tekst:
27. We zetten ons in voor een rechtvaardige toekomst in de ~~Palestijnse regio, dat nu Gaza, de Westelijke Jordaanoever en Israël omvat,~~ zodat alle inwoners in vrijheid en gelijkwaardigheid kunnen leven, ongeacht hun religie of etniciteit. Dat kan alleen als zij weer zelfbeschikking krijgen over hun eigen samenleving en er een einde komt aan de bezetting, kolonisatie, ~~ongelijkheid en het geweld van~~ de Israëlische staat. Nederland en de Europese Unie werken daarom mee aan een rechtvaardig en dekoloniaal proces richting één gemeenschappelijke Palestijnse staat met gelijke rechten voor iedereen. Een tweestatenoplossing, dus het opknippen en verdelen van dit gebied tot twee staten, biedt geen duurzame uitweg, omdat het de toenemende koloniale ambities en de systematische onderdrukking van Palestijnen in stand houdt in een gebied waar ~~allerlei~~ culturen zo dicht zijn verweven.

Nieuwe tekst:
We zetten ons in voor een rechtvaardige toekomst in Palestina, zodat alle inwoners in vrijheid en gelijkwaardigheid kunnen leven, ongeacht hun religie of etniciteit. Dat kan alleen als Palestijnen weer zelfbeschikking krijgen over hun eigen samenleving en er een einde komt aan de bezetting, kolonisatie, apartheid en de genocide door de Israëlische staat. Nederland en de Europese Unie werken daarom mee aan een rechtvaardig en dekoloniaal proces richting één gemeenschappelijke Palestijnse staat met gelijke rechten voor iedereen, waarin het zelfbeschikkingsrecht van de Palestijnen centraal staat. Een tweestatenoplossing, dus het opknippen en verdelen van dit gebied tot twee staten, biedt geen duurzame uitweg, omdat het de toenemende koloniale ambities en de systematische onderdrukking van Palestijnen in stand houdt, in een gebied waar oorspronkelijk meerdere culturen dicht met elkaar zijn verweven.

[…]

<u>Subamendement 2:</u>

Indiener: Cerisa van Kesteren

Na schriftelijke stemming verworpen met 36 stemmen voor en 46 stemmen tegen

Oorspronkelijke tekst:
28. Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het stoppen van de genocide, ecocide en bezettingen in Palestina. ~~Door Palestijnen massaal te vermoorden, verhongeren, verdrijven en hun leefomgeving te vernietigen in Gaza en de Westelijke Jordaanoever maakt Israël het hen onmogelijk om te overleven en zich schuldig aan een systematische genocide. Daarom komt er een verbod op~~

~~handel in wapens, defensiemateriaal en dual-use producten met Israël: er moet een einde komen aan de medeplichtigheid in deze misdaden tegen de mensheid~~

~~29. Ook in~~ Libanon en Syrië ~~worden gebieden, mensen en de natuur aangevallen, verwoest en bezet door Israël. Nederland en de Europese Unie moeten actief bijdragen aan het stoppen van deze aanvallen, ecocide en bezettingen.~~

[…]

~~33. Nederland en de Europese Unie stoppen met het legitimeren van de genocide, het geweld en de bezetting door de Israëlische regering en kolonisten.~~ Een regering die zich voortdurend schuldig maakt aan (het faciliteren van) het schenden van mensenrechten en het internationale recht kan nooit een partnerland of bondgenoot zijn. ~~Nederland en de Europese Unie schorten daarom~~ het EU-Associatieverdrag ~~met Israël per direct op.~~

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het stoppen van de genocide, ecocide en bezettingen in Palestina, Libanon en Syrië, het verbeteren van de mensenrechtensituatie in illegaal bezet Palestina en het beëindigen van de koloniale en genocidale ambities van Israël. Om dit te bereiken worden onder andere economische, militaire, diplomatieke, politieke en culturele sancties ingevoerd. We schorten per direct het EU-Associatieverdrag op en voeren het Boycott-Divest-Sanction-beleid in. Een regering die zich voortdurend schuldig maakt aan (het faciliteren van) het schenden van mensenrechten en het internationale recht kan nooit een partnerland of bondgenoot zijn.

Subamendement 3
Indiener: Cerisa van Kesteren

Overgenomen door de indiener van het oorspronkelijke amendement

Oorspronkelijke tekst:
[…]
31. Er komt een einde aan de ~~apartheid~~. Alle mensen moeten dezelfde rechten hebben om zich vrij te verplaatsen, gelijk worden behandeld in het rechtssysteem en hun toegang tot essentiële levensmiddelen of natuurlijke hulpbronnen zoals water en vruchtbaar land. Het idee dat één bevolkingsgroep meer rechten zouden mogen hebben dan alle andere bevolkingsgroepen is onacceptabel en gaat in tegen alle mensenrechten. We voeren het Boycott-Divest-Sanction-beleid in, zodat er geen geld meer wordt uitgegeven of verdiend aan apartheid
[…]

Nieuwe tekst:
[…]

31. Er komt een einde aan het apartheidsbeleid dat gevoerd wordt door de Israëlische regering in Palestina. Alle mensen moeten dezelfde rechten hebben om zich vrij te verplaatsen, gelijk worden behandeld in het rechtssysteem en hun toegang tot essentiële levensmiddelen of natuurlijke hulpbronnen zoals water en vruchtbaar land. Het idee dat één bevolkingsgroep meer rechten zouden mogen hebben dan alle andere bevolkingsgroepen is onacceptabel en gaat in tegen alle mensenrechten.
[…]

Opmerking:
We zijn niet tegen het BDS beleid, alleen we hebben hem in een bovenstaand amendement genoemd! We willen het BDS beleid dus ook alleen weghalen in deze tekst als subamendement 2 wordt aangenomen!

Als gevolg van de stemmingen over de subamendementen en de ordevoorstellen is een directe herstemmingsverkiezing gehouden met de volgende opties:

Amendement: 12.24.909
Titel: Erkenning van Palestina, een rechtvaardige vrede en verzoening met Israël
Indiener(s): anoniem

Originele tekst:
23. Nederland en de Europese Unie moeten een actievere rol spelen in het stoppen van de genocide en bezettingen in Palestina, het verbeteren van de mensenrechtensituatie ~~in de gebieden die de koloniale entiteit 'Israël' bezet en het beëindigen van de zionistische ambities van Israël.~~ Hiervoor moeten economische, militaire, diplomatieke en politieke acties worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door het EU-Associatieverdrag op te schorten en het Boycott-Divest-Sanction-beleid in te voeren, waardoor geen geld meer wordt uitgegeven aan of in Israël.
24. ~~Nederland en de Europese Unie erkennen Palestina als enige staat in het gehele Palestijnse gebied, binnen de grenzen van voor 1948. De koloniale ambities van zionisten maken het bestaan van een vredig Israël onmogelijk. Alleen een Palestijnse staat maakt eerlijke gelijke rechten voor iedereen mogelijk.~~

Nieuwe tekst:
23. Nederland en de Europese Unie moeten een actievere rol spelen in het stoppen van de genocide en bezetting in Palestina, het verbeteren van de mensenrechtensituatie in de door Israël bezette Palestijnse gebieden en het beëindigen van de bezetting, illegale annexatie en kolonisering van Palestijns gebied. Hiervoor moeten economische, militaire, diplomatieke en politieke acties worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door het EU-Associatieverdrag op te schorten en het Boycott-Divest-Sanction-beleid in te voeren, waardoor geen geld meer wordt uitgegeven aan of in Israël.

24. Nederland en de Europese Unie zetten zich in voor een duurzame en rechtvaardige politieke oplossing, gebaseerd op het internationaal recht en VN-resoluties. Nederland en de Europese Unie steunen in beginsel een tweestatenoplossing, maar staan open voor elke vreedzame en democratische staatsvorm die door de betrokken volkeren tot stand komt. Daarbij staan het recht op zelfbeschikking, veiligheid en gelijke individuele en collectieve

rechten voor zowel Palestijnen als Israëli's centraal. Wij spreken expliciet uit dat Israël genocide pleegt in Gaza, in navolging van de bevindingen van diverse VN-organen, mensengroepen en VN-rapporteurs. De leiders van Israël die hebben bijgedragen aan genocide en oorlogsmisdaden moeten worden vervolgd en gestraft. Aan de bezetting, apartheid, illegale nederzettingen en gedwongen verdrijving van Palestijnen moet een einde komen. De uiteindelijke politieke structuur binnen het gebied moet volledige gelijkwaardigheid en bescherming bieden aan iedereen die er leeft. Verzoening tussen de religieuze/etnische groepen die nu door een kleine buitencategorie binnen deze groepen in de weg wordt gestaan moet het doel zijn, als stap volgend op tolerantie.

Toelichting indiener:
De huidige tekst stelt dat Palestina de enige staat in het gehele gebied moet worden en spreekt zich daarmee feitelijk uit voor het verdwijnen van de staat Israël. Dat doet geen recht aan het zelfbeschikkingsrecht en de veiligheid van zowel Palestijnen als Israëli's en draagt niet bij aan een rechtvaardige en duurzame vrede. Dit omdat een bevolkingsgroep soms juist moet worden beschermd om op een gelijk niveau van vrijheid en gelijkheid te komen. Het is daarnaast niet wenselijk om in te zetten op een staat waarin Palestijnen alleen bestuurlijk de boventoon voeren omdat het kan leiden tot een oneerlijke etnostaat die raciale groepen illegaal voortrekt (zie Israël maar dan met een andere groep).

Tegelijkertijd mag er geen twijfel bestaan over onze solidariteit met de Palestijnse bevolking. De genocide in Gaza, de decennialange bezetting, apartheid, illegale nederzettingen en gedwongen verdrijving vragen om krachtige politieke, economische en diplomatieke maatregelen. Dit amendement laat die stevige inzet intact.

PROTEST hoeft niet vooraf vast te leggen of uiteindelijk één staat, twee staten of een andere democratische staatsvorm ontstaat. Een systeem met duale regelingen die beide bevolkingsgroepen beschermen. De oplossing kan op vele manieren bereikt worden. Doorslaggevend is dat iedere oplossing gebaseerd is op het internationaal recht en gelijke rechten, veiligheid en zelfbeschikking garandeert voor Palestijnen en Israëliërs. Daar zou PROTEST voor moeten staan.

Daarnaast vervangen we brede en politiek geladen formuleringen als "koloniale entiteit" en "zionistische ambities" door concrete, juridisch beter afgebakende termen als bezetting, illegale annexatie en kolonisering. Daarmee sluiten we aan bij de terminologie en onderscheidingen die voortvloeien uit het internationaal recht, in het bijzonder het VN-Handvest, het internationaal humanitair recht en het recht van bezetting, zoals neergelegd in onder meer de Vierde Geneefse Conventie van 1949, en bij de relevante resoluties en rechtsopvattingen van de Verenigde Naties en uitspraken van het Internationaal Gerechtshof (ICJ):

1. Bezetting en van toepassing zijn van het Internationaal Humanitair Recht

- VN Veiligheidsraad Resolutie 242 (1967)
    - Inhoud: Benadrukt het beginsel van het VN-Handvest dat de verwerving van gebied door middel van oorlog onoverkomelijk en onrechtmatig is. Roept op tot de terugtrekking van Israëlische gewapende strijdkrachten uit gebieden die in het conflict van 1967 zijn bezet.
- VN Veiligheidsraad Resolutie 476 (1980)

    - Inhoud: Herbevestigt dat de Vierde Geneefse Conventie inzake de bescherming van burgers in oorlogstijd van toepassing is op de sinds 1967 bezette Arabische gebieden, waaronder Jeruzalem.
- VN Algemene Vergadering Resolutie 56/60 (2001)
    - Inhoud: Bevestigt expliciet dat de Palestijnse gebieden (inclusief Oost-Jeruzalem) bezet gebied zijn en dat de Vierde Geneefse Conventie van 1949 de juridische maatstaf vormt voor het handelen van de bezettende macht.

2. Illegale Annexatie

- VN Veiligheidsraad Resolutie 298 (1971)
    - Inhoud: Verklaart dat alle wetgevende en bestuurlijke maatregelen die door Israël zijn genomen om de status van Jeruzalem te veranderen (zoals landonteigening en overdracht van bevolking), volstrekt nietig zijn en de status van de stad niet kunnen veranderen.
- VN Veiligheidsraad Resolutie 478 (1980)
    - Inhoud: Reactie op de 'Jeruzalemwet' van Israël. De Veiligheidsraad stelt vast dat de beslissing om Jeruzalem tot 'onverdeelde hoofdstad' te verklaren een schending vormt van het internationaal recht en noemt de annexatie nietig en ongeldig (*null and void*). Roept lidstaten op de wet niet te erkennen en hun diplomatieke missies uit Jeruzalem terug te trekken.
- VN Veiligheidsraad Resolutie 497 (1981)
    - Inhoud: Betreft de Golanhoogten. De Raad beslist dat de Israëlische beslissing om zijn wetten, jurisdictie en bestuur op te leggen aan de bezette Golanhoogten nietig is en zonder internationale juridische werking.

3. Kolonisering en Nederzettingenbeleid

- VN Veiligheidsraad Resolutie 465 (1980)
    - Inhoud: Stelt vast dat het beleid en de praktijk van Israël om delen van de eigen bevolking en nieuwe immigranten over te brengen naar de bezette gebieden (nederzettingen) een ernstige schending vormen van de Vierde Geneefse Conventie (met name Artikel 49, lid 6). Eist dat de bestaande nederzettingen worden ontmanteld.
- VN Veiligheidsraad Resolutie 2334 (2016)
    - Inhoud: Herhaalt dat de vestiging van nederzettingen door Israël in het sinds 1967 bezette gebied, inclusief Oost-Jeruzalem, "geen enkele rechtsgeldigheid heeft en een flagrante schending vormt van het internationaal recht". Roept op tot het onmiddellijk stopzetten van alle nederzettingenactiviteiten en de demografische verandering van het gebied.

4. Relevant Advies Internationaal Gerechtshof (ICJ)

- ICJ Advies over de Muur (2004)
    - Inhoud: Het Internationaal Gerechtshof stelde vast dat de bezette Palestijnse gebieden onder het recht van bezetting vallen, dat het nederzettingenbeleid in strijd is met Artikel 49 van de Vierde Geneefse

Conventie, en dat de bouw van de muur binnen bezet gebied een feitelijke annexatie stimuleert die strijdig is met het VN-Handvest.

5. Onderbouwing inzake Genocide en VN-rapporten De kwalificatie van de acties in Gaza als genocide sluit aan bij de rapportage en constateringen van verschillende gezaghebbende VN-organen en experts:

- VN-Mensenrechtenraad / Speciale Rapporteur Francesca Albanese (2024): In het rapport *"Anatomy of a Genocide"* concludeerde de VN-rapporteur dat er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat de drempel voor het plegen van genocide door Israël in Gaza is bereikt. Dit onder meer op basis van drie specifieke daden uit het Genocideverdrag: het doden van leden van de groep, het toebrengen van ernstig lichamelijk of geestelijk letsel, en het opzettelijk opleggen van levensvoorwaarden die gericht zijn op de fysieke vernietiging van de groep.
- Internationaal Gerechtshof (ICJ - Januari & Maart 2024): In de zaak aangespannen door Zuid-Afrika oordeelde het ICJ dat er een reëel en imminent risico bestaat op genocide en dat de rechten van de Palestijnen onder het Genocideverdrag plausibel worden bedreigd. Het Hof legde Israël bindende voorlopige maatregelen op om genocidale daden te voorkomen en de toegang tot noodzakelijke humanitaire hulp te garanderen.
- VN Inter-Agency Standing Committee & UNRWA: Diverse VN-organisaties wijzen op concrete feiten op de grond, waaronder het gebruik van uithongering als oorlogswapen, het stelselmatig vernietigen van de civiele en medische infrastructuur (zoals ziekenhuizen en watervoorzieningen), en het op grote schaal gedwongen verplaatsen van meer dan 80% van de bevolking in Gaza.

Deze benadering maakt de formulering preciezer en toetsbaarder: in plaats van algemene kwalificaties te gebruiken, benoemen we de concrete juridische handelingen en situaties waarop wordt gedoeld.

Advies: Ontraden

Toelichting advies:
Dit gaat over de discussie tussen een een-staten-oplossing of een twee-staten oplossing voor het Palestijnse gebied. Dit is een fundamentele discussie, omdat het bijvoorbeeld ook over solidariteit en dekolonisatie gaat. Niet alleen de dekolonisatie van die gebieden, maar ook van onze gedachten hierover. Daarom staat dit in categorie 3.
De twee-staten oplossing, dus het opknippen en verdelen van het gebied in twee staten, is een Westers idee. Onze inzichten over de twee-staten oplossing en de één staten oplossing zullen we hieronder delen. Maar van tevoren zouden we jullie er graag op wijzen dat, omdat de meesten van ons zijn opgegroeid en gevormd in het Westen, ons is geleerd om dit idee te verdedigen, nadenken en oordelen over andere oplossingen kan daarom moeilijk zijn. Om te kunnen nadenken en oordelen over andere oplossingen kan het nodig zijn om bijvoorbeeld je eigen racistische ideeën (die ons allemaal zijn aangeleerd) te ontleden en niet te snel conclusies te trekken. Dit betekent bijvoorbeeld goed te luisteren naar mensen die onderdrukt zijn door het Westen, zonder een (verdedigend) antwoord op hun lijden te formuleren en ons eigen ongemak te accepteren. Dit is onderdeel van het dekoloniseren van ons gedachtegoed. Dit is geen makkelijke opgave, dat begrijpen we. Maar gezien we in ons beginselmanifest staan voor dekolonisatie zouden we iedereen willen vragen om hieraan mee te werken.

De koloniale geschiedenis van de twee-staten oplossing en de huidige bezetting en onderdrukking van Palestina

De twee-staten oplossing is een product van een koloniale geschiedenis, oorsprokelijk voorgesteld door het Verenigd Koninkrijk, bevochten in oorlogen en vastgesteld in de VN Resolutie 181 en de Oslo akkoorden [1]. Het gevolg ervan is een apartheidsregime, waarbij Palestijnen stelselmatig onderdrukt en nu uitgeroeid worden. Meer dan 70.000 mensen in Gaza en meer dan 1000 mensen in de West-Bank zijn vermoord sinds het begin van de genocide in oktober 2023. Meer dan 10.000 Palestijnen worden in gevangenissen vastgehouden en gemarteld. Momenteel zijn er 5.9 miljoen Palestijnen die geregistreerd staan als vluchteling bij de UNRWA. Zolang de bezetting van Palestijnsgrondgebied door Israël voortduurt, kunnen Palestijnen niet terugkeren naar eigen grondgebied. De twee-staten oplossing is een construct dat voornamelijk onder Westerse Staten populair is. De huidige situatie toont aan dat een twee-staten oplossing met een aparte Israëlische staat, leidt tot bezetting van Palestijns grondgebied. [2, 3, 8]

De twee-staten oplossing is onrechtvaardig

Zelfs als de twee-staten oplossing wel uitgevoerd wordt, richt deze zich op de grenzen van vóór 1967 als uitgangspunt. Dit is zoals hierboven genoemd een product van een koloniale geschiedenis en de 1948 Nakba, toen meer dan 750.000 Palestijnen werden verdreven uit hun huis. Twee staten zou nog steeds betekenen dat Palestijnen niet terug kunnen keren naar meer dan 80% van het land waar ze van moesten vluchten vanwege etnische zuivering. Daarnaast zal Israël, in het geval van een twee-staten oplossing, alsnog controle hebben over een grote meerderheid van natuurlijke hulpbronnen en de distributie ervan, zoals water en vruchtbaar land. Dit wordt verergerd door het apartheidsregime en de huidige genocide, waar honger en dorst als een oorlogswapen wordt gebruikt. Hierdoor wordt permanente en onomkeerbare schade aan de bodem en hulpbronnen in Palestijns grondgebied aangericht. Dit betekent dat Palestina afhankelijk van Israël zou blijven. [4, 5]

Een twee-staten oplossing gaat nooit in de praktijk gebracht worden

Gedurende deze oorlog hebben Israëlische politieke en militaire leiders meerdere verklaringen afgelegd waarin wordt uitgeroepen tot het uitwissen en wegvagen van Gaza. [6, 9, 10, 11, 12, 13]. De minister van Financiën noemt de mogelijkheid van een tweestatenoplossing een illusie en wil de wil alle kansen voor een Palestijnse staat onmogelijk maken [7]. In april heeft Netanyahu nog 34 nederzettingen op de Westoever goedgekeurd [8]. We zijn het ermee eens dat Israël nooit hun staat zou opgeven – maar het is ook zo dat Israël nooit de soevereiniteit en rechten van Palestijnen zou erkennen.

Een één-staat oplossing als een dekoloniale oplossing

Dekolonialisme gaat niet over wat 'uitvoerbaar' is in de ogen van Israël en onder Westerse Staten, maar over wat rechtvaardig is. Een twee-staten oplossing is onrechtvaardig en niet haalbaar. Er is al sprake van een 'één-staat realiteit' waarin Israël Palestijnen blijft onderdrukken. We moeten kijken naar een één-staat alternatief om de rechten van Palestijnen echt te waarborgen [14]. Daarnaast is de één-staat oplossing niet nieuw [15] en ook niet per se onrealistisch[16].

Bovendien is het argument dat een één-staat oplossing tot meer geweld zou leiden of tot het uitdrijven of etnische zuivering van Israëliërs een koloniaal argument dat ook tegen het eindigen van apartheid in Zuid-Afrika en slavernij in de VS wordt gebruikt. [17] En toch

zijn we al tientallen jaren getuige van het tegenovergestelde: de etnische zuivering en onderdrukking van Palestijnen in realtime.

De programmacommissie pleit daarom voor een oplossing waarin Palestijnen zeggenschap over hun eigen land en volk krijgen en waarin zij in een situatie van vrede, vrijheid en gelijkheid kunnen leven. Hiertoe is het belangrijk dat niet de situatie wordt nageleefd waarvan het Westen denkt dat dit het beste is, maar dat er een situatie komt waarin Palestijnen zeggenschap krijgen over hun eigen lot en waarin Palestijnen hun rechten echt gewaarborgd kunnen worden. Daarom adviseert de programmacommissie tegen dit amendement.

[1] https://www.britannica.com/topic/two-state-solution
[2] https://news.un.org/en/story/2023/05/1136662;
[3] https://www.un.org/unispal/about-the-nakba/
[4] https://imeu.org/article/environmental-apartheid-in-palestine
[5] https://www.euronews.com/green/2023/12/20/rivers-of-sewage-dirty-water-and-toxic-air-the-environmental-disaster-unfolding-in-gaza
[6] https://www.theguardian.com/world/2024/jan/18/netanyahu-tells-us-opposes-palestinian-state-after-gaza-war
[7] https://nos.nl/l/2627650
[8] https://nos.nl/l/2609878
[9] https://www.youtube.com/playlist?list=PL8E54R76rowCcCOn_HQf36o1RF3_oD3z4
[10] https://www.npr.org/transcripts/1213684429#:~:text=We%20need%20a%20cultural%20chan
[11] https://twitter.com/Isaac_Herzog/status/1713661051986678189
[12] https://www.theguardian.com/world/2023/oct/13/israel-darkest-day-24-hours-of-terror-hamas-gaza
[13] https://static.zman.co.il/www/uploads/2023/11/WhatsApp-Image-2023-11-05-at-11.42.32.jpeg
[14] Lustick, Ian S. Paradigm Lost: From Two-State Solution to One-State Reality. University of Pennsylvania Press, 2019.
[15] Khalidi, Rashid. Palestinian Identity. Columbia University Press, 1997.
[16] Hussein, Cherine. The re-emergence of the single state solution in Palestine/Israel: Countering an illusion. Routledge, 2015; Farsakh, Leila. "The One-State Solution and the Israeli-Palestinian Conflict: Palestinian Challenges and Prospects." Middle East Journal, vol. 65, no. 1, 2011, pp. 55–71.
JSTOR, http://www.jstor.org/stable/23012093; Tilley, Virginia. The one-state solution: A breakthrough for peace in the Israeli-Palestinian deadlock. University of Michigan Press, 2010.
[17] https://curve.carleton.ca/2aeddef3-06a0-4b8e-8504-367caf8edd17; https://www.loc.gov/exhibits/jefferson/159.html

Amendement: 12.24.852
Titel: Een duurzame vrede met gelijke rechten voor iedereen.
Indiener(s): anoniem

Originele tekst:

Nederland en de Europese Unie erkennen ~~Palestina als enige staat in het gehele Palestijnse gebied, binnen de grenzen van voor 1948. De koloniale ambities van zionisten maken het bestaan van een vredig Israël onmogelijk. Alleen een Palestijnse staat maakt eerlijke gelijke rechten voor iedereen mogelijk.~~

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie erkennen en steunen de stapsgewijze vorming van één seculiere, democratische staat, met gelijke rechten voor mensen van alle etniciteiten en religies, in het gebied dat vroeger bekend stond als Palestina en dat nu Gaza, de Westelijke Jordaanoever en Israël omvat, zodat alle inwoners in vrijheid en gelijkwaardigheid kunnen leven. Deze staat valt binnen de grenzen van voor 1948, waarmee de illegale bezettingen van Libanese en Syrische gebieden ongedaan worden gemaakt. Het opknippen en verdelen van dit gebied tot twee afzonderlijke staten, gecombineerd met het idee dat in één staat hier één bevolkingsgroep meer rechten zou moeten hebben dan alle anderen, en de daaruit volgende systematische onderdrukking van Palestijnen en de toenemende Israelische kolonisatie, maakt een gelijkwaardige, stabiele en vredige samenleving onmogelijk.

Toelichting indiener:
Hiermee wordt het idee van de erkenning van één Palestijnse staat verduidelijkt en verder geconcretiseerd en onderbouwd. Dit voorkomt dubbelzinnigheid en vergroot de helderheid van de tekst. Het weergeeft onze visie op een vredige samenleving met gelijke rechten voor alle mensen, die een eind maakt aan de onderdrukking, apartheid, kolonialisme en imperialisme zoals die nu wordt uitgevoerd.

Advies: Oordeel congres.

Toelichting advies:
Dit amendement verduidelijkt het oorspronkelijke amendement. Er zijn meerdere amendementen ingediend die het oorspronkelijke amendement proberen duidelijker te maken. Wat de beste woorden zijn om het standpunt over de één-staten oplossing duidelijk te maken, kan verschillen per persoon, bijvoorbeeld omdat de kennis van mensen over dit onderwerp verschilt.

Woordgebruik is belangrijk omdat het een bepaalde urgentie kan aanduiden en door verschillende mensen anders kan worden begrepen. Een belangrijk punt hierin is bijvoorbeeld dat als er ook maar iets aan twijfel is over hoe iets geïnterpreteerd kan worden, dat dat dan vaak wordt gelezen vanuit een eigen bias-versterkend perspectief, het brein wil namelijk graag de eigen vooroordelen bevestigen. In Nederland zijn we opgegroeid met een racistische en pro-Israëlische bias, dus alles waar ook maar iets aan twijfel bestaat wordt in het voordeel van Israël geïnterpreteerd. In dit amendement wordt niet gesproken over een dekoloniaal en rechtvaardig proces bijvoorbeeld, maar van een stapsgewijs proces. Omdat we hebben geleerd te denken vanuit het perspectief van Israël kan deze verwoording ertoe leiden dat waar we ons hier voor uitspreken, het vormen van één staat niet gepaard gaat met herstel en rechtvaardigheid en niet geheeld wordt bepaald door de lokale bevolking, omdat we al bepalen dat het stapsgewijs moet zijn. Vanwege de waarden die we hebben geformuleerd in ons beginselmanifest, met name dekolonialiteit, kan het belangrijk zijn om ook bij dit soort standpunten duidelijk de dekolonialiteit te noemen in het proces naar één staat.

Er is wel een ander amendement waar meer aandacht is voor het belang van een dekoloniaal proces. Daarom geven wij voorkeur aan dat amendement.

Aan de andere kant geeft dit amendement mogelijk wat meer context aan ons standpunt. Omdat wij als programmacommissie niet geheel konden beoordelen hoe veel kennis de leden hebben over dit onderwerp en dus welke woorden het beste aansluit op bijvoorbeeld deze kennis, geven we dit amendement het oordeel congres omdat we ons kunnen voorstellen dat leden meer context fijn zouden kunnen vinden.
Dank aan de indiener.

Dit amendement vervalt als 'Erkenning van Palestina, een rechtvaardige vrede en verzoening met Israël' wordt aangenomen.

Amendement: 12.24.703
Titel: Eén Palestijnse Staat!
Indiener(s): Anoniem
Originele tekst:
Nederland en de Europese Unie erkennen Palestina als enige staat in het gehele Palestijnse gebied, binnen de grenzen van voor 1948. De koloniale ambities van zionisten maken het bestaan van een vredig Israël onmogelijk. ~~Alleen een~~ Palestijnse staat ~~maakt eerlijke~~ gelijke rechten voor iedereen mogelijk.

Nieuwe tekst:
Nederland en de Europese Unie erkennen Palestina als enige staat in het gehele Palestijnse gebied, binnen de grenzen van vóór 1948. De almaar toenemende koloniale ambities van zionisten maken een twee-staten oplossing en daarmee het bestaan van een vredig Israël, naast Palestina, onmogelijk. Nederland en de Europese Unie moeten meewerken aan een rechtvaardig en antikoloniaal proces richting één Palestijnse staat, met gelijke rechten voor iedereen.

Toelichting indiener:
Ons amendement maakt het oorspronkelijke punt van de programmacommissie nog duidelijker, namelijk dat wij, als PROTEST, ons uitspreken tegen de twee-staten oplossing. Verder willen we ook verduidelijken dat wij geloven in één Palestijnse staat waarin ieder naast elkaar kan leven en dezelfde rechten heeft.

Advies: Overnemen

Toelichting advies:
Het maakt de oorspronkelijke tekst duidelijker zonder aan de richting van de inhoud te veranderen. Er zijn meerdere amendementen ingediend die het oorspronkelijke amendement proberen duidelijker te maken. Wat de beste woorden zijn om het standpunt over de één-staten oplossing duidelijk te maken, kan verschillen per persoon, bijvoorbeeld omdat de kennis van mensen over dit onderwerp verschilt. Als programmacommissie konden we niet beoordelen welke woorden het beste aansluit op bijvoorbeeld de kennis van de leden. Dit amendement past heel goed bij de waarden van ons beginselmanifest, omdat het bijvoorbeeld ook dekolonialiteit benadrukt. Daarom is ons advies om het over te nemen. Dank aan de indieners.

Omdat er andere amendementen op ditzelfde punt zijn behandelen we dit amendement los.
Dit amendement vervalt als 'Erkenning van Palestina, een rechtvaardige vrede en verzoening met Israël' of 'Een duurzame vrede met gelijke rechten voor iedereen' wordt aangenomen.

Amendement: Amendement Programmacommissie
Titel: Een vrij Palestina.
Indiener(s): Programmacommissie

Oude tekst:
23. Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het stoppen van de genocide en bezettingen in Palestina, het verbeteren van de mensenrechtensituatie in de gebieden die de koloniale entiteit 'Israël' bezet en het beëindigen van de zionistische ambities van Israël. Hiervoor moeten economische, militaire, diplomatieke en politieke acties worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door het EU-Associatieverdrag op te schorten en het Boycott-Divest-Sanction-beleid in te voeren, waardoor geen geld meer wordt uitgegeven aan of in Israël.

24. Nederland en de Europese Unie erkennen Palestina als enige staat in het gehele Palestijnse gebied, binnen de grenzen van voor 1948. De koloniale ambities van zionisten maken het bestaan van een vredig Israël onmogelijk. Alleen een Palestijnse staat maakt eerlijke gelijke rechten voor iedereen mogelijk.

Nieuwe tekst:
[nieuw kopje]
Een vrij Palestina

27. We zetten ons in voor een rechtvaardige toekomst in Palestina zodat alle inwoners in vrijheid en gelijkwaardigheid kunnen leven, ongeacht hun religie of etniciteit. Dat kan alleen als palestijnen weer zelfbeschikking krijgen over hun eigen samenleving en er een einde komt aan de bezetting, kolonisatie, apartheid en de genocide door de Israëlische staat. Nederland en de Europese Unie werken daarom mee aan een rechtvaardig en dekoloniaal proces richting één gemeenschappelijke Palestijnse staat met gelijke rechten voor iedereen, waarin het zelfbeschikkingsrecht van de Palestijnen centraal staat. Een tweestatenoplossing, dus het opknippen en verdelen van dit gebied tot twee staten, biedt geen duurzame uitweg, omdat het de toenemende koloniale ambities en de systematische onderdrukking van Palestijnen in stand houdt in een gebied waar oorspronkelijk meerdere culturen dicht met elkaar zijn verweven.
28. Nederland en de Europese Unie moeten een actieve rol spelen in het stoppen van de genocide, ecocide en bezettingen in Palestina. Door Palestijnen massaal te vermoorden, verhongeren, verdrijven en hun leefomgeving te vernietigen in Gaza en de Westelijke Jordaanoever maakt Israël het hen onmogelijk om te overleven en zich schuldig aan een systematische genocide. Daarom komt er een verbod op handel in wapens, defensiemateriaal en dual-use producten met Israël: er moet een einde komen aan de medeplichtigheid in deze misdaden tegen de mensheid.
29. Ook in Libanon en Syrië worden gebieden, mensen en de natuur aangevallen, verwoest en bezet door Israël. Nederland en de Europese Unie moeten actief bijdragen aan het stoppen van deze aanvallen, ecocide en bezettingen.
30. We erkennen en zetten ons in voor de naleving van het recht van terugkeer van de duizenden Palestijnse vluchtelingen die van hun land zijn verjaagd en hun afstammelingen.

Daarmee wordt eindelijk het internationaal recht uitgevoerd, zoals besloten in meerdere VN-resoluties.

31. Er komt een einde aan de apartheid. Alle mensen moeten dezelfde rechten hebben om zich vrij te verplaatsen, gelijk worden behandeld in het rechtssysteem en hun toegang tot essentiële levensmiddelen of natuurlijke hulpbronnen zoals water en vruchtbaar land. Het idee dat één bevolkingsgroep meer rechten zouden mogen hebben dan alle andere bevolkingsgroepen is onacceptabel en gaat in tegen alle mensenrechten. We voeren het Boycott-Divest-Sanction-beleid in, zodat er geen geld meer wordt uitgegeven of verdiend aan apartheid.

32. Nederland en de Europese Unie moeten zich ervoor inzetten dat alle Palestijnse gijzelaars die zijn opgepakt en gevangen worden gehouden zonder (uitzicht op) een rechtmatig proces worden vrijgelaten. Palestijnen in gevangenschap moeten op een humane manier behandeld worden, waarbij op zijn minst alle internationale verdragen worden nageleefd. De doodsstraf moet worden verboden.

33. Nederland en de Europese Unie stoppen met het legitimeren van de genocide, het geweld en de bezetting door de Israëlische regering en kolonisten. Een regering die zich voortdurend schuldig maakt aan (het faciliteren van) het schenden van mensenrechten en het internationale recht kan nooit een partnerland of bondgenoot zijn. Nederland en de Europese Unie schorten daarom het EU-Associatieverdrag met Israël per direct op.

34. De Europese gemeenschap erkent de historische rol die racisme en imperialisme van onze eigen samenlevingen heeft gespeeld in het tot stand komen en de verergering van het onrecht in Palestina. Het is onze verantwoordelijkheid om minderheden een veilig thuis te bieden binnen onze eigen samenleving, daarom moeten alle vormen van onderdrukking en uitsluiting, zoals islamofobie, antisemitisme en racisme, worden bestreden. Zie hoofdstukken Democratie & Rechtsstaat en Inclusie, Emancipatie & Diversiteit.

Toelichting indiener:

Omdat Palestina een beladen onderwerp is in het politieke debat, onze vereniging, en de samenleving in bredere zin en de eerdere verwoording van ons standpunt makkelijker viel te misinterpreteren. Mede om die redenen voelden wij de noodzaak om later, met de indieners die een amendement hebben ingediend op dit punt met dezelfde inhoudelijke strekking, om tafel te gaan zitten om nog eens te reflecteren op het standpunt en hoe we deze verwoorden. Daarbij dank voor hun tijd. Met deze indieners hebben we samen een bredere tekst geschreven waarin we het standpunt uitbreiden tot meerdere punten die starten vanuit onze waarden, concreter onze analyse verwoorden, en zorgvuldiger de verschillende onderdelen van het standpunt beschrijven om zo meer recht te doen aan het complexe onderwerp. Het standpunt wordt uitgebreid tot een eigen kopje: een vrij Palestina. Hierbij focussen we niet alleen op het toekomstbeeld, maar breiden we het standpunt uit tot een kopje waarin we ook het genocidale geweld, de verschillende bezettingen en onderdelen van apartheit en ongelijkwaardigheid problematiseren. In het kopje beginnen we zelfbeschikking en eindigen we met een sterke visie op de rol van Nederland en de bredere Europese gemeenschap. Ook worden de actieperspectieven door het kopje heen gekoppeld aan meer specifieke punten. Wij denken dat met deze langere en meer genuanceerde tekst ons uitgangspunt en positie sterker en standvastiger wordt.

Wij staan voor vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en rechtvaardigheid, wij staan voor een vrij Palestina en gelijke rechten voor iedereen!

Advies: Oordeel congres

Toelichting advies:

Dit is een amendement van de programmacommissie zelf, daarom geven wij een oordeel congres.

De stemming hierover had de volgende uitslag:

	12.24.909	12.24.852	12.24.703	12.24.999	Geen	Totaal
Ronde 1	25	26	21	29	1	102
Ronde 2	26	26	21	29	0	102
Ronde 3	27	30		41		98
Ronde 4		43		54		97

Doordat amendement 12.24.999 in de vierde ronde een meerderheid had, is dat amendement aangenomen door het congres, en zijn de amendementen 12.24.909, 12.24.852, en 12.24.703 verworpen door het congres.